

Adobe PDF

Certified and Digitally
signed by Goran Vrbesic
goranvrbesic@gmail.com
goranvrbesic.yolasite.com
I am author of this Document
Location : osijek - croatia
Date : 11 . 03 . 2011 .

OS - CELEBRITY

BUSINESS EDITION

BUSINESS EDITION

BUSINESS EDITION

Planeta Kultura Svijet Knjiga - Naklada by Goran Vrbesic

<http://goranvrbesic.yolasite.com>

©

P E A R L   S . B U C K

Zemlja Nade ,
Zemlja Žalosti

R o m a n

Preveo na hrvatski :

goranvrbesic@gmail.com

I

U godini tisuću devetsto dvadeset i šestoj po našem računanju vremena , u petnaestoj godini kineske Republike , živio je u Šangaju jedan bogati Bankar . Njegovo ime je bilo Wu i imao je on dva sina . Puno generacija je familija Wu živila u dobroj stojećoj situaciji i najmanje tri generacije u povijesti grada su sebi na različite načine napravili ime . Gospodin Wu , voditelj Great Kina - Banke . Ta podružnica u samoj središnjoj južnoj Kini je sjedište Familijarne tradicije . On je dakle bio kao mlad čovjek u Japanu i u Europi , da bi upoznao bankarska biča i nakon povratka je sagradio Banku , koja je u novoj republici postala tako moćna .

Stari General Wu , njegov otac , nije imao ništa sa Bankom osim što je kao Oficir u ratnim vremenima sa puno očekivanja u nju vjerovao : on osobno se nije nikada borio . General Wu je u svojoj mladosti bio zadnji iz vremena Manču Dinastije poslan u inostranstvo u svakom slučaju ne od strane svoji roditelja , koji su taj plan sa odbijanjem i ispunili . Njegova majka je plakala i odbijala je da ne što i jede , dok je napokon sa Carskim dekretom odobreno da na kraju može krenuti na putovanje . Prvo kada je upravo jedno rođeno crveno i plakajuće dijete u naručje položeno današnjem Bankaru Wu , dozvolio si je da odobri lijepom mladiću sa osamnaest godina , kasnijem Generalu da krene na put . I isto vremeno mu je bilo predstavljeno još neki drugi mladići u kojim je isto tako izgledalo da žele njihovu Dinastiju u novu modernu Armiju preobraziti .

I od strane cara u strane zemlje izaslati . Ali to se nije nikada desilo . Svima je poznato da je stroga i moćna Carska Udovica svoje slabe sinove odgajala i onemogućavala njegove reforme . Tako se je desilo da se je General Wu nakon i nešto manje od dvije godine , našao u Berlinu bez novca . Njegov otac mu je slao novac za povratak kući baš u to vrijeme mu je postalo jasno koliko je bitno Bankarsko biće . Svijetom nisu vladali Carevi i Kraljevi - kako je utvrdio već Bankarska bića , odmah je odlučio da njegov sad već dvije godine star sin treba jednom postati Bankar .

On je bio u mogućnosti da svoju odluku provede u djelo . Još dok je brod bio izgledao kao da je dospio u Šangajsku luku njegov je stari otac umro , a njegova stara majka se je ubila na takav način da je progutala zlatni vjenčani prsten i nakit , jer nije bila sposobna da dalje živi . Tako je General Wu , jedini sin , postao glavni familije . I čudovišna ostavština zemlje i kuće njegovi predaka daleko od Šangaja u Provinciji Huan , pripadala je njemu .

Novac je na čudnim mjestima sačuva van . Pokojni Gospodin Wu nije Bankarsko biće naučio razumijevanju ili povjerenju : On je Banke vidio kao strane metode za iskorištavanje . On je čuvao novčane vrijednosti u srebru koje je bilo čuvano u kutijama koje su ležale u potkrovlju onda je bio odlučio da od djela tog srebra sačini jednu veliku četvero uganu kuću , i to u Francuskom djelu Šangaja , to je u to vrijeme bio naj elegantniji dio grada . Za planove kuće i unutrašnje uređenje je sebi bio uzeo jednog mladog francuskog Arhitekta . Kada je sve bilo gotovo niti najmanje nije izgledalo na kinesko , nego kao kuća dobrostojećih ljudi u Parizu : ali to ga nije spriječilo

uopće da se useli sa svojom familijom .

Kada se je njegova žena požalila na ne udobnost , na primjer oko toga da se ništa ne smije baciti na pod zbog debeli tepiha sjetila se je da se tisuće žena u inozemstvu moraju suočiti sa takvom ne udobnostima . Onda više nije davao na važnost njezinim žalbama . Četrdeset godina je živio mirno u toj kući , u kojoj je najstariji sin odrastao i postao Bankar i svoje druge sinove rođene odgajao i koji su svoje životne putove pošli .Svoje sestre nije računao u zbroj svoje djece ; ali je učinio svoju dužnost i udao ih za dobrostojeće muškarce , ali kada je to učinio i zaboravio je na njih . Njegov najstariji sin koji je živio kod njega i njegove žene u velikoj francuskoj kući , kada je došlo vrijeme za to . Sa jednom jako dobro odgojenom damom iz Šangaja , oženio . Oni su imali dva sina , Ai-ko i Ai-wan .

Nakon toga kada su rođena ta dva unuka bio je stari general Wu bez želja sretan . Njegov život je bio miran nije nikad bio sudionik ratova , niti navikao na borbe . Bio je nazivan Generalom jer ga je već dugo preminuli Car bio poslao na njemačku vojnu školu i zato što je bio jako bogat . Između toga je posjedovao više vojni odora koje je iz jedne krojačnice u Šangaju imao naručene , kada je jedan engleski General , jedan američki Admiral i jedan francuski Maršal , bili stacionirani u Inspekciji u zemlji sa trupa ma : dao je da se kopiraju kod jednog krojača . U tim je odorama General Wu imao dobru figuru , u najmanju ruku barem u jednoj koju je naj radije nosio i na osnovu izjava koje je davao , jednu rusku Kozачku odoru . Naravno nije nosio te uniforme kod kuće ; u svojoj kući se je oblačio u tešku svilu ; na nogama je nosio satane papuče .

Odore su visjele u njegovom ormaru ; kod svake promjene godišnji doba su bivale od strane posluge iščerkate , i kod te prilike su bivali svi ordeni čišćeni i opet ostavljeni . Neke od tih Ordena je bio kupio , drugi su bili od ljudi koji su željeli novac od njega , bili poklonjeni .

Ai-ko i Ai-wan su odrastali u toj kući pravo sretni ka mladim ljudima ; njihova najveća briga je različitost temperamenta . Ai-wan je bio uvijek miljenik cijele kuće , babe i djeda , roditelja i poštara . Ai-ko , stariji je bio , jedan sa najviše volje , od sve odgajane djece , kako je izgledalo po prirodi pakostan , to je pokazivao . Ali Ai-wan je bio vedar i sladak i siti pogleda , pojedinosti koje je pokazivao kao kod Ai-ko nisu mu štetile kako je izgledalo . Kada je dospio u svoju osamnaestu godinu zadobio je jedan problem , koji nije bio dospio u teme razgovora njegovi stariji roditelja niti roditelja oni o svemu nisu saznali ništa . Bio je uhićen i sp roveden u zatvor . Tamo je ostao samo jednu noć , dok nije postalo poznato , tko je njegov otac , požurio je najviši zatvorski čuvar sav u znoju i uzbuđen u njegovu ćeliju .

„Gospodine , oprostite mi , što sam ja jedan glupan” re kao je prema Ai-wanu , koji je u uglu prepunog zatvora sje dno na tri cigle . „ Zašto mi niste rekli , Gospodine da ste Vi sin Bankara Wu i dijete starog generala ?”

„ Ako sam ja zaslužio da dospijem u zatvor , onda sam za služio da budem u zatvoru ” , odgovorio je Ai-wan sav pun sa časti .

On je bio jedini zatvorenik koji je nosio svilenu odjeću ; u svakom slučaju je ta odjeća bila postala prljava . Jedan mladić koji je sjedio u istoj ćeliji , upitao ga je sa oprezom : „ Zašto ne skinete svoju odjeću ? ” Upitani je bio jedan ne održavani mladić u jeftinoj plavoj pamučnoj odjeći gradske škole Ai-wan je pohađao od Misionara vođenu Privatnu

školu za djecu iz bogati obitelji . Tamo nisu nošene odore ,
nego svilena odjeća .

„ Zato što ja posjedujem još bolju ” odgovorio je Ai-wan .

U tom je trenutku ušao čuvar i kad je čuo što je rečeno
porastao je njegov strah .

„ Nemojte biti ljuti , mladi molitelju ” ponudio se je on . „

Vaš otac može me sasvim lagano iz ovog udobnog
zatvora da izbaci napolje , ako mu je volja ! Ja sam jedan
siromašan čovjek . Dođite izađite napolje ja ću da
iznajmim prevozno sredstvo , da se možete vratiti nazad ocu
. I kad dođete nazad do svoje kuće molite se mladiću za
mene preklinjem Vas ! ”

Ai-wan je želio najviše sa ponosom da to odbije . Ali on
je bio imao tek osamnaest godina , umoran i gladan , a
odjeća prljava . Njegovi su zatvorenici su bili tamna i
uprljana bića ; svi klasa i starosni uzrasta i samo je jedan
mladi Student među njima u plavoj odori je izgledao nešto
vrijedan .

Ai-wan je stajao zbog toga odmjereno i krenuo napolje .

Za vrijeme dok je poplašeni čuvar želio da zatvori želje
zna vrata trgnuo se je Ai-wan iznenada .

„ Trenutak samo ! ” naredio je on . „ Pustite isto tako
i studenta na slobodu ! ”

„ To ne mogu da učinim ” odupirao se je čuvar , „ on
je Revolucionar . ”

„ To sam ja isto ” , objasnio je Ai-wan .

To je štimalo , on je bio u stranim školama kao
Revolucionar uhićen . Vojnici su bili ušli unutra i bili sve
pretraživali , kao i sve studente , i bilo što drugo što je tko
bio . Ai-wan je bio sa strane upravo od ostali , kad se je
desilo ; bio je ležao u grmlju to je bilo jako omiljeno
mjesto među studentima . Bio je naviknut da radi što želi ,
nije radio oko toga nikakve tajne , vojnici su ga bili upitali ,

kakva je to knjiga .

On je pokazao-što su mogli vojnici da razumiju o tome ? Ali na njegovu zapanjenost su ga odmah zatvorili ; od vukli su ga u zatvor , i bacili ga u ćeliju ,gdje je dugo bio , dok su drugi zatvorenici hrkali , i govorili da bude tih jer ne mogu da spavaju .

„ Sin velikog Bankara Wu ne može da bude Revolucionar ” objašnjavao je zatvorski čuvar .

Ali Ai-wan je lupkao nogom po podu .

„ Ja ću se pobrinuti da da vi izgubite vaše mjesto ” vikao je on .

Mali zatvorski čuvar je probljedio .

„ Ali kako da ja to dovedem u red ? ” žalio se .

„ Reci sam da sam ja naredio ”, ponovio je Ai-wan .

„ Reci da sam ja osobno odgovoran . ”

Za vrijeme tog razgovora je mladi student došao bliže . Stojao je na vratima ; njegovo ugaono i energično lice nije se pokretalo , ali njegove su oči budno svijetlile .

„ O nebo ” žalio se je čuvar , „ o milosrđe ! ”

Ali Ai-wan mu je istrgnuo ključ iz ruke ; otvorio rešetka-sta vrata , za vrijeme dok je čuvar stenjući gladio kosu .

„ Vi možete reći da ne znate ništa o tome ” , rekao je Ai-wan i podmetnuo je gornji dio tijela i nogu između vrata , da mladić može na brzinu izaći ; on je ostao vani stojeći . Onda je je Ai-wan zatvorio vrata i vratio čuvar ključeve nazad ; sa rukom je dirao leđa mladića i onda su zajedno i otišli , za to su vrijeme zatvorenici u prljavoj odjeći i licima stiskali se uz rešetke .

Oba dva mladića su šutjela , sve dok nisu sjeli u stara konjska kola koje je čuvar pozvao .

„ Ja se nadam milostivi Gospodine ” molio je Ai-wana , da vi mislite što mi predstoji ,ako mene budu preslušavali ”

„ Dajte mi obavijest ” , rekao je Ai-wan kratko , onda je po zvao kočijaša i dao mu adresu oca .

Već u kočiji obratio se je student Ai-wanu :

„ Ja vam moram reći da ja ne mogu ići tamo sa vama . ”

„ Zašto ne ? ” pitao je Ai-wan .

„ Ja sam stvarno Revolucionar ” ponavljao je student i ne obično se je smijao .

„ Ah ” , rekao je Ai-wan , „ ja sam uvijek želio jednog upoznati . ”

„ Nas je puno na Univerzitetu ” odgovorio je mladi čovjek brzo , i kako je mogao ustanoviti on je sa niske i u laganoj vožnji kočije iskočio .

„ Moje je ime Liu En-Lan ” rekao je brzo „ i ja vam se zahvaljujem za slobodu . ”

Onda se je okrenuo sa još jednim svijetlim i otvorenim os mijehom te je onda nestao u gomili , prije nego što ga je Ai-wan mogao spriječiti . Ai-wanu i nije preostalo ništa drugo nego da se odveze kući .

Kada je došao kući , ustanovio je da još nije bio uočen kao nestao . Znao je često kasniti , kad bi dolazio iz Teatra ,gdje je često znao se rasonoditi , posebno u komadima , u kojima se je iz stari priča radilo o herojima , i pričama o dobrim razbojnicima , koji su pljačkali bogate i davali siromašnima . Dva do tri puta tjedno je posjećivao predstave i dolazio bi tek u rano jutro doma . Posjedovao je jedan ključ sa kojim je mogao ući u kuću .

Svi u kući su bili dugo spavali . Dan za danom je Ai-wan doručkovao sam i išao zatim u školu , bez da bi ikoga vidio osim kućne posluge . Sad je išao gore u svoju sobu ; bilo je upravo onako kako je bilo uvijek . Prišao je krevetu i bacio se na njega popreko tako da je izgledalo kao da je u njemu spavao . Onda se je razodjenuo okupao se i navukao

preko svog bijelog donjeg veša jednostavan ogrtač od plave svile . Nije niti bio skroz gotov , kad se je začulo kašljanje ispred njegovi vrata ; otvorila su se i Peony , robinja njegove majke je ušla unutra kao i svako jutro sa svojim čajem .

„ Ja sam malo zakasnila ” , rekla je malo užurbano , kad je vidjela da je on već obučen . „ Malo sam zaspala . ”

„ To neće ništa naškoditi ” , odgovorio je on , ja ne idem više u stranu školu . ”

„ Š - t - o ? ” pitala je ona iznenađeno i ispustila tacnu dole .

„ Ja ću pohađati otvoreni Univerzitet ” objašnjavao je on .

„ Ali to može svatko ” vikala je ona .

„ Zato i ja to mogu ” odgovorio je on .

„ Tvoj otac te neće pustiti ” , odgovorila je Peony , „ a i tvoj djeda isto tako . ”

„ Onda neću više da jedem ” odgovorio je Ai-wan energično .

„ Što znači ” mislila je ona nestašno , „ da ja svoje jelo i odjeću moram ponesti sa sobom gore , kao i puno puta do sada , kada nešto želiš poduzeti . Ali Ai-wan , ali to je Ai-kova metoda ! ”

Oba dvoje su se smijali .

I tako je došlo do toga da je Ai-wan počeo pohoditi državni Univerzitet , upoznao je Revolucionare i sam je postao jedan od njih . Onda je počeo da se nečka i nije jeo , tu je i već majka žurila ka njegovom ocu , i njegova baka se je za lila djedu , u manje od četiri dana nosio je isto takvu odoru kao Liu En-Lan . U svakom slučaju je njegova majka pristala da iz najboljeg engleskog štofa , krojač njegova oca sašije odoru . Tu je Ai -wan bio popustljiv , to je bio samo je dan mali kompromis i dao je svojim starim roditeljima i roditeljima da oni zadrže osjećaj

Autoriteta . „ Najmanje ” , rekla je , kad ga je vidjela u novoj odori , „ lijepo ga oblačite . ”

„ Dođi ” pozvala ga je njegova baka , „ dopusti mi da te pomilujem po obrazu . ”

I još u kompromisu , nagnuo se je naprijed i dopustio joj da sa suhom , starom rukom dodirne obraz .

„ Ti si jedan div od mesa ” , mrmrljala je ona .

I to je trpio , na kraju je ipak uspio što je svakako i želio .

Dvije godine kasnije , u petnaestoj godini Republike , bio je Ai-wan postao Revolucionar , tajne grupe su se sastajale iz svih škola iz Kine . Nitko od njihovi familija nije mogao to niti u snovima da zamisli . On je živio dva skroz odvojena života ; svoj dosadašnji kao sin iz bogate obitelji i onaj drugi mladića , koji je između istomišljenika sanjao o tome , da novu Republiku podržava , da bi je još bolje uredio . Oni su svi se borili , kao i njihovi očevi što su se borili za tronove . Njegov jedan život nije imao ništa drugo sa drugim životom .

. Nitko od njegovi školski prijatelja nije poznavao četvero ugaonu kuću , u kojoj je on živio samo su to vidjeli . Jedan dan u rano proljeće , skrenuo je dok se je vraćao povratnim putem sa Univerziteta u jedan „ Sweet Shop ” sasvim u blizini roditeljske kuće . Kada je izlazio , netko ga je okrznuo i pozvao imenom . Bio je to Peng Liu jedan Revolucionar , kojeg on nije volio iako je Peng Liu bio i onako nevažan ; njegov otac je bio vlasnik male radnje negdje u gradu . Mladić je izgledao kao jedan obični dečko sa uskim očima i sa usnicama bez energije , kojem je uvijek jedan osmijeh sa uzdahom pobjegao . Nitko ga nije volio , isto vremeo on zato i nije mogao ništa .

„ Ai-wan ” pozvao je Peng Liu , „ gdje ideš ti ? ”

„ Kući ” , odgovorio je Ai-wan i poželio je da mu padne jedan izgovor na pamet ,išao je Peng Liu pokraj njega , dok nisu došli do velike kuće , protiv tog se nije moglo ništa da učini . Odlučio je u najmanju ruku da Peng Liu ne pozove u kuću da uđe . Nikada ne bi Peng Liu razumio , da on jedan Revolucionar živi u takvoj velikoj kući i njegova bi privrženost porasla kada bi vidio kakav je luksuz unutar kuće bio . I što on Peng Liu radi uopće tu ? On je živio sasvim daleko u Kineskom djelu grada . Dali ga je Peng Liu pratio sa namjerom ?

Na vratima kuće , zastao je Ai-wan i uzeo svoje knjige u ruke . Izgledao je neraspoložen i bacao je poglede ka prozorima kuće ne bi li utvrdio dali ga Ai-ko posmatra . Nije želio da Ai-ko ne vidi Peng Liusovo bolesno izglednjelo lice i sirotinjsku odjeću . Ali nikoga nije bilo na prozoru samo je malo ljudi bilo na vrućem suncu ranog rujanskog podneva u Šangaju . Sa dubokim , jasnim glasom rekao je on :

„ Do sutra , Drugovi ! ”

„ Do sutra ” rekao je Peng Li brzo .

„ Kukavica ” mislio je Ai-wan , on se je bojao reći Druže . I ako nije bilo nikoga u blizini .

Peng Liu se trgnuo , „ Živiš ovdje ? ” zapitao je začuđeno , za vrijeme dok je gledao stupove velike kamene kuće .

„ Ja ne mogu ništa za to ” , rekao je Ai-wan „ , moj djeda je kuću sagradio i moj otac živi ovdje , i naravno ja živim kod mog oca . ”

„ To je jedna lijepa strana kuća ” , rekao je Peng Liu .

Ali Ai-wan je primijetio da mu fali ton u glasu . On je mislio da bi Peng Liu rado sa njim ušao u kuću , ali ga nije želio na to poticati . Osim toga bi ga Ai-ko poštovala .

„ Do viđenja ” ponovio je glasno .

„ Do viđenja ” ponovio je Peng Liu .

Ai-wan se je brzo okrenuo oko sebe , pošao je mramornim stepenicama prema gore i otvorio je sasvim tiho vrata . Ali nije mogao biti dovoljno tih ;osim ako njegova baka nije od Opijuma zaspala , čula bi ga ipak . Ona ga je tako voljela , uvijek se je trudila da ostane budna , kada dolazi iz škole .

Danas je kasnio , jer je bio na jednom tajnom sastanku ; bio je ogladnio i ušao u „ Sweet Shop ” tako je došlo do to ga da je njezin glas bio nestrpljiv , kad ga je pozvala : „ dođi ovamo , Ai-wan gdje si bio ? ”

U tom je trenutku došla Peony iz bakine sobe i uzela mu kapu i knjige . Njene mekane crvene usne su formirale tihe riječi :

„ Mrzovoljna je jako .”

Trgnuo je ramena i povukao potrepštine gore .

„ Dolazim , bako ” odgovorio je on . „ Dali je Ai-ko došao kući ? Pitao je on Peony . Čekao je dok ona nije klimnula glavom , onda je ušao u bakinu sobu .

Od kada je bio šest godina star krenuo je u školu , on je svaki dan kad bi došao kući morao ići ka svojoj baki i sve je više mrzio . Samo kad bi i pomislio da ga ta žena čeka i da mora ići ka njoj , tako je postao neraspoložen . Dok je ona govorila na tajnim sastancima , o oslobođenju od familijarni veza , on bi skočio i gundao :„ Dok se mi ne oslobodimo od naši familija , nećemo mi nikada ništa postići !” On je pri tome mislio na svoju familiju , posebno na baku .

„ Ovdje sam , bako ” , rekao je potvrdno .

Ona nije nikad uzimala zabilješke , njegove volje ; ona je sjedila na rubu jednog velikog četvero ugaonog kreveta , pokraj Lampe i Opijumske lule - spremne za upotrebu . Ona je još samo čekala na njegovu posjetu .

„ Dođi ovamo ” rekla je . Prišao je nešto bliže . „ Dođi ovamo , da te mogu dodirnuti ” , govorila je ustrajno .

On je sad morao sasvim da joj priđe , i ako je to najviše mrzio . Ona je pružala svoje suhe ruke sa dugim noktima prema njemu i obuhvatila njegovu ruku .

„ Tvoje ruke su vlažne ” , govorila je .

„ Vani je jako vruće ” , rekao je on .

„ Ti si trčao ” zvučalo je . „ Koliko puta sam ti rekla da , ne smiješ se zagrijavati ; to uništava zdravlje . ”

„ Ali ja idem rado brzo ” , odgovorio je on .

„ Ne radi se o tome , što ti rado činiš ; ti moraš da misliš i na svoju familiju ” ponavljala je ona . „ Ti si moj unuk . ” Ne , to je bilo to , što mu je najmrže bilo , taj osjećaj , da je on njoj nešto značio , jer je on bio njezin unuk , jedna osoba , koja je unapređivala njihovu familiju .

„ Ja sam ponekad morao raditi , što mi je preostalo ” , ustrajao je on .

Iznenada je ona obuhvatila njegov zglob sa palcom i ka kažiprstom .

„ Ti uvijek radiš što ti je volja ” , dodala je žustro .

„ Ti misliš samo na sebe -- -- takva je to jedna generacija ! Ai-ko radi to isto . On nije bio danas kod mene . ”

Bila je ljutita , on je mogao biti uvrijeđen , zbog toga je priskočila , dok ga je još uvijek čvrsto držala , a sa drugom rukom krenula prema kutiji sa Konfetima i dala mu jednu kandiranu Datulju .

On je želio rado da to odbije , ali kad je vidio , dobio je protiv svoje volje želju : bio je uvijek gladan !

Tako je ipak uzeo , namrštio je čelo i pojeo to .

„ Da ” , rekla je sa smiješkom , „ Datulju dobiješ samo ti . ” Pošla je u njegov zagrljaj i počela da miluje njegovo rame .

„ One su dobre za krv ; one su tu samo za mene i za tebe . ” Onda je počela da govori nešto glasno , tako da Peony , koja je čekala u predvorju je to mogla da čuje „Svejedno

znala je da jadna djevojka ropkinja tu dok ona spava .”

„ Ja gospodarica ? ” Peony je odgovorila sa mirnim , ja snim glasom kroz otvorena vrata . „ Nikada gospodarica !”

„ Ali ipak , ona to radi ” , rekla je stara žena Ai-wanu , „ ona krade što dokuči . Imamo je sad jedanaest godina , ali ona ne pozna zahvalnost . Sada je sedam godina stara , ka da smo je kupili , onda je već krala .”

On nije ništa odgovorio . On nije imao volje , da Peony uzme u zaštitu i da je doživi , da mu ne bi baka prigovarala na ne valjanosti . Takvu grešku je već jednom počinio . On je povukao svoju ruku .

„ Bako ja imam da napišem jedan čitav odlomak na engleskom do ujutro ” , rekao je on .

„ Da , da ” rekla je brzo , „ ti ne moraš tako dugo da budeš budan .”

„ Laku noć , bako ” rekao je on sa naklonom .

„ Ne , ne laku noć ” , odgovorila je ona nježno , „ dođi još jedanput unutra prije nego što odeš spavati . ”

„ Ali ti ćeš dobit još nešto što je tu u sobi ” , dodao je on kao odgovor .

„ Ne ” , rekla je ona sa dodatnim pritiskom „ reci mi kada ćeš opet doći , i ti ćeš me naći tu budnu . ”

„ To ja ne mogu ” rekao je on . „ Kako ja mogu znati , kada ću da budem gotov sa tim svim knjigama . ”

Ona je udahnula , onda joj je pao pogled na Opijumsku lulu i postala je ne otvorena .

„ Ne da , to je istina ” , mrljala je ona . Jedan kratki trenutak kasnije pozvala je Peony .

„ Ja dolazim ” odgovorila je Ropkinja .

Došla je tiho u papučama od svile u sobu i pomogla je staru damu da prilegne i da pripali Opijumsku lulu . Ai-wan je bio još u sobi .

„ Ja sam tvoje knjige ostavila na stolu ” , rekla je ona njemu .

Oči stare dame su bile zatvorene .

„ Ti bi se trebao stidjeti , jer joj prigovaraš ” , šaputao je Ai-wan .

Peony mandel oblikovane crne oči su se otvorile . „ Ja moram raditi što mi je naređeno ” , rekla je . Ai-wan , ju je vidio tamno , klimnuo je glavom i otišao k vratima . Zastao je i pogledao oko sebe . Ona je prevrtala sa jednom malom srebrnom kašikicom ljepljivu masu i očekivala je kriomice da je on pogleda . Kada je i uhvatila njegov bježeći pogled onda mu je isplazila dugački crveni jezik . On je ljutit tada zalupio vrata za sobom .

U svakom slučaju je bilo nemoguće , slatkasti miris Opijuma izbjeći . Gore u svojoj sobi otvorio bi širom prozore , a to nije ništa pomagalo .Večer je bila bez vjetra , miris je ispunjavao kuću , slab ali skroz osjetljiv . Od svoje najranije mladosti je bi odrastao sa tim mirisom ; on ga je mrzio . U jednoj staroj kineskoj kući bi ga visoke ograde dvorišta možda sprečavale , ali u ovoj kući sa visokim prostorijama , sa prepuno stepenica , miris Opijuma se širio puno godina kao otrovni gas .Taj uspavljujući miris što se je provlačio , njegova slatkoća je podsjećala na smrt i trulost , bio je to pojam svega što je Ai-wan mrzio . Zrak u kući je time bio zasićen ; otišao je u svilom ograđene zidove u crvene jastuke , fotelje i krevete za odmor . Kad je Ai-wan te noći u svojoj svilenoj deki spavao , osjećao je taj miris , ili si je umišljao .

To je bio isto razlog , zašto je on u svojoj sobi bio sasvim gol , isto tako gol kao En-lans prostor za spavanje na Univerzitetu . Pustio je da Peony uzme teške Damastne zavjese , koje je tu bio postavio francuski Dekorater puno

godina i prije njegova rođenja na prozore . Svi prozori do zadnjeg su ima li na kući te Damastne zavjese . Sada su se prozori doimali još veći i jasniji , svijetlost je prodirala u prostorije kao jedan zvuk trube . Peony se nije uopće mogla sa mirisom slatkoće svoje sobe , snaći ; trudila se je stalno da blještavi ton priguši . Kad je danas došao u svoju sobu , vidio je odmah da je to opet učinila .

Ona je jednu plavu vazu sa roza rascvjetanim Oleandrima u prozor postavila . „ Što da ja radim sa cvijećem ? ” bila je njegova prva misao , „ ja ću je ponijeti sa sobom ? ”

Ali to je on samo tako mislio . On nije želio da Peony oboli , ona je bila jedini čovjek u kući , sa kojom je o svemu u kući mogao pričati , i njemu još nije bilo sasvim jasno , dali da joj još priča o svemu - o tome da on pripada jednoj revolucionarnoj vezi , i da će jednog dana sve morati napustiti . Kad pomisli da će morati napustiti kuću i život u njoj popustilo bi se njegovo srce i ponovo zgrčilo . Ali to je bio jedini put , da spasi zemlju - sve zastarjele , odumrle živote da odvoji , sebe da otpusti od života i Kapitalizma !

Da , Ai-ko je bila isto tako odumrla kao njegova baka , i ako je bio jedan mlad čovjek . I on je bio odumro jer nije ništa više volio od sebe i svojeg osobnog zadovoljstva . Kao sin jednog Predsjednika jedne moderne velike Banke imao je lagan pristup mjestu pored svojeg oca . U stvarnosti nije Ai-wan znao točno , što njegov brat čini , ali je dovoljno znao , da poželi , da on , ako može to da spriječi ne želi biti kao on .

Sada je obukao svoju tamno plavu studentsku odjeću na sebe i preko jedan dugački ogrtač od sivo zelene meke svile . Njegov djed nije volio , kad on kod kuće nosi te odore .

„ Sasvim u protivnosti ” , rekao je Ai-wan , „ pokaži se u odjeći naše zemlje . ”

Ai-wan je zakopčao malu sa svilom omotanom dugmad .

On je mislio : „ Ako ja jednog dana od svega odustanem ne ću više ništa drugo nositi nego moju odoru , to je bilo sigurno , za život jednog Revolucionara , na koji se je on pripremao , takav ogrič je bio bez smisla . Preko ograda preskakati i puno milja kroz zemlju i sela prolaziti , na ulici sa narodom pričati i reći da se odupiru bogatim tlačiteljima – za takve stvari , moralo se je odreći na svilenu odjeću . Morao je isto tako da koristi i drugo ime , jer nitko ne bi poklonio povjerenje sinu jednog bogatog Bankara iz Šangaja . ” Netko se je probio , onda je Peony gurnula svoju glavu iznenada kroz vrata .

„ Tvoj djeda želi znati , zašto si zakasnio , a tvoji roditelji ti zapovijedaju da , odmah dođeš ” , rekla je ona .

„ Ja dolazim ” , odgovorio je on kratko .

Ona je došla u sobu i pošla ka prozoru . Njezin glas se je promijenio .

„ Dali si vidio Oleander patuljka ? ” pitala je tiho .

„ Da ” , rekao je on .

On je bio , skinuo je svoje kožne cipele i navukao crne Samtane papuče , jer kad bi njegov djeda čuo kako on sa ci pelama po podu kuće hoda , odmah bi ga poslao nazad , da se presvuče .

„ Nije li cvijeće predivno , kada svijetlost kroz prodire ? ” pitala je Peony .

On je pogledao . Prvi puta je u svojem životu vidio iznenada Peony – ne samo kao Ropkinju Peony , sa kojom se je on igrao i grizao , od kada zna misliti . Bila je jedna lijepa djevojka koja je stajala tamo kod cvijeća . Kada on ne bi znao da je to samo Peony , on bi rekao , to je jedna lijepa djevojka .

„ Ja je nisam pogledao , rekao je on ” ; onda je bez šutno izašao van . Zašto mu je Peony izgled sada došao na um ?

Peony je bila jedna mala stvar žute boje kože , koja nije

izgledala da raste .

„ U svakom slučaju koštala je nas samo njezina hrana i to ne puno ”, njeovala je njegova majka to da kaže . Nitko ne može da kaže , Peony je žuta . Ona nikad nije narasla , ali žuta nije bila .

On je obilazio gornju veliku halu četvero ugaone kuće i stajao je ispred teški drveni vrata , koja su bila preko puta njegovih vrata ; otvorio ih je .

„ Uđi unutra ” , pozvao ga je njegov otac .

Ušao je unutra .

Svojega djeda poštovati kao svoju baku to mu je bilo ne moguće . Njegov djeda je o svemu puno znao , i ako je u starosti ponešto zaboravljao . Da netko zna više od njega to ni je trpio . I ako je Ai-wan osjećao suprotstavljajuće misli sta rog čovjeka , još uvijek ga se je bojao . Rekao je netko , u inozemstvu se ovo ili ono radi ovako ili onako , tako je njegov djeda znao dali je sve u redu . Kad bi se ponudio da priča o svojem životu u inozemstvu , rekao bi ; „ Ja sam bio u puno Evropski zemalja ; svaka je drugačija od druge , a u svima je drugačije nego ovdje kod nas – to je glavna stvar . ”

A kad bi čovjek dublje ušao sa njim , pričao bi o čudnim stvarima , koje je on vidio . Onda prije pedeset godina stvari su izgledale još čudnije nego nego danas . Npr Željeznica je bila još prije pedeset godina – mogla se dobro usporediti sa jednim zmajem . „ Zamislite si jednog zmaja ” , rekao bi on onima koji su ga slušali , „ to mrmljanje , grmljavina koja kroz zemlju juri i iz glave izlazi dim . ” Sada imamo puno vlakova , i svaki čovjek u Šangaju je to i vidio ; i o toj staroj stvari , stari čovjek nije imao što da kaže . „ Sjedni ” , rekao je je njegov djeda . „ Što si danas učio ? ” Ai-wan je sjedio na rubu svoje stolice i započeo

; „Djeda ,mi smo se danas zanimali i pričali o Zemljopisu , Engleskome jeziku i Matematici . ”

„ Bez vojni znanosti ? ” pitao je djeda bez držanja .

„ Sutra dolazi na red Vojna znanost , djeda ” odgovorio je Ai-wan .

„ Vojne znanosti -Vojne znanosti su glavna stvar ” , rekao je djeda . „ Kad sam ja bio u Njemačkoj , vidio sam parade trupa i primi sam određene odluke . Iz tih razloga sam uzeo lanjsko ljeto jednog učitelja iz njemačke za vas . ”

Ai-wan je sjeo i pogledao svojeg djeda , bez da ga je vidjeo ili slušao ; kroz puno vježbe mu je to uspjelo . Njemačka od prije pedeset godina - što ga se to tiče ? ! On je sjeo i čitao njegove misli , znojeći se , dok su njegove oči pratile djedovu žutu ruku , koja je prolazila kroz bijelu bradu . Kad Peony večeras uvečer dođe , da namjesti krevet , trebali joj reći da je postao Revolucionar -- ali ako joj kaže , da on od svega mora odustati , i da on nikada više neće smjeti da se vrati i da ga ona više neće nikada više vidjeti , hoće li plakati . Možda je bolje da ne priča niti sa kime o tome – kada dođe do dana pada , jednostavno neće više doći kući ; „ U idućoj ranoj godini ” -- rekao je Liu En-lan na tajnom sastanku .

„ Možeš ići ” , rekao je djeda prijateljski .

„ Ti slušaj dobro , Ai-wan . Ja imam nešto veliko na umu sa tobom . ”

Ai-wan je ustao , naklonio se i otišao ka vratima ; dolje se je još jednom naklonio . Rijetko je pričao , kad bi bio kod svojeg djeda ; samo je odgovarao , kada bi bio upitan . Bio je uvijek veseo , kada bi smio da ode . Soba je bila prepuna stari knjiga i pretrpana sa starim namještajem ; bilo je ne prozračno i zagušljivo , strašno je mirisalo . Djed je rijetko otvarao prozor ; po danu se je bojao od vrućine , a po noći

od vlažnog zraka . Ai-wan je zatvorio za sobom vrata .

„ Ta kuća je puna mirisa ” , mislio je on . Peony je nosila parfem ; koristila je Jasmin . Bio je presladak , on joj je to i rekao , ali ona ga nije željela skinuti .

To je bila njezina stvar „ ležalo je samo na meni ” uvijek je govorila , „ tvoj nos je preosjetljiv . ” Što drugi ljudi vole ti odbijaš . Ti pretjeruješ malo ! Rekla je ona to sa zvonkim glasom ; riječi su bile jake , ali su zvučale sa povjerenjem...

Sad on mora ići ka svojim roditeljima , onda je slobodan . Pokucao je na druga vrata i bez čekanja ušao je unutra . Te dvije velike sobe poznavao je naj bolje od drugi , jer ovdje se je kao dijete igrao se na parketnom podu prekrivenom sa teškim kineskim Tepihom . Od Vaza , koje su stajale na drvenim stolovima i koje nije nikad smio dodirnuti , počevši od kugli od slonovače i slonove , sa kojima se je igrao koliko je želio , poznavao je ovdje svaki komad . I još uvijek volio , je veliku izrezanu kuglu od slonovače uzeti u ruku , okretati ju i probati unutar smješteni , sedamnaest kugli sa pogledom posmatrati .

Njezina majka je sjedila pokraj prozora i vezla . Na je dnom ogromnom drvenom stolu u pozadini sobe sijedio je njegov otac . On je nosio europsku odjeću , koju je i u Banci njegovao i nosio . Kad je Ai-wan ušao , pogledao je

„ Ah , ti si svoje starije roditelje posjetio ” , rekao je . „ Ja sam upravo došao kući i moram se presvući . ” Ali ostao je sjediti i pitao je dalje : „ Dali je tvoj brat već kod kuće ? ”

„ Ne , oče ” odgovorio je on (Ai-wan) .

Gospođa Wu je gledala vez i pokazala mu jedno pitajuće lice . Pružila je sinu ruku .

„ Dodi ovamo ” , rekla je . Pričala je engleski . On je rado pričao engleski , jer je onda mogao da izbjegne uobičajene fraze koje su korištene u kineskom . Npr . na engleskom se nije moglo dobro reći : vaš nepoštovalac ili : ja , vaš omalovažavaoc . - Njegova majka je još bila jako kineskinja . U određenim stvarima je bila još vjerovatelj , što uopće nije išlo sa njezinim engleskim govorom . Kao mladić on je nosio uvijek jedan lančić jedan srebrni Medaljon oko vrata , sadržavao je jedan Talisman . Kriomice je vukao i kidao lančić , ali nije se mogao pokidati ; izrađivač srebra ga je čvrsto postavio oko njegova vrata .

„ Ti dolaziš tako kasno ” , rekla je njegova majka .

„ Mi smo nakon nastave imali jedan sastanak ” odgovorio je on .

„ Kakvi su to sastanci ? ” pitao je njegov otac na kineskom .

„ Politički sastanci ” , odgovorio je Ai-wan još uvijek na engleskom .

„ Nemoj da se u nešto uplićeš ” , rekao je njegov otac . On je sad pričao engleski , što je on činio , kada je želio biti si guran da ga posluga ne razumije . Pričao je tečno engleski , ali ne dobro . Zamjenjivao je l , r , i n , što mu se je dešavalo i u Francuskom i Njemačkom . „ Mladi studenti ništa nisu mogli , za druge koji su bili brutalni . Ali poneki koji su posjedovali brutalnost , mogli su i glavu da vam odrežu . ”

„ Ai-wan ” pozvala je njegova majka , „ obećaj mi . . . ”

Bez obzira na njih , nastavio je njegov otac dalje :

„ Oni koji upravljaju neće slušati besmislice djevojaka i dječaka ” , rekao je on uobičajeno . „ Osim toga nitko od vas ne zna , što sve tome pripada , upravljati jednom zemljom ; vi ste samo prepuni suprotstavljanja i pokuda . Što vi razumijete , npr. o novcu , Bankarskim bićima i inozemnim posudbama ? ”

„ Čemu mi trebamo strana posuđivanja ? ” ispao je Ai-wan naprijed . Oni su popodne na svojim sastancima pričali o inozemnim posuđivanjima ? ” i En-lan je ustao i sasvim mirno ponudio , kao Protest , svoj život za njihovu stvar da položi . Sve do tog trenutka nije im bilo još sasvim jasno , koja važno ča koja opasnost u novom Milionu- Dolara - posudbe iz Japana postoji , kao sigurnost je bila ponuđena velika Željezara na Sjeveru Kine „ Nove posudbe iz inozemstva ” , reko je En-lan , „ neće nam biti samo tako da ne , isto kao bilo koja druga posudba . Zemlje koje će nam posuditi novac moraju imati određene privilegije . Mi smo kao studenti kod vlasti određene žalbe uložili , ali ne obaziru se na nas . Sa vašim dopuštenjem ja ću jedan revolver da sakrijem ispod pazuha i upucati ću Ministra financija , ako on ode kući da jede nove Konkubine . ”

Nitko nije govorio . Svi su ga gledali . Škrgučući svojim bijelim zubima i reče : „ Njegove nove Konkubine koštati će deset tisuća Dolara ! Samo Ministar financija si može dopustiti stalno nove žene ! ”

To je bilo prvi put , da se jedan iz njihove grupe ponudi da , ubije ne prijatelja . No negdje drugdje se je to tako će sto dešavalo da su poznate osobe vidjele to tako da su sebi uzimali za potrebe pojačanje tjelohranitelja , posebno kada je jedan Student probio do Ministra vanjski poslova . To se je desilo nakon dvadeseti prvog zahtjeva Japanaca . Jedan

uznemirujući govor je slijedio , ali onda je bilo dogovoreno , da En-lan nije još nepotreban ; još je puno toga stajalo ispred .

Ali ipak je kroz svoju ponudu sve to vrijeme svoje služio .

„ Zašto mi trebamo inozemna posuđivanja ” , ponavljao je njegov otac ; „ zato jer svaka zemlja u izgradnji treba inozemne posudbe . ”

Njegov otac je bio jedan čovjek sa širokim ramenima sa jednim dobrim licem sa ravnim obrazima ; hvalisao se je da je on jedan moderan čovjek . On je bio sa strancima od svi Nacija prijateljen , ali uglavnom sa Japancima . Gospodin Wu je pripadao onim Kinezima , koji su u jedno blisko prijateljstvo sa Japanom vjerovali . „ Azia Aziatima ! ” volio je da kaže , sa time je citirao govor japanskog Vanjskog ministra ispred narodnog vijeća . „ Ti ne možeš da razumiješ ” , rekao je on odobravajući svojem sinu , „ jer ti si još u dobi Idealizma . Ja sam isto imao Ideale sa dvadeset godina , ja sam bio pristalica mladog Kaizera (Cara) i njegovi reformi . Skoro svi su mladi ljudi bili . Ja uzimam dakle , da ti i tvoji školski prijatelji jedan takav Ideal hulite . ”

„ Ai-ko nije nikad bila takva ” mrmrljala je njegova ma ma .

„ Ai-wan je meni sličniji ” , odgovorio je otac strogo .

Ai-wan je sjeo . On nije odgovorio svojim roditeljima . Od davno je on sebi tu Taktiku za svoju napravio , to je bilo istovremeno djetinjasto i sa puno respekta , on nije ništa odao . Njegova majka je nastavila sa vezom , a njegov otac

je uzeo pero u ruke ponovo . Ai-wan se nije brinio o tome što je njegov otac rekao – ali ipak , sa par riječi mogao je njegov otac da mu prenese jedan dio , tako se je vidio malog i glupog . Kao da se Revolucionari od danas mogu izjednačiti sa mladim ljudima iz vremena slabog Kaizera ! Njegov otac je sad bio puno zaposlen , dobro stojeći , i uspješan , i ako je on kao i Ai-ko , dok je bio jedini sin ,bio jedno održavano dijete . Stara posluga u kući je bila još puna priča o njegovom djetinjstvu ; u svakom slučaju to održavanje nije ga omekšavalo , nego je išao naprijed , da ima svoje mišljenje , sve tiranizirati i raditi što ga je volja . Ai-wan je znao , da njegovi roditelji jako međusobno svađaju , ali nije znao zašto . Njegova majka je bila kćerka jednog bogatog čovjeka i bilo je malo žena , koje su u svojoj mladosti imale tako dobar odgoj kao ona . Svejedno je pripadalo manama , ako se ponekad posvađa . Sve je pripadalo njegovom ocu , čak i njegovi roditelji , i ako , jer tako pripadalo pravio se da ide za njima .

„ Mogu li sada ići , Oče ? ” pitao je Ai-wan .

Sjeo je i čekao , dok je u njemu toplina rasla . „ Moj oče ” , mislio je on , „ nije mi želio ništa reći , ali on mi ne želi ništa reći , ali on će me ostaviti da čekam , da mi pokaže , da on ima moć nad mnom . ” Nikada mi nije dozvoljavao da odmah odem ; želio mi je pokazati , da ima nad menom moć . ” Njegove usne su trzale pomalo . „ Ali ipak kad na sve to odrekne kao prvo . . . ”

„ Imaš li kakve planove ? ” pitao je njegov otac iznenada na kineskom .

„ Ai-wan pogleda . Njegov otac je ponovo pero ispustio iz ruku .

„ Od nedavno razmišljam o tome , da mi moramo raditi planove za tvoju budućnost ” , rekao je on . „ Tvoja majka ima planove za tebe isto . ”

„ Ti si dvadeset ” , rekla je njegova majka , „ ti si jedan čovjek . ”

Ai-wan je osjećao da stari . Njegov otac ga je gledao istra živački i za počeo :

„ Ne budi zabrinut ” , rekao je , „ niti tebe niti tvoga brata nećemo na ništa prisiljavati . Mi nismo vas zaručili i nema mo nikakve planove . Od davno smo još pričali i odlučili da ti i Ai-ko uživete punu slobodu pri izboru svoji žena . ”

„ Hvala ” , mrmljao je Ai-wan .

Naravno znao je , da su se dogovorili . Neke večeri prolazile su Ai-ku u njegovoj sobi i govorio je o djevojkama koje je poznao i koje je mogao oženiti , da je želio . Ali padalo mu je teško da se odluči , koju od djevojaka želi da oženi , i često je završavao razgovor da je sebe iz smijao na kraju . „ Još ne postoji zakon protiv više žena ” , njegovao je on da kaže , „ ali žene su postale sve svjesnije i tražile su obećanja , da će čovjek samo jednu da oženi ! Kako se to može da obeća ? ”

I ako je on slobodu vidio uvijek kao nešto samo razumljivo , osijeačio se Ai-wan dužan prema svojim roditeljima da kaže , Hvala ! Puno njegovi školski prijatelja su bili već zaručeni , jer su ih njihovi roditelji na to prisilili . To je bilo još jedno

pitanje , za koje su se željeli boriti – za slobodan izbor partnera . Posebno su djevojke bile oduševljene sa time . Uvijek su isponova objašnjavali na sastancima : „ Mi želimo sami da izaberemo da se uopće želimo ženiti ili ne . ”

Svi su bili ista mišljenja : „ Samo razumljivo ! ”

Ponekad , kada su sami bili dva ili tri mladića , pre pričavali su o odlučnosti djevojaka , bili su uvijek u dogovoru da su djevojke u pravu . Svejedno su su se pitali , što bi se desilo da se djevojke nećkaju , da se udaju . To mora da je bilo za jednog čovjeka jako neugodno , da od djevojke dobije jedan odbijajući odgovor za upit za ženidbu .

Jednom je En-lan sa osmjehom rekao Ai-wanu : „ Budi ti samo miran što se toga tiče . Razmišljaj ti o djevojkama , koje jako često i rado najduže govore o slobodi ? ”

Bila je jedna strastvena , ljepuškasta djevojka iz južne provincije Fukien . En-lan je iz torbe uzeo jedno pismo , to mu je predao . Radilo se je o jednom užarenom ljubavnom pismu , dole je stajalo njezino ime . Ai-wan je bio iznenađen i pomalo zavidan . „ Ti ćeš ju ženiti ? ” pitao je on En-lan . En-lan je klimao glavom . „ Zašto bi je ženio ? Jedan dan ću kao Revolucionar umrijeti ” , odgovorio je on . „ U ostalom ne leži sve u ženidbi . ”

To štima . Ona je napisala . „ Ti trebaš samo željeti , da ja dođem kod tebe , i ja ću da dođem . Mi smo slobodni . ” Ai-wan je predao En-lan pismo . On ga je stavio u džep . „ U ostalom ” , rekao je on , „ moji roditelji imaju za me ne kod kuće jednu ženu . Zbog toga idem kući . ”

„ Jednu ženu ! ” rekao je Ai-wan . Uvijek isponova otkrio je nešto novo na tom En-lanu , kojeg je izbavio iz zatvora .

„ Bilo je vrijeme ” , nastavio je njegov otac , „ mi moramo nešto vidljivo na tvojem odgoju poduzeti . Naravno ja mislim na , da te uzmem ka sebi u Banku , kao i tvojeg brata . ”

„ Ai-wan nije odgovorio ništa . Nikada ne bi išao u Banku . Mi bi ga svi mrzili , kada bi on doprineo , da dođe do stranog posuđivanja – stanja ! On je jedva mogao da izdrži misli njihove mržnje . On je znao da između drugi imena stoji i ime njegova oca na crnoj listi Revolucionara . Jedan trenutak je mislio s vrućom zavisti na En-lan ; En-lan je bio sin jednog seljaka , i bio je ponosan na to .

„ Moj otac je jedan jednostavan čovjek ” , rekao je on , „ moja majka ne zna niti pisati niti čitati . ” En-lan je pričao sa gorčinom o svemu , bogataši su bili . Nikada on neće moći da shvati , da Ai-wan , i ako on Kapitaliste prezire , svog oca u tajnosti voli , i ako se od slanja od njega , svejedno . En-lan bi u svojem mirnim i sigurnim načinom rekao : „ Da je on Kapitalist i jedan neprijatelj , ne može on više biti moj otac . ”

„ Ja te ne ću pritiskati ili na nešto prisiljavati ” rekao je njegov otac prijateljski . „ Istina ti si moj sin , ali ako znaš , što želiš raditi , onda mi reci . ”

„ Klimnuo je , i onda je Ai-wan ustao . Kao i obično , bila je njegova ljutnja prevaziđena . Autoritet od njegova oca je bio na dobrom glasu .

„ Hvala , Oče ” , promrmljao je Ai-wan .

„ Gdje ideš ? ” pitala je njegova majka .

„ U moju sobu , da radim . ” Ona je klimnula zadovoljna , jer je znala , da će on kod kuće ostati ; napustio je sobu i zatvorio vrata za sobom . Kasnije će svi dole u sobi za jelo za velikim stolom se naći , da jedu . Za En-lan je to bio veliki praznik , ali to je bilo samo , što su dnevno jeli .

Za vrijeme dok je on razmišljao , prepunio ga je jaki osjećaj gladi . On je odlučio naknadno da pogleda , što se nalazi u kutiji sa slatkišima , koju je Peony uvijek punu ostavljala na stolu . Isto tako topla posuda sa čajem je stajala sigurno na postolju sa omotom . Požurio se je , da dođe u svoju sobu ; za jedno kratko vrijeme bio je slobodan i svoj gospodar . To vrijeme do jela je volio ; pripadalo je njemu .

On je imao na umu da radi , ali nije nikada radio za stolom , nego uvijek nakon jela . Onda je otišao odatle , jedno izvinjenje je izrekao preko usana , moram da radim , i imam još puno posla . Ponekad je radio stvarno ; često je otišao u Teatar .

Danas uvečer mora on stvarno da radi ; imao je jedan dugački tekst na engleskom da napiše . Imao je jednu tajnu želju , En-lan , da se kroz snažan , živ Stil istakne , da prevaziđe , ali nikad mu nije pošlo za rukom . Koliko god se trudio , nikad nije dostignuo Ai-wan , ta stara engleska Dama , koja je davala nauku , toliko je hvalila kao En-lan . Na to večer odlučio je , da si da još veći trud nego inače . Skoro još više nego hvaljenje učiteljice , preživio je

En-lanovo isčuđavanje . Tako se je posjeo , umjesto da dokolci , na stol ; izvadio je jedan papir i započeo svoju misao da provodi u djelo .

Zamor ga je preuzeo . Pogledao je na sat ; bila je skoro ponoć , i bio je skoro bio završio . Pregledao je napisano i bio je zadovoljan ; sigurno bi ga sa puno crveni precrtavanja dobio nazad . Mis Maitland će ga na neočekivanim mjestima poboljšati . Ali komad je bio dobar . Kao temu on je izabrao priču od Sun Yat-sen , i dobro ju je objasnio . Za svoje zadovoljstvo želio je još jednom da pročita , kad je začuo jedan tihi zvuk na svojem krevetu . Ništa nije vidio . To je bila Peony , koja je svoju Step - deku odmotala i donijela mu topli čaj . Onda je primijetio , da stoji pored njega , i on je primijetio , kao puno puta , njezinu ruku na svojim ramenima i njezino lice na svojim obrazima . Iznenada mu je palo na pamet , kako je izgledala na podne , kad je stajala pokraj cvijetnog Oleandera . On se je osvrtao . Režući pitao je : „ Koliko dugo misliš ti taj grozni Parfem još trebati ? ”

„ Uvijek ” , rekla je sretno , „ i zauvijek , jer ga volim . Prekini sad sa radom ! Moraš biti gotov . Vrijeme ti je , da ideš u krevet ! ”

„ Ti ne razumiješ ništa od toga , što ja imam da radim ” , rekao je on .

„ Ako ti nisi još gotov , onda si lud ” , odgovorila je ona . Ona je pomilovala njegove obraze sa svojom mekom mirisnom rukom i dodala , „ ja znam , da ti nisi lud . ”

Iznenada osjećao je on svoje srce kako udara , jedan puta , dva puta . On je bio uznemiren . Ona je bila godinama suigrač . Oba dvoje su znali pravo , da je Peony vlasnik svojeg tijela , ali to se nije osjećalo , jer su je svi imali rado i nje govali , posebno od kada je njezina sestra umrla . Njih dvoje su je skoro i uvijek kao braća i sestra osijećali . Nikada nije podsjećano , da je ona njezino tijelo ; on je bio na nju takvu navikao , da je zaboravio , ona nije nikada pričala o tome . Ali od nekoliko mjeseci je bilo nešto probuđeno , nešto , da je on odmah vidio i mrzio . Ležalo je na načinu , to kako je ona svoju ruku na ramena spustila i njezine obraze na njegovu kosu . Jedan puta uvečer će on raširiti svoje ruke i obuhvatiti ju , i ako se je to protivilo nje govoj volji . On to nije nikada učinio , svejedno je o tome morao da misli , zbog toga se je stidio . Da nije pripadao tajnome savezu , tako bi učinio , možda .

Uostalom nije želio da postane Ai-ko . Njegov brat je milovao Peony obraze , stisnio bi njezinu ruku i obgrlio bi je oko ramena ; razlučivao bi Peony , gdje bi je sreo . Kad bi to učinio , otela bi se Peony jako . Jedan puta ga je ogrebala po obrazu , četiri duge ogrebotine , nije mogao više da na da izlazi , jer svatko zna , da četiri jedna do druge ogrebotine na obrazu jednog muškarca su nastale od ruke jedne žene . Gospođa Wu ju je uzela sa strane da po razgovaraju , njegov otac je popričao sa Ai-ko . Peony je došla plačući u Ai-wanovu sobu i vikala : „ Ja mrzim tvojeg brata Ai-ko !

On je uvijek tako grozan . ”

Ai-wan nije pitao , zbog čega je Ai-ko postajao grozan . Nije želio uopće da to zna . Jedan pogled mu je padao na leđa , rekao je slavljenički : „ Ja ne ću biti nikada ružan prema tebi , Peony .

Za jedno kratko vrijeme je zajejala i gutala , onda ga je pogledala i smijala se :

„ Ti ne možeš biti ružan ” , rekla je .

Tako je došlo , da se je stidio , ako je njegovo prisustvo nju činilo sretnom , i onda bi se povukao nazad .

„ Od kada si odrastao , nemaš me tako rado ” , rekla je .

„ Ipak ” , rekao je određeno , „ upravo kao do sada . ”

„ Ja sam tako sama ” , rekla je tiho .

Ustao je i zatvorio svoje zabilješke .

„ Sada moraš ići ” , rekao je . „ Ja te ne trebam više ovdje , kada idem u krevet , Peony . ”

„ On se je potrudio , da svojem glasu da čvrstoću , jer se je bojao od Peony . Bio je zabrinut , da će plakati ili će biti zla prema njemu , jer mu je uvijek pomagala pri skidanju , i onda bi si privukla posteljinu i ugasila svijetlo .

„ Otvori prozore ” , uvijek bi joj naredio .

U ljeto je to pripadalo , ali u zimi često bi zamolila : „ Ne danas , danas je tako hladno . ”

„ Ako ti ne otvoriš , morati ću , ja to da učinim : „ Ne večeras , tako je hladno . ”

Tako je morala i u ljeto i u zimu prozore da zbog njega otvori .

On joj je okretao leđa , jer je vjerovao da ju je povrje dio . Ali ona se je smijala , okrenuo bi se jako brzo . Nije bila uvrijeđena , smijala se , njezine oči su treptale , a njezin je glas – bio joj je vedar .

„ Ti si velik ” , rekla je . „ Ti si sada jedan čovjek , i ti me više ne trebaš , mali Ai-wan ! Jedan pravi čovjek ! ”

On je navalio na nju i pritisnuo je prema vratima . Ona se je objesila za njegove ruke i željela je da pukne od smijeha . On ju je odgurnuo kroz vrata napolje , i ako su njezine slabe ruke , bile oko njegovi , kao da su srasle zajedno . Tako je bila napolju ! On je povukao vrata prema unutra , zatvorio i okrenio ključ i zaključao . Onda je stao i osluškiavao ; nije se čuo niti ton . Krenuo je prema ključu , da ga okrene i pogleda , dali ona još stoji tamo . On se je udaljio od vrata . Naravno stajala je tamo ; držala se je tiho , da bi ga za dirkivala . On je odlučio , da ne otvori , okrenuo se , pošao je sa bukom kroz sobu i počeo se skidati . Kad je bio gotov , krenuo je prema prozoru i otvorio ga široko ; ako je i bila još tu , morao ju je čuti . Pokušaj da ide tamo i pogleda dali je još tamo , ga je mučilo . Ona bi ušla unutra ako otvori , toga se je bojao . On se je zakunio na svoju zemlju ; osim toga nije želio da bude kao Ai-ko . On je skočio u krevet i navukao zastore . Opet je osjetio on slabi , slatki miris od Opijuma .Njegova mržnja se je budila , i u toj mržnji je zaboravio on na Peony . Dok je ulazio u duboki san , mislio je na to , da to neće morati zauvijek da trpi .

Revolucionari su se okupili u prostoriji za engleski jezik . Ovdje su bili na sigurnom , Univerzitet je davao uvijek uči teljima iz inostranstva najgore sobe u jednoj maloj zgradi , u jednom dalekom uglu daleke ustanove . Bila je to zgrada na dva kata , imala je samo jedan ulaz . Peng Liova je bila zadaća , da se postavi gore na stepenicama , i da se pravi , da kao čeka na nekoga . U stvarnosti je pazio na stepenice , i to je dobro radio . Njegovim malim očima nije ništa pro

micalo , i on se je znao tako šik i glupo postaviti , da bi sva tko se prevario . Ako bi netko pošao sa stepenicama prema gore , onda bi ga Peng-Liu glasno pozdravio ; drugi bi čuli kroz otvorena vrata koja su bila preko puta prostorije za engleski . I onda bi se brzo kroz dvoja druga vrata rasporedili u druge prostorije za nastavu , gdje bi u manjim grupama , u parovima sami radili . Ali do sada još nitko nije došao sa stepenicama gore , već su se dvije godine tu zajedno okupljali i puno se toga dogovorili , isto su mislili kao i Nacionalna bratska zajednica Patriota . To je bilo ime koje su si oni sami izabrali , kada su vlasti dali na znanje da će svi Komunisti biti streljani . Tako su bili Patrioti a ne Komunisti .

„ Teško su mogli da streljaju Patriote ” , rekao je En - Lan sa svojim širokom seljačkom grimasom . „ Ako vlasti padnu , biti će sve drugačije . Mi će mo onda sve ostale da ubijemo . ”

Ai-wan je poznavao sve ostale nazočne u sobi , na kraju krajeva samo En-Lana , jer je poznavao samo trideset i dva lica , bilo je devet djevojaka sa njima , i znao je njihova imena . Osim o Peng Liu i En-lana , o ostalima nije znao ništa , dali su siromašni ili bogati , niti tko su uostalom . Nisu ništa znali o sebi međusobno , dok se nisu našli u toj prostoriji ; kad je Ai-wan došao , bilo ih je tek dvanaest i samo dvoje od njih su bile djevojke . Odakle su drugi došli , nije znao , znao je samo , da se je svaki novi ustao i predstavio se , i da je jedan iz grupe se onda ustao i zakleo se da on nije izdajica .

Ai-wan je doveden od strane En-Lan . Kada je došao na Univerzitet , ubrzo je upoznao En-Lana . En-Lan mu je pričao o bratstvu i za njega je jamčio .

Ai-wan je bio zahvalan za to , i pitao je kasnije : „ Kako možete jamčiti za mene , kada o meni ništa ne znate , nego samo ime mojega oca ? ”

„ Ja vas poznajem ” , odgovorio je En-Lan . „ Ja znam , što ste Vi za mene napravili . ”

„ Vama je svejedno , čiji sam ja sin ? ” pitao je Ai-wan .

„ Što to znači , čiji si sin ” odgovorio je En-Lan . „ Ja znam , Vi ste jedan od nas , koji pripada nama . ”

I ako niti jedan od tih trideset i dva čovjeka nije pripadao njegovim starim prijateljima , i ako nitko od njih nije bio sin bogatih ljudi , sa kojima je pohađao školu , osjećao je Ai-wan , kada je ušao u prostoriju , da su neki ipak od onih kojima on pripada . Dali su oni znali , tko je on ili ne , bilo mu je svejedno ; da bilo mu je skoro draže , ako oni niti ne znaju . On se je stidio od njih , da je on sin Bankara Wu , jednog od najbogatiji ljudi Šangaja . Kad bi Ai-wan jednu malu rupicu u svojem odjelu ili jedno dugme koje fali otkrio , onda bi to tako ostavio , ne bili izgledao siromašniji kao i ostali , i svoju bi glatku crnu kosu doveo u nered , tako bi En-Lanova suha kosa , od sunca i sjevernoga stepskog vjetra izgledala izjednačeno ili slično . I ovdje , u njegovom svijetu , izgledao mu je život ugodan i dobar .

Kod njega kod kuće nitko nije mislio na nekoga izvan Familije . Nitko se nije brinio za to , kako je ljudima vani . Isto je tako Ai-wan živio , dok nije dobio u ruke knjigu od Karl Marxa i zbog toga završio u zatvoru . I nije žalio , što je bio u zatvoru , tamo je naišao na En-Lana .

„ Zbog čega ste bili u zatvoru ? ” pitao je En-Lan , kada su se bliže upoznali . U međuvremenu je saznao nešto jako čudno od En-Lana ; kad bi En-Lan nešto želio reći , nije pričao o tome , nego je pisao o tome , jer je pričao polako i tražio riječi , ali je skroz lagano pisao i izražajno . Kao i obično nije davao Ai-wanu odgovor .

Rekao je samo : „ Ja ću napisati . ”

Jedan dan kasnije dao je Ai-wanu jedan jeftini list papira , koji je iskinuo iz njegovog teksta iz engleskog .

„ Pročitajte u svojoj sobi ” , rekao je Ai-wanu , „ i onda to zapalite . ”

Kad je Ai-wan isto večer bio sam u sobi , pročitao je , što je En-Lan napisao :

Ai-wan ,
kad ste vi došli u zatvor , bio sam ja tamo već sedamdeset i tri dana , i bilo mi je , kao da sam već deset godina u ćeliji . Kada bi pritisnio svoje lice o metalne šipke na malom prozoru , mogao sam da vidim upravo samo jedan prljavi komad neba iznad zatvora i ništa više . To nije bio jedan veliki trougao ; mislio sam uvijek , da je toliko velik kao crna marama koju je moja majka uvijek nosila na glavi , sa kojom je štitila kosu od stepske prašine . Ja sam vam objasnio da , naše mjesto leži daleko na sjeveru , da se dižu Gobi vjetrovi koji nose žuti pjesak sa brda prema dole . Jednog dana će čitavo mjesto biti prekriveno sa pijeskom , i ljudi će biti pokriveni ispod , i u suhoj zemlji i vjetrovi će njihova tijela osušiti bez da istrunu . Tako su govorili stari ljudi uvijek .

Dok sam tako stajao , i pritiskao lice na rešetke od zatvora i gledao u djelić neba , gubio sam svaku nadu . Dani ma su dolazili u zatvor , mučila me je misao , da ja nikada

neću suh i čist neću naći svoj mir u masi pijeska mojeg mjesta ; ne , moje će tijelo sigurno biti pokidano sa kuglama od metaka i potonuti na dvorištu od zatvora , mislio sam ja , i ljudi će me baciti u toplu masnu zemlju tog južnog , pola stranog grada . I nikada neće u mojem selu saznati , što se je desilo sa mnom i zašto se nikad nisam vratio .

Novu godinu ili jedno drugo vrijeme osim ljeta ići kući , za to je put prema selu bio jako dug . I u ljeto pješačio sa dobar komad puta , jer čak i vlak u vagonima bez sjedala je bio skup za mene . Za vrijeme dok su moji roditelji bili u braku , moji roditelji su me vjenčali sa jednom ženom –koju ja neću nikada vidjeti - , vukla me je uvijek kući , imao sam puno toga da im pričam . Svaki pojedinac u selu je dao , što je mogao , da bi ja imao za školovanje . Ako nisu imali no vca da daju , radile su mi žene iz familije cipele ili čarape , ili jedan haljetak .

Za ništa na svijetu nisam ja mogao da im kažem , da već jedno vrijeme ne nosim te stvari , jer me fini Studenti iz modernog grada ismijavaju . Ja im nisam to uzimao za zlo , jer sam se sam morao ismijati . Ja sam , sam vidio da izgledam komično u dugačkim , predugim ogrtačima , plava pamuka i u zdepastim cipelama , kakve se nose na Sjeveru . Ja sam znao da , da su žene međusobno govorile : Mi radimo dobro , sve je dobro iskrojeno ; jer će on zasigurno još narasti sa dobrim jelom na jugu će sigurno još postati deblji . Tako su stvari radile prevelike , jer ja sam znao da se neću udebljati . Ali na volju tih žena nisam mogao da izdržim smjeh .

Tako sam išao u kuću za pozajmice , u Rikschakulis gdje siromašni ljudi kupuju svoju odjeću , jer su moje stvari bi

le tako čvrsto šivene i izgledale tako dobro , iz samo izrađenog štofa , prodao sam ih bez muke , vlasnik kuće za pozajmice mi je dao jednu dobru cijenu . Za taj novac kupio sam si plavu odoru od pamuka , kakvu su nosili studenti , koji su bili Patrioti . Kad sam došao u zatvor , imao sam jednu od .

Pitali su me , Ai-wan , zašto sam u zatvoru . To je bila jedna jednostavna priča . Jedan dan su došli vojnici u našu sobu za učenje engleskog i prozvali moje ime . Upravo sam čitao jednu priču jednog engleskog pisca . Ja nisam mogao da sve razumijem , ali sam osjećao ljepotu iz ogrtača strani riječi . Počimalo je : „ Šetao sam usamljen kao jedan oblak . ”

Tri duge godine sam učio Engleski . Kod kuće na selu su se okupili na ljetno večer oko mene i molili me : „ Pričaj nešto Engleski , da mi čujemo . ” Rekao sam lagano i razumljivo : „ My name is Liu En-lan . How do you do ? I am very well , thank you . ” Svi su slušali u tišini , kad sam bio završio , počeli su se smijati i smijali su se dok im nisu suze krenule niz obraze . „ Zvučalo je kao u kokošinju ” , rekli su . „ Dobro reci nam što to znači . ” I ponovo su saslušali dok sam govorio , iščuđavali su se mojem veliko znanju .

Moj stari ujak Liu In , najstariji čovjek u selu , klimao je uvijek sa glavom , povukao je lulu i rekao : „ Ja znam , da mi nismo napravili grešku , što smo ga poslali u školu . Još nitko nije iz ovog sela pohađao školu , ali vremena su se promjenila . On će nama svima donesti čast . Sa svim tim Engleskim će on da dobije mjesto pri vladajućima i sve će platiti nazad i to sa kamatama . ” „ Da to ja želim učiniti ”

, obećavao sam ja uvijek . Pogledao sam uokolo u njihova lica , kako me gledaju sa svojim nevinim , čeznutljivim očima na njihovim naboranim tamnim licima , volio sam ih puno . Pri njihovim nogama stajala su mala djeca , koja su me iščuđavala i nijemo gledala , u njihovim očima to sam znao bio sam jedan heroj . Ako ja svoj Examen zadovoljim sa isticanjem , želi onda da uzmem jedno dobro mjesto i sve učinim za njih ; želio sam da namjestim jednog dobrog učitelja , i sva djeca bi trebala da idu u školu .

Dakle na to jutro sam kroz strane riječi osjetio ljepotu svake kitice : „ Ja sam usamljen šetao kao jedan oblak . . . ” Mis. Maitland rekla je tiho : „ To je stih od jednog velikog engleskog pisca , on se zove Wordsworth . ”

U tom je trenutku udarilo u vrata , i mi smo svi pogledali prema . Bila su to jedna slaba vrata , brzo je dodala ; kako Vi znate , to se dešava kod jednog slabog vjetrova , kako bi se mogla oduprijeti jednom kundaku ? Na vratima su stajali vojnici , bilo ih je najmanje dvadeset , jedan je pozvao : „ Gdje je Liu En-lan ? ”

Kad sam čuo svoje ime , odmah sam ustao . Nitko nije ništa rekao .

„ Vi ste Liu En-lan ? ” vikao je narednik .

„ Da , ja sam taj ” , odgovorio sam mirno , i ako sam bio zatečen .

„ Vi ste uhapšeni ” , riknuo je , narednik , „ pratite nas ! ”

„ Ali zašto - zašto - ”, oslanjao sam se : ja ne mogu da pričam . Nisam mogao da pretpostavim , zbog čega sam bio uhapšen , ili zbog čega je moje ime postalo poznato osim učiteljevi i još neki učenika .

„ Ja vjerujem da je to nekakva greška ” , rekao sam naredniku .

„ Nije u pitanju nikakva greška ” , viknuo je narednik .

„ Liu En-lan iz sela Liu iz provincije Shensi . ”

„ To sam ja i to je moje rodno mjesto ” , odgovorio sam ja , ali zbog čega sam uhapšen ? ” Narednik je zadobio sad crvenu glavu . „ Što me ti važeš , meni se obraćaš ” , riknuo je i sletio se na mene ; uhvatio me je za kragnu i podigao me uvis , tako da sam se ljuljao . Sa oprostjenjem , primijetio sam da mi je kragna pokidana te da ću si morati kupiti jednu novu haljinu . Ostalo mi je dovoljno vremena da o tome razmislim , jer je narednik bio je jak čovjek i jako ljut . On me je tresao i rikao : „ Ti važeš !

Ti važeš ! ” Rado bi se stavio u službu , ali ja sam izgledao

kao luđak , jer su svi vojnici bili uperili puške u mene .

Sada je Mis. Maitland postala jako ljuta ; Vi znate njezino usko lice , dobro lice ispod spuštene bijele kose – uvijek je saftna i opuštena . Nitko od nas je nije vidio drugačiju . Ali sada je poletjela na narednika , uhvatila ga za ruku i protre sla ga .

„ Prekinite sada , ponašati se u mojoj prostoriji za nastavu ” , rekla je energično . „ Ja kažem , prestanite sa time sada , jeste me čuli ? ”

Pričala je engleski , narednik nije ništa razumio , što ona kaže . On ju je pogledao , kao mačak koji bi ugledao jednog miša .

„ Što kaže ta strankinja ? ” pitao je on mene .

„ Ona vas moli , da me pustite ” preveo sam ja .

„ Recite joj , da ste uhapšeni ” naredio je on .

„ Ja sam uhapšen ” , rekao sam ja na engleskom Mis. Maitland .

„ Zbog čega ? ” pitala je ona .

„ Ja to ne znam ” odgovorio sam ja iskreno .

„ To je smiješno ” pozvala se je Mis. Maitland . „ Pitajte onda vojnika ali mu kažite da je samo vojnik . ”

„ Ali ja sam se usudi samo naredniku da kažem : „ Ta na riječima vrijedna strana žena je naša učiteljica ; ona pita zbog čega sam ja uhapšen . ” „ Recite joj da se to nju ne tiče ” , odgovorio je narednik snažno .

„ On kaže , da to ne smije da kaže ” , odgovorio sam ja Mis. Maitland .

„ To je smiješno ” rekla je Mis. Maitland . „ Recite mu da on može da ide , i da se on prestane miješati – recite mu , da on ne može jednostavno da ovamo dođe i moje učenike odvoditi – ja ću da razgovaram sa engleskim konzulom ! ”

*Ja sam se trgnuo .
„ Recite mi sve , što ja kažem ” , naredila je Mis. Maitland
„ Ona kaže ” , počeo sam ja , „ ona će razgovarati sa
konzulom , i raspitati se ”*

*Narednik je bacio jedan pogled prema Mis. Maitland .
Kad je Mis. Maitland mu ponovila , okrenuo se začuđen .
„ Meni je naređeno , da privodim ” , rekao je još
ohrabrenije .*

„ Ali zašto ? ” pitao sam sada ja od sebe .

„ Oh , što to sve znači ? ” pozvala se je Mis. Maitland .

*Ali dok je još nešto mogla da kaže , pozvao je narednik
vojnike :*

*„ Naprijed , marš ! ” U istom trenutku su me vojnici
zgrabili za ruke , i ja sam bio izguran napolje , prije nego
mi je netko išta mogao pomoći – ako se je moglo uopće
pomoći . Ostali Studenti su ostali sjediti kao štapovi i bez
glasa , samo je Mis. Maitland vikala .*

*Ja sam bio vođen niz ulicu , kroz jedna velika vrata i na
kraju u zatvor unutra . Taj zatvor sam opisao u jednom
članku .*

*„ I mi isto imamo jedan uzoriti zatvor u Kini . ”
Dalje sam napisao : „ Čovjek kaže , taj zatvor je najbolji u
svijetu ; Amerikanci i Englezi posjećuju ga , da bi vidjeli ,
kako Kinezi u tom uzornom zatvoru , postupaju sa
zatvorenima . ”*

Dakle ja sam ubačen u jednu ćeliju u tom zatvoru , i vrata su bila zatvorena . Stvarno nije bilo neudobno tamo . Ja vjerujem , da sam ja bio prvi koji je bio u toj ćeliji . Bila je čista – ne kao , kako vi to vidite , nakon što su stotine bile unutra . Ta je ćelija bila više za stanovanje nego glinene kuće , u kojima su živili ljudi u mojem rodnom mjestu , isto i sigurno ništa lošija od soba koju sam si ja mogao priuštiti prije nego što sam bio smješten u školske prostorije za spavanje . Ta je ćelija imala jednu drvenu ogradu sa jako čistom tamno plavom pamučnom stepskom dekom , jedno sjedište od jedne preko druge složene cigle i jedan mali prozor

. Ta kuća , u kojoj sam ja svoju mladost proveo , uopće nije imala prozor , a vrata prema đubretu su bila otvorena , i to đubrište je bilo ujedno i ulaz u dvorište , tako sam mogao vidjeti nebo . Kao dijete sam sjedio na pragu kuće i gledao kako moj otac i majka žitarice i mahunarke pretresaju , ili kako oni na oštrom vjetru , suhom vjetru i stresaju pljevu . Ali jelo je u zatvoru sigurno bilo bolje nego , što sam ja imao kao dijete .

Izdržavanje je stvarno bilo tako dobro , da sam se tome radovao , a kad sam na drugo jutro moj doručak dobio , rižu , posoljenu ribu i kruh i to pojeo , nisam mogao ni pred postaviti da se u tako jednom lijepom zatvoru ne mogu dobiti , potpunu pravdu . Osim toga sam ja sebi rekao , nove vlasti su pravednije : sigurno će mi suci dozvoliti , da imam jednog branitelja . Svako jutro mislio sam : „ Danas ću sigurno biti pozvan ” . Već odavno sam bio pripremio što ću da kažem . Dok sam po noći ležao , i dok sam po danu komad neba gledao , razmišljao sam o svakoj riječi , dok se nije otprilike ovako čulo :

„ Moja gospodo , ja vas molim , zbog čega sam ja optužen ? Ja ne pripadam niti jednoj grupi koja radi napadu vladajući . ” Prije , jedno vrijeme , Ai-wan je to podržavao : tek kasnije postao sam komunist . „ Dan za danom sam radio , bez da sam napuštao Univerzitetsko dvorište . Ja sam imao samo na umu da sa isticanjem moj Examen završim , da bi zatim dobio dobro namještenje i vratio moje dugove . Kada bi se to desilo , želio sam u mojem rodnom mjestu da osnujem jednu školu ; tamo je bio jedan suhi vjetar , urod je bio slab , a ljudi su bili jako siromašni . A zemlja je sasvim teško nešto davala , da bi imali uopće nešto za jelo , često i nije bilo dovoljno , onda smo trpili glad . Porez je bio sasvim visok – vojni porez , Opijumski porez , svi porezi . I ako smo mogli sav Opijum lagano da prodamo vladajućima , oporezovali bi nas prije toga tako teško , da bi na kraju malo više zaradili na Opijumu nego na povrću . Sve te teškoće su krive za siromaštvo naroda ; za školu nema dovoljno novca . Ja sam naučio što je bilo za naučiti . Ljudi su u mojem rodnom mjestu štedjeli , skupljali koliko toliko da sam si mogao dopustiti da se školujem u tom lijepom gradu . Bio sam ovdje sretan . Moja gospodo , gdje leži moja krivnja ? ”

Dok sam se ja predstavljao , stajao sam pred mojim sudcem – za stvarno , dobri i pametni ljudi , koji će uskoro shvatiti svoju zabludu - , isprobavao sam ja i još više od toga . Onda ću ja biti pušten na slobodu . I kod kuće , u sljedeće ljeto , biti će tu što za reći , kako sam ja bio uhapšen i zbog čega ; koliko je lijep zatvor , koliko meke su deke , ču ja njima da objasnim , da sam ja dva puta na dan dobio da dobro jedem . Nitko kod nas u mjestu ne jede češće od dva puta , u zimu , kad fali posla , čak samo i jedan puta .

Kada su u zimu dani kratki , svi smo spavali puno . Ja sam pokušavao da spavam u svojoj ćeliji , ali iako je bilo mirno i lagodno , mogao sam samo malo da spavam , jer sam ja bio zauzet , svaki trenutak da budem pozvan na raspravu . Sve , što sam želio da kažem , sudcu išlo mi je stalno kroz glavu . Ali nisam bio pozvan . Jedan dan je prolazio za drugim , i jedino lice koje sam vidio bilo je lice čuvara , koji mi je do nosio hranu . Napokon sam ga pozvao : „ Zar nikada neće da se zakaže rasprava ? ”

„ Ja ne znam o tim stvarima ništa ” , odgovorio je čuvar , „ ovdje je vaša riža . ” I otišao je dalje .

Na kraju od nestrpljenja mi je bilo sasvim lijepo . Animirao sam čuvara : „ Molim vas da , potražite nešto o mojem sudu , ja vas molim – ja vas molim ! ”

Ali čuvar je samo klimao glavom i rekao je : „ Meni je zabranjeno da razgovaram sa pritvorenicima . ” Onda je on otišao dalje .

Uvijek sam u mojem kaišu imao jednu malu sumu novca : bio je namijenjen za potrebe semestra . Taj sam novac imao još uvijek . Kad sam došao , doveli su me u ćeliju bez propisanog kupanja i bez odjeće , rekli su mi , da je čovjek koji radi u kupatilu na godišnjem , na proslavi vjenčanja svojeg brata pije vino , i onda sam odmah bio zaključan i zaboravljen , zbog toga još imam novac . Jednog dana sam izvukao novac , podijelio ga na dvije polovice i obratio sam se čuvaru : „ Molim vas da utvrdite kad je meni suđenje . Ovdje imate nešto malo srebrenog novca . ”

Čuvar je trgnuo svoje oči , uzeo novac i nije ništa rekao .

Sljedeći dana je rekao on ne obaviješten : Vi ste jedan politički zatvorenik , vaši prekršaji su dokazani , neće biti nikav sud za vas . ”

„ Ali ja ne znam uopće , o kakvom djelu je riječ ” , derao sam se ja .

„ To se mene ne tiče ” , odgovorio je čuvar . Skinio sam kaiš sa mene i ostatak novca sam dao čuvaru u ruke .

„ Utvrdite kakva sam ja dijela počinio ” , zamolio sam ja .

„ Ovo je ostatak novca koji posjedujem . ”

Kada je čuvar otišao , sjeo sam na svoje mjesto ; bio sam kao ukočen i okupan u znoju . Ja nisam trebao da kažem čuvaru , da je to ostatak novca . Možda je on novac uzeo , bez da išta za to učini , jer je znao da nema što više da očekiva .

Ali ipak čuvar je imao dobro srce . Sljedeći dana rekao je on meni : „ Ja sam pitao čuvara , kojem je brat pisar , on radi protokole . On mi je rekao , Vi ste napisali nešto u stranim novinama , koje mogu da pročitaju i stranci , da je naša zemlja siromašna i ima puno gladni , da vlasti imaju velike poreze , i da kupuju Opijum od seljaka koji sade . To su stranci pročitali , ismijali , sad paze na nas . To je djelo . ”

„ Ali to ja nisam mislio ” pozvao sam se ja zaprepašten .

„ Protokol zvuči tako ” , rekao je čuvar i otišao .

Ja nisam mogao da spavam cijele noći ; sjedio sam uspravno i mislio na svaki moj redak . Bio sam tako ponosan na njega . Mis.Maitland ga je jako hvalila i glasno pročitala . Ona je rekla : „ To je jedan lijepi uradak , da sam poželjela da ga englezi mogu pročitati i vidjeti , kako mladi u Kini vole svoju zemlju . Liu En-lan , predlažem , Vi pošaljite tekst engleskim novinarima za svjetsko natjecanje . ” Osjećao sam kako je krv u venama ispod moje kože reska : bilo mi je sasvim vruće ispod kože od sreće . Tjednima sam provodio moje slobodne sate sa radom na mojem pisanju i radio sam . Zatim sam stao ispred izdavača engleski novina sa pismom . Rad je bio nagrađen i otiskan . U svojoj primjedbi je još napisao izdavač : „ Ne dobijemo često jedno tako iskreno i promišljeno predstavljanje jedne zemlje kao što nam je taj mladi kineski Patriot poslao . ” Kad sam te riječi pročitao , bio sam ponosan i sretan .

Ai-wan se zadržao unutra . Da , on je vidio tekst . Isto u njegovoj školi su pisali te godine tekstove za svjetsko natjecanje , i stvarno je stajalo ime toga koji je naj bolje napisao bilo je to ime , Liu En-lan . Ali nitko više nije ništa o njemu čuo , i njegovo ime je bilo brzo zaboravljeno . Do toga trenutka nije ni on više o tome mislio .

On je opet počeo da čita :

Zbog čega sam ja bio u zatvoru . Jedan dan za drugim su slijedili kao beskonačni lanac od svjetlosti i tame , od jutra do večeri . Ja nisam znao , koliko dugo sam već u zatvoru , zaboravio sam da brojim dane i noći . Nisam imao prijatelja nitko nije dolazio , da me posjeti . Mis . Maitland je bila pokušala , ali su joj rekli da su me poslali u moj zavičaj .

I ona je mislila da sam na sigurnom . To mi je rekla kasnije . Ja nisam imao razloga , da razgovaram sa čuvarom , više nisam imao novca .

Tako sam sjedio iz sata u sat , ili sam stojao , sa licem pritisnutim na rešetke , gle do sam komad neba i razmišljao isponova i isponova , što sam ja napisao u tekstu . . . Jedan proljetni dan sam napisao ; bio je jedan topli vjetar , a na tržnici je bilo prodavano cvijeće . Auti su hučali kroz sretnu živu ulicu pokraj mene , a vozači Rikši su morali brzo izbjegavati . S vremena na vrijeme sam zaostao , da bi se čudio ljepoti i brzini jednog automobila , koji je jurio niz široku stranom ulice . Popodne , nakon nastave , sam izašao iz grada i jurio , da bi posmatrao miljama zelenu zemlju , i moje srce se je punilo sa neobičnim osjećajem koji nisam poznavao . Bilo je kao bol ljubavi – ne kao ljubav prema jednoj djevojci , jer nisam poznavao niti jednu djevojku , nego ljubav prema ovoj zemlji , koja je ležala pred mnom , koja se rastezala daleko prema istoku , do tamo gdje leži moj zavičaj , koji se je pružao prema novom gradu i još dalje sve do zapadne obale , koju još nikad nisam vidio . I kada sam sad tu stajao , počeo se je taj osjećaj , koji nisam poznavao i riječi su se same formirale ; morao sam te riječi da zapišem , koje su mi davale ljubav prema zemlji . Kako su se na nebu pojavile male svjetlucave vodene kapljice , tako su se formirale i riječi . Ja sam požurio nazad u svoju malu sobu i započeo pisati , riječ za riječi , tako kako sam to pred sobom i vidio .

Nije bilo lagano . Sjećam se , da mi je bio od napora izbio znoj . Kada je bilo veće , zaboravio sam i na jelo . Zapalio

sam svijeću i pisao pri slaboj svjetlosti . Svuda uokolo je po cijelom gradu svijetlilo električno svjetlo , a svjetleća slova iz Neona plamtjela su iz tame – bio sam previše siromašan da bi si mogao iznajmiti jednu sobu sa električnim svjetlom , to mi nije bilo bitno . Bio sam ponosan na to , da kod nas postoji tako svjetlo . Da nisam imao što da radim , izašao bi napolje na ulicu i gledao bi svjetla ; nikad nisam dobio do voljno od toga .

U mojem tekstu pisao sam o električnom svjetlu , opisao sam cjeli grad , taj moćni novi grad , tom koji uz more od rasta . Pisao sam o automobilima i o motornim kamionima , koji su vukli veliki teret , koji su prije morali biti vučeni od strane ljudi ; opisao sam škole , tržnice , slatka strana voća , cvijeće iz rasadnika . Tihim mirom opisao sam lijepe radnje u kojim su žene uvijale kose , i opisao sam puno sjajne nove zgrade , koje su gospodskije i od carevi palača . Pisao sam o beskrajnoj dalekoj zemlji , o nebu i o poljima , koje sam danas popodne vidio Onda sam odložio moje pero . Kad sam pregledao , našao sam , još ništa nije rečeno o mojoj zemlji . Tu je bilo još moje rodno mjesto , moj otac i moja majka , ta suha , krhka polja sjevera , pustinjski vjetar , glad , koja nas je zadesila prije dvije godine , male glinene nastambe i taj Opijum , koji smo sadili umjesto povrća , da bi malo više zaradili . Tu su bili i porezi - porezi , sa kojim su vlasti o svemu brinule . Isto sam pisao o tome . Dok sam ja o svim tim stvarima razmišljao , nisam imao osjećaj , da porezni novac nije dobro namijenjen , o tome ne . Ja sam želio neoženjen , za vrijeme dok sam razmišljao , da lica moji roditelja i susjeda u mjestu nešto manje izgledaju – od dima vjetra , njihova tijela da ne izgledaju izglednjela , a njihove ruke manje izderane od tvrde zemlje , po kojoj su morali

rovati za korijenjem , prema hrani i za vatru . . . Tako sam pisao o tim svim stvarima .

Nisam mogao drugačije , morao sam pisati i o mojoj nadi , te nove vlasti , čiste vlasti , Sun Yat-sen je počela , ako na bilo koji način nađe put , da bi mogla mojem mjestu omogućila , nešto više udjela u tim novim lijepim vremenima -ako recimo , porezi budu olakšani , ili nove ceste budu građene , ne tako široke Auto -ceste , kakve se u okolini grada grade nego čvrste zemaljske putove , po kojim se može jedan magarac tjerati ili kolica gurati – ili , recimo , da više ne treba Opijum da se radi – ili ne toliko visoko oporezovan biti . . .

U zatvoru mi je bilo jasno , da to , što sam ja učinio , će da podigne njihovu srdžbu protiv mene , i da će me zbog toga prozvati izdajicom . Ta mogućnost mi nije nikad imala smisla . Kao prvo sam sve zapisao , sve , što osjećam prema svojoj domovini . Prvo sam sve napisao na svojem jeziku , a onda sam bio ponosan na to da sam to brzo preveo na engleski jezik .

I tako je došlo , da su ustanove to pročitale na engleskom te bile srdite na mene . Prvo polako i nakon puno razmišljanja bilo mi je jasno , da je to bilo moje djelo . Što sam moj tekst napisao na engleskom , sramotiti se tim stvarima , koje sam rekao o mojem mjestu o ljudima , nije im bilo pravo da stranci nešto spoznaju o porezima i Opijum , o gladi i o glinenim kućicama . Da sam ostavio samo na kineskom a ne još preveo na engleski - - ali meni nije dolazilo niti u snove da jedan proljetno popodne može imati takve posljedice .

Nije bilo za shvatiti , čak niti u zatvoru . Jedno jutro je slijedilo za drugim . Svako jutro ustajao sam u jednom drug

om raspoloženju , svako veće je bili isto – bio sam usamljen , bio sam prestrašen . Ali kad je jutro o svjetlilo komad neba mislio sam , „ to je nemoguće , i to ne može da bude istina pod novim okolnostima ” ili sam mislio u naj gorem slučaju možete moj predmet jednostavno zaboraviti , ali moje vrijeme će doći . Ne da nemamo pravednost danas . Mi imamo jednu novu knjigu zakona i moderno pravo . Tu knjiga sam upoznao u vrijeme učenja povijesti .

Ali dugo vremena se nije dešavalo ništa -- stvarno ništa do jednog dana je počelo , još drugi zatvorenika je bilo u moju ćeliju dovedeno i pritvoreno . Potraga mora da je za revolucionarima bila temeljita . Dan za danom bila je ćelija sa zatvorenicima prepunjavana i sa novim sivim jutrom je opet ispražnjavana . Noći su bile strašne . Zatvorenici su se bojali , prvo su bježali ; ali kad bi došao kraj noći , počeli bi da viču i plaču . U početku sam pričao sa njima , a razgovori su bili , ti su me stvarno činili jednim revolucionarom

, Ai-wan . Svi su mi objašnjavali svoju priču , i saznao sam da nisu ništa drugo radili nego siromašne pomagali , s tim su dobivali više novca u tvornicama i radnjama , ili su pomagali djevojkama , da izađu iz javni kuća , u kojim su bile prodavane , i saznao sam da su željeli samo da imaju jednu želju , jednu zemlju svoji očeva , da su za to pripadali patriotskim udruženjima , kao naše . I prepoznao sam , da vlasti ih ne smiju uopće zatvoriti . Svi su bili mladi , neki su bili i mlađi od mene ili vas . I kada sam vidio , kako izlaze van da bi bili ubijeni , to znači da pojedini koji su naredili njihovu smrt , tako preko masa , zakunio sam se , da nesretnike osvetim , u slučaju da uspijem otići . Kad je došao , Ai-wan ja sam bio jedan odlučni Revolucionar .

Sad više nisam pričao više niti sa kime ; kada su novi dolazili , šutio sam . Čelija je bila prljava i iskorištavana . Ali to mi nije značilo ništa . Nisam mogao da spavam , svake noći sam čekao na sivo jutro . Onda , kad je u čeliji bilo još tamno , čulo se je okretanje ključa u bravi , jedna kugla svjetla bi prodrla u našu tamu . Jedan glas bi počeo da zove naša imena , jedan za drugim , jedan – po jedan na osobce , mene su bili zaboravili Dan za danom čekao sam okupan u znoju s zgrčenim srcem na moje ime . Ali ja nisam bio pozvan .

Svjetla kugla je pogodila nesretnike jednog za drugim . Skoro uvijek su plakali , kada bi ih vojnici zavezali sa lisica ma jednog za drugog . Zatim bi bili tjerani niz dugi hodnik . Samo sam ja preostao , uvijek sam stajao tu i gledao kako ih odvođe , i znao sam , gdje odlaze . Dan za danom sam ja gledao kako odlaze niz hodnik i kako iznenada njihova lica osjećaju svježiji zrak , koji ja tako dugo nisam već udisao . A ipak je bilo još mračno . U toj tami stiskali su ruke , koje ni su mogli da vide , prema jednom zidu . Slijedila je jedna zapovijed i jedan krckajući zvuk ; ispred njihovi očiju blicnila je jedna svijeća i svi su navalili na nju .

Engleski tekst nije izlazi iz moji misli : „ Ja sam šetao usamljen kao jedan oblak ! ” -- Kako sam rado želio nešto im reći . Ali niti jedan od njih nije znao , gdje idu . Dan za danom umirao sam sa njima ; bio sam zaboravljen , do jednog dana između novi stvari , sa njima sam bio spašen .

Uvijek i uvijek isponova čitao je Ai-wan te stranice sve duboko u noć ; nije mogao da ih zapali . Misli , koje je En lan napisao , bile su vrijedna imovina . Savio je papir zajedno i sakrio ga je u jednu ladicu ispod stari knjiga od 50

svojega djeda , koje on nije nikad čitao . Tekst tog papira on neće nikada da zaboravi . En-lan mu je poklonio jedan dio sebe . Kako mu je to mogao naplatiti ? Ležao je budan i mislio o tome , što on može En-lanu pokloniti , ništa mu nije padalo na pamet , što bi bilo dovoljno vrijedno , osim svoje krvi , koja bi njihovu bratsku krv dovela do pobjede .

Kad je sljedeći dan vidio En-lan , nije pričao o tome , što je pročitao ; osjećao je , to bi povrijedilo En-lan . Bez da je čekao izvještaj , pitao je : „ Želiš ti biti moj krvni brat ? ”

Sad je izbjegao sav stid iz En-lanova pogleda , i on je odgovorio : „ Da , ja želim . ”

Onda su otišli u En.lanovu sobu . Po starom običaju su pomiješali su malo kapi krvi , koje su ispustili iz ruke , onda su ispružili za zavjet . I ako nitko nije o tome pričao , stajao je zavjet između njih .

Tako je En-lan postao tajni Revolucionar i Ai-wan sa njima , i oni su se sastajali sa drugima u jednoj praznoj prostoriji za učenje , kad bi nastava bila gotova . Bio je istrgnut iz svoji misli , kada je En-lan ustao , izašao ispred i rekao : „ Nas je zapala zadaća , okrug tvornice svile na istoku grada da organiziramo .

Za tu tvornicu nosimo mi odgovornost . ”

Propustio je ime tvornice , jedno za drugim . Ai-wan ih je do sada samo od njega čuo , još nikad nije bio u nijednome djelu Šangaja , gdje tisuće muškaraca , žena i djece rade u tvornicama svile .

„ Ti , Ai-wan ”, rekao je En-lan , moraš Ta-Tuan-Tvornica u naj udaljenijem djelu grada preuzeti , ti si možeš iznajmiti jednu Rikšu i ne moraš ići pješke . Oni koji moraju ići , će da preuzmu tvornice koje su bliže . ” I En-lan je krenuo naprijed , da im objasni , kako će Revolucija ući u pogone i da kako ljudi koji tamo rade , moraju sebe pripremiti za dan , koji će staru vladu pomesti i dovesti jednu novu vladu , to je novi red kroz narod . To je bilo po riječima En-lana je dini pravi put . Ai-wan je mislio na sela , o kojima je En-lan u svojem izvješću opisao ; oni su morali od poreza i od sile da sade Opijum , biti oslobođeni . I ako ljudi koji su bili nesretni toliko u tvornicama , kako je En-lan u svojem izvješću napisao , morao bi im se jedan lakši život priuštiti . On se je radovao tome , da to može da učini , i kao ostali je on uzeo svoj posao i to bez suprotstavljanja . U cijeloj zemlji , u puno gradova uzimali su mladi ljudi takve poslove za dan , kojemu su se svi nadali . . .

U tom trenutku došao je Peng Liu upavši unutra : „ Netko dolazi ! ” pozvao je on .

Na stepenicama bili su se čuli koraci .

„ Trči ” pozvao je En-lan .

Skakali su i raspršili se kao da je vjetar prošao između njih . Ai-wan je isto pobjegao , ali on se je bio nešto sjetio . Peng-Liu je bio zastao ; stajao je sasvim sam tu , kao da on čeka nekoga . Jedan trenutak kasnije došao je i rekao , nije se ništa desilo , jedan radnik je došao da popravi jedno razbijeno prozorsko staklo . Onda su nastavili sa skupom , Ai -wan nije mislio dalje na Peng Liu , taj je pripadao onima ljudima koje čovjek rado zaboravi – bio je tako mali i neprimjetan i tako očigledno bezazlen . Zbog toga nitko nije mu došao da , da posao , osim špijuniranja , zbog tog

Ai-wan je bio sretan , kada bi ga zaboravio , jer ga nije trpio . I na kon toga počeo je Ai-wan stvarno novi život . „ S čime se ti baviš ? ” pitala je Ai-ko . „ Ti radiš glupost . ”

Ai-wan je dolazio često kasno kući , to se u zadnjim tjednima više puta dešavalo , da je Ai-ko pred njim bila . Na to večer susreo je svojeg brata na vratima . Ai-ko je izašao iz svoje elegantne Rikše i pogledao svojeg brata .

„ Pješke ”, rekao je . „ Kao jedna olovka ! Prije nisi išao nikada pješke . ” Ai-wan je svoj ponos na to postavio , zato je neprimjećen – što En-lan kaže – dnevno nakon nastave , upravo kao ostali , pješke sa nečišćenim kožnim cipelama i svojoj iznošenoj odjeći išao ka tvornici svile .

On nije davao Ai-ko odgovor , i krenuli su stepenicama prema gore . Namirisao je teški Mošusov miris od ulja sa kojim je Ai-ko svoju dugu crnu kosu mazao . U Ai-kovim krugovima njegovi prijatelja je bila moda , da kosu puste do zatiljka da raste i sa čela oko ušiju glatko prema nazad češljaju . Jedan omiljeni mladi pisac , „ kineski byron ” kako je on bio nazivan , nosio je takvu kosu i to je bio razlog . Ai-ko je bio ponosan , da ga poznaje , i stalno je radio primjedbe kako : „ Tse-li i ja . ” „ večeras ja kažem Tse-li ” i slično . Cijeli svijet je želio Tse-lis nove Verse da čita . Ai-wan je isto čitao , ali on nije mogao da nađe ništa pose bno . To nije bilo ništa drugo nego obično brbljanje o cvijeću i o smrti i o bijegu u magloviti bambus , i uvijek negdje je čekala nekakva žena .

„ U ostalom , ti ne bi trebao tako sam okolo ići ” uključio se je Ai-ko , „ ti možeš biti otet . To se danas često dešava

i onda bi za tvoju slobodu bilo traženo puno novca -i više nego što ti vrijediš ” dodao je klimajući samo tako .

To je štimalo , da u pokretnim vremenima , u kojim je sa svi pravaca vjetar dolazeći Revolucionara donosi , tako što Njegov otac je imao dva ogromna ruska čuvara , zaposlio , koji su ga na njegovim dnevnim vožnjama autom pratili . Oni su imali revolvere u rukama , koje su krili u džepovima , Ai-kov vozač Rikše je bio jedan vojnik , i on je nosio jedan revolver kod sebe .

„ Što ja siromašniji izgledam , to je bolje ” , rekao je Ai-wan .

„ Ah , jedan , , kindaper ' ja bi već pred postavio , tko si ti , odgovorio je Ai-ko .

Ušli su u tu kuću . Na kraju Hale pojavilo se Peony lice između jedne zavjese . On je čuo , kako je baka sa grebučim glasom njegovo ime pozvala : „ Ai-ko , Ai-wan ! ”

Ai-ko je povukao ramena i povukao i nadigao obrve . On nije odgovorio ništa .

„ Ja sam jeo sa Tse-li ” mrmljao . „ Ja nemam vremena za tu staru ženu . ”

„ Zbog čega ju ti vrijedaš iza njeni leđa ? ” šaputao je Ai-wan ljuto .

I onda , ne jer on to rado radi , nego jer Ai-kov pogled mrzi , vratio se je i pošao ponovo u sobu svoje bake . Tamo je ostao samo jedan trenutak , onda je pošao u svoju sobu i bacio se na svoj krevet . Tse-li - Tse-li ! I imao je jedan mladi čovjek u to vrijeme pravo , da bude kao Tse-li ?

Odlučio je , da pita En-lan : „ Ne bi smo mi trebali Hua Tse-lis ime na našu crnu listu staviti ? ”

On je mrzio tog mladog , kojeg je njegov brat toliko volio .

Crna lista je bila oružje revolucionarni grupa . Nitko od njih nije imao jasno shvaćanje od toga , da pripremaju ma sovno pogubljenje . U svakom slučaju značile su crne liste samo očekivanja za osvetu ljudima , koje su mogli samo da mrze . Ako bi vas netko ljutio , jedan učitelj ili školski prijatelj ili neka druga oficijelna osoba , koju u stvarnosti niste poznavali , ali su imali jednu narudžbu sa strancima , koji je odbijen , ili ako ste čuli da je netko potrošio naš novac za sebe , tako bi ste stavili ime na crnu listu . Peng Liu je želio da stavi ime jednog mladog učitelja , jednog Engleza , Peng Liu kojeg je primijetio , da ga ne trpi .

„ Ustani ! ” jednog je dana na zarikao Peng Liu . „ Ne moj tu sjediti kao prljavi Hindu ! ” Peng Liu nije poznavao značenje riječi „ sjediti ” i „ prljavi Hindu ” . Kad je pogledao rječnik , zatražio je da ime „ Jamas Ranald ” dođe na crnu listu . Ali En-lan je sa oprezom odgovorio : „ Zbog čega bi mi trebali staviti i ime stranaca na listu ? Sasvim je razumljivo da će svi stranci biti ubijeni kad dođe taj dan . ”

Nitko nije pravo znao , kada će da dođe taj dan , ali oko kraja Jeseni osjećao je svaki u grupi , da se taj dan bliži .

Revolucionarska vlada u Hakau bila je sa svakim danom jača , i u danom trenutku on će Chiang Kaiser sa rijekom Jangce doći . Što se mora desiti , desiti će se : i nitko nije o tome pričao glasno , ali Ai-wan je čuo , kako u grupi u tajnom punom očekivanju i kod kuće od oca s puno

poštovanja o tome se priča . Na okupljanju naglašavao je En-lan , da se ne govori dovoljno o tom , da bi oni trebali uzeti udio na pripremanju , na sebe . Svuda okolo po gradu su bile revolucionarne grupe , da se pripreme za .

„ Spremiti se ” , rekao je En-lan , „ to znači , ljude i duhovno i tjelesno pripremiti . Mi , mi koji pričamo jezik naroda , moramo narod duhovno prirediti . Ti , Ai-wan ti si vojno izučen i tvoj djeda je general , ti ćeš radne brigade Ta-Tuan -Tvornice postaviti .”

Jedan trenutak bio je Ai-wan od čuda bez riječi ostao .

En-lan je dakle znao , tko je on bio , uvijek je znao ! Ali od kuda je mogao da zna , da ga njegov djeda već tri ljeta uči u kući od strane jednog mladog njemačkoga Oficira ? Ai-wan je pozvao glasno : „ Sporazumni ! ”

Više nije on rekao . Ali kasnije , kad je u hodniku prolazio , pitao je on : „ Od kuda ti znaš da sam ja vojno obučen ? ”

En-lan se je smijao i rekao : „ Nitko ne radi korake kao ti . Vidio sam to svaki dan u školi ” Onda je otišao dalje .

Tako je došlo da Ai-wan počeo . Već dva mjeseca bio je svaki dan u tvornici da ju izgradi . Nije bilo lako . Bilo mu je zabranjeno , da u veliku ruševnu zgradu ulazi , iz nje se je širio odvratan smrad koji je u vrućoj pari širio lijene bube svilci ; tu su živili radnici , i u blizini tih koliba je čekao , dok nisu došli kući – ljudi , žene i djeca .

Prvo se je prema njima osjećao stran i smeten . Skoro nije mogao da shvati , da te jadne , kašljucave kreature sa njih

ovim upaljenim očima i crvenim uvijenim rukama – da su to bili ljudi . Najgore je bilo kod ruku žena i djevojaka ; krute od bolova ispružavali su ih pred sebe . Kada ih je Ai-wan prvi put pogledao , pitao je : „ Što je sa vašim rukama ? ”

Jedna mlada djevojka , jedno dijete od oko dvanaest godina , odgovorilo je sa punim ugodnim glasom :

„ To dolazi od vruće vode . ”

„ Od vruće vode ? ” pitao je on .

Jedna stara žena je odgovorila : „ Kokonsi moraju biti stavljani u jako vruću vodu , mladi gospodine , da bi crvi bili ubijeni i da svila bude mekša . Mi ih moramo sa rukama izvaditi napolje i naći kraj koji je svilena buba isplela , tako da bi se Kokon mogao odmotati . Voda je s stranim elektricitetom bila grijana , od ta rada su naše ruke takve postale .

On nije mogao ništa da odgovori , jer samo pogled na otečeno meso prouzročavalo mu je mučninu . Na prvi dan pošao je kući , bez da je nešto uspio . Kada je u svoju sobu ušao , mislio je : „ Ima još nešto , što je gore od Opijuma u toj kući - to je smrad tvornice svile . ” Na to veće rekao je on Peony : „ Pusti me da tvoj parfem pomirišim . ”

Ona ga je pomilovala sa svojom mirisnom rukom preko obraza i očiju .

„ Ipak je ugodno ” , mrmljao je on .

Ona je pustila njezinu ruku na svoje usne ; jedan trenutak zastao je sasvim mirno . Njezina nježna ruka ga je usrećila . „ Ona je kao jedan cvijet , tvoja ruka ” , rekao je on tiho .

Ali ne , on nije volio Peony . Sada je znao , da je ne voli i nikad neće voliti . U stvarnosti je bila njezina ruka naj , naj nježnija i naj ljepša jedne djevojke , njezinu mekoću , njezin miris čarao mu jedno pred znanje i ljubaznost i slatkoću , koja će ga kasnije jedan put obuhvatiti , kako uvijek mlade ljude obuhvati – ali to će biti jedna druga ruka a ne Peony ruka . Jedan trenutak je osjetio je neodređeno očekivanje za tim , ali je onda odbacio misli nastranu . Nije bilo mjesta u njegovim mislima za jednu djevojku – sve njegove misli su pripadale narodu .

Ali kako je Peony mogla znati i treba li joj reći ?

Ona se je lagano oslonila na njega , on joj je to dopustio . Osjećao je njezino srce na svojim ramenima kako udara , ali je sjedio za svojim stolom sa knjigama i mislio nešto drugo nego na ljude koje je to popodne vidio . Stojali su tu pokraj njega , kad je Peony ili neka druga ruka .

„ Ti ne ideš u krevet ? ” pitala je Peony . Od te večeri , na kojoj je zatvorio vrata , bila je na vrijeme došla sa čajem i onda ponovo otišla . On je klimao glavom .

„ Nije preostalo ništa drugo ” , molio je . „ Ti radiš puno . „ To je , zašto ja ne mogu da spavam ” dodao je on misao , „ jer sam ja sin jednog bogatog čovjeka . ” On je želio , noć je bila prošla , tako da je on mogao otići tamo , da bi te ljude na bilo koji način pomogao . „ Idi sada ” , rekao je

Peony , „ ja moram raditi . ”

Bez da ga je zadirkivala , kako je to inače radila , otišla je Peony prema vratima . Tamo je čekala . Ali on se nije osvrtao , i napustio ju je . Kada je ona bila otišla , odbacio je svoje knjige sa strane , ustao i otišao prema prozoru . Dugo je gledao u vrt . Svaki korak tog vrta on je poznavao ; njegova ljepota je bila poznata . Njegov djeda i njegov otac su za uređenje uložili puno novca . Od Istoka , daleko iza Pekinga , su bile donesene , sa brda plavi porculan – pagode kod Nankinga je postojalo to neobično plavo kamenje koje je putove oko brda pokrivalo . Postojale su tu rijeke u vrtu i mostovi , jedno jezero , mali brodovi i ljetna kuća . I to sve je bilo okruženo sa zidom ; bio je tako visok da se čak niti kroz jedan prozor nije moglo da vidi vani . Osim jedni mali uski vrata za vrtlara , koji je živio sasvim blizu izvan nije bilo više drugi vrata u zidu . Isto su ta vrata bila zatvorena , i samo je vrtlar imao jedan ključ .

„ U jednom vrtu , okruženom jednim visokim zidom sam ja do sada živio ” , mislio je Ai-wan .

I dok je on u tihu tamu gledao , odlučio je Ai-wan , da sve istrage prebrodi i misli samo na ljude u tvornicama . Odavno je poznavao sve pojedinosti u životu radnika ti tvornica . Iz cjele Kine su bile dole u Šangaju zajedno se slili ; glad , siromaštvo i građanski rat se je ovdje odvijao . Istina ali oduprli su se knap da umru od gladi , isto tako nije bilo ni vojnika , koji bi ih opljačkali , ali njihova se sudbina nije poboljšala . Nekako su trpili njihovo postojanje u kolibama . Radni zadatak te ljude da se pomogne , postao je od Ai-wana život . Za nastavu radio

je upravo toliko , da ne za ostane , a kod kuće se je požurivao , da obavi što je bilo potrebno da ne bude primjećen . Sve ostalo je bilo nebitno , on je samo još mislio na te ljude . Bilo je samo malo što je on mogao da uradi za njih , i što mu je bilo jasnije , sve su više ispunjavali njegov život . Oni su mu bili zahvalni , ali ujedno bili su tako bez nade . On je sjedio kod njih sa njihovom bijedom , s pločama prekrivene kolibe , dok je vani padala hladna jesenja kiša . Prvo su se pogledavali , onda su pogledavali njega , i napokon je počeo jedan od njih : „ Oni su pričali iz dobra svojega srca i svejedno uzalud . Nitko nas ne može pomoć . Na samo takav način možemo da zaradimo za naše jelo , to je jednostavno tako . Tko nas treba ? Nitko ! Nigdje nas ne trebaju . Koga se to tiče , dali mi živimo ili umiremo ? I tko se još o tome brinio ? ”

„ Dakle morate se sami o tome brinuti ” odgovorio je on njima .

„ Što možemo da učinimo – i to mi znamo ! ”

Ponovo i ponovo počimao je Ai-wan da proba , njih o njihovim vrijednostima da ih nauči .

„ Vi morate biti dovoljno jaki , da bi se nadali ” rekao je on njima .

„ Prestati se nadati to znači , na protivnu vrijednost isto budućnost dati u bez cijenje . ”

Ali trajalo je dugo , dok ih nije uvjerio da se smiju nadati , jednom će poći bolje . Sasvim , sasvim lagano , Kroz duge tjedne uspio je nagovoriti neke muškarce , da se na jedno mjesto iza koliba sastanu , i tamo započnu da ih tamo izučiti vojnom drilu , kojeg je njega njegov otac dao izučiti . Oni su vukli svoje teške noge i pustili glave prema dolje , ali on

nije na to ništa rekao , nego se je uključio :

„ Glave gore ! Jednog dana će te se morati boriti za vaše pravo . ”

U međuvremenu je on njima isponova postavljao , kako će se sve odvijati , kako će Revolucionarna armija doći rijekom , kako će u tvornici biti pozvano na Generalni štrajk - i svuda okolo se spremaju na to - , da u svakom pogonu muškarci koji mogu marširati i pucati , jednu brigadu moraju sačiniti , koja mora biti uvijek spremna da iznutra napadne , dok Revolucionarna armija napada izvana . Oni su sve slušali i sumnjali u to sve .

Jedan je rekao : „ Mi smo kao ljudi , koji od jednog zmaja pobjegu i pri tome naletimo na tigra . ”

Napokon je Ai-wan pozvao : „ Samo oni od vas koji vjeruju mojim riječima , trebaju da ostanu da bi učili . ”

Brzo su bili svi stariji muškarci u svojim kolibama i u svojoj naviknutoj bijedi . Sedamnaest mladi ljudi su bili ostali , i sa njima je Ai-wan osnovao brigade . A i oni su bili puni nevjerice , dok nije Ai-wan svakom od njih dao pušku .

Jesen je je prelazila u zimu , i sa godišnjim dobima su ostvarivali svoje planove . U jednoj trgovini , u kojoj je vlasnik bio pod kupljen , bile su deponirane puške ; ne sve od jednom , nego deset po deset . Ai-wan je bio naručio osamnaest , jednu za sebe i po jednu za svakog od njih . On ih je podijelio po noći , jednu za drugom u različite kolibe , i bile su sakrivene ispod slame , na kojoj su ljudi spavali , i ispod krpa . Daleko van grada sastajali su se i učili čovjeka po čovjeka da puca . Ako bi ih pitali što tamo rade , rekli bi bili su u lovu .

Do sada su po terenu bez pušaka prebivali , ali sad je postalo sve drugačije ; kad bi sad marširali , posjedovali su jedan novi osjećaj moći , jer svaki je mislio na oružje , koje je nosio sa sobom .

Ai-wan je došao po noći kući i prošao lagano tiho kroz vrata vrta . On je pod platio vrtlara , tako da je ovaj mu dao ključeve sa smijehom .

„ Oni rade kao Ai-ko , mlađi gospodin " , rekao je on . I on se je smijao .

Ai-wan je rekao da stari treba može mirno misliti , da on dolazi kao Ai-ko od lijepi djevojaka iz kuća za čaj .

Cijelu Jesen i zimu je bilo ubrzano na prostoru za obuku obučavano ; u stvarnosti je En-lan znao , što pojedinci u njegovoj grupi rade , ali dalje više nije znao ništa , da svu kud u gradu postoje takve revolucionarne grupe ka njihova , i da svaka radi posao koji ih je pripadao . Negdje su bili i oni , koji su sve predviđali , ali gdje su bili i tko su oni , to nije znao nitko . Ai-wan se je osjećao kao jedan dio velikog tajnog tijela , koje je od živuće krvi bilo pulsirano , kojem su svi osjećali udaranje srca i bili vođeni tim mozgom , ali više nije znao ništa .

Sve , što mu je u dosadašnjem životu bilo važno , postala je sporedna stvar . Na svoju familiju mislio je skroz još sa svim malo , on je znao jako dobro , da će taj dan da dođe , kada će od svega morati da odustane , i da neće više ništa moći da poduzme , kad njezino ime po zadnji puta bude prozvano . Skoro uvijek je mislio , da će on biti dorastao tome . Uhvaćen u tajnim silama životni izvora , svoj posao prepustiti , dali je on bio dio jednog velikog izvora moći , koji će sve brige svijeta izliječiti .

On je vagao : „ Zašto bi ja spašavao život mogeg oca , kad

ja točno znam , da on ljude kao što je En-lan bi osudio na smrt kada bi o njima nešto znao ? " I mene isto - mene bi on isto osudio . Vremena , u kojem postoje čvršći savezi nego savez isto krvni , je došlo . Čaki i krvni savezi se sad raspadaju , jer se je ljudstvo dijelilo na dva djela , između koji nije bilo mostova : oni koji su ostali na starim putevima , i oni koji su morali da idu novim putem . Sa svakim danom je on osjećao , kako je taj ponor bio sve dublji . U zimsko veće , dok je on bio mirno ležao na krevetu iza zavjesa , sanjao je o tome , i izgledalo mu je kao da počinje veliki Ocean , postepeno i ne primjećeno da se odvaja od zemlje , i ako je površina još tu ležala , otvarala se je u dubinama između pećina i klanaca jedna površina , koja će jednog dana da podjeli dvije polovice ljudi . Neće se rasa protiv rase boriti , ne , biti će sasvim drugačije . Mister Ranald npr . Če da se bori protiv bijeli sa Mis. Maitland , a Mister Ranald , Bankar Wu i General Wu će stajati na jednoj strani , a on – En-lan i Mis. Maitland na drugoj strani . Ai-ko će se u početku kod svojeg oca osjećati na naj sigurnijem i isto kod Mame iBake . A tako mali kao Peony , kod oni kod koji , to je prava slučajnost , na kojoj se strani u to vrijeme nađu , ili na jednoj ili na drugoj . Istok ili Zapad će se pomješati i postati će oba dvije strane tog razdora . On , je mislio dalje , stajati kod En-lana , a kod njega će da budu svi ostali iz drugi grupa , koje on nije poznavao . Sve Armije će stajati kod njega , seljaci , radnici u tvornicama i učenici u poslovnicama i trgovinama iz cijelog će svijeta da dođu drugi mladići i žene , sa njihovim jezicima koje ne razumiju , njihova srca i ciljeve sve uskladiti sa svojima i En-lanovim . A zbog toga što je tako bratstvo postojalo , zbog čega bi on onda se manje oslanjao , jer slučajno ne

pripada toj krvi ? Stara vremena su prošla , ako Ai-wan nakon takvi događaja svoja djela – bio je on kao jedan mač ; on je formirao mlade ljude svoje brigade po svojem liku .

Usprkos padnju kiše i hladnog vjetra bila je njegova brigada u toj zimi na trideset i sedam ljudi porasla . On je poznavao svakoga po imenu i gdje je njegova koliba , u tom velikom metežu od koliba , koje kao velike riblje šupe okolo tvornica leže . Na početku su mu svi ljudi izgledali jednako svi su bili blijedi i odrpani , a njihova lica sa tamnim dubokim očima sa biter ustima izgledali su jednako . Čak i to što su mu govorili , zvučalo je isto . Istina bili su rođeni u različitim dijelovima zemlje , ali iz istih razloga su se pokrenuli , rat , glad , veliki porezi i za novcem gladni i nepravedni Vladari - , svuda okolo je bila stara pjesma . Jedan je rekao : „ Bio sam manji sin jednog seljaka sa manje od dva Hekt ra zemlje ; kako me je mogao hraniti ? Drugi nisu mogli da prestanu da jedu jer sam ja rođen - " tako su od prilike bile njihove priče . Oni su niz rijeku do mora se kretali , i na kraju je ležao kao velika mreža Šangaj . Kad su u taj grad uspjeli da dođu ležalo je tu more , i nisu mogli da idu dalje.Tako su došli do tvornica .

Kada je Ai-wan saznao , koliko zarađuju i kako od ranog jutra do duboko u noć moraju raditi , i da do ljeta nikad ne vide sunce , tada bi pobjegao od srdbe : „ To će mo mi da promijenimo " rikao je on .

Jedan od njih je rekao : „ Zbog čega bi nas više platili , kad puno ih dreči za takav posao ? To nije bilo pametno . "

Tu je bilo još nešto drugo , protiv čega mora on da se bori : blagost , to su bili oni svi – blagi . Nitko od njih nije znao da čita ili da piše ; njihov jezik je bio grub , a njihov način života isto kao životinje . Kada bi jedan od njih imao potrebu , okrenuo bi se na mjestu i pustio bi prirodni tok .

Ali pred jednim bogatim čovjekom bi se premjestili i bili bi postali bezvoljni , manje iz straha , već iz unutrašnje potrebe , jer su mislili , da su to bogovi povukli potez . Ai-wan se je borio protiv blagosti .

„ Vi niste ništa lošiji od nego bilo kojeg drugog čovjeka " derao se on . „ Vi imate pravo na sve kao i drugi . "

Sada su se smijali prijateljski i odgovarali zadovoljni , da je Ai-wan škrgutao zubima :

„ Recite nam iz dobra " , recite povezujuće , „ mi znamo , da mi nismo ništa . "

Ali nije mogao Ai-wan ništa drugo , on ih je morao voliti , jer su se tako trudili , da od njega uče . Gledali su vrijeme , da dođu na vježbu ; uvijek su dva ili tri odjednom dolazili , a drugi su za to vrijeme uzimali za ta dva ili tri sata njihova radna mjesta u tvornicama . Davali su si veliki trud , i oko kraja zime su mogli u grupama da marširaju , svaki od njih je mogao dobro da puca . Ai-wan je kupio za njih od svojeg novca municiju da mogu vježbati i tako su postali dobri strijelci . U istinu bili su ponosni i sretni kao djeca na svoju umješnost , ali to umijeće nije bilo dovoljno ; pogledavali su se za uniformama . Osjećali su grubi štof svoji uniformi i pitali : „ Dali će mo i mi jedan dan nositi tako toplu odjeću ? "

„ Da " , odgovorio je on , „ to vam obećavam . Vi će te svi da nosite toplu odjeću , i jesti koliko god vi želite . "

U hladnom svjetlu zimskoga mjeseca okupljali su se jedno večer oko njega . On je bio obukao svoj debeli mantil , ali on se je stidio i želio , on nije ništa učinio i smrzavao se kao i oni . Tu je stajao topao i dobro obučen i kao uvijek dobro nahranjen , tako dobro , kako si nisu mogli niti zamisliti , i osjećao je , tople suze u svojim očima kako idu . U njihovim pogledima je svjetlilo sada pomalo , nakon što je on njima

govorio , malo nade , ali njihova željna i nedoumna lica su ga radila tako tužnim , da mu je skoro srce puklo , i vjetar , koji je kidao pamuk sa njihovi odjela , dopiralo je to njego vi kostiju . U plamtećoj želji , mislio je on , ako meni pripada očeva kuća , onda ću da otvorim vrata i da ju dovedem unutra . Ali onda je mislio on , to neće koristiti . Oni će da prodru unutra , uvijek sve više njih će prodirati , dok ne bude više mjesta za stajanje , i još uvijek će dalje još prodirati . Miloni će da dođu . Ne , mislio je on , „ ako sve kuće od bogati budu otvorene , dali to nije dovoljno za sve te siromašne " . Siromaštvo nastanjuje zemlju .

„ Kada će da dođe do toga ? " pitao je jedan čovjek . Aiwan ga je bio dobro poznavao ; bio je to jedan siromašni kašljucavi momak , koji nije imao još dugo za živjeti . Za njega neće biti dovoljno rano , i ako će se to desiti uskoro .

„ Skoro " , odgovorio je on , „ jako uskoro . Možda već u proljeće . "

Ne jedini spas , koji je postajao je bio novi poredak na svijeta : svijet , u kojem su zakoni tu bili za siromašne , a ne za bogate – jedan svijet , u kojem postoje zakoni za siromašne , a njihove kuće i njihovo cijelo mišljenje i djelo za njih postoji , u kojem nema više bogati i moćni , koji ih mogu da iskorištavaju .

„ Idi te sada kućama " rekao je on njima , „ idite sada da spavate . "

„ Ako vi tako kažete " , rekao je jedan glas iz tame , „ biti će nam toplije i tako smo nešto jeli . "

„ Dobro večer – dobro večer ! " pozvao je on . Više nije mogao da izdrži njegovo srce je bilo teško , i on se okrenu .

Tako je bilo kasno , to večer bilo mu je bilo nemoguće , od njih i njihovi potreba i previše . Vratiti se u roditeljsku kuću nazad .

Patrolirao je on kroz hladne , poluprazne ulice gradski dje lova , u kojem je bila škola . On je morao da ide kod En-lan da po priča malo sa njime .

En-lan je bio sam u svojoj sobi ; nije radio , ali bio je kod lektire jednog usko pisanoga lista . Kad je Ai-wan ušao , on je to stavio ispod jedne knjige .

„ Uđi unutra ! ” rekao je En-lan . „ Zbog čega si tako po tišten ? ”

En-lan nije nikada bio potišten . Njegove crne oči su se sjajile , i izgledao je uvijek tako , kao da on ne može da za ustavi smijeh . U stvarnosti , u tom danu mu je to bio razlog za vedrinu , kao da je do rubova ispunjen sa vedrinom i blizu tog da je prepun .

„ Ja dolazim nazad od . . . ” Ai-wan je zastao . Oni nisu nikada pričali glasno o nečem , što sa radom zajedno ide . On se je posjeo na mali željezni poljski krevet i uzeo jedan komad papira , koji je stojao na stolu . On je pisao : „ Kada misliš da će taj dan doći ? ”

„ Ne kasnije nego na kraju trećeg mjeseca iduće godine ” , pisao je Ai-wan kao odgovor . Onda je uzeo papir , zapalio jednu šibicu i zapalio . Otišao je u pepeo .

„ Mjesečina je , hoćeš me pratiti ? ” pitao je Ai-wan . On je zavidio En-lanu na svojoj sigurnosti i nešto na njegovoj čvrstoći . En-lan je bio čvrst i siguran , i ništa ga nije dovelo u okove . Sad je klimnuo , ustao , skinio svoj mantil i sta vio jednu zečju kapu – kao što na Sjeveru nose seljaci . On da je uzeo papir , što je stavio ispod knjige , savio ga tako , da Ai-wan nije mogao da vidi i zapalio ga isto ; otišao je u pepeo . Onda su otišli na ulicu .

„ Mi želimo ići , ovdje je vjetar stao ” pošao je En-lan naprijed . U jednoj takvoj vjetrovitoj noći mogu naše riječi lagano doći u strane uši ” , rekao je .

Zašli su u jednu mirnu Aleu , u kojoj su se već često dogovarali i krili se u zaklonu jednog zida . Na En-lanu je bilo nešto , da je svaka sila izrečena , što je on želio da prešuti . Ai-wan se nije trzao .

„ Kako ja mogu da svoje ljude uvjerim da su nešto vrijede dani ? " pitao je on . „ Moj čitav život sam ja proveo između ljudi , koji su držali da su vrijedni i vjerovali , da moraju da imaju sve . " On je mislio na Ai-ko i prekinio se . Još nikad u svojem životu nije Ai-ko nešto sakrio , ništa nije napravio kao drug rekao i pri tome mislio , da on mora da ima sve od najboljeg . „ Ta Armija " , nastavio je Ai-wan naprijed , „ vjeruju nekako , oni zarađuju , da budu siromašni . Nije mi uspjevalo da ih uvjerim , da imaju pravo na život . Ja njih ne mogu na to prisiliti , da mrze bogate . Oni jednostavno kažu , jedan je bogat a drugi je siromašan , to je sudbina . "

On očekuje , En-lan će se smijati , ali En-lan ne .

Sa opasnim licem rekao je on :

„ Ti si to biće pogodio u stvar . Naša stvarnost ne leži u teškoćama sa bogatima , oni mogu biti ubijeni , a njihova imovina oduzeta . Problema će mo mi imati sa onima , koji su u takvom siromaštvu rođeni , i koji ne imaju čemu da se nadaju . Ti žele prvo nešto u svojim rukama da imaju – jelo ili novac - , nešto što mogu da osjete , o tome vi morate da znate , da ih to pripada , žele li nam pokloniti povjerenje . " Onda je nastavio dalje : „ Ti si Idealist , Ai-wan to je tvoja slabost . Siromašni nisu ništa bolji od bogati . "

Ai-wan ga je pogledao . Što je to bilo , rekao je En-lan ?

„ Zbog čega se mi moramo boriti za njih ? " pitao je on .

Sad se je smijao En-lan .

„ Vjeruješ ti da , ako jednom siromašnom pripada kuća od tvog oca , da onda on svoj posjed bi dijelio sa drugima , Ne ! " En-lan je odmahivao glavom nazad : „ Oni bi bili još i

gori nego tvoj otac , jer tvoj otac nije bio još nikad prisiljen da živi kao jedna životinja . - Ai-wan pripremi se . "

„ Na što ? " pitao je Ai-wan .

„ Na takva vremena , koju će da da Armija , što još nije ništa posjedovla " , odgovorio je En-lan tiho .

„ Zbog čega ? " pitao je Ai-wan .

„ Oni će da budu još gori od divlji životinja " , odgovorio je En-lan tiho .

„ Na dane kada će mo mi njima reći , da je grad u njihovim rukama , neće samo da ubiju bogataše nego će se i međusobno pobiti . Puno od toga , što će da i uzmu će da bude u borbi za imovinu uništeno . Mi im onda moramo dopustiti i proći će . "

„ A onda ? " pitao je Ai-wan .

„ Ako bude prošlo i budu poludili jer je sve uništeno , onda će mo mi da dođemo i prisiliti će mo ih na red i pripadnost .

" „ Prisiliti ? " pitao je Ai-wan . „ Ja sam mislio da će da budu svi slobodni . " „ Slobodni " , ponovio je En-lan žustro . „ Takva sloboda je budalasta , nitko nije slobodan . Isto ka i mi , ti i ja . Mi radimo po jednom puno promišljenom planu . To će i oni morati . Postoji jedan čovjek . . . "

„ Tko ? " pitao je Ai-wan .

En-lan se uvijio prema Ai-wanu . On se zove Atem En-lan je dodirnio Ai-wanov obraz .

„ Chiang Kai-shek " rekao je on .

To je bilo ime vođe revolucionarne Armije .

„ Kada on bude došao u Šangaj " - En-lanovo uzdisanje je okrznulo Ai-wanovo uho - , „ to će da bude taj dan . Sve je pripremljeno . Za dvadeset dana će generalni štrajk bit objavljen . Tako će radnici dobiti vrijeme , da se okupe i da napokon Organizaciju upotpune . Oni će se unutar sebe boriti , dok on iz vana napadne . To je stajalo na papiru ,

koji sam malo prije zapalio ; to je bilo jedno tajno naređenje . Sve , zbog čega smo mi radili , sad se ostvaruje , i biti će uskoro dostignuto - jedna nova zemlja - naša očevina . "

Sjedili su jedan pokraj drugoga i malo citirali , koliko zbog noćne hladnoće kao i zbog unutrašnjeg toplog uzbuđenja . Mjesec je bio u zalasku . Zidovi su bacali svoje crne sjene preko Allee , oba dvojica su sjedili u tami . Ali što je značio taj noćni mrak ? Oni nisu primjećivali ništa . Oni su samo vidjeli glanc onoga , koji treba doći , glanc dana , na kojem što je bilo ne pravedno , u pravo bi trebalo biti pre obrnuto . Ai-wan je vidio sve ispred sebe -vidio je pobjedničku vojsku dobroga ; već se je bila okupila i čeka već .

Ai-wan je imao-vidio jednu sliku od Chiang Kai-shek , u jednostavnoj uniformi ustanika . „ On podsjeća malo na En-lana " , mislio je on onda . Bio je to isti smioni , jasni pogled , kakav ima En-lan , i ono isto energično seljačko lice . Dok je on sad o tome razmišljao , lijepio se je njegov istražiteljski duh za Idealizmom na tu osobu . Taj čovjek je bio mlad , jak i ispunjen sa plemenitom voljom ; on je vodio armiju mladi i jaki . . . Ai-wanovo disanje je zastajalo . Ai-wanovo disanje e je zaustavljalo . Potresenost ga je obuzela dali je to smijanje ili plakanje ? Iznenada se je uspravio .

„ Ja sam sretan , da si ti meni rekao ; ja ću još napornije da radim " , rekao je on , mi će mo biti spremni . "

En-lan nije odgovorio ništa . Ustao je i dao ruku u ruku svim ostalima .

„ Kako je meka tvoja ruka " , rekao je En-lan zapanjen , „ ti nisi nikad radio , nije li istina ? "

„ Ne " , odgovorio je Ai-wan . On se je stidio . On je osje čao čvrstu ruku od En-lana u svojoj . „ Da ja sam dovoljno jak " , dodao je . Ali jedan trenutak kasnije odstranio je

svoju ruku .

*Na vratima škole napustio je on En-lana i krenuo put kuće .
Bilo je čudno , kako je teškim srcem on došao kod En-lana i
kako je bio olakšan kad je od njega otišao . En-lan je to
mogao da učini . „ Ja se lako dam uhvatiti pogledom “ ,
mislio je , „ to je moja greška . En-lan nije to radio nikad “ .
Za En-lan je taj trenutak ništa nego trenutak , i samo
budućnost je bila stvarnost . En-lan mu je otvorio vrata
stvarnosti i pokazao mu , što vani i zašto zajedno rade .
Sad može on na hladni vjetar i kreature misliti , milost sa
njima da ima , i nije morao da se dvoumi .*

*„ Siromašni “ , mislio je on , „ ja se radujem , da najmanje
jedno vrijeme svoju slobodu imaju , da si uzmu , što im se
sviđa . “*

*On je zatvorio vrtna vrata , ušao u kuću i pošao uz stepe
Bilo bi čudno , kada bi te puno sjajne prostorije napunjene
bile sa siromašnima , koji kidaju zavjese i hvataju se za
tepihe da ih otrgnu . Dali će ih na to natjerati ?*

*„ Ne “ , rekao je on hrabro , „ zbog čega bi ? Dali sam ja
nešto od tih stvari napravio “*

*On je slušao , kako netko kašljuca . On je osluškivao . Bio
je to Ai-ko . Plakao je kao jedno dijete . Kroz proreze na
vratima ka sobi svojeg djeda primijetio je jednu svjetlost .
Pri je nego što je mogao da shvati otvorila su se vrata
jedne sobe , i Peony je izašla tiho .*

*„ Ja sam na tebe čekala “ šapnula je ona . „ Ti trebaš brzo
ka svojem ocu da dođeš . Ai-ko je nešto loše napravio . “*

*Kada je ušao u sobu svojeg djeda , bio ga je opet tražio
, kao da je došao u jedan kavez . Bilo je zagušljivo i vruće .
Svi su bili se skupili , izuzev njegove bake . Njegova mama
je plakala tiho ; njezino okruglo lice bilo je upijeno , a njeni
obrazi su se trzali . Njegov djeda je sjedio u širokoj stolici .*

Između palaca i kažiprsta držao je jednu cigaretu , koju je rado pušio , ali sad nije zapalio . Ai-ko je stajao kod stola ; pridržavao se je rukama , njegova leđa su bila savijena , njegova glava je tonula prema dolje . Prije nego je Ai-wan otvorio vrata , čuo je kako njegov otac viče , ali kad je ušao u sobu , šutio je Bankar . Svi su ga gledali , sve do Ai-ko , koji je tu stajao . Sada je otac počeo brzo ponovo .

„ Ti si to - dakle ti isto - gdje si ti bio? Ponoć je već dugo prošla . Zbog čega bi ja isto od mojeg mlađeg sina nešto bolje očekivao nego od mojeg starijega . Gdje si ti bio ? ”

„ Ja sam posjetio jednoga školskog prijatelja ” , odgovorio je Ai-wan . Mogao je da posmatra Ai-ko , koji je sada , jer je očeva pažnja kroz tuženje sa bratom bila odvrgnuta , izvadio je jednu maramicu da obriše suze i nos . Usprkos poštovanju osjećao je Ai-wan suosjećanje sa svojim brat tom . Bilo je to strašno , tako jedan mladi čovjek bijedno i tužiteljski cvili . Na neki način je Ai-ko postao i bio neupotrebljivo biće , to nije bila samo njegova krivnja . Želio je pažnju oca da usmjeri na sebe , da bi pomogao Ai-ko .

„ Mjesec je izgledao tako svijetao ” , rekao je on . „ Bio sam kod mojeg prijatelja u sobi u Internatu , a onda smo mi izašli zajedno na ulicu . ”

„ Nemoj da mi pričaš , da je to tako bilo ” , rikao je njegov otac .

„ Mi smo jedno vrijeme pričali , onda je on otišao kući i ja sam došao kući ” , rekao je Ai-wan mirno .

„ Ja sam mislio , da ti trebaš vjerovati Ai-wanu ” , rekla je njegova majka na svojem jedinstvenom glasu mržnje . „ Ti bi trebao vjerovati Ai-wanu , on je jedan dobar mladić . ”

„ Ti kažeš uvijek , tvoji sinovi su dobri ” , poveo je njegov otac . „ Prije dva mjeseca sam poimao da nešto nije u redu u Banci . Ali ti kažeš ne , - Ai-ko je dobar – Ai-ko ne može

da uradi nešto loše ! Tako je došlo , da su svi znali , samo ja ne -ja sam od mojeg jedinog sina držan za luđaka . "

On je visok , mekani glas svoje žene imitirao , ona je počela da plače , i Ai-ko je pustio glavu još niže da visi .

„ Ai-ko " , zapovjedio je djeda , sjedi ! "

Ai-ko je sjeo za stol bez pogleda .

„ Znaš li ti , što si napravio ? " pitao je njegov djeda . „ meni izgleda , tebi još nije jasno . "

„ Ja to ne nalazim lošim " , rekao je Ai-ko čangrizavo i tiho .

Njegov otac je nastavio . „ Ti to ne nalaziš tako - "

„ Budi miran " , zapovjedio je stari čovjek , „ ja ću pričati . Ai-ko ti si uzeo jedan veliki novčani iznos , koji tebe niti ne pripada . "

Ai-ko nije brzo odgovorio . Onda je rekao sa istim čangrizavim glasom . „ On je izgledao skoro , kao da je moj otac uopće ne kao Predsjednik Banke . "

Ai-wan je vidio , kako njegov otac govori , ali sebe je prinudio na šutnju .

Stari čovjek se je uhvatio za glavu .

„ Znaš li ti , čiji novac leži u Banci ? " pitao je on . „ Dali je taj novac za strane ljude -puno ljudi . Isto novac od vlade je tu . Tvojem ocu se vjeruje . Vjeruje se i njegovom sinu . "

Bilo je sasvim tiho u sobi , samo strogi glas starog čovjeka se je čuo .

Ai-wan je mislio : „ To je znači Ai-ko napravi . "

„ Zbog čega si to napravio ? " pitao je on . „ Ti imaš uvijek novca . "

On je vidio , kako se pogledi tražeći upiru u njega , ali nije rekao ništa .

„ Zbog čega si to napravio ? " derao se njegov otac iznenada . Svi smo te pitali , a sad te pita Ai-wan isto . Dali

sam nešto tebi skrio ? Ti trebaš samo da dođeš i da zamoliš . "

„ Ja te nisam želio ništa moliti " , odgovorio je Ai-ko zapanjeno .

Sljedila je šutnja . Svi su ga pogledali . Pogledavao je od jednog do drugog .

„ Ja – ja " , počeo je on . Zastajkivao je , ali onda je ipak nastavio i to žustro : „ Zašto me svi tako gledate ? Ja – Ja , nisam sve uzeo od jednom – ne za jednu određenu potrebu . Pustite nas da radimo ovo ili ono , rekao je Tse-li – bilo je nešto beznačajno – ne sjećam se više – i rekao je , on nema novca . Ai-ko , rekao je on , ti imaš uvijek dovoljno gotovog novca , i onda su se svi navikli da to tako kažu – i ja sam se stidilo reći da nemam dovoljno - " On je bi opet blizu plača . Njegova glatka kosa padala mu je na lice . Okrenjen prema ocu : „ Ti – ti želiš znati , zbog čega , ja tebe nisam zamolio jer ti uvijek zaozbiljno - uvijek zaozbiljno si bio prema meni od kada ja znam za sebe . Ja sam radije uzeo novac , nego da sam te za njega molio – ti uvijek vičeš na mene – uvijek i uvijek ! " "

„ To je istina " , pozvala se je njegova mama ocu . „ Ti si uvijek bio nestrpljiv prema njemu ! " "

„ I tko bi ga drugi u kući mogao sačuvati od nemogućnosti da ozdravi " , rekao je njegov otac . „ Puno žena , da ga za vode , i da ga nauče varati , lagati , da to tako rade , kao da pripada meni , tako dugo dok sam ja u blizini . Takve žene kao vi zavrjeđuju prijekor , za čitavu korupciju u zemlji ! Vi vjerujete to da ja to ne znam ? Ja sam sin jednog bogatog čovjeka – isto iz kuće sa puno žena i robova . " "

Ai-wan nije rekao niti riječi . Njegov život je pripadao izvan te kuće , kuća se je raspadala , tako on nije želio da i on propadne . Dok je njegov otac pričao sa majkom , mislio je on na jedan način na njega , kao na jednog čovjeka , kod

kojeg je bilo začuđujuće , da je on nešto pokvareniji nego Ai-ko . Nešto je moralo da postoji , da njegov otac može da spasi , isto kao što je on spašen kroz određene knjige , koje su mu slučajno dospjele u ruke , i kroz En-lana i revolucionarne grupe i ljude u tvornicama i na kraju kroz cijelu revoluciju , koja je bila u na dolasku . Napokon ga je revolucija već spasila .

„ Što da ja radim sa tobom , A-ko ? " pitao je njegov otac . Njegov glas je bio tužan . „ Što može jedan otac sa svojim nevaljalim sinom da radi ? "

Djeda je započeo :

„ Što god da je on učinio , on je još uvijek tvoj sin i moj unuk . Mi moramo da vratimo novac , onda ga želimo poslati u inostranstvo , na jednu školu , gdje će raditi i sebe od ti poslova se morati rastati . "

Ai-ko nije odgovorio ništa . Ai-wan je mogao da posmatra da on na to čeka , što će otac da kaže .

„ To bi bilo najbolje " , rekla je njegova majka tiho i prodorno . „ Nitko neće onda ništa saznati – jer puno mladi ljudi idu u inostranstvo , da studiraju . To je ispravno . "

„ Zataškati sve – da sve zataškati " , rekao je njegov otac gorko . „ To , nitko ne mora da zna " to je upravo to , zbog čega on neće nikad naučiti , razliku između dobrog i zla ! "

„ Neću više tako što da radim " , rekao je Ai-ko jako tiho .

„ To je jedna pouka za mene . Ja ću da radim , što ti budeš zahtijevao . "

Njegov otac je iznenada poskočio :

„ Iz moji očiju ! " rekao je Ai-ko . On je pričao tiho , ali njegov glas je bio čvrst . „ Pakuj svoje stvari . Ti ćeš ići u Njemačku – u jednu vojnu instituciju . Tamo će da se vidi što se od tebe može napraviti . Ja ću da ti nabavim kartu za tebe , inače ćeš ti izdavati novac . "

„ To je uredu ” , rekao je stari čovjek odobravajući , „ to će biti najbolje . Kod Nijemaca će biti lijepo učiti . ”

„ Naprijed sa tobom ” , rekao je njegov otac Ai-ku . Ai-ko se je šutke okrenuo i izašao van . Oni su čuli kako on ide kroz halu , i otvara vrata svoje sobe i onda ih zatvara .

Djeda je zapalio šibicu , zapalio je napokon cigaretu i počeo da puši . Nitko u sobi nije rekao ništa ; nije pričao ništa , svi su šutili .

„ Ja ću ići u krevet ” , rekao je on i ustao .

„ Ja te želim pratiti ” , rekao je njegov sin .

„ Ne ” , odvratio je stari čovjek , „ ja ću ići sam . ”

Kada su se za njim vrata zatvorila , obratio se Ai-wanov otac na svoju ženu :

„ Želiš se povući ? ” pitao je on .

Ona je primijetila , da on želi ; ustao se , brisao je suze i otišao u susjednu sobu .

Ai-wan je bio sam sa svojim ocem . On se je bio ustao , kad su njegov djeda i majka napustili sobu .

„ Sjedi ” , rekao je njegov otac . On je sjeo i njegov otac ga je pogledao .

„ Želiš li ti preuzeti mjesto tvojega starijeg brata ? ” pitao je on bez posredovanja . On je držao jedan mali uteg za pisma u ruci ; bila je to jedna mala Pagoda , koju je on sa mirom i igrajući se okretao tamo i onamo . Ai-wan je pogle davao glatke jake ruke , svojeg oca ; bile su to ruke s puno moći , i ako je koža bila tako fina kao Peony obrazi .

On se je osjećao bliže svojem ocu kao nikada prije ; on je osjećao , kako je duboko njegov otac sa Ai-om razočaran i da treba utjehu . „ Ja želim , da mogu sve da kažem ocu ” , mislio je on . Ali strah , koji stoji između generacija , nije mu to dopuštao . On nije mogao da zaboravi , da je njegov otac bio isti , uvijek je bio , i to , ako nije želio

svoje stvari , nije mogao da to shvati , i ako su bili dobri i točni . Tako je potisnio Ai-wan svoju želju , da mu uvijek vjeruje , bez da se svojem ocu sasvim zatvori .

On je dakle odgovorio : „ Dali ja smijem to reći na kraju školske godine , oče ? ”

„ Prije nego bude gotovo , svijet će izgledati drugačije ” , mislio je on .

Njegov otac pogledao ga je jedan trenutak , i klimnuo .

„ Tako treba da bude ” , rekao je on , „ dakle idi i ti isto .

Na kraju ne razumijem ja pravo , zbog čega muškarci da nas žele sinove ; prije su sinovi bili tu za starost , kroz njih je sigurnost u starosti bila zajamčena . Sada nitko ne može da misli na tako nešto , da računa na mlade . ”

On je ustao , bez da je pogledao Ai-wana , i otišao u drugu sobu .

Ai-wan je bio sam ; okrenuo se i otišao u svoju sobu .

On je uvijek na svojega oca mislio kao na jednoga zadovoljnog i ponosnog čovjeka , jednog čovjeka , koji je bio u mogućnosti , da si ostvari , što je želio . Ali sad je vidio , da on nije ponosan ili pak bez želja . Ne , mislio je on , dok je on istraživao , ne nije bilo dovoljno , ljudima dati samo hranu i novac za zadovoljstvo njihovi želja . Oni ljudi u tvornici su trebali samo hranu i jedan sigurni krov , da bi bili sretni . Ali puno ljudi je imalo te stvari i nisu bili sretni . Kako je to revolucija mogla da pomogne ? U mislima na to otvorio je vrata svoje sobe i ugledao Peony , koja je sjedila za njegovim stolom i čekala . Njezino ljupko dugoljasto lice je bilo ozbiljno .

„ Što se je desilo ? Pitala je tiho . „ Da nije Ai-ko nekog ubio ? ”

„ Ne ” , odgovorio je on , „ to nije . ”

„ Što je onda ? Pitala je . „ Ja znam , nešto loše . Tvoja

majka ne prestaje da plače . Ona kaže , da će otac Ai-ka da vrijeđa do smrti . "

„ On ne misli uopće na to " , rekao je Ai-wan sa poštovanjem , „ ali on treba biti poslan u inozemstvo . "

„ U inozemstvo ? " vikala je Peony ozračeno . „ Odmah ?" Ai-wan je klimnuo .

„ Onda je ipak nekoga ubio " , rekla je Peony , „ sigurno da je " .

„ Ne , nije to učinio " , rekla je .

„ Da rekao je Ai-wan , „ zašto je tako mrzovoljan? "

„ Ja ne mogu da ti to kažem " , odgovorila je ona . „ Ja ne želim to da ti kažem " , odgovorila je ona . „ Ja ne želim to da ti kažem . Ti ne možeš da pretpostaviš , kako teško je bilo , biti sluškinja u toj kući ; u toj kući , s Ai -kom u odra stanju , koji je uvijek bi tu i nikada u školi . "

Ona je okrenula svoje lice .

„ Ti nisi bila držana kao robinja " , rekao je Ai-wan .

„ To ti ne znaš " , rekla je ona stravstveno . „ Ti ne znaš uopće ništa o meni . "

Na njegovo čuđenje sakrila je svoje lice sa oba dvije ruke i počela da plače .

On ju je posmatrao bespomoćno .

„ Ne plači , Peony " rekao je on , „ ja te molim ne plači . "

„ Ja sam bila samo jedna ropkinja " , rekla je jecajući .

„ Jedna stara žena naređivala mi je da radim ovo ili ono zvala me je po noći , da bi joj po noći masirala njezine stare noge , da joj Opijum priprelim . Uvijek mi je bilo zlo od toga mirisa . "

„ I on ti je mrzak – taj miris ? " pitao je on .

„ Da " , jecala je , „ otišao sam u moju sobu , bilo mi je tako muka – ali bio sam pozvan nazad , morao sam opet da udišem – i uvijek mi je bila tvoja majka na vidiku - "

„ Zbog čega ? " pitao je Ai-wan .

On je bi postao svjestan , da u toj kući postoji život , o kojem on nije bio , upozoren .

Peony je prestala da Plače . „ Zbog Ai-ko " , rekla je sa tihim glasom . „ Tvoja majka je rekla , da se ja ne smijem usprostavlјati Ai-kovim želјama , jer sam ja samo jedna ropkinja . "

„ Onda je rekla moja majka ? " Ai-wan je gledao i osjećao , kako njegovo srce sa laganim , čvrstim udarcima počinje da kuca .

Ona je klimnula .

„ Ali ti se ipak suprotstavljаш ? " pitao je Ai-wan .

Opet je klimnula .

„ Ja sam na to mislila , da jedem Opijum i da se ubijem " , rekla je ona , „ često sam na to mislila , jer zbog čega da živim , Ai-wan ? Ja nisam sluga , koja je između sluga sretna . Mene su upozorili , da budem nešto više – ali ne dovoljno , da budem slobodna . Ja uzimam , da ti misliš , da ja moram tvojoj majci da zahvalim , jer me je sa vama zajedno pustila da učim čitati i pisati . Jednom sam bila zahvalna , ali sada više ne . Ja želim , da su me ostavili bez znanja – jer nisam ništa bolja postala . Mogla sam da se udam i bila bi zadovoljna . To je tako nepravedno , jednom čovjeku dati na znanje , da postoje i dobre stvari u ovoj zemlji i onda to zaboravit . "

Ai-wan nije mogao niti jednu riječ da uzvрати . Tako je Peony godinama živјela , a on nije za to znao ! On je vjerovao da dobro postupa i da je sretna . I da ga ona služi i da je to samo protiv usluga – tako je on vjerovao . Ali on je shvatio . Ona nije bila slobodna . Ta kuća sa pravom hranom i svilenim zavјesama bio je samo jedan zatvor . I ona treba revoluciju , da bi bila oslobođena , mislio je on .

*U tom trenutku odlučio je , da kaže Peony sve .
„ Peony ” , počeo je on . Njezino srce kucalo je sada brzo
kao jedan sat .*

Ona ga je pogledala .

„ Ja ti želim nešto reći ” , započeo je on .

„ Da ” , rekla je , „ što je ? ”

„ Peony , jesi li nešto čula o Revoluciji ? ”

*„ Naravno ” , rekla je ona , „ to nije ništa dobro . Ja sam
čula , dok je tvoj otac o tom pričao . On je rekao ,
Revolucionari su Banditi . ”*

„ Ne , to oni nisu ” , rekao je on .

„ Otkuda ti to znaš ? ” pitala je ona .

Sada je on želio to da joj kaže , bez uvijanja .

„ Jer sam ja jedan . ”

Ona ga je gledala bez pokreta .

„ Ai-wan ” , šaputala je .

On je klimnuo .

*„ Ako tvoj otac to sazna ! On će vjerovati , da si ti još i
lošiji od Ai-ko . ”*

To ga je pogodilo .

Toga se i bojim ” , dodao je on .

*„ Ti mu ne smiješ nikada reći ” , izustila je . „ Oh , ja sam
poželjela da mi to nisi nikada niti rekao . Meni je , kao da
si tvoj život položio u moje ruke . Ai-wan , tebe će da ubiju .
Zbog čega to radiš ? ”*

*Sada je počeo Ai-wan da joj sve objašnjava ; kako je
on kao prvo u knjigama otkrio , da ljudski duh jedan novi
red u svijetu izmišlja i sniva . On joj je pričao o En-lanu , o
revolucionarnoj braći i o tvornicama . Bez riječi i pokreta
ga je slušala . On je pričao njoj , kako još niti jednoj prije
nije tako pričao , nego samom sebi , dok je pričao ,
formirao je svoje vjerovanje i svu svoju nadu u riječi .*

„Kada će se to sve da desi ? " prekinula ga je Peony .
„Uskoro " , rekao je tiho , „ tako uskoro dok ne dođe on
, Chiang Kai-shek . "

Pogledala ga je jedan trenutak , i onda trgnula
ramenima.

„ To ja ne vjerujem " , rekla je .

„ To ti ne vjeruješ , Peony ? " rekao je on . „ Ja ti kažem ,
to je istina ! "

„ Ja znam , ti vjeruješ , to je istina " , ponovila je , „ ali ti
si još mlad . Ja ne vjerujem , da ljudi nešto rade za druge
ljude , a za ništa . Tvoji Revolucionari su ipak samo ljudi
kao i ostali ! "

„ Ti je ne poznaješ " , opominjao je on . „ Ti si samo
upoznala ljude kao – kao moja familija . Naravno vjeruješ
ti , svi su ovisnici . To su oni sam što su Kapitalisti . "

„ Ja ne znam , što ti misliš sa Kapitalistima " , rekla je
dodirnuti . „ Ja znam samo , da ljudi koji imaju novca , su
spremni da nešto izdaju ; čuje se da , da su siromašni ljudi
bezvrijedni ? Oni žele sve za sebe da imaju . "

„ Ali ti ne shvaćaš " , rekao je on , „ neće više da bude
siromašni , a niti bogati . "

„ Ah , ne budi tako budalast " , odgovorila je ona .

On je bio tako ljut na nju , da je poželio da ju ošamari .

„ Ja sam poželio da sam držao zatvorena usta " , rekao je
on kratko . „ Ja sam ti rekao , da te učinim sretnom – i da
te obavijestim , da ćeš ti uskoro biti slobodan . Kad Chiang
Kai-shek dođe , neće više biti robova . "

„ Ah , on " , rekla je smijući se , „ on je isto samo jedan
čovjek , nije li istina ? " Onda je postala ponovo ,
razmišljala je . „ Ne " , nastavila je , „ a gdje da se ja
obratim , kada budem slobodna ? Ja ne poznajem ništa
drugo osim ove kuće . Gdje ću ja da nađem drugi krov ? Ja
sam rođena da budem ropkinja i to ću da i ostanem . "

Tu je došlo opet do starog beznađa tvornički radnika ; ovaj puta sa Peony crveni usana , koja je sjedila u stolici obučena u svilu . Njezine lijepe ruke okićene s zlatom su se igrale sa stvarima na stolu . „ Dali je bio cjeli svijet bio bez nade osim njega ? ” Tuga je pomutila njegov mozak ; njegov pogled je pratio pokrete njezini ruku . Opet mu je došlo svijesti , da to sa hranom i odjećom siromašnima neće da ispuni zadaću Revolucije . Bilo je još puno posla . Što bi npr. Peony trebala da odgovori , ako ju se pita , gdje će da nađe smještaj , kada bude slobodna ? On nije znao ; nije to mogao da joj kaže .

„ Ja si mislim ” , rekao je trgnuvši se , ali glasno , „ da će hrana svukud uokolo biti dijeljena . U svakom slučaju ne će za vrijeme Revolucije nitko biti pušten da umre od gladi . U svakom slučaju sve te stvari moraju biti organizirane . ”

Ona nije odgovorila ništa . Kada je počela da priča , nije niti najmanje bio spreman na to , što je pričala . Pogledom sa izgubljenim mislima pogledao ju je , njezine oči su svijetlile , glas joj je bio topao i pokretan , kada je sa velikim Interesom pitala : „ Koliko je on lijep ? Pričaj mi o tom En-lanu ! ”

On se je već previše ponavljao , da bi na to odgovorio . Na takav način misliti na En-lana , to ga je vrijedalo . Djevojke – kako je netko mogao uopće uzimati , da Djevojački razum je u mogućnosti da nešto shvati ? Peony nije bila za Revoluciju zrela . Ona je bila , kako je sama rekla , rođena da bude ropkinja ; - o ničem nije mislila , -

„ To ja ne znam ” odgovorio je on kratko . On je stajao tu dalje nepotrebno . „ Ja želim sada ići spavati , Peony , mora da će skoro biti jutro . ”

Ona se je ustala ; skrivala je lagano zijevanje iza svoje ruke , roza našminkanu stranu je skrivala . O važnosti sveg

toga , što joj je rekao , nije ništa shvatila . I štimalo je , on je svoj život u njezine ruke položio .

Ona se je uvila preko njega i dodirivala svoje obraze sa svojim prstima .

„ Ti ne možeš vjerovati , da ću ja zaboraviti što si ti rekao , " rekla je . Ja ću sve da čuvam u sebi , a kad sam sama , izgovarati ću to i misliti o tome . To je sve , što posjedujem – Ah , Ai-wan , ti se ne smiješ dati imati izvana ! "

„ Ne , naravno ne " , odgovorio je on , i njegova strogoća se je malo otopila . „ Uostalom nije još dugo trajalo . "

„ Ja nemam povjerenje u tu svu revoluciju " , prekinula ga je ona , „ ona me samo straši . Ja želim , da mi ti to nisi rekao – u svakom slučaju , pomaže mi , nešto da razumijem . "

„ Što ? " pitao je on . Sada je ležao jedan drugi izraz na njezinom licu , izraz mira .

„ Pomaže mi , da te razumijem " , rekla je , „ i zbog čega je tvoje srce dobro . " Ona je čekala jedan trenutak , onda je nastavila : „ Ti si kao jedan mladi Svećenik , Ai-wan , to ja prepoznajem , kada si ti meni pričao . On je objašnjavao – sve . "

Ona je stajala na vratima i smijala mu se ; ali to je bilo samo lice .

„ Laku noć ! " rekla je i zatvorila vrata za njim .

On nije imao niti najmanje pojma , što ona napokon je mislila i zaboravio u istom trenutku , jer nešto bitnije nije ni moglo biti .

Peony riječi , da je on kao mladi svećenik , nije uopće čuo , ne dok je pričala , tako je bio zaposlen sa time , što je on njoj pričao . Da je on čuo , postao bi ljut , jer to je bila točka njezina programa , da svi svećenici budu protjerani iz Tempa , jer su prevarili narod . Ai-wan je probao , da ju

protjera iz misli svoji radnika . Uvijek kad bi rekla – kako siromašni svagdje rade „, nebo će da nas zaštiti , jer nema neba ! ”

Kod prvog puta nije im nitko odgovorio . Bilo je na jedan petak , za proslavu nove godine , koju su čak i siromašni proslavljali , i oni su se sastajali na jednom mjestu izvan grada . Ai-wan je za svoj novac novac u jednu zemaljsku kuću gdje se pije čaj pozvao na čaj i kolač , onda su prestali da vježbaju .

„ Što je iznad nas , ako nema neba ? ” pitao je jedan čovjek i pokazivao na gore .

„ Zrak i oblaci ” , odgovorio je Ai-wan .

„ I iza ? ” , ponovio je čovjek .

„ Iza nema ništa ” , odgovorio je Ai-wan .

Šuteći je mislio o tome .

„ Onda su nas svećenici u Templu lagali ? ” pitao je opet čovjek .

„ Da ” , rekao je Ai-wan . I kada nitko od njih nije ništa na to rekao , pitao je : „, Može li me jedan od vas o jednom jedinom slučaju , obavijestiti , u kojem je za bogove novac žrtvovan i njihove želje i molitve su se čule ? ”

Oni su razmišljali o tome , tako kako su činili , ako on ne čem sasvim novom priča .

„ To je istina ” , rekao je jedan od njih , jedan mladić .

„ Na svaku novu godinu sam ja bogove molio , da me učine bogatim , i – pogledajte me , kako sam siromašan . ”

„ Ne samo jednom bogovi mogu jednog čovjeka da učine bogatim , koji su rođeni da budu siromašni ” , rekao je jedan siromašni glas .

„ Kakva korist ? ” pitao je mudri mladić uzbuđeno .

„ Ja neću više da molim ! Ako nas Revolucija učini bogatim , ne trebamo onda bogove . ”

Oni su se tome smijali . Svi su dobro jeli ; bili su sretni i ne uplašeni . Ai-wan je već stvarno vidio , da on nju mora počastiti , ako je želi nečemu uvjeriti . Svaki put , ako ju on počasti , vjerovala je u Revoluciju .

„ Zbog čega bi on trebao svoj novac rasipati , ako on nama ne govori istinu " , odvagali su . „ On je jedan dobar mladi čovjek . "

Ali ipak isto je i Ai-wan rastao . Svaki put , ako bi sa njima pričao , napustio bi je sa Sigurnošću , jer nakon Revolucije neće da bude briga ili pak žalosti . Svaki put , kada bi prolazio pored jednog prosjaka , dao bi mu jedan Penny i mislio : „ Jedno par mjeseci još , i neće više da bude prosjaka , jer nitko neće da pati u nuždi . " Tako je prošla zima .

Jedne večeri se je probudio od vike u kući ; ispod njegova prozora u vrtu vidjela su se svijetla , a njegov otac je vikao glasno : „ Vežite ga – vežite ga ! Ja sam već poslao po Policiju . "

Ai-wan je brzo ustao , obukao jedan ogrtač i pošao ; u hali je stajala njegova majka , koja se je bojala da siđe .

„ Uхватili smo jednog pljačkaša " , rekla je dahčući , „ u vrtu . "

On je sišao niz stepenice i izašao van u hladnu tamu . On je našao svoga oca i slugu , koji su gledali u jadnog , poderanog tipa , sa izglednjelim pogledom , koji je drhtao za svoj život , skočio je negdje preko zida , bio je taman . Dok ga je vrtlar držao za dugu kosu „ bio je na koljenima i glasno jaukao .

„ Ja sam ga čuo " , vikao je on uvijek isponova hvaleći se ; ja sam čuo kako crijep klapara na zidu , jedan je pao dole , rekao sam mojoj ženi , tako jak vjetar ne može da bude - "

„ Imajte meko srce " , stenjao je taj čovjek . „ Ja nisam

već dva dana ništa jeo , želio sam da nešto pronađem da je dem , što je izbačeno iz kuhinje ; ja se kunem , nisam ulazio u kuću . "

Upravo je Ai-wan pozvao : „ Oče ja sam siguran , on je gladan " , kad ih je pogodio pogled čovjeka : taj pogled je imao jedan takav izraz od mučnine i ljutnje , da je Ai-wan šutio . U tom je trenutku došla Policija i odvela čovjeka , u zatvor . Bezvoljan i ogorčen , izgledalo je da je sve u redu kao i obično .

„ On je nas mogao da ubije " , rekao je njegov otac , kada su ponovo bili u kući . Sad su bili ustali , djeda i baba , po sluga i Peony , i svi su pričali istovremeno .

Ali Ai-wan je pošao u krevet ; ne da spava već da u miru o svemu razmisli , zbog čega su bili pogledi u tog čovjeka tako puni ljutnje . On je već jednom vidi takve poglede , i kad je razmislio , upalo mu je nešto . Tako je pogledavo Ai-ko , kad je na velikom brodu otputovao . Oni su bili otišli , da bi ga vidjeli kako odlazi ; Ai-wan i njegov otac su ostali na Keju , dok se je brodsko sidro vidilo .

„ Ja nemam povjerenja u Ai-ko " , rekao je otac ; „ on je mogao da napusti neopaženo brod , da bi ostao u gradu i tu uokolo švrljao - "

Kad je Ai-ko bio sam na brodu , da bi otputovao u jednu stranu zemlju , izgledao je kao jedan zatvorenik , pljačkaš ; njegove oči su tamno treptale , zlobno i u nedoumici . Opet se je osjećao Ai-wan prevaren . Što bi bilo , kada bi svi imali dovoljno hrane , kad ništa ne bi falilo a opet nije dosta ?

On je potisnio to pitanje , tako često koliko puta se je pojavljivalo . On je vjerovao u to , da nakon izbijanja Revolucije svaki će da bude bolji . On je vjerovao da , Chiang Kai-shek će sve da uredi . Sve je bilo tako jednostavno za shvatiti , kakva je razlika između dana i

noći - kada sunce zalazi , je noć .

On i Peony nisu više pričali međusobno . Od one noći ona se je držala povučeno ; ako je on bio tu , nije dolazila više u njegovu sobu . Inače se nije ništa više promjenilo , samo da više nije dolazila . Stepska deka je bila raširena , čaj je bio topao , njezini slatkiši su bili kutiji , friško cvijeće je stajalo u prozoru ili na stolu ; ali sve je bilo napravljeno, prije nego je došao . Jedan puta je pošla stepenicama pokraj njega , okrnula ga , i on je namirisao miris Jasmina .

„ Sanjaš li još uvijek ? ” pitala je . Ona se je smijala nešto malo , ali njezin smjeh je bio tečan kao jedan dah . „ Kada ćeš ti da se probudiš ? ” šapnula je i otišla dalje .

Nije požalio , da joj je rekao ne , ne , jer je imala pravo , da zna o nadolazećoj sreći , čak i onda , kad nije vjerovala u to . Isto je znao , da njegov život u njegovim rukama je siguran . Ona ga ne bi nikada izdala .

Uostalom pritiskalo je vrijeme . Već je došla polovica od drugoga mjeseca , i ako vlasnici tvornice nisu o tome ništa znali , dali će biti štrajk u četrnaest dana . Nitko nije znao , koliko dugo će štrajk da traje , jer nitko nije znao , koliko Revolucionara ima u gradu . Ali u Revolucionarnim grupa ma je ustajao jedan po jedan i govorio brojke , što je bilo olakšanje . Da su zidovi imali slučajno uši , tako bi čuli , ali ne bi razumjeli . Jedna djevojka se je ustala i rekla : „ Od žena , gdje sam ja , šezdeset i tri , spremne osamnaest . ”

To znači , da je u tom odjeljenju bilo šezdeset i tri žene , od koji osamnaest imaju puške i bile su izvježbane . Kod takvog rada nije bilo razlike između žena i muškaraca ; isto i žene trebaju da budu vojnici .

Dva dana prije štrajka sastali su se zadnji put . En-lan je to osmislio .

„ Mi se ne smijemo više sastajati ” , rekao je on . „ Policija

je postala budna , da mi nismo više sigurni . Isto je nepotrebno . Mi znamo naš put i što mi u svaki sat imamo raditi .

Ako je potrebno , da me netko od vas treba , neka nacрта okruglo sunce na jedan komad papira , ja ću da postavim vrijeme i mjesto dolje .

U ostalom mi želimo do velikog dana niti se zajedno nalaziti niti obraćati , kao da se ne znamo . Svatko je stajao na svojem mjestu . Taj dan dolazi , kada će sve da oživi . Do tada ostaje svako za sebe . "

Na idući dan sjedili su Ai-wan i En-lan za engleskom nastavom jedan pokraj drugoga . En-lan je crtao jedno sunce u svoju bilježnicu i zapisao jedan sat dolje . Za to vrijeme je Ai-wan otišao u En-lanovu sobu . En-lan je otvorio vrata i rekao : „ Ja imam više brige za tebe nego za sve druge . Posebno te želim opomenuti , da ne vjeruješ nikome u tvojoj kući . Ti zadnji dani su najopasniji i tvoj otac je moćan i utjecajan ; sav naš život ovisi o šutnji . "

„ Ti imaš brigu za mene ? Pitao je Ai-wan uzbuđen . „ Ali ja - "

„ Ti si tako ne sumnjičav " , rekao je En-lan , „ ti pričaš , bez da pravo znaš . Ti ne razumiješ , - nešto sakriveno . "

Već u shvaćanju odupirati se riječima , zamislio se , da je En-lan u pravu . On je Peony ispričao . Otvorenih ustiju gledao je na En-lana .

„ Ti si već učinio ! " ustanovio je En-lan . „ Ja to vidim na tebi . Dođi van na slobodno , gdje mi možemo pričati . "

Oni su izašli van na ulicu , i napravili ovako , kao da žele kupiti slatkiše i koštunice . Oni su stali kod jednog putujućeg teatra , posmatrali djecu u igranju i smijali se zajedno sa njima . Te trenutke dok nisu bili primijećeni koristio je En-lan , da postavi pitanje , on je sve saznao , od Peony i što je Ai-wan želio da kaže .

Još nikada nije vidio tako ljutog En-lana .

„ Jedna žena , jedna ropkinja ! ” brundao je tiho pred sobom . On je imao oči jednoga tigra . „ Dali je postojala ikad jedna budala kao ti ? ”

„ Ja ti kažem ali , ti ne poznaješ Peony ” , rekao je Ai-wan uzbuđeno . „ Ona je kao moja sestra . ” On se je trgao , onda je stenjao : „ Ona - ona - ona mene voli ! ”

„ Ona nije tvoja sestra ” , rekao je En-lan , „ i ako te ona voli , to je još gore . Ona će ti želiti nauditi - jer ju ti ne voliš – čak i ako to to bude cijena tvoga života . ”

„ Peony nije takva ” , proturječio se je Ai-wan .

En-lan je šutio jedno vrijeme , onda je šmrcao : „ Dakle već se je desilo . ” Jedan trenutak kasnije dodao je : „ On mi ne da mira . Ja sam za vas sve odgovoran . Zar mi ne možeš tu djevojku poslati , ja želim vidjeti tko je ona , i u slučaju kroz prijetnje ka šutnji dovesti . ”

„ Ja ne znam ” , zastajkivao je Ai-wan , „ ja ne vjerujem , da ona će da dođe – ja sumljam u to , da će ona to uspjeti , da se nađe sa tobom . ”

„ Jedna ropkinja ? ” , pitao je En-lan oprezno .

„ Ona nije prava ropkinja ” , odgovorio je Ai-wan . „ Mi je nismo tretirali kao ropkinju . ”

„ Pitaj nju ” , rekao je En-lan , i ponovio je još jedanput : „ Ne radi se samo o tvome životu , misli na to . Mi svi možemo biti prepadnuti i biti ubijeni . ”

U stvarnosti nije prolazio niti jedan jedini dan , bez da Policija nije Revolucionare uhićivala ili ubijala . Njihova imena nisu bila davana na znanje i nitko nije ništa saznao o tome . Iz škola i stanova su mladići i žene od iznenadne do jave Policije ili vojnika izvedeni napolje i odvučeni ; niti ih je netko vidio više , i nitko ih nije mogao da ih spasi , kada bi bili odvedeni .

„ Ja ću da pitam Peony " , rekao je Ai-wan .

Ali na to veće Peony nije dolazila u njegovu blizinu , a kada je po nju poslano , rečeno mu je putem posluge , da je ona potrebna kod svoje bake .

Na sljedeće dane je bilo pozvano na generalni štrajk .

Kod doručka je čuo Ai-wan kako njegov otac , o novinama , mrlja : „ To je dobro, tvornice svile su zatvorene . "

Ai-wan je odložio svoje štapiče za jelo . Njegov otac je povukao obrve ljutito zajedno i počeo da čita .

„ U Ta Tuan-Tvornici štrajkali su radnici . U kojoj je bila ležala Ling - I - Tvornica četiri stotine i dvadeset i pet . A u Sung-Ren-Tvornici - " , on se je prekinio i udario sa šakom po svojim novinama ; „ u svaku smo uložili novac ! Što misli vlada , kad tako što trpi ? To su studenti - oni su izbrojili . " „ Vlada nije ubila dovoljno studenata " , primijetio je djed .

„ Što je sa Komunistima ? " pitala je njegoa majka .

„ Ja prije nisam ništa o tom čuo . To je kao jedna inostrana religija ? "

Peony je donijela jednu šalicu sa jajima i usipala u vruću juhu . Ona je počela da drhti i probala je nešto malo od juhe .

„ Ne moderna stvar " , ušaltala se baka . „ Sa svakim danom biti ćeš ne opreznija . "

Ai-wan je susreo Peony sa puno kazajućim pogledom i osmjehivao joj se . On je morao En-lanovo veleposlanstvo da uredi i čekao na jednu zgodu , da ne opaženo pričaju . Njezin otac je bio ustao , bez da je završio sa doručkom .

„ Ja moram u Ured " , rekao je . „ Može li čovjek da zna -naj vjerovatnije je da ću da nađem cjeli Ured u pozivu . Mi moramo vladu po svaku cijenu prisiliti , da pristupi . Što se mene tiče , ja ću da odbijem Kredit za

Ministarstvo , ako se studente ne bude bolje nadziralo . "

„ Želite još nešto od toplog čaja ? " pitala je Peony i došla sa čajnikom u ruci ka stolu sa strane njegova oca . On nije dao nikakav odgovor i nastavio je da dalje priča :

„ Čekajte samo , dok Chiang Kai-shek dođe " rekao je .

Ai-wan je pogledao . Peony je pošla oko stola i napunila šalice sa toplim čajem .

„ Što želiš sa time reći ? " pitao je Ai-wan .

Njegov otac se je smijao gorko , pio je svoj čaj , odgurnio je stolicu i izašao vani .

„ Kao da je Chiang mogao da nešto učini " , mislio je Ai-wan sigurno . „ Chiang se ne boji ni od koga . On si je od Sjevera prema ovamo napravio pobjednički put ; taj ogromni čovjek , to glasno biće to je tajna njegove moći . Kao da se on brine za Bankare " , mislio je on . Onda se opet sjetio Peony . On se je za jedan trenutak zaboravio . Ona je bila izašla van , kada ju je potražio u kući , nije ju našao . Napokon je on čuo njezin glas u kuhinji . On je pogle dao unutra . Ona se je nagnula upravo preko jedne korpe sa ribama , koje je jedan trgovac doneo .

„ Peony " , rekao je on .

Ona je pogledala .

„ Gdje je moja školska kapa ? " On je nije pronašao , ali niti duže tražio , trebao je prednost , da priča sa Peony .

Peony je posmatrala ribe . „ U tvojem ormaru , na trećoj kuki . " , rekla je ona .

Nije mu padalo na pamet ništa više , sada je morao da ide na nastavu . Za nastavom engleskog vidio je on En-lana i klimnio je malo glavom .

Dvadeset i jedan dan će da traje štrajk , to je on znao ; dvadeset i prvi dan će da bude taj veliki dan . U gradu je

sve išlo kao i obično , ali ipak sve je bilo drugačije . Svatko je radio jedno bez ... lice i išao sa svojim putem kao i uvijek ali štrajk se je širio dalje sve do novina , trgovina , i poslovnica . Radni narod je bio vedar ; sa nepoznate strane bio je podržavan sa novcem . Za radnike je to bilo prvi put od djetinjstva , da na dane mogu da idu na mjesta za zabavu , i da tamo komade namješteni životinja , strane filmove i ostale stvari da vide , koje su do sada samo poznavali iz priča . Noći su provodili u čajđinicama i igračnicama . S naj većim trudom je mogao Ai-wan svoje brigade da skupi ; te dane sa grozničavim čekanjem , u kojem on sam samo jedan dio noći spavao , od tih ljudi je , koje je on iz školovao , napravio djecu , oni su od svoji zadaća bili slobodni . Cijeli dan su se dosađivali uokolo , a i sljedeće ih nije mogao da okupi . A i kada bi stvarno njih nešto malo došlo i kada bi ih pitao za druge , pokazivali bi smijući se na grad .

„ Mi smo vidjeli sve stvari , i one koje prije nismo viđali ” , rekao je jedan .

„ Što mene se tiče ” , dodao je jedan , , meni je pravo , ako ništa bolje više ne dođe ; ja to tako vidim . Znete li , što sam ja danas vidio ? Tri majmuna , obučena kao mali ljudi . Smijao sam se , siguran sam da mi se je želudac okrenio . ”

On nije mogao da se dovede da ih sluša , i tako se je odlučio , da tiho ode kući i da čeka . Bio je tako u nedoumici , da se je bojao , da će ga oni , kada dođe vrijeme da se okupe , da će da ga ostave u štihi ! Tako je jednoga dana dao En-lanu jedan znak , i našli su se na travnjaku na sportskom mjestu , u svakom slučaju za jedno vrijeme , kada su ostali imali nastavu . Ai-wan je počeo : „ Ja ne znam , što se je desilo sa mojom brigadom , od kada ih više ne trebaju , oni su nerazumna djeca . ”

On je nastavio dalje i pričao mu , oni su sigurno sasvim

zaboravili na Revoluciju . En-lan ih je ismijao .

„ Što sam ti ja rekao ? Ti si jedan Idealista " , odgovorio je on . „ Ti nemaš pojma , Ai-wan . Vjeruješ li ti , da ljudi koji moraju cjeli život da rade , ne žele isto da se igraju , ako to mogu ? Pusti ih da to rade . Reda neće svejedno da bude svaki dan . Doći će kao jedno ogromno ne vrijeme – nitko ne može da kaže u naprijed snagu veličinu ili masu uništenja . Tek poslije će mo moći da mislimo na red . " Sa tihim glasom dodao je : „ Što je sa djevojkama ? U tim zadnjim danima dovoljna je jedno nepromišljena riječ i mi smo svi izgubljeni . "

„ Ja nemam mogućnosti - " počeo je Ai-wan .

„ Traži ju – traži " , rekao je En-lan oholo . „ Sa kojim pravom si stavio naše živote na kocku ? "

On je pošao naprijed . Ai-wan je ostao sam i krenuo nazad kući .

Nije mu preostalo ništa drugo nego da čeka . U zraku je ležao nemir počimajućeg proljeća , i čekanje je bilo sve bolnije . Ušao je u kuću . Njegova baka je pozvala , i on je ušao u njezinu sobu ; tamo je stao .

„ Što želiš bako ? " pitao je , kako je uvijek radio .

„ Gdje si bio ? " Njezin tanki glas je zvučao kao i uvijek . Sve je bilo kako je i uvijek , i opet je osjećao sve tako ne stvarno kao jedan san , iz kojega će skoro da se probudi .

„ U školi " , odgovorio je on .

Njegova baka je kašljala ; onda se je počela da žali , kao da njegov odgovor nije čula .

„ Ti bolovi u mojim zglobovima su postajali dnevno gori . Ja ne mogu uopće da više idem . Ali nitko se nije brinio o tome . Ostavili su me da ovdje ležim . Nitko se ne brine . Zašto imamo sinove i unuke ? Svejedno je dali ja , živim ili umirem . " „ Ti si u pravu , nama je svejedno . "

Primijetio je En-lanovu čvrstoću . Saftno je ponavljao : „ Ne to nije to , bako . ”

Ona ga je gledala jedno vrijeme , onda je izvukla svoju ruku .

„ Pusti me da osjetim tvoju ruke , mali Ai-wanu . ”

Svejedno što to nije volio , izvadio je svoju ruku , i ona ju je uzela u svoju koščatu staračke ruke .

„ Tako jedna topla mlada ruka ” , mrmljala je ona .

On je dodir jedva mogao da izdrži , ipak je shvatio za jedno kratko vrijeme , što to mora da znači , star i usamljen i to osjećati , kako je tijelo ohlađeno i bez snage sebe traži , mladost i toplina za razgovor . Ipak nije se mogao da otrgne , i ako je gorio za tim , da ju napusti .

„ Ti ne želiš , da ja umrem ? Mrmljala je ona .

„ Ne ” , rekao je on . A znao je ipak , da je bilo svejedno , dali živi ili umire . Svi stari ljudi moraju da umru i mlađima da naprave mjesta ; izgledalo mu je pravo i dobro tako .

Kod misli na smrt izvukao je svoju ruku .

„ Ja moram da idem i da radim , bako ” , rekao je , kako je uvijek radio . On nije mogao miris sobe , gdje je proljeće zatvoreno , više da izdrži .

Kada se je okrenuo , brzo je otišao ka vratima i otvorio ih , sreo je vani Peony , koja je donijela jednu šalicu juhe za baku .. To se je sjećao .

„ Peony ” , rekao je . „ dođi večeras u moju sobu , moram ti nešto reći . ”

Ona ga je pogledala , klimnula i otišla dalje .

„ Naravno da ja znam , da ti ne želiš izaći , da se sa njim nađeš ” , rekao je on .

Peony se je uvila preko svoga kreveta ; ona je raširila stepsku deku i povukla , dok je slušala , postelja je glatka .

Onda je uzela svilenu maramicu iz ladice i počela da briše prašinu .

„ Dali si mu rekao , da ja neću doći ? Pitala je ona , bez da se je prekidala .

„ Da , rekao sam ja " , odgovorio je Ai-wan . On je sjedio u svojoj evropskoj stolici s naslonom . U cijeloj kući su bili samo kreveti kineski , i to zato jer je njegov djeda rekao , da ne može da spava , ako se on mora kao stranci između jastuka od perja i federa valjati . Zahtijevao je čvršće daske ispod svoga tijela i jedan drveni jastuk ispod svoje glave .

„ Ne , ja neću nikome da kažem , što si ti meni ispričao " , rekla je Peony i dodala nakon jedne pauze : „ ja vjerujem ipak , ja ću se sa njime da nađem . "

Ai-wan ju je pogledao začuđeno . U njezinim očima je putovala bljutavost , a njezine usnice su se trzale .

„ Zbog čega ? " pitao je on .

„ Ah zato " , rekla je i brisala svoje knjige . „ Možda " , dodala je , „ možda želim samo da vidim cijelu Revoluciju o kojoj ti pričaš - možda ali samo želim nešto novo doživjeti . U toj kući neću nikada da doživim ništa novo . "

On je bio čudno zbunjen . Peony je pripadala njegovoj familiji ; ona je bila jedna mlada djevojka i ne bi trebala da izlazi , da se nalazi sa drugim nepoznatim mladićima . To je bilo protiv tradicije . Nije li to bila tradicija , koja ih je sve odbijala ? Jedan bježeći trenutak dvoumio se on sam sebi .

Ako Revolucija stvarno preko te kuće prođe , dali će on biti dovoljno jak , da ne digne svoju ruku ? On je odgurnuo svoje misli od sebe .

„ Dakle ja ću sutra da kažem sve En-lanu , da sam se ja prevario " , rekao je on pritisnut . „ On će odrediti vrijeme i mjesto . "

„ Zašto ne ovdje ? " pitala je ona . „ Zašto školski prijatelj

ne mogu da dođu ovdje ? I zbog čega ne mogu da donesem čaj ? To je ipak moj posao . "

On nije odgovorio ništa . En-lan ovdje ! - Nikada nije on o tome mislio , jednog školskog prijatelja da ovdje dovede . Peng-Liu je bila jedan puta do vrata došla , ali on ga nije pozvao unutra . Od jednog dana nije ga Peng-Liu tako rado voljela , su se rijetko viđali . U tom je Peng-liu bila nešto niže ; svako je osjećao . En-lan mu nije dao nikakvu odgovornu zadaću , ali nitko ih nije mogao iz grupe odvojiti . Tako je on došao i otišao sa njima , oni su ga se klonili . Zato što je bio sin jednog siromašnog čovjeka jedan tako zabrinuti niži stvor i od drugog siromašnoga čovjeka sin tako bez-... i dobar kao En-lan ? Ali i Ai-ko je bio nešto niže , i on je bio sin jednog bogatoga čovjeka . Ai-ko je njima pisao i žalio se , on nije dalje ništa došao nego do Bombaya , jer on nije trpio more . Na njegovu molbu , da smije ostati u Bombayu , otac ga je savjetovao : „ Putuj dalje prema Njemačkoj . Novac je tamo poslan ! " Ai-ko je otputovao tamo gdje ga je novac očekivao . Uvijek ako Ai-wan na Peng-liu niže biće misli , mislio je i na Ai-ko , jer to dvoje je spajalo nešto zajedničko .

Peony je prekinula te misli .

„ Ti mi nisi nikada rekao , dali taj En-landobro izgleda ili ne . "

„ Ja ne znam " , rekao je Ai-wan kratko i mislio , „ kako sam sam bio budalast , i sve joj rekao . "

„ Dobro onda , ja ću sama da vidim " , rekla je Peony .

Kada je izašla , zujala je poluglasno okolo , i Ai-wan je mislio : „ Ona se uopće ne Interesira za Revoluciju ! " Više nego što je mislio , on joj nije ništa rekao . To mora da je bilo to beskrajno čekanje , da mu je sve u tako pogrešnom svjetlu izgledalo .

I još da ne prepusti sve slučajnosti , iskoristio je on idući da na jedan trenutak ,kada je ona nakon nastave izašla da se upoznaju , i da En-lanu kaže , što je Peony rekla .

En-lan je saslušao , ali je nastavio sa pisanjem , kao da nije ništa čuo .

„ Najmanje , ona nije glupa " , rekao je on . Smijući se je dodao : „ Ja nisam još nikada vidio kuću jednoga bogatoga čovjeka . Nakon Revolucije neće više biti nikoga , da to vidi čovjek . " On je nastavio sa pisanjem dalje . „ Ja ču da te dakle u četiri sata sresti kod vrata od ograde . Ona je u pravu sasvim , tu nema ništa , tamo ići i sastajati se jednim školskim prijateljem . Jedno pametno primjećivanje za jednu ropkinju . " On je zatvorio svoju bilježnicu . „ Tako , ja sam gotov " , rekao je on i pošao prema dole sa stepenicama u halu .

Cijeli dan se Ai-wan nelagodno osjećao . Kada se je ona približavala njegovoj roditeljskoj kući , rasla je njegova nelagoda . Sa sjajnim tamnim očima gledao je En-lan sve mirno i temeljito . On je imao jednu čistu školsku uniformu na sebi , njegova kosa je bila zaglađena i imao je jednu plavu pamučnu maramicu zataknutu u džepu . Uniforma je bila malo izašla i vidjeli su se njegovi jaki zglobovi ; dva dugmeta su mu bila otkopčana , tako je bila za vidjeti plava maja . Sve to je bilo čisto . U vratim ja stao i pogledao na veliki debeli crveni tepih .

„ Smijem li da uđem ? " pitao je on .

Ai-wan se je smijao . „ To je budalasto , ali ti možeš to da uradiš " , odgovorio je on . Bio je nervozan i zabrinut , što će da misli En-lan o svemu .

„ Kada bi meni pripadao , ja bi tu dolje spavao " , rekao je En-lan . Svejedno je stao nogom na tepih .

Ai-wan je ujutro rekao Peony : „ ako ga ja danas dovedem , moraš to tako izvesti , da ga baka ne pozove u sobu . ”

Peony se je pobrinula za to , u bakinoj sobi je bilo sasvim mirno . Navodno da je spavala opijena Opijumom . Ai-wan je osjetio miris ; isto je i En-lan mirisao .

„ Upravo tako ” , rekao je dostojanstveno . „ Tako je i često mirisalo u mojem rodnom kraju . ”

„ Oni tamo isto puše ? ” pitao je Ai-wan iznenađeno . On je bio nekako mišljenja , da seljaci samo prodaju Opijum , da bi imali za prehrambene namirnice .

„ Ja ti kažem , ti siromasi nisu ništa drugo nego isto kao bogataši ” , primijetio je En-lan opušteno .

Onda su otišli gore . Ai-wan je rekao Peony : „ Ako ga ja danas dovedem , namirisati će on , da ja nisam pozvan u sobu mojega djeda ili moji roditelja . - ”

Nitko nije zvao . On je poveo En-lana naj kraćim putem u svoju sobu , En-lan ga je pratio .

„ Tako ” , rekao je Ai-wan i zatvorio vrata , „ ovdje smo mi sami . Sada možeš reći što želiš . Posluga dolazi ovamo , samo ako ja pozvonim . Peony će nam uskoro donesti čaj . ” On je pričao brzo , jer En-lanova današnjica mu je bila nelagodna . On se stidio zbog svega toga , što je posjedovao

En-lan je šutio . On je stojao na rubu tepiha na samom podu i ogledao se po sobi .

„ To je dakle okolina , iz koje ti dnevno dolaziš ” , rekao je on .

Ai-wan nije mogao da gleda ulete u En-lanovo lice više .

„ Ja sam tako naviknut – ja ne mislim više o tome ” , rekao je on .

„ Cijela očeva kuća bi stala u tu sobu , rekao je En-lan . Onda je stao na tepih . „ Ja ću uvijek kao nepravdu da vidim , po tome da se ide ” , rekao je on i pogledao prema gore

teškom plavom Samtu . „ Koliko košta tako nešto ? " rekao je on .

„ Ja ne znam " , zastajkivao je Ai-wan . „ Ja ga nisam kupovao ; on je uvijek bio ovdje . "

On se je okrenuo oko sebe i ostavio mantil i kapu . Ali En-lan se je još uvijek ogledao uokolo .

„ To je tvoj krevet ? " pitao je on .

„ Da " rekao je Ai-wan .

„ Takav jedan krevet nisam još nikada vidio " , šaputao je En-lan .

„ Ja uopće nisam još vidio tako što slično – sav taj svileni materijal tamo – što je to ? "

„ Gardine " , rekao je Ai-wan kratko . Onda je pozvao : „ Ja ne mogu to da promijenim ! Ja sam u toj kući rođen , ja ne poznam ništa drugo . "

En-lan je sjeo na jednu malu stolicu i položio ruke na koljena .

„ Ja te ne korim " , rekao je polako , „ ja se samo pitam , dali ja , ako sam u toj okolini rođen , - da krenem onda i priključim se Revoluciji ? Ja ne znam . Ja si ne mogu da zamislim jedan drugi život – moj život znači teški posao i malo hrane . Ako bi ja bio ti – ja ne znam . " On je pogledao Ai-wana . „ Ai-wan ja te poštujem još više nego do sada . " „ O ne " , rekao je Ai-wan obaviješten . „ Leži u tome – da ja sam na sve navikao - , tvoj život izgleda mi puno interesantniji nego to sve - "

„ Ti imaš kroz rođenje , to za što se mi borimo " , rekao je on . „ Za čega se ti boriš ? "

Na to još nije Ai-wan mislio . Zar on nema sve ?

Za čega se on bori stvarno ?

„ Ti imaš sve " - ponavljao je En-lan - „ sve ! "

„ Neugodno se osjećam " , rekao je Ai-wan , ja ne mogu

da ti kažem koliko mi je neugodno . Kada sam ja kod svoje brigade , želim , da ih mogu ovdje da dovedem , ali ja ne vjerujem , da bi se njima ovdje свидjelo . Svidjeli se tebi En-lan ? "

Pogledali su se u sobi . Po prvi puta je Ai-wan to sve vidio , ne samo kao jedno mjesto , na kojem čovjek samo spava i radi , nego kao rama jednoga života .

„ Ja ne znam " , rekao je En-lan polako , „ to je predivno , ali ja ne znam . Uvijek te mekane stvari ispod moji nogu osjeća se kao jedna nepravda . Ja nisam za to rođen . "

„ Želiš ti , da si ti bio ? " pitao je Ai-wan prodorno .

En-lan je šutio jedan trenutak , onda je odmahivao glavom .

„ Ne " , rekao je on odlučno , „ ne ! Ja sam sretan , da sam upravo tamo rođen ; što bi ovdje radio ? Ja se osjećam najbolje , ako ja svoju jaknu skinem i mogu da pljunem na pod . "

Ai-wan je pogledao , kao da je netko pred njegovim licem zalupio vrata . On se je osjećao iznenada kao odsječen od En-lana i sam , koji je tu pripadao – kao jedno dijete , koje je čovjek samo u vrtu zaključalo , dok su vani se na ulici prašnjavoj druga djeca igrala , veselila i vikala . Ali dok je on nešto mogao reći , otvorila su se vrata i Peony je unijela

tacnu sa čajem koji se je pario . Nije pogledavala . Prišla je stolu , posložila je na kraju knjige i papire sa strane , i postavila šalice , položila štapiće za jelo uz i stavila između šalica jednu zdjelu sa malim svinjskim komadićima mesa i još jednu drugu sa rižom u smeđim šećernim sirupom .

„ Ja sam mislila , da ti i tvoj prijatelj , će te to voljeti " , rekla je sa mirnim glasom .

Ai-wan nije to očekivao , rekao je sa primjećivanjem :

„ Ja ti se zahvaljujem Peony ” , Onda se je okrenuo prema En-lanu i rekao : „ Ovo je Peony o kojoj sam ti pričao , i onda je rekao Peony : „ Ovo je En-lan ! ”

Pogledali su se , onda se podigao En-lan ; on je stajao tamo i okretao kapu u rukama , dok Peony nije napokon sa hladnim srebrenim glasom rekla : „ Vi ne morate zbog me mene da se ustajete . Ja ne pripadam familiji . Ja sam jedna samostalna . ”

„ Što se toga tiče ” , rekao je En-lan , „ ja sam samo sin jednog seljaka i nisam još nikada bio u ovakvoj kući . ”

Međusobno su se pogledavali , i osjećao se i više nego ikada prije Ai-wan kao usamljeno dijete , koje je kao da je zaključano u jednome vrtu .

„ Oni su mislili , da ih ja mogu izdati ” , rekla je Peony polako , „ ali ja neću niti sa kime da pričam o tome . ”

I En-lan je odgovorio , njegov glas je bio tih , i pričao je tiho kao i ona : „ Ja ne znam , zašto sam mislio-možda zato što sam te poznavao . ”

Onda se je dohvatio Peony . Ona je odvrćala poglede od njega , pogledala Ai-wana i rekla sa svojim uobičajenim glasom : „ Ai-wan , vi morate da jedete , dok je jelo još toplo , zauzmite mjesta , obadvojica .

„ Ali ” , rekao je En-lan sretno , „ zašto ne nas troje ? ”

Sve te godine , koje je Peony bila u kući , nije još nikada jela sa Ai-wanom . Ai-wan još nikada nije došao na to , i Peony je sjela , da je on sada bio sasvim iznenađen . Ona je rekla brzo : „ Ah ja sam navikla da služim , a ne da sjedim za stolom . ”

„ Ja neću da sjednem ” , odupirao se je En-lan prodorno , „ to znači da onda sjednemo svi . U revoluciji tako što ne postoji , da jedan poslužuje , a da ostali budu uslužavani . Nije li istina , Ai-wan , mi smo svi isti ? ”

Uzimali smo puno iz Ai-wanovi očiju . Kako je to samo

bilo moguće , da on nije prije o tome mislio ? On je sanjao o tome , da vani Revolucija dolazi i pri tome nije niti razuiio , u svojoj sobi da započne . On se je potrudio , da šašavu predstavu , koju mu je Peony preko puta učinila , potisne prema dolje .

„ Da Peony , sjedi tu pokraj nas " , rekao je , zbog čega ne ? " "

Trzajući se gledao ih je obadvoje , malo jedno pa onda malo drugo , i bio je crven kao i ime cvijeta . „ Ai-wan " , rekla je „ što bi se desilo , kada bi tvoj otac ili majka došli na vrata i vidjeli me kako sjedim sa vama za stolom ? Mi ne bi mogli da im kažemo : Revolucija ! " "

En-lan se je ustao i pošao ka vratima i onda zaključao vrata .

„ Sjedi " , naredio je on .

Tako sada je sjeo im preko puta , njihova lica su im još uvijek bila crvena , i ona je započela da dodaje još malo jela - svinjski komadića u zdjele .

„ Tako " , rekao je Ai-wan i pogledao ih vedro , „ dobro nam je !

Ja sam gladan kao jedan protjerani pas . " "

Ai-wan je bio još neko vrijeme , odsutan on se je borio protiv neobične stranosti naspram Peony , sa kojom još ni kada nije sjedio za jednim stolom . Ali onda je zaboravio .

On je bio zaboravi isto , da se je on osjećao kao jedno usamljeno dijete , on je bio gladan , sada su sjedili zajedno dno . Dok je Peony njegovala njihove štapiće za jelo koje je imala u ruci , šutila je -pustila obadvojicu da jedu . Onda se je nagnula prema En-lan :

„ Pričaj nešto više o toj Revoluciji " , rekla je odlučeno .

„ Ja bi željela da vjerujem u nju . " "

Tako je započeo En-lan , i dok je on slušao i gledao

zamišljeno Peony lice , mislio je Ai-wan : „ Ja vjerujem u to – više nego ikada . ”

Ovdje u ovoj sobi bila je već stvarnost .

Kada je Ai-wan bio otišao , posjela se je Peony za još jedan trenutak dolje .

„ Ti si mi razjasnila , o čemu se tu radi ” , rekla je .

„ Ti mi nisi vjerovala ” , odgovorio je on .

Ona se je smijala . „ Možda ! - teško je , vjerovati u tako velike stvari , kada se to od nekoga čuje , koje je čovjek od malena poznavao . Taj En-lan je prisiljavao da se vjeruje . ” Oni su razmišljali jedan trenutak . Na njihovim su licim se ogledavala njihova razmišljanja . On ih nije mogao savjetovati i osjećao je nekakvu ljubomoru .

„ Ja se radujem , da ti vjeruješ u to Peony ” , rekao je on .

„ Sada možemo mi međusobno da govorimo , a čekanje će biti manje teško . ”

Ona se je ustala :

„ U tom ja moram da radim svoje poslove kao i uvijek . Tvoja baka će uskoro da se probudi . ”

Oni su pospremali posude zajedno .

„ Kao vam je prijalo ” , rekla je . „ Meni je drago , ako jedan tako mlad čovjek tako srčano se prihvati . ”

„ Dođi opet ” , zamolio je on , „ ja želim još nešto sa tobom da govorim . ”

Dok su pričali , sve je bilo stvarno i ne unutrašnje , i na dolazeće nije bilo za zadržati . Ali ona je klimala glavom .

„ Ne , ne večeras ” , rekla je sigurno .

Ništa nije moglo da zaustavi pobjedničko napredovanje Chian Kai-sheka . Napustio je Hanau i dolazio je sa svojim veliki gospodarom niz rijeku . Gradovi Kiukiang , Anking i

Wuhu na ušću Jangtse padali su mu kao zrelo voće u ruke Čekanje i strah dovelo je Šangaj u napetost . Narod je na ulicama bio masovan i gromoglasan ; Rikschakulis su bili okolo i nisu nudili vožnje , kod trgovaca je bilo isto tako , svejedno dali su nešto prodavali ili ne . Kockali su se na pločnicima i ljenčarili cijeli dan .

„ Zbog čega bi mi radili , ako Chiang Kai-shek dolazi ? ” govorili bi .

Vladalo je veselje jedne proslave .

Čak u Ai-wanovoj roditeljskoj kući je posluga bila pop ustila i bezobrazna . Bili su satima odsutni , kada bi ih žena Wu trebala , odgovorili bi : „ Mi smo se priključili savezu , mi možemo da radimo što nas je volja . ”

Ona se je tužila kod Ai-wanovog oca , on je govorio : „ Isto je svagdje . Ali tako nije moglo da da ide dalje – mi to nećemo da trpimo . ”

„ Kako to možete da sprječite , oče ? ” pitao je Ai-wan . I ako je znao , da posluga u Revoluciji isto trebaju dobiti svoje pravo , bio je malo zastao i ljut čak , ako jelo ne bude u pravo vrijeme posluženo . On se je malo stidio zbog toga , i zamislio se , da on stvarno pripada par mjeseci i planira sa tim savezom o kojem sada govore .

„ Tako što se ne može trpiti ” , odgovorio je njegov otac kratko . „ Kako jedna nacija može uspjeti , ako Narod ne vješto radi što mu je drago . ”

Ai-wan je imao volju , da se svađa sa ocem , ali osjećao , kako Peony ga upozorava sa masiranjem ramena .

Bilo je kao početak nevremena . Nemir u narodu je išao kao udarci vjetra preko zemlje i preko mora . Onda je slijedio totalni mir iščekivanja . Opet se je Ai-wan od svi drugih osjećao zatvoren . Gradonačelnik je napravio red , ferje u gradskom školama , da bi studente razdvojio i o ne

mogućio im okupljanja . Štrajk u tvornicama je trajao . En-lan je upozorio Ai-wana , da se ne da vidjeti tamo bez jasnoga naređenja , jer su svi bili nadzirani . Nije mu ništa preostalo , nego da u mirnome vrtu i mirnoj kući čeka ; ali je osjećao da će čekanju ubrzo da dođe kraj . Sada je bio sretan jer Peony je bila obaviještena . Tu i tamo su mogli povremeno da međusobno po razgovaraju , ako nikog nije bilo u blizini . Ako jedan grad padne u ruke Revolucionara , novosti budu kroz ulice vikane i preko svih novina štampano , pogledao je Peony svjestan pobjede .

Ali nije bio sasvim siguran , što je Peony stvarno mislila . Jedan dan pitao ju je . Ona je bila došla u vrt , u kojem je bilo sve u pupoljcima . Ai-wan je posmatrao jedan cvijetajući Hagedorn .

„ Dali si ti stvarno jedna Revolucionarka , Peony ? ” pitao je on i pri tome se igrao sa jednim cvijetom .

„ Ja ne znam ” , odgovorila je , „ Ja ću pričekati i vidjeti , što će se vani desiti . ” Podigla je svoje ruke i dodirnula je dan crveni cvijet .

„ Ne ja mislim , u što ti vjeruješ ? Ti moraš na naše pravo ili nepravdu vjerovati . ”

„ Ja nisam svećenik kao ti ” , rekla je , „ ti vjeruješ na Chiang Kai-shek kao na jednoga boga . Ali ja znam da je on samo jedan čovjek . ”

„ Ne , to ja ne radim , ja ne vjerujem na nikakvoga boga ” , rekao je on , „ ali ja vjerujem u Revoluciju . ”

„ Revolucija je čovjekovo djelo ” , odgovorila je ona . „ Ako rade dobro ja sam na njihovoj strani . ”

On je znao , da ona nije u pravu . Bilo je pogrešno , da njegovo vjerovanje ovisi o tako nečemu , što ispunjava ljude . Nešto je bilo pravo a nešto nepravdo u tome . Ali on nije mogao da zaboravi njezine riječ . Uvečer , prije

nego što je pošao na spavanje , zaključao je svoju sobu i uzeo je sa skrovitoga mjesta iz pisaćega stola jednu sliku , koju je jednom isjekao iz novina . Bila je to slika mladoga Chiang Kai-sheka . On je sjeo i dugo je posmatrao ; podsjećao ga je nešto malo na En-lana . Njegovo lice je bilo istovremeno hrabro i dobro , čvrsto i zasanjano .

„ Ja ga ne molim “ , mislio je , „ ali vjerujem u njega . “

Svi su vjerovali ; Tisuće intelektualni mladi ljudi i žena , koji su bili siromašni i bez pojma . Bilo je odavno , otkada su nešto imali , u što su vjerovali i što su željeli . Nakon što je zadnja korumpirana Dinastija u Pekingu izumrla , više nije narod ništa imao . Posebno mladi nisu ništa imali , otkada je Sun Yat-sen bio umro . Nisu ga niti pravo upoznali , već je bio postao samo sjećanje za njih . To je bio razlog , zbog čega su sada svi svoje nade ulagali na toga mladoga vođu Revolucionarne Armije .

I onda je bio još samo jedan grad za preuzeti , prije nego Šangaj ; bio je to stari grad Nanking , u kojemu je Ming-Car u velikoj moći i srdačnosti vladao i gdje su njihovi bili grobovi . Cijeli svijet je očekivao Nankingov pad . Velika gradska vrata su bila zatvorena , a vladine trupe su branile grad . Ali morao je da padne , jer je stanovništvo bilo za okupljeno sa ljudima koji su očekivali revoluciju .

Te zadnje dane preživljavao je Ai-wan na jedan način opijenost u napetosti , koja je u isto vrijeme bila puna muke i bez sreće . On je imao svijest , sve što radi , to se sve dešavalo po zadnji puta . On je znao točno što će da se desi ; da čim dođe obavijest od Chianove pobjede , mora on zauvijek da napusti ovu kuću . On se mora da javi u službu sa En-lanom i ostalim revolucionarima u poglavarstvo . Rječito je on rekao jedno veće Peony , kada je bila u

njegovoj sobi ; slušala je sa pažnjom . Bila je sva promijenjena u tim danima ; volio ju je radije nego ikada prije . Nije mu klimala , nije ga mazila , još ga je budila sa tim toplim slatkim osjećajem , kojeg se on toliko bojao . Bila je opuštena i radišna , i on nije bio uznemiren kroz njezin rad .

„ Ti moraš doći sa mnom , Peony " , rekao je na kraju .

„ Kako se zove mjesto za okupljanje ? " ponovila je – možda - "

On ga joj je zapisao i dao joj ga , onda je zapalio cedulju .

„ Ja ne obećavam ništa " , rekla je ona , „ ja ne obećavam ništa . "

Ali ona je ipak pročitala imena , i on je znao da ona nikada ništa ne zaboravlja .

On je mislio na u polasku na trenutak svog osobnog sloma . Želio se na to pripremiti , brzo da napusti kuću , da ne bude više tu , kada narod bude pušten unutra . Sada je on znao , da je on ne želi ovdje vidjeti . Nekada je ustajao po noći i drhtao zbog zaključavanja , upozoriti oca . Uvijek , dok je promišljao , kada ga je želio upozoriti , trzao se kod pomisli , da će njegov otac tražiti da sve zna , i da su onda En-lan i ostali izgubljeni . Tako je morao da šuti , i ako je to upravo bilo najteže .

A jedno veće nakon tri dana mučnog iščekivanja krenulo je kroz grad : Nanking je pao . Išao je pravo vremeo u krevet , da ne bi morao da sluša priče svoga oca , ali nije mogao da spava . Bila je to njegova zadnja veće u toj kući ; gdje će sutra da bude , nije znao . I dok se je valjao u svome krevetu – odlučio je na kraju - da ide svojim putem – ne , on će da Peony prepusti . Želio joj je reći , ako uđu , da ona svoje roditelje upozori i pobrine se , da se uklone . Prijepdne se nije ništa dešavalo . Bilo je

čvrsto dogovoreno , u 12 u podne biti će pozvano na revoluciju . Između izbijanja i jutarnjeg sivila i udarca zvona u podne prolazilo je vrijeme

. Jedan trenutak borio se je sam sa sobom . Dali je on jedan izdajnik revolucije , ako upozorava ? I ako ne on , nego Peony to učini ? Dugo nakon ponoći pao je on u ležeće carstvo snova , san . U kratko vrijeme . . .

Još prije jutra prodrmao ga je njegov otac za ramena . Ai-wan je otvorio svoje oči ; lice njegova oca se je nagnulo nad njim , svijetlilo je u tami .

„ Ustani ! " rekao je njegov otac . Njegov glas je bio režući , da je Ai-wan brzo se probudio .

„ Obuci se " , zapovjedio je njegov otac .

Ai-wan je ustao . „ Što je ? " pitao je . „ Što se desilo ? "

„ Glupi , šašavi klipani " , rekao je njegov otac , „ ti loši domći - pakosni mladiću . " Ai-wan se nije odgovarao . Od svoje mladosti je on svoga oca se bojao i istovremeno volio . Ai-ko se je samo bojao . Ali Ai-wan je znao , da je njegov otac dobar , i on je uvijek bio zabrinut , da mu pomogne , čak i onda , ako njegova baka ili netko od posluge mu kažu : „ Nema veze , tvoj otac nije kod kuće . "

„ Što je oče ? " ponovio je on . Ali on je znao .

Njegov otac je izvukao jedan papir iz đepa sa prsa ; bio je to jedan dugački , više puta savijeni papir . Bilo mu je dosta Ai-wan . Stotine imena su bila stajala na . Ai-wan je čitao , jedno za drugim ; bila su poredana u grupama ispod imena škola . Tu je bilo isto ime njegove škole i En-lanovo ime i njegovo osobno i imena njegovi prijatelja . Ne jedno je falilo – Peng-Lius ime . Iznenada se sjetio , da on Peng-Liu nije dugo vidio . Bio je bolestan , rekao je on , i nije u stanju , da dođe na skup . Onda je nekome ispričao , da je napustio školu , jer nije imao novca , i da je otišao kući .

Nitko nije ništa rekao , jer ga nitko nije volio . Ali njegovo ime – njegovo ime fali .

„ Znaš li ti , što je to ? ” pitao je njegov otac .

„ Da ” , rekao je Ai-wan . On je bio svjestan , da ne napravi ništa , zbog čega bi se morao stiditi . On se neće bojati . Dao je papir nazad ocu .

„ Odakle ti ? ” pitao je .

Otac ga je strogo pogledao .

„ To je svejedno ” , odgovorio je on . „ Obuci se brzo . Svaki trenutak mogu da dođu vojnici ovdje , da te uhapsu . Chiang Kai-shek je došao . ”

Ai-wan je osjećao , kako ga napuštaju snage .

„ Chiang Kai-shek ” , stenjao je .

„ On je ovdje ” , ponovio je otac , „ on je od jučer u gradu . ”

„ A Nanking - ” mucao je Ai-wan .

„ On je Nanking svom štabu prepustio ” , rekao je otac .

„ On osobno je došao direktno u Šangaj . Ja ti kažem , obuci se . ”

„ Nisam za to u mogućnosti – odakle to sve znaš oče ? ” pitao je Ai-wan . Srce je tuklo kao čekić u prsima . Otkuda je sve znao o Chiang Kai-shek ? To on nije mogao da zna-”

„ Ja sam ga vidio jučer ” , rekao je njegov otac .

Užasnut i paraliziran je bio Ai-wanovo razum . Njegov otac i Chiang Kai-shek – on je bio pogođen kao od blica .

„ On je došao sa nama zajedno – sa svim Bankarima ” , započeo je njegov otac brzo u kratkim crtama . „ Mi smo mu rekli , Šangaj ne smije biti uzbunjivan – naše poslovnice - , ako on treba novca , to znači , za svoju vladu da učvrsti . Želiš li se ti obući ili želiš biti ubijen ? ”

„ Za to još nije došao ? ” mucao je Ai-wan . Što je mogao da poduzme , da obavijesti En-lana- svoje prijatelje -sve -?

„ Naravno da je na to naišao ", odgovorio je njegov otac .
„ Taj čovjek nije budala . Ja sam imao jedan dobar utisak o njemu . On je pametan , jak i razuman . Sve je dogovoreno . On će grad da očisti od Komunisti . "

Krv , Koja je kucala u srcu Ai-wana , jurila je kroz vene ; osjećao je iznenada , kako mu se vraća snaga i sa njome jedna srđba .

„ On nas je izdao " , rekao je glasno . Onda se okretao i počeo da glasno guta . „ Sve nas je izdao – nas , koji smo vjerovali u njega . "

Pošao je za svojom odjećom .

„ Moram počti i sve potražiti – En-lana tražiti – ah , sve će da ih ubiju . "

„ Njegov otac je skočio i uhvatio ga za ramena .

„ Ti nećeš nigdje da ideš nego ravno u luku – na jedan brod za Japan " , objašnjavao je on . „ Auto je već spreman , već čeka . "

„ Ja neću da idem " , mucao je Ai-wan . On je želio , on će da postane gutajuči - mucajuči gospodin ; bilo je previše djetinjasto .

„ Ti ćeš " , govorio je njegov otac . „ Ideš odmah i brzo . Ne radi se samo o tebi – riječ je o našoj familiji . Ja sam osobno dao riječ , da ćeš još danas napustiti zemlju , ako tvoje ime na listi bude pre križeno . "

Ai-wan je gledao svoga oca , bilo mu je , kao da će da se uguši .

„ Ti me radiš za izdajicu " , vikao je . Pokušavao je da se oslobodi , ali njegov otac ga je držao čvrsto . Osjećao je ruke od svoga oca kao željezna kliješta na svojim ramenima

„ Ti i jesi već jedan izdajica " , ponovio je otac . „ Vlada je sve Komuniste osudila na smrt . Revolucija je uništena . Ljudi su tisuće imena - "

*Soba se je polako počela da okreće oko Ai-wanovi očiju .
Iz tame sobe gledale su ga crne oči njegova oca . Sve je
bilo bez smisla - sve bez smisla .*

*Čuo je kako , kao njegov otac govori : „ Dođi brzo
ovamo , Peony ! ”*

*Njegove snage su na kraju . On se ne može duže održava
ti . Pao je u zagrljaj svoga oca .*

„ Gdje je Peony ? ”

*Vika njegova oca je prodirala kao valovi u njegove uši .
Kao jedan udaljeni eho zvučao je zov jednoga od posluge :
„ Ona je otišla !*

Mi je ne možemo naći – Peony je otišla ! ”

II

Lagano je išao Brod između mali zeleni otoka i radio si put u sunčanim vodama nebesko plave, jasne vode. Bilo je vruće i tiho, samo dimljenje vode na pramcu je bilo za čuti, i između otoka kroz zamišljenost nad malim japanskim Ribarskim čamcima, na kojima su svjetlila bijela jedra podignuta prema plavom nebu. Ležao je u svojoj stolici i gledao bez razmišljanja pred sebe; samo tako je mogao da izdrži svoju bespomoćnost. On nije želio jednostavno misliti – da se ničega ne sjeća.

Previše je osjećao kroz prazninu staru želju da bude budan, najmanje En-lana da obavijesti – ali onda je pozvao prazninu u sebe nazad, da bi i te misli pustio da potonu. Nije bilo mogućnosti da En-lana obavijesti. Možda je već bio mrtav. Nije mogao niti da piše Peony; Peony je bila otišla! Kada je otišla i gdje? Jasno se je sjećao na nevjerovatan poziv njegovog oca: Peony je otišla! I opet je zvao prazninu u sebi, da bi sve potonulo.

Sve je bilo otišlo – sve želje, koje su željeli zajedno da idu. Kada bi mislio na brigade, osjećao je goruće ugrize savjesti. Sigurno su bili opet u tvornicama i radili tako bez nade kao i prije. Nakon svega što se je desilo, morali su da misle, on je bio jedan lažov – možda čak, da ih je on izdao. Možda će samo da misle, on je mrtav. On se nadao da je to to – da oni misle, on je mrtav. On ih nije želi više nikada da vidi.

Dok je ležao u beskrajnosti neba i vode i gledao , kako snoviti otoci prolaze , uspjelo mu je napokon , da svoga oca više ne mrzi . On je uvidio da je za njega bilo nemoguće da da ostane u Šangaju , isto onda , kada ne bi bio ubijen – da upravo onda , kada ne bi bio ubijen . Ka prijašnjem životu da se vrati , sve planove ukrasti vratiti se jedinstvu škole i kuće , bez nade na nešto , što bi moglo da dođe , ka svojoj baki i mirisu Opijuma se vratiti – ne to nije bilo moguće . I Peony ona je otišla . Kod kuće neće da traže Peony , njezin otac bi jednostavno rekao : „ Pustite je da ide , ona je sa mostalna . Jedna druga će da je zamjeni . ”

Bilo je nemoguće , sve to shvatiti . On je zatvorio svoje oči , bolile su ga . Srce u prsima je bilo ranjeno . Bilo je puno načina , da se jedno srce polomi ; priče su se vrtile uvijek oko srca , koje je kroz ljubav bilo slomljeno , što u stvarnosti slama jedno srce , dali je to problijeđivanje njegovi snova – bez obzira kako taj san izgleda .

Bilo je u tome , ustanak protiv praznine oko sebe . Blagi vjetar ga je milovao . Tamo negdje se je čuo brodski momak kako priča o Loto pogodcima ; on je čuo , kako glas kroz tišinu . Sve je bilo bez smisla i značenja . On je zatvorio svoje oči . On je zatvorio svoje oči . Puno noći i dana su morale proći .

Rado bi on zauvijek ostao na brodu , naravno to nije išlo . Za kratko vrijeme će brod stići u Nagasaki ; dalje nije bila dovoljna ni njegova karta za vožnju . On je imao napi smeno od svojega oca u ruci i pročitao je još jedan puta . Jer mu je bilo svejedno , mogao je isto tako dobro pratiti . Netko će ga doći pokupiti i u kupovnu kuću Muraki dovesti , značilo je to . Muraki je jedan stari prijatelj " , pisao je njegov otac dalje .

„ On će te uzeti u svoju kuću . Ja sam ga zamolio , da ti da jedno mjesto u svojoj poslovnici . Naravno da ćeš ti biti ovisan o svojoj zaradi . Kada budeš potrošio , to koliko sam ti dao , daj mi na znanje , što trebaš . Ali ja želim , da ti radiš , i ako ja uvidim , da je opasnost prošla , možeš se onda vratiti . ”

„ Ja se neću nikada vratiti ” , rekao je Ai-wan u kabini pred sobom . Ako se on ne može vratiti u zemlju , koju je on sebi snio , želio je da zauvijek bude onda protjeran . Onda nema zemlju svoji očeva . - Bilo je već podne , i brod je usporio svoju vožnju , da bi išao u zaljev za sidrenje ; on je zatvorio svoj kofer , uzeo ga i pošao gore na palubu .

Zemlja je izgledala strano . Brda u lancu su se protezala sve do mora , ali između sedla i obale ležao je uzak i dugi jedan mali grad . Kuće su bile ugaone i niske ; njihove ravne cigle su svijetlile na suncu , ali preko brdski prelaza je visio jedan crni kišni oblak . Zdepaste japanske barke sa ugljenom su opkolile brod . Muškarci i žene su se saginjali prema dolje , da bi teške korpe sa ugljenom podigli na svo ja ramena . On ih je čuo kako pričaju , ali nije vidio ništa neobično , da on o tome , što su govorili , nije mogao da razumije . Ništa nije bilo neobično . On je sve već jedan puta to preživio i bilo je to odavno prošlo . On je uzeo svoje torbe i pošao prateći druge po mrdajućim ljestvama na brodscome zidu prema maloj kasi dolje . On nije niti sa kime na brodu pričao , i nije poznavao nikoga . Najviše su putnici bili Amerikanci , koji su išli u zemlju , da bi razgledavali grad . Jer je on bio navikao na Mis. Maitlands i Mr. Ranalds engleski način govora , jedva da je razumio njihov Engleski . Kada bi na Mr. Ranalda mislio , sjetio bi se za jedan trenutak i Peng-Liu i da je on želio da , se stavi ime od Mr . Ranaldsa na crnu listu . Crna lista !

Jedna sasvim druga je bila u pitanju . „ Bio je to Peng-Liu koji nas je izdao " , razmišljao je o tome . Onda se je opet prepustio potonuču u prazninu . Peng-Liu mu je bio svejedno . Mis . Maitland i Mr . Ranald su naj vjerojatnije davali nastavu kao i obično , da su neka mjesta bila prazna . . . Dali je En-lan mrtav ? To neće nikada saznati .

Do kase je vodio put kroz glatku svjetlu vodu . Iznenada u svjetlom suncu pala je kosa kiša , srebrna i hladna .

„ Pravo Nagasaki – vrijeme " , rekao je jedan Amerikanac .

„ Zahvalite na lijepom vrtu na svijetu " , odgovorio je je dan drugi .

Oblak iznad njega je jednu tamnu dugu ruku pružio prema suncu . Jedan trenutak kasnije nestao je oblak , kiša je prestala . Kasa je bila kod keja , između svi drugi pošao je i Ai-wan na zemlju . Tlo pod nogama se mrdalo za jedan trenutak ispod njegovi nogu . On je bio zastao i pogledao se uokolo . Jedan mladi Japanac u evropskoj odjeći je pošao prema njemu i pitao je sasvim jasno na kineskom : „ jeste li vi Wu Ai-wan ? "

„ Da molim " , odgovorio je Ai-wan , „ ja sam taj nedostojni . "

„ Ja sam Mr . Murakijev sin " , odgovorio je mladi čovjek , „ ime mi je Bunji . Moj otac vas moli , da dođete u našu kuću . "

On se je smijao , njegovi zubi su sjajili i njegove oči . On je podigao svoju kapu , crna kosa je okruživala njegovo četvrtu sto lice kao jedna okrugla četka .

„ Ja mislim " , rekao je on iznenada , „ možda da bolje pričamo engleski . Bilo bi mi lakše , ako ja svejedno loše govorim . "

„ Dobro " , odgovorio je Ai-wan , „ ako vam je draže . "

Dok je sa Bunji Muraki ulazi u jedan mali auto . Mislio je on , da svoj materinji jezik ne želi više nikada da priča . On je želio sa svojim prijašnjim životom da završi i sa tim trenutkom još jedan puta započeti . Želio je da prestane da sanja i nadati se i svakom vjerovati . On je želio od jednog trenutka do drugoga da živi i da ne misli više . U takvom raspoloženju sjeo je pored Bunji Murakija i pusti se voziti .

Od jedni vrata pokriveni slamom u jednom niskome zidu stali su . Bunji je otvorio vrata i iskočio napolje . Njegovi pokreti su bili ugaoni , čvrsti i upravo , takvi kao da je njegovom tijelu naređivano , da prati Komandose .

„ Ovdje mi živimo ” , rekao je on sa smijehom i pokazao je svoje bijele zube . Onda je pošao Ai-wanovim torbama .

„ Ne , ništa – ja ću ih uzeti ” , rekao je Ai-wan .

„ Ne – ne , ja - ” proturječio se Bunji .

Sa time je završilo , da su nekoliko koraka zajedno nosili , dok jedan stari čovjek u jednom kratkom pamučnom haljetku im kod vrata nije uzeo .

„ Naš vrtlar ” , rekao je Bunji , „ pustite ga . ”

Put je vodio kroz jedan vrt , koji je sa svojim bregovima i jezerima jednu minijaturnu zemlju predstavljao . Na jednom malenom crvenom lakiranom pješačkom mostu prešli su jednu rijeku i pratili put , koji je na jednom zavoju davao pogled na drugi kraj gdje je bila kuća sa niskim krovom . Sa bijelim papirom nategnute rešetke kuće svijetlile su kroz tamno lišće cvjetajućeg drveća . Svaka pojedinost toga vrta bila je potpuna , da je bilo ne moguće , oduprijeti se nadražnosti . Niti jedan list nije ležao na mahovini , koja je bila ispod drveća posađena , niti jedan kamen u rijeci , preko vode u umjetnim vodopadima , nije se nalazio na pogrešnoj strani .

„ Vrt mojega oca je jako poznat ” , rekao je Bunji i pokazao

prema naprijed . „ Tamo je moj otac . " Na jednoj udalje osti vidio je Ai-wan jednoga vitko ga staroga čovjeka u je dnom srebrenom svilenom Kimonu pod jednim drvetom rane cvjetajuće višnje kako stoji . On je jednu malu granu ka sebi prisavio i posmatrao pupoljke . Kad su se oni približili , onda se je on okrenuo .

„ Hah " , rekao je on svojem sinu , „ tu si ti ! " On je govorio japanski . Ali kada je Bunji rekao : „ Ovo je naš gost " , odgovorio je on sa jednim staromodnim Kineskim , koji je on iz knjiga naučio : „ U ovoj maloj kući je sin moga staroga prijatelja od svega drugoga dobro došao ! "

Ai-wan je zavolio toga staroga čovjeka brzo i rado . U svojem prijašnjem životu , koji je ležao prije ove praznine , rekao je En-lan njemu : „ Ako mi naš svijet dovedemo u red , moramo se mi protiv Japana da borimo i uzmemo nazad ono što su oni nama uzeli . " Od kada su dvadeset i tri zahtjeva postavljena , bila je obaveza , da se mrzi Japance i o tome priča , da će jednoga dana doći do rata . Ali ovoga staroga čovjeka nije on mogao da mrzi . Ispod srebrno bijele kose svjetlila je njegova koža kao staro zlato . Njegove oči su ali bile crne i mlade . Bio je tako fin , da je Ai-wan morao pogledavati kao na jedno dijete . Tko ne bi mogao da ga trpi tj. voli ?

„ On je jako prijatelj iz nutra , da me preuzme . Ja to ne zavrjeđujem " , odgovorio je on .

„ Hah – Vaš otac je moj prijatelj , i sve , što mi imamo , pripada vama " , rekao je Mr . Muraki . Držao je grančicu još u ruci . „ Vidite " , rekao je on , „ višnjina drveća žele da cvjetaju . Vi ste u pravo vrijeme došli . U šest dana će čitav Japan biti u cvijeću . "

„ U svakom Proljeću je sadržana ispunjenost moga oca " , rekao je bunji Ai-wanu , „ u svakom proljeću je cvjetanje

Krizantema . "

Jedan trenutak su stajali malo suzdržano jer Mr .Muraki se je nešto malo smijao preko svoga sina .

„ Hah " , rekao je on ; zvučalo je kao jedan dah . „ Ti bi mu trebao radije da dozvoliš , da ide u kuću da bi se osvježio , Bunji . "

On je klimnuo za pozdrav i okretao se za drvećem .

„ Moj otac se je posjeo i umirio " , rekao je Bunji i poveo Ai-wana dalje . „ Moja oba dvojica braće imaju sada vodstvo poslova . "

„ A Vi ? " pitao je Ai-wan .

„ Oh , ja sam samo jedan mali namještenik " , rekao je Bunji sa smiješkom . „ Ja se brinem za poštu i proračune to je jedan posao sa izvozom . "

Oni su došli do jedni debeli vrata . Dvije zgodne služa vke u svijetlim cvjetnim pamučnim kimonima lepršale su im u pravcu . Bunji je stao i ispružio jednu nogu naprijed . I je dna od djevojaka je kleknula dolje i započela da odšnjirava njegove kožne cipele . Ai-wan je čuo o tome običaju , kada je druga kleknula ka njegovim nogama , pokušao je on isto , da se pravi da to nije ništa neobično , da bude od žena poslužavan . On je osjećao kako su njegove noge oslobođene od cipela i navučene su mu mekane slamnate papuče . Tada je pošao za Bunjiem , koji je išao stepenicama u vis u kući . Još nikada nije Ai-wan takvo što vidio . Tu je bilo puno soba , koje su samo djelom kroz zidove , koji su bili od-sa pre svuče ni i odvojeni bijelim papirom . Podsjećalo je na jednu ogromnu čistu košnicu ; mirisalo je na čistu podlogu , koja je pokrivala pod , mirisalo je na ne obojano drvo . I kroz sve otvorene prostorije tekao je svježi proljetni miris vrta .

„ Moj otac je volio , izrazit stari japanski način življenja " , rekao je Bunji . „ Da – ali u vašu sobu smo postavili jednu

stolicu . I isto tako u mojoj sobi stoji jedna . Moj oženjeni brat Shio u Yokohami ima u svim sobama kod kuće stolice . On je sasvim moderan ! "

Bunji se smijao glasno i Ai-wan se je smijao . U svojoj unutrašnjosti bio je još potpuno prazan . Od jednoga dana do drugog , tako je želio da sada živi . U stvarnosti nalazio je taj trenutak sasvim zabavan . Ali ništa ga nije moglo da ga uzbudi , bez obzira kako je to neobično .

„ Ovdje je vaša soba " , rekao je Bunji , „ odmah pokraj moje – Vidite , ide se u vrt ovdje napolje . "

On je povukao zid sa strane i Ai-wan je ugledao malu četvero ugaonu sobu , u kojoj je bila jedna stolica za odmor od bambusa i jedan stol . Nije bilo niti jednoga kreveta , U jednoj niši visila je rolana slika , na kojoj je bio napisan jedan stih . Dolje je stajao jedan jedini nakit jedan Hagedornova grana u jednoj zelenoj vazi . Ali Bunji je je povukao jedan drugi zid sa strane , i pred njime je ležao jedan ugao vrta . Ispred ograde , koji je bio samo jedan par koraka udaljen , stajao je jedan Patuljasti rog sa šarlah crvenim cvjetovima i tu je bilo jedno malo jezero , jedva dva koraka u kvadrat i pokraj jedan mali kamen .

„ Izuzevši vrtlara nitko neće ovamo da dolazi " , rekao je Bunji . „ Biti će te sasvim neometani . Ako želite da spavate , pljesnite rukama , onda će da dođe jedna djevojka i svoju stepsku deku će da raširi . Podnevni ručak će da bude gotov za pola sata ; jedna će djevojka će da donese vodu za pranje . Ja ću da brzo dođem . " On je ispružio svoje ruke sa jednim brzim Ai-wanu neobičnim pokretom ; Ai-wan ju je prihvatio , i rukovali su se .

Kada je Bunji otišao , sjeo je i ogledao se okolo . Kuća je bila mirna . Sve je bilo tako mirno . On je mogao da čuje glasne glatke zidove i tiho mrmljanje jednog glasa , negdje

u blizini . Kuća je bilo dobro održavana , isto kao i vrt . Nigdje nije ležala prašina . Komad vrta je bio kao komad kuće . Trava je bila zelena i održavana . Kao jedan tepih počinjao je tamo , gdje sjajni dio poda sobe završava . Mir ga je okružavao ; ovdje je išao život sa svojim reguliranim redom . Ovdje je bila lakoća i jasnoća i potpuna čistoća i sve jedno je sve bilo tako slomljivo , imalo se osjećaj jedne pre sigurnosti . Upravo isti život je bio vođen sa generacijama .

Bio je sretan , da je došao ovamo . Svoje planove nije imao ; možda nikada više neće niti imati . Za što planove da radi , ako nade i planovi jedne noći se kao magla se razidu . Bio je umoran i sjeo je na rub poda ; njegove noge bile su na travi tako da je gledao u vodu . Njegovo srce bilo je tiho i duh je bio prazan .

Na kraju čuo je on , kako se je netko pokraj pokretnoga zida pokretao , i on je pozvao „ naprijed uđite ” . Bio je to Bunji , on je nosio jedan meki tamni svileni kimono , koji ga je potpuno promjenio . Sada je izgledao plemenitije i ličio je više na svoga oca . Položenu preko ruke nosio je jednu traku tamno crvene svile .

Ja sam mislio , možda želite ovo da navučete ” , rekao je on , „ ja želim da obučem nešto od moje odječe . ”

„ Uradite to ” , ponovio je Bunji . „ Ja sam vas samo želio osloboditi od evropske odječe . Ona vrijedi za posao , ali ne i za slobodno vrijeme . ” On se je smijao , okrenuo se i pogledao u vrt , dok je Ai-wan obukao jedan plavi svileni ogrtač , koji je on doneo . Po zadnji puta je on u svojoj roditeljskoj kući jedan takav ogrtač nosio .

„ Tako ” , rekao je on , „ ja sam gotov . ”

Bunji se je okrenuo . Tu su stajala obadvojica mladića , sa tamnim kosama i tamnim očima , tako slični , a tako različiti .

Ai-wan je bio za pola glave veći nego Bunji , on je bio vitkiji , njegovo lice ovalnije , njegove ruke i noge su bile finije . Bunjijevo tijelo je bilo prodornije i jače .

„ Napokon ” , rekao je Bunji , „ nije li naša odijeva skroz različita jedna od druge . Ovo što ja nosim je bivša nošnja naroda ; Vi nosite jednu modernu nošnju . Ja je nisam još poznavao – dali je udobna ? Da , je ja vidim . Pozadina je duža , a ramena nisu široka . To je nešto , što ja ne volim naša široka ramena . Naravno da izgleda naša nošnja kod djevojaka jako lijepo . Vi će te ubrzo da vidite moju sestru ; Ona je jedna Moga – to je jedna moderna djevojka - , ona je sasvim Moga , ali kod kuće moj otac to ne dozvoljava , i ja je u evropskoj odjeći vidim manje ljepšom . Onda dođite – Vi ste sigurno gladni . Ja sam uvijek gladan ! ”

Taj Bunji je svaki dio govora završavao sa jednim smjehom . Sada je poveo Ai-wana u jednu veliku četvero ugaonu sobu , koja je ležala kod pred vrta . Na vratima je zastao i poklonio se pred svojim roditeljima , koji su bili već nazočni .

„ Majko , ovo je Ai-wan ” , rekao je on .

Ai-wan se poklonio pred Madam Muraki . „ Ja nisam još nikada takvo što lijepoga vidio ” , mislio je on , Ona je izgledala na njegovu majku sasvim . Bila je vitka , njezino lice je bilo tužno , a u njezinim očima je ležala neobična ne iscrpljujuća strpljivost . I ako je već preko pedeste i nje njezina nauljena kosa bila posjedila , imala je jedno glatko lice . Ona je nosila odjeću od teške svile . Ako bi se povila , činilo bi se njezino nježno tijelo u djelovima iznad purpurne širine Atlasne lente da je u faltama . Onda se je namještala kao cvijeće , koje je vjetar pomjerao .

„ Hah - ja sam tako sretan , da ste vi došli ” , rekla je . „ Želite da sjednete ? ” I oprostite na mojem lošem engle

skom jeziku ; na sramotni način ja nisam nikada Kineski naučila . "

„ Ja se nadam , da ću brzo naučiti Japanski " , rekao je Ai-wan , „ onda ja mogu da sa vama Vaš materinji jezik da pričam , Madam . "

„ Hah " , odgovorila je tiho i smijala se . Ona je time naglašavala slaganje i neslaganje .

Ona je sjela na srebreno sivu ploču od jednog niskog stola sa pogledom na vrt . Isto u toj sobi je bilo još , zidova , rolana slika u jednoj niši i jedna ravna posuda sa cvjetajućim Narcisima , nije bilo nakita . Hladni zrak je bio os osvježavajući ; ugođaj je bio bez žalbi sa jednom mirnom vedrinom . Jedna roza mlada je ušla unutra ; ona je nosila jedan tablet sa šalicama čaja . Nitko joj se nije obraćao . Postavila je pred svakoga po jednu šalicu i ponovo izašla . Odmah nakon što je izašla , prasnuo je Bunji u takav smjeh , da su se njegovi roditelji smijali .

„ To je moja sestra " , govorio je on . „ Ona je stidljiva i ne želi danas sa nama da jede . Ali biti će i toga . "

„ Trebam li se obraćati vašoj sestri ? " pitao je Ai-wan sa osmjehom . „ Dali je to kod vas običaj ? " Da ne bi bio neugodan , nije više pogledavao djevojku .

Sa svojim blagim glasom rekla je Madam Muraki poneku , koje Ai-wan nije razumio . Bunji je prevodio : „ Moja majka kaže , čekajte malo . Ona će opet da dođe . Ona se zove Tama . "

Ali ona nije dolazila . Kada je jedna od posluge kao sljedeći pripravak unijela ribu , smijao se Bunji opet .

„ Tama je znala , da će mo mi njoj da kažemo , tko ste vi , zbog toga ne dolazi ponovo unutra . "

Onda su se nasmijali , i Ai-wan se je osjećao iznenada oslobođen . On je želio da prestane da razmišlja . Na što se

sjećati ? Zrak te kuće je bio skroz čist i jasan , i sve je bilo ispunjeno sa svjetlom , i u svim sobama je visio miris ne lakiranoga drveta čišćenoga sa vaksom . Sve je bilo slobodno i čisto i svi su se smijali slobodno .

„ Prija li vam naše jednostavno jelo ? " pitala je Madam Muraki .

„ Meni se sve sviđa " , odgovorio je Ai-wan , onda je ušutio , jer se je bojao , tako otvorena srca da priča .

„ Hah " - rekao je Mr . Muraki , „ takva mora mladost da bude .

Bunjijevi roditelji smijali su se sa životnom radošću i Ai-wan je osjećao njihovu dobrodošlicu . Bilo mu je ugodno .

I ako se je malo pričalo , osjećali su se svi dobro . Bilo je upravo , kao da svako pojedinačno upravo to , što mu je bilo da radi i što je poznavao kao svoju obavezu . Obrok je završio sa rižom , koja je iz jedne lakirane posude u šalice stavljana ; onda je slijedio čaj . Za kraj je Madam Muraki se poklonila kao jedan leptir , koji svoja krila zatvara , odlazi . Kao na pred dogovoru gledao je Bunji svoga oca , Mr.Muraki je rekao Ai-wanu : „ Vaš otac mi je pisao , on želi , da Vi u našem poslu ; prijepodne zauzmete mjesto pokraj Bunjija , on će vama pomoći . Na popodne možete učiti ili se rastati . "

„ Ja vam se zahvaljujem " , odgovorio je Ai-wan . Da on je bio zaista sretan , da mu je njegovo vrijeme , sat za sat om bilo podjeljeno i da mu čovjek odgovornost za svoj život je uzet iz ruku . To je bio način , na koji je on želio da živi .

Mr .Muraki se je podigao . „ To je bilo tako dakle dogovoreno " , rekao je on . „ Ako vas nešto ne čini sretnim , to mi onda morate da kažete . " Bilo je pola pitanje , pola na znaka , ipak dobro je zvučalo .

Ai-wan je rekao : „ Ja sam siguran , da ću ja biti sretan .

„Ja se radujem ako , je moja čitava kuća sretna " ,
mrmljao je Mr . Muraki . On se je udaljio u pravcu vrta , i
ponovo je nešto mrmljao i trzao se : „ Ta Lilien – ona mora
biti odrezana . Ona raste . " On je pošao prema dolje ,
susreo je Moosa , zavio iza ugla i bio je otišao .

Bunjijeve oči su svjetlile od preumora . „ Sada će Tama
da uđe " rekao je . „ Ona će da vas preuzme , Ai-wan kao
jedna Mobo - jednoga modernoga mladića - ili kao jedan
staromodni mladi čovjek ? "

Ai-wan je bio uzbuđen i istovremeno povučen .

„ Što ona voli najviše ? Pitao je on . Ali nekako ga je ta
mlada djevojka ostavljala hladnim ; ona nije niti glavu
podigla , kada je ušla .

„ Ne , to vam ja neću da kažem " , odgovorio je Bunji ,
„ Vi sami odlučite . Mi se želimo malo popričati . "

Jedan trenutak su šutili , onda je opet Bunji prasnuo u
smjeh .

„ O čemu će mo mi da pričamo ? " pitao je on .

„ Ja ne znam " , odgovorio je Ai-wan i morao je isto tako
da se smije .

„ Oh kako smo mi suludi " , rekao je Bunji i brisao si je
oči . „ Sada mi želimo mi biti puni dostojanstva . "

„ Hoće li to voljeti ? " pitao je Ai-wan . Isto je njegovo
srce je tuklo od uživanja . Od vremena – od prije nego što
je znao za Revoluciju - , koju je on još sa Peony
njegovao , nije se on gluplje i blesavije osjećao .

„ Pst " , napravio je Bunji , „ ja ju čujem . " Njegovo
lice je postalo ozbiljno i on je podigao svoj glas malo .
„ Pitanje strani kurseva " , počeo je on , „ je jako iznimno
bitno . Oni će odmah da vide . Ako mi nešto bitno iz
Amerike recimo dobijemo , tako se moramo protiv toga
osigurati , da kursevi padnu , a naš dobitak ne bude
izgubljen . "

Pokretni zid se pokrenuo u stranu , i Tama je došla oklijevajući bliže . Ai-wan ju je pogledao . Tu je stajala i jedna djevojka u kimonu u roza boji ; na nogama nosila je japanske cipele i bijele čarape . Jednu lentu iz zlata koja je ovijala njezine bokove . Ona nije bila frizirana na japanskom , zaglađena uljem Pompadur načinom . Njezina kosa nije bila nauljena , bila je na njezinom okruglom licu sa roza obrazima počešljana prema pozadi ; meka i glatka je i na leđima je bila uvezana u jedan čvor . Upravo kao mašina kao da su bile spremne za reklame sa leptirima . Od Madam Muraki glava je uvijek bila pognuta , ali kada bi se okrenula prema Tami , stajala je sasvim pravo .

Ona je rekla na engleskom : „ Bunji , molim ? ”

„ Ovo je moja sestra Tama ” , rekao je Bunji sa smjehom u očima . „ A ovo , Tama , je Ai-wan . ”

Ai-wan je ustao , da se nakloni , ali Tama mu je pružila ruku i krenula prema njemu .

„ Mi će mo da se rukujemo , nije li tako ? ” rekla je brzo ; njezin blagi glas je drhtao . „ Bunji mi je rekao , da ste Vi Mobo – ja volim isto tako sve što je moderno , i ako moj otac ne baš rado . Ja pohađam Univerzitet u Kyushu . ”

On je uzeo njezinu usku mladu ruku u svoju , rukovao se i brzo pustio . Više nije izgledala pokunjeno , ali bila je još . Za vrijeme dok je sjedala za stol krenula je po posudu za čaj , držala je svoje poglede pognuto .

„ Sada će mo da pijemo topao čaj zajedno ” , rekla je lagodno . „ O čemu ti to pričaš još te ja Bunji nisam čula da pričaš o Kursevima . ”

Svi troje su se smijali .

„ Onda vidite , kako je ” , rekao je Bunji . „ Morate da znate , u Tami su dvije djevojke . U suprotnosti od naših roditelja ona je jako korektna i sasvim povučena . ”

„ Bunji " , mrmrljala je ona , „ ti ne bi trebao - - - "

„ A druga Tama " , nastavio je Bunji dalje , „ ona je drska i Moga sa jakom voljom , koja se rado sa mladićima na Univerzitetu druži - - - "

„ To ja nisam – ne , to ja ne radim ! Rekla je .
„ Ne vjerujte mu ništa . "

„ Ja ću samo da vjerujem , što mi sami kažete " , odgovorio je Ai-wan , „ i niti kome drugome . "

Bilo mu je bio divno od dobrog raspoloženja te lijepe mlade djevojke , koja je istovremeno cvjetala i bila prirodna , i za trenutke zaboravio je na sve drugo . Još nikada nije on objedovao sa tako mladom djevojkom u istoj sobi , izuzevši Peony , koja je bila samostalna .

„ Ja sam tako sretan " rekao je iznenada . „ ja sam stvarno jako sretan , da sam došao u vašu kuću . Ja ne mogu da kažem , koliko sam ja bio nesretan - ja sam mislio , da se ne isplati više . Upravo danas ujutro to sam mislio . Sada sam postao svjestan , da sam u ovoj kući , ponovo sretan . "

Slušali su sa nježnim razumijevanjem ; Tama je šmrcala .
„ Ja znam – predugo me već ide ovako - , onda sam sasvim savladan i teške volje . Ali znam da neće da traje dugo . "

„ Ja sam mislio , ovdje ne može nitko da bude teške volje .
Rekao je Ai-wan .

Vidio je , kako se Bunji i Tama sa puno misli pogledavaju .
„ U toj kući " , rekao je , „ to je istina , mi smo jako sretni . Zar ti ne misliš isto tako , Tama ? "

Tama je klimnula . „ Da " , rekla je , onda je dodala : „ Ali ja mislim , u niti jednoj kući nisu žene tako sretne kao muškarci . "

„ Tebi je bolje nego drugima " , ponavljao je Bunji , „ ti imaš sreću , da si jedina kćerka . Ti si jedno njegovano dijete , Tama . "

„ To je razlog za moju tešku volju " . rekla je Tama šmrcajući .

Jedan trenutak su svi šutjeli . Nešto je izgledalo kao da ih omotava kao jedna sjena , kao u jednoj tankoj magli u zraku ; bilo je nešto , da su poznavali , o čemu ali nisu sa Ai-wanom pričali . Iznenada je Bunji rekao : „ Ja vjerujem , Tama , da mi moramo da idemo . Ako i me očekuje u Uredu , i ja sam čitavo prijepodne bio u radu uokolo . Akio je moj drugi brat " , dodao je , okrenut prema Ai-wanu .

„ Ah – da " , odobravalala je Tama . Ona se je podigla brzo . „ Mi će mo da imamo još dovoljno vremena za razgovore , jer će Ai-wan da živi ovdje " , nastavio je Bunji dalje .

„ A ja - ja želim toliko toga puna da pitam o Vašoj velikoj zemlji " , rekla je Tama Ai-wanu . Jedna određena dobra volja i formularnost . „ Mi smo zahvalni na svemu od vaše zemlje , mi Japanci . "

Ai-wan nije odgovorio ništa . On je mislio : „ Ja ne želim ništa da pričam o zemlji moji očeva " , ali to je zadržao za sebe . Smjeh je bio prigušen ; sjenka je sada bila osjetljiva . Oni su bili jako formalni .

„ Jeste li gotovi ? Pitao je Bunji .

„ Da , ali moje odjelo " , odgovorio je Ai-wan .

„ Ja se moram da presvučem " , rekao je Bunji .

„ Tako " , rekla je Tama odobravajući , „ dok vi svi opet ne dođete kući ! " Ona je učinila mali dobrovoljni naklon i izgledalo je prije da je nestala nego da je otišla . Ai-wan ju je posmatrao i mislio , on nije još vidio tako nešto što uzbuđuje kao njezin naklon – osim možda dizanje uvis njezine glave , kada je naklon bio gotov .

Bunji nije pazio na to . Rekao je živo : „ Onda na posao ! " .

Izgledao je sasvim promijenjen . Možda , jer on se nije

smijao , kada je pričao o poslu .

U poslovnim prostorijama od Murakija & Sinovi nitko se nije smijao . Dugačka niska cementna zgrada , od koji šest veliki poslovnicu u glavnom gradu Japana su vođene , ležale su koliko je to moguće u blizini mora i dokova koliko je to moguće . Ai-wan je pratio Bunji kroz vrata i preko jednoga cementiranoga dvorišta .

„ Mi smo probali , moga oca da pokrenemo , da preseli u Yokohamu ” , rekao je Bunji , „ ali najviše što je odlučio je bilo to , da mojega starijega brata Shio tamo pošalje . Moj otac je u našoj kući rođen i njegov djeda isto tako ; on ne želi Otok Kyushi da napusti . Ovdje je jako neudobno , jer od kada su velike parnjače ložene sa uljem , ne postoje više ovdje da se uzme uglja . Mi ovdje nemamo više Turista niti turistički radnji , i ako mi puno radimo sa Amerikanci cima . Ali što mi možemo da radimo – moj brat i ja ? On ne želi da ode odavde . Tako će od ovuda sav posao kretati , sa izuzetkom krajnje prodaje u trgovinama .

Oni su prošli kroz jedna vrata . Unutrašnjost zgrade je bila jako čista , ali jako ružna . Sve je bilo iz cementa . Na podu nije bilo podloga ili ćilima sve do pokoja zemaljska karta , koje su ležale na cementnim zidovima , sve je bilo golo . U jednoj velikoj prostoriji radilo je dvadeset ljudi na njihovim stolovima za pisanje ; oni nisu radili niti najmanji zvuk . Svi su bili evropski obučeni .

„ Naš odjel za računovodstvo i knjigovodstvo ” , rekao je Bunji . „ Ovdje je moj Ured , za početak će vaš pisači stol ovdje da stoji . Ali kao sljedeće moram nju ka mojem starije bratu Akio odvesti . ”

On je pokucao na vrata i prisluškiavao .

„ Uđite ” , pozvao je jedan duboki glas .

Bunji je otvorio vrata širom .

„ Akio , ovo je Wu Ai-wan " , rekao je .

Na jednome niskome pisačem stolu sjedio je čovjek u japanskoj odjeći . On je bio jedini , kojega je Ai-wan u cijeloj kući vidio , a da ne nosi evropsku odjeću , sa izuzetkom glasnika koji je bio drugačije obučen . On je podigao glavu i klimnuo bez smjeha . Ai-wan ga je pogledao melakonski , sa licem okrenutim prema njemu , potonuo je kao da spava , jagodična kost mu je bila snažna , usta su bila uska i tužna . On je izgledao sasvim različito od Bunjia .

„ Pridite molim Vas , bliže " , rekao je na engleskom . „ Jako mi je žao , da ja ne pričam Kineski , ali Vi će te uskoro da naučite Japanski . "

„ Ja se nadam " , odgovorio je Ai-wan .

„ Bez sumnje " , mrmljao je Akio .

Oni su stajali jedan trenutak neodlučno tu .

„ Želite da vas povedem ka jednome pisačem stolu ? " pitao je Bunji .

„ Da , to će biti najbolje " , ponovio je Akio . Onda je ustao i naklonio se , kao da se boji , da ne bude neobičan . „ Ja se nadam da će vam se sve svidjeti " , rekao je .

„ Ja sam siguran da će mi se svidjeti " , odgovorio je Ai-wan .

Ali Akio je izgledao kao da više ne sluša . On je sjeo . Njegove oči su bile neobično bez izraza .

„ Dođite " , rekao je Bunji . Oni su se udaljili , i on je zatvorio vrata . Kada su išli niz hodnik , šmrcao je i rekao sa tihim glasom : „ Moj brat ima problema – on i moj otac se ne razumiju . Kada se mi budemo bolje upoznali , onda ću da vam sve ispričam . "

Ai-wan nije znao , što bi trebao da kaže , zato je šutio . Izgledalo je stvarno , kao da Akio ne pripada u tu radosnu

kuću .

„ Ovdje je naš Ured " , rekao je Bunji .

Oni su ušli u jednu pravokutnu prostoriju , u kojoj su se nalazila dva pisača stola i jedna neudobna stolica . Na jednome pisačem stolu je stajao Hagedorn .

„ Ovo je vaš pisači stol " , rekao je Bunji . „ Ja sam ga tako postavio , da imate vidik pred sobom . " Ai-wan je pogledao . Iza prozora je bilo more , sa dubokim utorima u obali , a na nekim mjestima su rasle Pinie , koje je vjetar uvijao i radio čudna bića . „ Ako vaše oči mogu dovoljno daleko da vide " , rekao je Bunji , „ možete kroz ovaj prozor da vidite vašu domovinu . "

Ai-wan se je okrenuo . Njegova domovina nije više bila i neće više nikada da bude . On se je sam odvojio .

„ Što ja imam da radim ? " pitao je on životno . Na njegovome pisačem stolu je ležao štos knjiga .

„ To su sve poslovne knjige " , odgovorio je Bunji , „ na očevu želju sam ih ja ovamo doneo da se mogu pregledati . Tu je desetak poslovnih godina . Ako ih par dana budete pregledavali , otkriti će te temeljne razloge , što to mi radi mo i na čemu smo naš posao izgradili . Moj brat Akio " , na stavio je on , „ je naš naj pametniji trgovac , da , istovremeno moj najstariji brat Shio radi na očevom principu , a on je vođa , Akio je naj pametniji . Shio je previše umjetnik . On nadgleda kvalitetu naših proizvoda i on je taj , koji za nas kupuje Antikvitete . Ponekad ih ne želi prodati dalje tada Akio ide tamo , da vidi Prava . Onda , dali ste toliko daleko ? "

„ Da " , rekao je Ai-wan , „ što ja radim , to je svejedno . "

On je ostavio svoj šešir i mantil , sjeo i otvorio jednu od knjiga . Jedan od posluge mu je doneo pričvršćivač za papir ; on je već sjedio za svojim pisačim stolom , imao je je

dan zaštitnik za oči na glavi , i u desnoj ruci je imao mašinu za računanje , dok je lijevom pratio nizove brojeva . Sada se nije više smijao . Njegov izraz je bio razmišljajući i napet , mrmljao je brojeve i njegove usne su se mrdale . Ai-wan je poznavao takvu mašinu za računanje ; svoj čitav život vidio je u Šangaju po radnjama i sam je razumio malo da radi sa njome . Ali još nije vidio nikada tako što kao što je Bunji . Njegovi kratki debeli prst pokretali su se zapanjujućom brzinom preko Kugli . Onda je pisao Bunj izračune u Tisućama Yena .

Ai-wan je uzeo pred njim ležeće knjige i počeo lagano da čita . Kao prvo je mislio : „ to je jako dosadno . " Onda ga je vezao brižljiv način opisivanja svi tih stvari , koje se prolazile kroz kuću Muraki : Slike i Svile , vrijedni Namještaj i Porculan , rezbarije iz Slonovače , radovi u Srebru , i Kufer – Email , Bronza , Bojani radovi i Tepisi . Ta radnja je ličila jednome velikome daleko razvijenome i u toj radnji razvučenoj ribarskoj mreži : sva sakupljena bogatstva i vrijednosti su ovdje sortirana , prodavana i slana . Njegova je znatiželja se probudila . Brzo je gledao jednu knjigu za drugom , da bi upoznao stvar . Mreža je bila raširena preko Indije , Kina , Istočno more , tu su bile rijeke prema Zapadu , posebno prema Americi . Dok je čitao , tražile su njegove oči poznata mu Kineska imena Kanton - Elfenbein , Kanton Kanton - Ebenholz i Kanton - Tiekbaumholz , Kanton Silber i Jade , plava Hladna ptičja polja iz Foochowa , stare Slike iz Fukien , Lonci . . . iz Kiangsi i Sezchuan i svašta i rolane slike iz Carsk Palasta u Pekingu .

Bio je začuđen . Kako su dobili te stvari ? Nije mogao da shvati . Tko je prodavao carske rolane slike ? One su bile Nacionalna imovina i nisu bile za javnost . On je mislio , ako ih Bunji bude upoznao , pitati ću ga .

Svejedno na pravednost on nije mogao da kući Muraki nešto prebacuje , probudila se nekakva ne želja u njemu . Oni su plaćali , što su kupovali , i ako su sa velikim dobitcima to dalje prodavali . Upravo je želio sa time da počne , da utvrdi dobitak poslovnice kada je Bunji rekao : „ Ai-wan , vrijeme je da se ide kući . Oni su tri sata jeli , bez i da su se pomicali . Dali je bilo Interesantno ? ”

„ Ja sam zaboravio vrijeme ” , rekao je Ai-wan .

On je podigao pogled ; potvrdio je . Kose sunčane zrake su svijetlile preko mora . Oni su zajedno kretali se povratnim putem i po smatrali vrt . Na jednoj udaljenosti vidio je Ai-wan jednu djevojku obučenu u plavo na jednome pješačkome mostu , koji je vodio preko jedne male rijeke . Mlada djevojka je gledala u vodu .

„ Tama je došla nazad prije nas ” , rekao je Bunji . On je pozvao ali ona nije čula . „ Onda dobro ” , rekao je opušteno , „ ona sanja o nečemu . ”

On je otišao u kuću . Ai-wan ga je pratio . Na neobjašnjiv način sada je njegovo srce postalo lakše . On je pošao u svoju sobu , polegao se i gledao mali vrt . Svaki kamen je bio majstorski namješten , uski potočić je vođen preko jednoga kamena , voda je padala s jednom tihom melodijom u minijaturno jezero . Tako je bilo malo jezero kroz mjerilo veličine ostali predmeta , da je budilo osjećaj jednoga isječka iz stvarne prirode . Ai-wan je ležao tu i rasijano je mislio o tome .

Bilo je čudno , kako nakon malo sati već osjećao , da on to mjesto može da nazove domovinom . Ovdje je on našao vjeru u rođenje , koju je tražio . To je bio jedan svijet iz snova - ne njegovi snova , ali još uvijek lijep , i ako ga je u svojim snovima predao . Da on ga je predao .

Ta soba je bila mjesto bijega . Kada bi on radio za svojim

pisaćim stolom , mislio je rado na to . Na kraju dana bi on otišao tamo i ostao tamo sam i sretan . On je počeo , da si kupuje knjige , Knjige , kakve on nije prije nikada vidio , sa Pjesmama i engleskim Romanima . U malome Antikvarijatu , u kojem je kupovao , nije nikada tražio takve knjige ,kakve su on i En-lan čitali ; i one nisu bile niti tu postojale . Vlasnik se je bojao , da ih prodaje , jer su bile zabranjene .

Umjesto tih knjiga čitao je Ai-wan prvi put u svojem životu Povijesne priče , u kojim je ljubav i strast slobodno prima na i poklanjana .On je ležao i čitao u svojoj sobi , dok se nije prekinio , da bi pogledao u vrt i svoje misli o pročitanoj sredio . To su bili drugačiji svjetovi nego , oni koje je on sa En-lanom snio . On je mislio na Ai-ko . Ali Ai-ku je takva ljubav , kakva je u knjigama bila za naći , takva čista i moćna ljubav , nije bio sposoban za to . Ai-wan je bio oduševljen sa tim knjigama .

A jednoga dana - bilo je u Ljeto - bio je nemiran , i nije znao zbog čega . On je bio sada četiri mjeseca u Japanu i na prolazak dana naviknut . Na to popodne , bilo je upravo vrijeme za večeru , podigao se , skinuo se i pošao u prostoriju za objed .

Netko je bio tamo , da namjesti cvijeće u jednoj vazi ; bila je to jedna žena , ona se je okrenula i on je vidio , bila je to Tama .

„ Oh , ja dolazim prerano " , poštapao se je on , i od užasa krenuo mu je znoj . Ona je mogla da misli , da je on namjerno prije došao , da bi je tu sreo , dok je bila sama . U svim tim nedjeljama nije ju nikada samu tu potrefio . Ne spretno se je povukao nazad .

„ Ne , nemoj to da radiš " , rekla je ona brzo . „ Od čega bi se trebali da bojimo ? "

On je primijetio zapanjen , da je ona bila puno ne pri

siljenija nego on sam . O čemu su mogli da pričaju , ako su bili sami ? Ništa mu nije padalo na um . Što zanima duh jedne mlade djevojke ? Nije mogao da si predstavi ; osim sa Peony nije on u svome životu sa jednom djevojkom provodio vrijeme u razgovoru , a Peony se ne računa .

Ona je zatakla jedan pupoljak sa granom u jednu visoku zelenu Vazu i sve to namjestila .

„ Kako je lijepo " , rekla je tiho .

Uzela je jedne škare u ruku i od sjekla na dvije tri mladice .

„ Mi japanske djevojke učimo sve te stvari " , rekla je . Pola mrgodeći se je dodala : „ Ali nitko me ne uči stva - rima , koje ja želim da znam . "

On je bio upravo želio da je pita : „ Koje stvari ? " kada se je pokrenio pokretni zid u stranu , Mr . Muraki je ušao i vidio je .

„ Hah ! " rekao je začuđen .

Ona se je naklonila pred njime , brzo , nešto na svoj način i površno , onda je počela o cvijeću .

„ Dali je dobro ovako , Oče ? " pitala je .

Mr . Muraki izraz lica se je promijenio . Onda je bio zaboravio na svoje čuđenje . Pošao je ka škarama , i za vrijeme dok je tamo stajao i gledao , počeo je , da i obrezuje . Kada je bio gotov , onda je iz potpune cvjetne grane napravio jednu grotesku , na kojoj je još samo par cvjetova visilo kao uštedeni vrijedni nakit .

„ Hah - " rekao je ; njegov pogled je sada bio pun mira . „ Sada je kako bi trebalo da bude-bez pretjerivanja , Tama . To je taj zakon za Kunst i za život . "

„ To sve nije bilo ništa " , mislio je Ai-wan na to večer , kada je ponovo došao nazad u svoju sobu - „ bilo je manje od jednoga pogleda . " Ali bilo je dovoljno za njega , da bi

osjeti teško kucanje svojega srca i nešto , što prije još nikada nije osjetio- nešto stidljivo i slatko . Kada bi na to mislio , smijao bi se pred sobom .

„ To su Ljubavne priče " , rekao je sebi , „ ja čitam previše . "

I k tome još bio je zadovoljan , i to zadovoljstvo bilo je trajalo i davalo mu je volje da nastavi dalje .

Da to zadovoljstvo je ispunjavalo njegove dane i radilo je sve razumljivije . On se nije povlačio za Tamom , ali to znanje , koje je bilo jedan dio života u toj kući , produbilo je njegovo zadovoljstvo .

On ju je viđao rijetko i nikada opet samu , i to je značilo jedan prijestup protiv ugoščavanja , kada bi je želio vidjeti nasamo . Ona je provodila dane u školi , a često je Ai-wan uvečer sa Bunjiem obrokovo i Mr . Murakiem . Ponekada bi došla i Madam Muraki još unutra , i onda bi bila i Tama sa njome .

I tako su tekli mjeseci za vrijeme jedne godine saftno je dan preko drugoga . U Ai-wanu se probudio osjećaj , da taj čisti grad dobro poznaje , kojega je vidio , u Jesen , u Ljeto i za najljepšeg vremena ispod mekoga bijeloga snijega koji se je topio . Na mjestima prepuni , ulica od Šangaja bili su mali uski putevi , koji su pratili između mali brda , i preko mostova i išli ka pogledu prema otocima . Putevi su išli preko brdski sedla do Templova i narodni vrtova , ili su vodili u more . Nigdje se nisu sudarali ; ljudi su išli svojim putem , svukud je bilo mjesta i sve je bilo čisto .

S vremenom je morao da prizna . Ta zemlja je bila čista , puno čišća nego njegova . On nije vidio prosjake i isto tako sasvim osiromašene . Ili je to ležalo , u tome da su sasvim

siromašni bili čisti ? Jedan pamučni kimono , zasićen sa cvijećem kao Proljeće , stajao je samo malo centi . Nije se vidilo na nikome dali je bogat ili siromašan . Kada bi dani bili blagi , neki bi izašli bosi u svojim drvenim cipelama . Na jedan snjegovit dan je doživio nešto , što nije prije nikada vidio . Dva dečka su sa svojim biciklima se sudarili , tako da zdjele , koje su u korpama na svojim glavama nosili pale na zemlju . On je očekivao , da će se proklinjati i sva dati , kako je svagdje bilo tako . Ali ta dvojica su se naklonila i zadržala dah i izgovorili tiho :

„ To je moja krivnja " , rekao je jedan .

„ Ne-ne , to ne mogu da odobrim ; bila je to moja krivnja " , rekao je onaj drugi .

Oni su si pomogli ; svaki je podigao korpu od drugoga i pošao sa svojim putem . Ai-wan se je čudio i gledao ; još nikada nije tako što vidio .

Lijepo je u ovoj maloj zemlji , koja ima jedan jednostavan utisak i uređen . Počeo je sve da voli -Noći , u kojima je u čistim svilenim stepskim dekama se dobro osjećao na jednoj debeloj čistoj podlozi na podu , buđenje ujutro sa friškim morem i tihim zvukovima saftni pomicanja pokretni zidova . Nakon što bi se oprao , doručkovao bi sam u svojoj sobi , onda bi otišao u Ured .

Kada je opet bilo proljeće , posjetio je sa Bunjijem dva ili tri puta u tjednu popodne jedno kupatilo ; nakon što bi prvo od strane jednog čovjeka sa vodom i sapunom bio obrađen i ispiran sa ogromnim količinama vode iz kanti , kupao bi se u jednom velikom četverougaonom jezeru . U kojem su se kupale isto i žene ; ta pomisao je u početku Ai-wanu bila nesnosiva . „ To ne može da bude niti u jednoj drugoj zemlji " rekao je Bunji .

Bunji otvori oči .

„Zašto ? " pitao je on . „ Jedan čovjek ne vidi damu koja se kupa . Ako ja ovdje vidim , to nalazim jednom uvredom . "

Ai-wan je šutio ; oni su bili čudni , ti ljudi . Oni moraju biti jaki i dobri i dalje od smisla o imovini , mislio je on , ako vi želite , taj topli prolazeći osjećaj , ostati gospodin , kao oni njega sada , jer su svi snovi nestali , bilo je više ne go uznemiravajuće .

Ali postoji još Akio ; on je dolazio dan za danom tako tiho , kao da on ne pripada u kuću svoga oca . Kod večere bio je on već prisutan , on je bio točan , šutljiv i odgovarao je na sva pitanja , koja su bila usmjerena prema njemu , ali on nije pričao kao prvi . Mjeseci su prolazili , prije nego je Bunji mu nešto o Akio ispričao .

Sa mirnim glasom počeo je : „ Akio se je zaljubio u je dnu Kurtisanu , a moj otac se je rasrdio , jer ju je on želio oženiti . Akio je tako samovoljan – skoro je pet godina prošlo , od kako se je to desilo . Moj otac ga je još prije sa kćerkom jednog prijatelja zaručio . Ali je moj brat u velikom odugovlačenju , nije želio da čuje za drugu ženu nego za Sumie . Sumie je jedna dobra žena , tamo gdje pripada , ali ne , da dođe u našu kuću . Ja dajem mojem ocu za pravo . Vrijeme je , da se Akio oženi , ali on ne želi . To je smje- šno . . . "

„ Ja vam to pričam " , nastavio je Bunji dalje , „ da bi vi se bi izvukli , da je Akio melankolik i da se dalje ne brine za nju . On se ne brine niti za koga od nas . To je tako čudno , da se on u poslu daje tako velikoga truda , a u svemu ostalom je tu ali ne želi da se ženi . "

„ Jeste li vidjeli ? " pitao je Ai-wan . Akio je bio zaljubljen – zaljubljen ! Stvarno , Akio je izgledao sposoban , tako da voli , kako se je moglo pročitati u knjigama .

„ Da " , odgovorio je Bunji , „ ona je upravo za vaše zanimanje , ali ja se ne razumijem u to baš previše . I ako sam dovoljno star , ostavio sam si za takve stvari vremena . Ja sam isto jedan Mobo , i puno Mobo to radi , to košta puno novca i vremena . Možda ću ja jednoga dana da oženim jednu Mobo , ona to sigurno neće da cijeni . Slobodno reče no , ne modernim ženama je to svejedno . " On se je smijao . „ Zato je moj otac tako ljut na Akio . Njegova nije Moga , i to je jedna šteta za nju , da je Akio ne ženi .

Svaki puta , ako Ai-wan nakon ovi dana Akoivo mirno lice i njegove tužne oči vidi , mislio je on na to , što mu je Bunji ispričao . On se je osjećao ka Akio privučen njemu blizu , a svejedno daleko , jer Akio nije živio na ovome svijetu . Bila je jedna čudna mješavina od strogoće i naknadnoga davanja . Akio je postavio na jedan način svoju volju kroz , on često nije bio kod kuće , ali nitko nije postavljao pitanja . Tako dugo dok oči jednoga drugoga nisumogle da utvrde sa sigurnošću , nije bilo niti jednoga jedinoga pogleda u kojemu on i njegov otac na čekanje se oslanjaju . Svaki je davao i davao ali ništa nije nadodano . Što je bilo rečeno , bilo je rečeno i nije trebalo da se ponavlja . I život je išao dalje svojim putem .

Za Ai-wana je čak išao sa zadovoljstvom dalje , i ako on prirodno nije želio ali osjećao je veliku prazninu u svojoj unutrašnjosti . Ne samo jedan puta svemu tome novome u svome sadašnjem životu mu je to uspjelo , a i dolazila su i vremena , u kojima je on osjećao , da njegove unutrašnje želje iznad svega čitanje i sanjanje su samo bile goruće . Ai-wan je trebao nešto , bilo što , što on može da ponudi , a sada nije imao ništa da ponudi . Njegov život je bio velikim stvarima ispunjen , prije svoga prijateljstva sa En-lanom , sa svojim udjelom u revoluciji , svome nadanju na Chiang

Kai-shek , Vođa – sve to mu je bilo oduzeto . On nije znao niti dali je En-lan još na životu . Pitao se je on , dali on zna nešto u svezi sa En-lanom . Ali nije imao pojma , i to pomanjkanje pojma mu je davalo redosljed , En-lan je mrtav .

Čak je i Peony možda bila povučena u tu smrt . Ovdje u Nagasakiu su bile novine prepune sa oznakama za praćenja . Imena nisu bila navedena , samo brojevi . Tisuće mladi ljudi i žena su bivali ubijani . To im je pripadalo , rekao je sam sebi ; isto i on mora da bude mrtav . Samo kroz moć svoga oca bio je on spašen , kroz moć , od koje se on odmicao , jer je to bila moć novca . Kako je on bio izdan , tako je on bio izdajica revolucije , u svakom slučaju protiv svoje volje . A to je bilo došlo iz obećanja postao , koje je on obećao radnicima u tvornicama ? Pogledavajući unazad gledao ih je kod njihova beznadnog rada , spreman , njihovu sudbinu da preuzme na sebe , i on je znao , da oni među sobno šapuću , da oni usprkos svemu znaju , da za njih nema ništa .

Ništa nije preostalo , ništa nije mogao da im ponudi . U stvarnosti moga je on kroz nepoznatu zemlju i nove stvari , kroz Bunjieve šale i smjeh , kroz rad i kroz svoje stvarno zadovoljstvo u toj kući površno da bude skrenuta pažnja ; ali ispod je bila velika unutrašnja praznina . On nije znao , kako on sa time može da bude gotov . Kada je on bio sam , bilo mu je postalo jasno . Koji snovi još postoje , viđeno sa onima iz knjiga ? Što bi još moglo da probudi nadu ?

On je osjećao , on neće nikada da za sebe da se ponada . On je čitao pisma svoga oca sa neobičnom tugom , kao da su od jednoga dugo preminuloga . Ona su dolazila redovito jedan puta mjesečno , izgledalo je kao da ništa ne dolazi iz stvarnosti , i ako je pisao njegov otac , sve je bilo tako ,

kako je bilo . Posao se je poboljšavao brzo , nakon čega se je sada znalo , da nova Vlada nikakve velike promjene neće da poduzima . Krediti u inozemstvu su ponovo uspostavljeni ; inozemstvo je ubrzano zabrinuto , da izgradnju kroz posudbe financira . Radikali su u povlačenju . Za malo strana ca , koji su prije jedne godine kod borbi za Nanking nepre dviđeno ubijeni , su određene količine novca za isplatu štete i isplaćeni su . Sve je stabilizirano ; stari mir i red će uskoro biti uspostavljen . Familijama ide kao i prije . Ai-ko je još u Njemačkoj . Na način pred zbrinjavanja je to bilo tako organizirano , da Ai-ko samo kroz vojnu školu koju je on pohađao , dobiva novac na račun . Njegova majka je bila sama bez svoji sinova , no zahvaljujući roditeljima , jer je toliko mladi ljudi sad već bilo mrtvo . Zdravlje njegova djeda je bilo izvrsno i samo baka je bila ne zadovoljna ,jer ona nije nalazila nikakvu zamjenu za Peony . Posluga je sada bila lijena i bezobrazna . Što se Ai-wana tiče , on je trebao da izuči za trgovca i pričeka , dok njegov otac mu se osobno javi zbog povratka kad vlada to dopusti . U svakom slučaju mora on da bude siguran , da je Ai-wan prvo od svoji radikalni Ideja ozdravio .

On je presavio pisma zajedno , pokidao ih u sasvim male komadiće i bacio ih .

„ Ja ne želim da se vratim nazad " , pisao je on svome ocu , „ meni je ovdje jako lijepo . "

Dakle dobro , najmanje želio je da ostane jedan poslovan čovjek . Sa početkom druge godine on je počeo , kao i Bunji da radi po čitav dan , i tražio je samo slobodne dane , koji su bili davani svima uposlenima . Jedno veće rekao je Mr . Muraki pri objedu : „ Ja sam pisao vašem ocu , da se vi čuvate . " Ai-wan se je zahvalio . Pri tome je osjetio , da ga se gleda . Na to veće je Tama isto tu ; ona ga je pogledala

preko stola sa bježećim pogledom , a on je pogledao u njene jasne crne oči . Ona je pogledala u stranu , bilo mu je teško , da prati misli . Sada on nije mrzio svoga oca više .

Ne , sasvim suprotno , on je počeo da sagledavao , da njegov otac i Mr .Muraki imaju pravo . Ništa nije radilo od Mr .Murakija bjesnije nego nešto Komunističko . Kada bi u novinama čitao , da je vlada ulovila Komunističkog studenta , povukao bi udah kroz zube . „ Snivači ! " zamrmeljao bi onda . „ Kao da može nešto kroz snove da se napravi ! " Možda nisu En-lan i on imali pravo , ali te misli nisu davale Ai-wanu utjehu . On je produbio svoju duhovnu usamljenost , iz stvarnosti kojoj nije vjerovao , za čega je jednome svoj život davao . Ali on nije služio ničemu i na kraju su ga te misli umorile . Zbog toga se je kretao u krugovima svoji obaveza , i nalazio je da je to način života .

Čitav život , rekao si je Ai-wan onda , išao u rundama isti dana dalje . Bori se on protiv toga , takav nije bio život , raspad , on sam . Ponekad u samoći svoga rada ili u satima kada je čitao ili šetao – postojali su osamljeni sati za njega , prikazivalo mu se je kao da je njegov život prije dolaska u Japan jedan san bio a ne prava stvarnost . Pisma od njega va oca su dolazila pravo vremeo . Sve je bilo ne promjenjeno , pisao je njegov otac uvijek . Chiang Kai-Shek je bio jedan pametan čovjek , koji je sve veze sa Revolucionarima prekinio ; oni su bili odvdjeni u unutrašnjost zemlje i bilo im je zabranjeno , da dolaze u grad na rijeci . U svakom slučaju nisu dolazili u Šangaj . Bankari su bili sa jednom novom Vladom zadovoljni i sporazumni . Sve se je bilo okrenulo ka dobru , puno bolje nego se je smjelo i nadati , jer taj Chiang sa svojom moći je put razuma odabrao umjesto ludila .

Tri-ili četiri puta je Ai-wan Bunjiju rekao : „ Sada je

dvije godine prošlo , otkako ja ovdje živim , ja ne bi trebao ovdje da ostanem , nego negdje drugdje pronaći sobu . " Svaki puta je Bunji govorio i rekao Mr. Muraki , tako da ta pažnja bude usmjerena , da bi pričali sa Ai-wanom i da bi mu rekli na svoj softni način sa mirnim glasom : „ Nemojte da napuštate moju kuću . Ja volim da imam prijatelje od mogega sina u kući . "

Tako je Ai-wan ostao dvije zime . Ponekada je ujutro on ustajao , i u svojoj toploj stepskoj deci ležao , gledao snijeg u svome malome vrtu , bijeli krpenjasti snijeg , koji je jedva izgledao hladnim . More sa svojom maglom i oštre smrzavice i led , kada bi sniježilo , ostao bi snijeg ležati , i topio bi se odozdo , tamo , gdje bi dodirivao toplu zemlju . Ta kuća sa papirnim prozorima , tako je bilo hladno i u Ljeti , a i u zimu je moglo biti toplo . U podu sobe se je nalazilo jedno udubljenje , u kojem je sa pepelom , prašinom bio pokriveni ugallj postavljen preko toga je bila postavljena stepska deka , i tu bi on sjedio u toplom i dobrom uvečer , kada ne bi sa Bunjijem išao na nekakva druga mjesta . Ponekada bi Bunji dolazio i u gurao noge ispod debele stepske deke ,tada bi se raspričali ili čitali . Sa vremenom je u glavnoj prostoriji bila postavljena velika tava sa ugljem , tu bi svi sjedili ispod velike stepske deke kao oko jednoga okrugloga stola . Samo je Tama rijetko prisutna . Ona je uvijek , kako je govorila , imala za učiti , jer je bila to zadnja godina na djevojačkojskoli .

Ali ponekad bi došla , a na to večer , je došla , Ai-wan je sjedio sasvim miran , još mirniji nego inače . On je nije pogledavao u lice , ali ju je ipak gledao nekako , dok se je on ogledao i sa Mr. Muraki i Bunjijem pričao . Ona nije nika da sjedila pokraj njega ; on je znao , da ona to ne smije . Ona je sjedila šuteći pokraj svoje majke ; njezine oči su bile glanc od dobre volje , a njezini obrazi su se crvenili od to

pline . I ako on nije odlučio da je pogleda znao je , da je ona bila lijepa . Ali on je znao i da prividna sloboda nije stvarna sloboda . Mr .Muraki je sebi mogao da dozvoli , u njihovoj sadašnjici da se preseli ; prvo bi on okrenuo svoje lice prema zidu i zatim povukao jednu gardinu između sebe i ostalih . Sva , Posluga i familija , okrenula bi lice tada od njega .

Tako je bilo i sa Tamom . Ona je dolazila i odlazila kako je željela , najmanje je tako izgledalo ; ali bez da im je i rekla , znao je Ai-wan , da , u slučaju da on učini gestu ili nešto potraži , slobodno da priča ili nazove , odavalo je , da on onda mora tu kuću , u kojoj je tako on dugo slobodno ulazio i izlazio , uzimao si je to za slobodu , morao bi da napusti tu kuću .

Onda , u rano Ljeto te godine , napustila je Tama školu . U stvarnosti nije nitko sa Ai-wanom o tome pričao , ali ona je sada uvijek bila kod kuće . To jutro , dok je ona išla u školu , imala je uvijek ispeglanu evropsku odjeću na sebi . Sada je sve dane nosila dobro stojeću joj Japansku odjeću . Prije , ako Ai-wan iz poslovnice dođe kući , ne bi bila tu nikada , ona je rijetko prije mraka školu napuštala . Sada bi bila uvijek tu , ali ona nije čekala , još se je zadržavala tamo , gdje on može da naiđe .

Ali Ai-wan je znao , ona je bila tu . Ponekad je on vidio , kako ona u vrtu odsjeca jednu grančicu sa drveta , ili je on vidio , kako ona namješta jednu vazuu ili jednu sliku po sobama . Kada bi se sretali on mu se je osmjehivala , a on je mislio , bilo je nešto tužno u tome smjehu . Onda , da ona nije više išla u školu , izgledala je saftnije , i bila je mirnija , nego što je bila prije . On je bio sretan , da je tu u kući , ali nije znao zbog čega je tako mirno izgledala . Nitko mu nije rekao ništa . Bilo je , kao da misli čovjek , da ga se to ne tiče , dali Tama posjećuje školu ili ostaje kod kuće . A i

nije ga se doticalo . Kada je jednoga kišnoga dana sa Bunjijem napustio kuću , nije mogao , a da ne kaže : „ Zbogčega se je Tama tako promjenila , od kako je završila sa školom ? ”

„ Ona je kod kuće ” rekao je „ i priprema se za brak ” , pri tome je nastavio svojim putem kroz blato i kišu bez da je zastajao .

„ Za brak ! ” ponovio je Ai-wan . „ Hoće li se ona udati ? ”

Nije mu dolazilo na um , da bi se Tama mogla udati . Ali ona će da se udaje ; naravno on je skoro bila stara kao i on – i ako je tako mlado izgledala .

„ Oh , nije još odlučila ” , ponavljao je Bunji . On se je bio borio sa svojim crnim kišobranom , u koji se je upetljao vjetar . „ To je kod nas uobičajeno , da jedna djevojka , koja je gotova sa školom , kod kuće se zadržava i priprema za brak – kuhanje , šivanje , uređivanje cvijeća , priprema čaja , sviranje – sve , što treba za kuću i brak . ” Pustio je kišobran , zatvorio ga i pustio kišu da mu pada na lice . „ Kakav kišobran ” , rekao je on , „ staromodni od papira sa masti su bolji usprkos svemu . ”

„ Tama treba da se udaje ? ” pitao je Ai-wan ; njegova usta su bila iznenada se osušila .

„ Naravno ” , rekao je Bunji . „ Ali ne odmah na brzinu . Ona mora još puno da uči , znate , posebno , što se tiče ophođenja sa muškarcima . To je ono najgore sa Mogama . Ona ne poznaje niti jednoga muškarca . Uzmite npr. Sumie ; - ona radi Akio sasvim i potpuno sretnim . Ona je sretna da to čini – to je to , što ona želi . Tama ali ima puno Moga Ideja . Ona će ih morati da zaboravi , prije nego što bude zrela za brak , kaže moj otac . Ona će da dobije instrukcije , najvjerojatnije kod jedne bivše Geiše . To je jedan dio pripreme . ”

Ai-wan je slušao ; jedan prolaznik ga je pogledao i pretekao . Bio je zapanjen . Što ga se tiče ? Izgledalo mu je ne izdrživo , da Tama nije ničemu drugo se predavala nego da animira jednoga drugoga čovjeka – tamo nekoga – kakav je to čovjek ? Sada je shvatio , da ona , i ako je skoro nikad nije viđao , ona je jedan dio života u toj kući i sa time to je bio i njegov život . On je mislio na njezino okruglo lijepo lice i na njezino prijateljsko biće , i bio je primijetio , da on toga do sada nije bio svjestan .

„ Dali ste sigurni , da ona nije – zaručena ? Pitao je on , i on je znao , da to pitanje nije bilo dozvoljeno i da čak i Bunji je to primijetio , da to nije smio da pita .

„ To nije moja stvar " , ponovio je Bunji . Onda se je okrenuo i pogledao Ai-wana . Kiša je padala preko njegova široka flah lica , preko visoko podignute kragne , sve do leđa od po zada . „ Ja ću da vam kažem , Ai-wan , Vi ste na ma kao jedan brat . Moj otac želi , da se ona uda za Generala Seki . "

Ai-wan je sasvim dovoljno dugo živio u Nagasakiju da bi upoznao toga Generala Seki . Svatko na otoku ga je znao , Kyushu je bilo njegovo rodno mjesto , i svi su bili ponosni na njega , ali nitko nije dolazio na pomisli , da ga voli . On je bio jedan čovjek srednji godina ; njegova žena je bila umrla prije dvije godine i on je bio pripremio jednu veliku sahranu . Brzo nakon dolaska u Japan je Ai-wan vidio žalosni vlak ; ne postoji nitko , tko ga nije vidio , nikada prije nije viđena takva žalost u gradu . Na špicu vlaka vozio je General Seki polako sa zastavicama i ružicama i sa grubim pamučnim štofom okičeni automobil ; on je sjedio tu , debeo i zdepast kao jedna žaba bik . Njegova glava je bila utonula u kragni , njegova prsa , su bila pokrivena sa orde njem i trakama . Svi su ga gledali .U

jednome manjem autu ga je pratio stari Magd ; Ona je držala jednu Urnu u svojim rukama . Urna je sadržavala ljudski pepeo . To je bilo sve , što je ostalo od njegove životne pratiteljice .

„ Ja nalazim , da mlade djevojke ne bi trebale da se udaju za stare i debele ljude " , promrmljao je Ai-wan , za vrijeme dok se je svega toga sjećao . Bilo mu je muka . Da je Tama učila , kako da ona toga starog , debelog čovjeka animira i opslužuje .

„ General Seki je stari prijatelj mogega oca " , rekao je Bunji ; onda se je na smijao . „ Nemojte da mislite na takve stvari , Ai-wan " , rekao je . „ To ne vodi niti čemu . Nemoj te da ljubav bude važna – mislite na Akio ! "

„ Ja ne mislim na ljubav " , rekao je Ai-wan polako , „ ja mislim na Tamu . "

I onda mu je došla pomisao po prvi puta , da je to , to isto . Stvarno , on do toga trenutka nije na to niti mislio , voliti Tamu .

On si je rekao , da je on prirodno ne voli . Da nije duže od dvije godine ispod jednoga krova s njome živio , bez da na to misli ? Uvijek , kada je bila na vidiku , pogledao bi je kriomice , da bi sebe u to uvjerio . Jer cijelo Ljeto govorio je on sebi , ona je premalena , njezina ramena su bila previše ugaona a njezine usnice prepune . Ona nije bila kao Peony lijepa .

Ne , ali ipak je bilo razlike . On nije nikada osjećao potrebu , da dodirne Peony , ali je pogledavao da , Tamu dodirne . Dana za danom ju je gledao , i zaboravio je , da vidi njezine nedostatke ; greške na licu , njezine ruke , i njezino tijelo , i gledao je da je dodirne . Čisto crno i bijelo u njezinim očima bilo je tako jasno , a njezine usnice tako crvene .

Sada , nakon što je svoje misli jedan puta počeo , sebe sa

njome da se zanima , izgledalo mu je , kao da postoji na svijetu ništa drugo više , o čemu bi se trebalo da razmišlja da bi se to i isplatilo . Njegov posao , jedna knjiga , u kojoj on čita , sve što on čini , izgledalo je ne važno pokraj taktovoga pitanja : voli li on Tamu ? Kao prvo to pitanje se mora da odmjeri i ispita . Može li on da voli Tamu ili ne ; voli li je on , tako je nastalo pitanje , da li je on želi oženiti . Ženidba - to je bilo jedno ozbiljno pitanje . Tamu ženiti zbog čega da ne ? On nije želio nikada više da dođe nazad kući . On bi mogao svoj dom ovdje u ovoj ugodnoj zemlji , u kojoj je tako prijateljski primljen , obrazložiti . On i Tama će da osnuju jedan novi dom .

Počeo je da sniva . Kad si on zamisli , to znači , da se on pripremi za Tamu , sve bi bilo drugačije . Kada bi ona bila za njega ,onda bi bilo sasvim točno i prirodno , da Tama napusti školu , da bi učila kuhati i uređivati cvijeće i ostale igre , da uči , privrženosti svome partneru . Negdje daleko u oblacima vidio je on jednu malu novu kuću i unutra je vidio sebe i Tamu .

Njegov otac to u početku možda ne bi odobravao , onda ali bi ipak bilo sve u redu , jer on i Mr . Muraki su bili stari prijatelji . Mr . Muraki je često pričao o svojem ocu : „ Jedan jaki čovjek – jedan učeni čovjek ” , rekao je on kada bi pričao o Bankaru Wu , „jedan čovjek od ljudi , kakve Kina treba – kakvog svaka zemlja treba – i jedan prijatelj od Japana . ”

Možda bi bio Mr .Muraki čak i sretan , jer sin jednoga takvog čovjeka , da bude dio obitelji . Što se tiče Tame , bio je izvan sebe , da držao je za moguće , za Generala Sekija da se uda . Ne – naravno da ona to nije držala za moguće . A možda nije to još niti znala . Opasnost je bila samo , da je on za svoju dužnost to držala . Bila je tako čudna , jedna

mješavina samosvijesti i svjesnosti obaveze . Cijelo Ljeto i sve do u Jesen borio se je Ai-wan protiv samoga sebe . U međuvremenu bio je on siguran , da voli Tamu ; onda je on odlučio , sa Mr .Muraki na jedan novi moderni način popriča o Tami , ali kada je on vidio Mr Muraki , znao je da to neće moći da napravi . Dostojanstvo u tom malom starome licu ga je zadržavalo . Previše smjelosti bi moglo da to sve pokvari . I kako je uopće mogao da priča , ako on nije znao , kako stoji u Taminome srcu ? Možda je on djelovao samo odbojno na nju . Ponekada , kada bi se on pogledao u malo ogledalo u svojoj sobi , imao je osjećaj da je odbojan . Jer njegovo lice je bilo usko i uvijek blijedo . On se je premalo kretao . On nije volio da se šeta kao Bunji , ali morao ja da se više kreće . A onda , kada bi se okrenuo od ogledala , tad je mislio , da on nije sasvim siguran , da voli Tamu ; - ako ona njega ne voli , onda sigurno niti on nju neće da voli . A svejedno dali on voli Tamu ili ne voli , mislio je na kraju , u najmanju ruku onda to mora da joj da na znanje , da onda ne bi trebala da se uda za Generala Seki . Sigurno da će da dobije mogućnost , da bi joj to mogao da kaže , ako on joj jednom bude rekao , može onda da bude miran .

Ali jednu takvu mogućnost nije bilo lako za pronaći . U stvarnosti mu je izgledalo , kao da nije teško , da je tu i tamo vidi , ali ako on bude probao , o osobnim stvarima da sa njome priča , falio mu je potreban mir . Iznenada je jedna od posluge ili Madam Muraki prolazili pokraj i zastali bi i popričali par prijateljski riječi , a kada bi dalje otišli , imali bi uvijek jedan posebni razlog , da povedu i Tamu sa sobom . Ili bi je vidio u protivnom slučaju sa čitavom familijom ; onda bi Tama uvijek bila ta koja se kao prva povuče .

Izgledalo je uvijek kao da ovisi o slučaju , dok ju je on

tjednima dugo pokušavao , barem da na jedan trenutak sa njome nasamo da popriča , shvatio je on , da u svemu tome nije bilo slučajnosti . Čovjek nije želio da , Tama sa njime neopaženo popriča . Jedan dugi trenutak mu je bilo sasvim vruće . Zar mu ne vjeruju ? Ali ipak , nije se ništa promjenilo . Svi su bili sa njime kao i uvijek , a on i nije bio sasvim siguran , dali si je to samo umišljao , čovjek nije želio , da on sa Tamom priča .

A onda jedno popodne kada je došao kući , vidio ju je u vrtu , na rubu jedne rječice , kako se je naslonila na jedan kamen . Bilo je opet hladno , tanki led je prekrivao vodu . Brzo joj je prišao . Sada je mogao da popriča sa njome na samo . Nije želi niti sekunde da se trza .

„ Ja želim da vam kažem - " mucao je . On je pričao sada jako dobro japanski - , „ sam dugo ja pokušavao , da vam kažem - "

Ona je pogledala prema njemu , njezine tamne oči su bile pune iznenađenja , njezina ruka je još uvijek bila na kamenu , a ona kod rječice . Ona ne bi trebala , mislio je on , da ostavlja ruke tako na hladnom – njezini otvoreni pogledi su ga ohrabljivali , da dalje priča :

„ Vi ne smijete da se za tako starog čovjeka da se udate " , šaputao je on . „ Tama , nemojte to uraditi , molim vas - "

Prije nego što je mogao nešto da kaže , vidio je on Madame Muraki kako sa jednim šalom dolazi od kuće ; išla je brzo , brže nego što je prije ikada vidio . Bio je odlučio da pođe , ali je tada zastao . Zbog čega bi pobjegao ? Nije on radio nikakvu nepravdu . Kada je Tama vidila svoju majku , namjestila se ; dok je ona još dolazila našla je vremena za još nešto da kaže :

„ Zar vi ne vjerujete , da ja ne bi trebala da se udam za onoga koga ja volim ? " rekla je . Njezino lijepo lice i njezin saftni glas , bila je puna proturječnosti . Brzo je sve bilo

svjetlo i puno sreće uokolo .

On je posmatrao , kako ona prema svojoj majci prilazi i kako oni stoje jedno pokraj drugoga i pričaju . Nije mogao da razumije , ali je vidio , kako Tama par puta klima glavom ali nije znao razloge tome . Pošao je u svoju sobu , bio je jako uznemiren i smijao se malo ; nije bilo ništa posebno , i kada je o tome razmišljao , radovao se je samo , da je Tama tvrdoglava .

Bilo je samo dobro , da djevojke uživaju u odgoju , to ih je činilo tvrdoglavima , bio je on uvjeren da je to tako . On je ušao u svoju sobu i sjeo je , nije otklonio šešir . On se je smijao i mislio na njezino lice i kako se je naginjala preko stola . Sve u svemu ona nije bila lijepa , to je vidio . Ne kao Peony , koja je bila po mjeri ravnomjerne ljepote . Mislio je kako , će da bude dana , kada će biti u mogućnosti da vidi kako ružne boje odbačene evropske Tamine školske odjeće - nije to više nosila . Oblačila je svijetle cvjetne ogrtače sa širokim ostrim rubovima , iznad svileni nabora bilo je njezino friško roza lice tako lijepo , kako je njezino srce samo moglo željeti . U ostalom trebala je ljepotu za brak ? Bio je čuo kako majka priča o snahi :

„ Žene bi trebale biti lijepe , ali ne prelijepe " , nje govala je ona to da govori , zvučalo je kao jedan Orakel . „ Extremne su uvijek odbojne , a jedna prelijepa je prokletstvo za svakoga , čak i za samu sebe . "

Iz jednoga tj. nekoga razloga , ali Ai-wan nije znao zbog čega , ponavljala je to uvijek pred Akiom . Sad je shvatio , što je mislila . Jedan čovjek mora da bude u stanju , da se osloni na jednu ženu . Kod sve svoje ljepote je Tama imala nešto na sebi , na što bi se on mogao da osloni - ako ju on voli .

Dali je bio stvarno zaljubljen ili ne ? Kako je to mogao

Dali je on bio stvarno zaljubljen ili ne ? Kako je to mogao da zna ? On je želio da mu ona uzvрати . Nije li to lijepo ljubav ? On je želio , da dođe kući , te da ju tamo nađe - to je bila ljubav , nije li istina ?

„ Kada bi ja mogao samo malo vremena da budem sa njome na samo " , mislio je on , „ onda sam ja znao " .

Ali on nije imao niti najmanje nade za to . Bila je kao je dna ptica , koja je , zavezana sa jednom nevidljivom niti , i tako zavezana leprša tamo vamo . I uvijek je ovisna o dužini te niti kojom je svezana .

On je iznenada stao , i odložio je šešir i kaput i pripalio svoju japansku lulu . On je tek počeo da puši lulu . Mr . Mu raki je rekao , to je nešto što umiruje . On je izašao vani u vrt ispred svoje sobe i tu je stajao , da bi gledao malu riječicu . Sve uokolo je bilo friško i uredno kao i uvijek , i to mu je izgledalo samo razumljivo . Ali onda je on vidio , da je netko nakon kiše zadnje noći očistio kamenje ; bilo je pomjerano , obrisano i opet ponovo vraćeno . Onda je podigao kamen iz svoje blizine sa tankoga leda i posmatrao ga ; čak je i doljnja strana bila čista , samo poneko vlažno pješčano zrno iz udubina , u kojem je ležao , držalo se za kamen . On je sa pažnjom ponovo ga vratio nazad . U toj kući bi bilo primjećeno , samo ako bi položaj jednoga kamena bio promje njen . On je bio odlučio da sačeka , dok on svoje i Tamino srce upozna .

„ Ja želim da se uspnem na jedno brdo " rekao je Bunji iznenada na jedan Proljetni dan i pogledao je od svojega pisaćega stola . „ Zbog čega ne ? Mi nismo imali slobodni dan od Nove godine . Moje noge postaju ukočene . "

Ai-wan je bio navikao na takve iznenadne situacije kod Bunjija . Tjednima i mjesecima je radio Bunji , kao da i ne

postoji ništa drugo u životu osim rada . Ali onda bi jednoga dana odložio svoja pera i udario bi sa šakom po stolu .

„ Jedno uspinjanje na brdo ” , najavio bi onda uvijek na isti način .

Ai-wan ga je pogledao i nasmijao se . On je trebao dugo , dok nije naučio , da se uspinje sa Bunjijem , bio je sam se odlučio na to . Tako pozirajući Bunjijeve noge su sa hlačama i kožnim cipelama , mogao je i teže prelaze brže da se uspinje , koje je Ai-wan isto tako usprkos poteškoćama uspijevao . Bio se je navikao na to , da je Bunji bio bolji od nje ga , imao je uvijek jednu prednost ispred njega i čekao ga je odmarajući se na kamenu .

„ Sutra ” , rekao je Bunji odlučno , „ sleč je cvjetala . Mi će mo da idemo dalje . ” Napravio je jednu pauzu i šmrcao . Onda je dodao tako usput : „ Povesti će mo i Tamu . Što mislite ? Prije nego što ste Vi došli uvijek me je pratila . ” Ai-wan nije smio da pokaže uzbuđenje . Uze o je svoju lulu . Kada ju je imao između zubi , imale su njegove ruke što da rade ; mogao je da ju pripali i izgleda zaposleno .

„ Hoće li ona doći ? ” pitao je hladno . On je sada već puno mjeseci čekao , imao je svoj glas i svoje oči potpuno u kontroli .

„ Ja ne znam ” , rekao je Bunji . On je pogledao Ai-wana površno . U njegovim očima je vrebala svjetlost . „ Ovisi o tome , ako ona vidi da se isplati . ” Ai-wan nije ništa odgovorio i Bunji je nastavio : „ To znači , ako vidi da se ispla ti , jer može da dođe nevjernice . ”

„ Što mislite ? - ” nije mogao da se suzdrži Ai-wan da ne pita .

Bunji je trznuo ramenima : „ Moj otac - ” rekao je .

„ Oh ” , promrmljao je Ai-wan .

„ Mi će mo da pričekamo , rekao je Bunji mirno . „ U

svakom slučaju ja ću da pitam . Ona treba da učini što ju je volja . "

Iznenada je počeo da se glasno smije .

„ Zbog čega se smijete ? Pitao je Ai-wan , i ako je mogao da si misli .

„ Oh , niti zašto " , rekao je Bunji bezvoljno . „ Ja ne mogu da trpim Generala Seki – zato ! "

Ai-wan se je okrenuo ; umjesto jednoga odgovora počeo je da puši lulu . Bez priče , išao je dalje na posao . Dok je Ai-wan pušio , mislio je on , „ to peckanje u prsima , to mora da je ljubav . " Iznenada mu je bilo jasno , sutrašnji dan će da bude , ako Tama ne bude s njima , neizdržljiv . A ako bude zaostajao , želio je da se izvine kod Bunjija i da kaže , da se ne osjeća dobro . On je želio da ostane u svojoj sobi i možda , ako on bude sa njime čitav dan sa njime u kući , ako bilo kako-ipak nije bilo moguće da će ona da dođe .

On je radio mirno dalje . Kroz ništa on nije mogao da utiče da ona dođe ili ne . Što je on osjećao u prsima , bila je nada . On se je nadao svim srcem – bilo je budalasto se na dati . Ona će da dođe ili ne . Moglo je kišiti ; kiša neće zadržati Bunjija , ali jednu djevojku može da zadrži . On je pravo malo znao o Tami . Pripada li ona jednoj djevojci , koja , ako se jednom odluči , popeti na jedno brdo , svejedno ki šilo ili ne ?

Bio je progonjen Idejom , da je moguće da pada kiša . On je imao osjećaj , kao da je sve tri godine u kući Muraki samo na to jutro čekao . Nakon učinjena posla pošao je obalom kući . Od avde , od mora , dolazila je kiša - ako ne sa brjegova . On je pogledao prema brjegovima . Niti je preko mora a niti preko brjegova bilo oblaka . Za trenutak je bio zabrinut . Pošao je kući .

Ali u noći on se je bio probudio u čvrstom uvjerenju , da

čuje kišu po krovu . Već je bio na rubu vrta . Nije padala . Svjetlo Proljetnog mjeseca prosipalo se po komadima vrta ; što su njegovi snovi pretvorili u kišu , bilo je samo ravnomjerno padanje vodopada . On je uzdahnuo tiho i ponovo legao da spava .

Kada ju je ujutro vidio , osjećao je on , da je ona sve vrijeme znala , da će ona ići . Izgledala je uzbuđujuće i bila je sasvim ne prisiljena , tako kako ju je on već često viđao . Ona je nosila njezinu odjeću ; ogrtač je bio od pamuka , plavo i bijelo sa cvjetovima kao kod jedne djevojke s sela . A njezin vrat je bio prekriven prekriženim naborima preko prsa , bio je plemenit , roza i lijep . Kada ju je Ai-wan pogle dao , izgledalo je njezino lice kao jedna ruža ; njezine oči su bile pune radosti .

„ Ona si je poželjela ” , mislio je on , i te misli su ga okupile , tako da nije mogao da priča . Kada su se pozdravili , bila je sasvim mirna , onda je on isto bio miran ; na kraju krajeva oni su bili stari prijatelji , koji su već dugo u istoj kući živjeli .

„ Bunji , gdje su štapovi ? ” pitala je ona . „ A ovdje je jedna trgovina za cipele da kupimo nešto za naše kožne cipele , da mi ne bismo klizili po kamenju . ”

Bili su kao braća i sestre , i sve , što Ai-wan u zadnjima danima mislio o njoj , izgledalo mu je sada glupo i pretjerrano . Ona je bila zdrava , prirodna i ne zamišljena , da bi bila u njega zaljubljena . Zaljubljene djevojke – protiv svoje volje morao je da misli na stvari , koje mu je Ai-ko o zaljubljenim djevojkama ispričao . Tama je mislila -uopće ne na njega .

Za jedan trenutak bio je potisnut tim mislima . Ako ga ona voli , onda može da izgleda tako svježije ?

Ali nije bilo moguće takvi dana izgledati tako potisnuto . Seljaci su radili na svojim poljima i nešto pričali . Djeca su prolazila uokolo i smijala se , a zeleni brežuljci su svijetlili u sunčanim zrakama .

„ Svi ti godina koje je živio u Japanu , nije bilo ovakoga dana ” , rekao je Ai-wan .

„ Nije bilo često takvi dana , čak niti u Japanu ” , rekla je Tama , „ ja vjerujem čak ni u čitavom svijetu . ”

Bio je to jedan dan , na kojemu , sve što su vidjeli , je bilo potpuno i predivno izgledalo , i sve se je uklapalo vrijeme bez vjetra i suncu koje sja . Kao uvijek voljene slike prolazila je priroda pokraj njih ; bilo je još rano ujutro , oni su prošli pokraj polja i bili su na putu prema brežuljcima . Jer su putevi se uvijali , došli su do jednoga maloga vodopada , voda se je skupljala u jedno malo jezero , a u jezeru je bila jedna mlada seljančica . Bila je gola , voda se je igrala po njezinome tijelu ; brisala se . Svoju dugu crnu kosu je odozda uvezala u jedan čvor . Ai-wan ju je pogledao ; prije nego što je mogao da to prekine , pogledao ju je pravo u oči . Dok se je zbog nje stidio , izgubio je i najtiši obrt u njezino me otvorenome tamnome pogledu . Pogledao ju je sa nevin im čuđenjem i dobacio joj jedan Proljetni pozdrav . Bunji nije ništa odgovorio , ali Tama je isto dodala pozdrav .

Onda je pitala djevojka : „ Gdje vi idete ? ”

Tama je odgovorila : „ Ka toplim izvorima . ”

„ Danas je pravo vrijeme za to ” , odgovorila je djevojka .

Onda su pošli dalje , sada se je Ai-wan stidio zbog Tame , ali Tama je rekla veselo : „ Kako je lijepo izgledala , dok je stajala sa mokrom kožom u bistroj vodi . ”

„ Da , ona je lijepa ” , rekao je potvrdno Ai-wan .

Sada je Ai-wan isto vidio , da je taj događaj bio lijep i da pripada za ovakav dan , i ako još nije sasvim razumio .

Oko podneva dosegli su vrh brda ; gore je bila jedna ugostiteljska kuća , u toj kući je bila kupalište sa vrućim izvori ma . Ai-wan je mislio : „ Ako se Tama bude kupala sa nama -" Njegove misli su bile zaokupljene još sa djevojko koju su bila vidili da se je gola kupala . Od toga trenutka ga je progonila njezina slika . Ispunjavalo ga je nešto kao glazba , i osjećao je kako je njegovo lice postajalo vruće . Tama bitrebala da se kupa sa njima – to je on i želio . Nije mogao da pita Bunjija , i nije odgovarao na njegova ćaskanja .

Tama je mahala prema njima i zašla je jednim kamenim putem , on i Bunji su išli drugim putem . Ako on bude vidio Tamu , kako se u velikom isparavajućem jezeru – tako bistro , da je sasvim plavo i prepunom svijetli srebrni mjehur iča , koji dolaze iz zemlje --- kupa , to će da bude naj ljepši pogled na ovoj zemlji ! On se je nadao , da ju vidi i istovremeno se je bojao toga . Dali će on moći da spriječi , da ju gleda ?

Ali kada su on i Bunji nasapunjani i mokri izašli vani , ni je bila tu . Oni su skočili u jezerce , Bunji je vikao od zadovoljstva : „ Dali ste vidjeli nešto slično ? Zar se ne osjećate lakše - tako lagani i čisti ? "

„ Prevazišlo je sve , za što sam prije znao " , rekao je Ai-wan . Oni su se igrali u vodi , špricali se i gurali se kao dva mlada dečkića . Ali iznutra je Ai-wan osjećao goruće očekivanje .

Tama nije došla . Kada su se napokon obukli i zašli van u vrt , bila je već tamo ; njezino lice je bilo roza i svježe , kosa joj je bila mokra .

„ Dali ti je bili lijepo ? " pitao ju je Bunji .

„ Da " , rekla je ona : „ imala sam jedno malo jezerce sa svim sa sebe samu . "

To je bilo u redu . Ai-wan je bio sretan , da je to bilo tako.

Bilo mu je lakše , da je ona bila odvojena od njih . Usprkos svemu on nije bio Japanac . Osjećao se je čisto , jako i iznenada sretnim . I nije znao zbog čega je to tako bilo . I prije je bilo dana , na kojima je sjalo sunce i na kojima se je osjećao isto tako dobro , i bio je tako isto sretan . Ali da nas je izgledalo sve potpunije , nego što je dosada doživio . Brdski zrak je bio tako čist , mala ugostiteljska kuća tako čista i stara vlasnica goli nogu tako ljubazna .

„ Po razgovarajte , moja gospodo , dok ja pripremam jelo " rekao je . „ Ovo čudno biče sam ja sam sa svojim rukama izvukao iz mora . "

I dok su oni čekali na svoje obroke , prolazili su između kamenja u vrtu i kao djeca se radovali neobičnim formama vodom obrađenoga kamenja . Svukuda okolo je bilo nečega , jedan kamen , iz vode je izlazio kao zub , jedan račić koji u jezercetu , koji se je skrivao od pogleda , i sasvim posebno iznad svega , sve što je Bunji rekao , morali su da se smiju . I svaki puta , kada bi Tama i Ai-wan se smijali , pogledavali su se . Prvo su se njihovi pogledi potrefili sa izrazom : Ni je li on smiješan ? " Ali svaki pokret njihovi pogleda je bio ugodan , to je Ai-wan bio uvijek otkrio u njihovim tamnim očima , da je u tome momentu dan dostigao svoj vrhunac .

Bili su pozvani i pošli su u kuću , da bi jeli . Tamo je ugostitelj postavio jedan niski stol u ugao , tu su se sjeli . Ali stari čovjek se je suzdržavao .

„ Ja sam vas čekao " , rekao je , „ završio je sa kićenjem prostorije . Sjedite , moli vas ! "

On je čekao , dok su pogledi bili uprti u njega , onda je povukao zid u stranu . Kao jedna slika ležala je pred njima priroda sa drvećem ; skroz se je oslikavala boja drveća od boje neba . Ai-wanove oči su tražile Tamine poglede , i oni

su očekivali . Sada je smjeh sa njihovi usana nestao ; ili su saftni i stidljivi . Koliko je Tama bila lijepa ! On je osjetio iznenada kako njegovo srce kuca , i kako je krv udarila u njegove obraze . Da bi prikrio svoje uzbuđenje rekao je : „ Vi morate ovdje da sjednete , Tama gdje možete da vidite " , te je dobacio jedan jastuk na jedno mjesto preko puta .

„ Ja ću da sjednem , gdje god vi to poželite " , rekla je . On je osjetio njezinu suradnju , ta spoznaja ga je obrnula . Inače je Tama bila drugačija . Ona je imala jedan sasvim poseban način , da upravo to učini , čak i sporadične stvari da uredi , kako je voljela ; ali ipak je sjela na jastuk . Taj njezin pogled pred naklonjenim ugostiteljem , ispred nje , je učinio Ai-wana šutljivim .

Bunji se je igrao sa kobasicom . Uzeo je svoje štapiće za jelo , učinio je kao da umire od gladi , držao je , šalicu kao da prosi za hranu , kako to čine prosjaci . Ai-wan se je nije mogao sada da smije . Drhtio je . Tama se je bila zanimala sa hranom i sa vremena na vrijeme pogledavala prema brjegovima sa osmjehom . Pokušavao je , da kaže , jedan stih ili jednu staru uzrečicu , ali nije mogao da se sjeti ; i bio je on potpuno prazan i ispunjen s sviješću , koliko je Tama upravo u tome momentu bila lijepa . Napokon je rekao : „ Ni je li pre lijepo , Tama ? "

On je mislio , koliko sam budalast , ona će da me mrzi . Što je to sa mnome ? Cijelo jutro su pričali .

Ali ona je klimnula brzo i prijateljski sa glavom i ponovo su se susreli njihovi pogledi i zadržavali se za sekundu . On da je uzela posude i napunili ih sa vrućom bijelom rižom i pružila ka njemu jednu . On je uzeo sa oba dvije ruke i nepredviđeno je taj pogled pun značenja postao za njih bitan .

„ Tama " , rekao je on .

Kada je njezino ime izgovarao , bilo mu je , kao da je krenula raketa u pravcu neba , da bi tamo prsnula na tisuće svjetlucavi zvijezda . Naravno da je ona bila ta koja je taj dan učinila divnim ; ona je bila , ta koja je sve uljepšala ! Kod te spoznaje postalo je ozbiljno . On se je skoro uplašio za to , i ipak , nije dugo još morao da čeka ?

Na cjelome putu prema kući Bunji mu je klimao .

„ Što je sa vama Ai-wan ? Vi ste postali tako šutljivi kao jedan stari čovjek . Tama , onaj stari u brjegovima ju je za čarao . ”

„ Ti ne bi trebao tako nešto da govoriš ,Bunji ” , rekla je Tama . „ Stvarno postoje duhovi u brdima . ”

Pošla je brzo stepenicama , koje su bile uklesane u stijenama , naprijed , Tama kao prva ; ona je išla , od kako su napustili restoran , naprijed . On je posmatrao pokrete nje zini nogu . Pri svakome koraku postavljala je noge tako sigurno , da nije niti jedan puta kliznula . Bunji je često klizao sa klimava kamenja , nosio je debele teške vojne cipele , on je takve nosio za vrijeme svoje obuke .

„ Jedino upotrebljivo , što mi je donjelo sve ovo , su ove cipele ” , rekao je rano ujutro .

„ Ali Bunji ” , rekla je Tama , „ to je obaveza sva kojega čovjeka , biti spreman , da se bori za svoju domovinu . ”

„ Ja se neću da borim protiv nikoga ” , rekao je Bunji .

„ Ti hoćeš , ako moraš ” , ponovila je na razuman način - i sada je rekla , postoje duhovi u brdima .

„ Vjerujete u to , Tama ? Pitao je Ai-wan .

Ona se je okrenula i pogladila unazad počešljanu kosu , glatko . Sunce i vjetar su ocrvenjeli njezino lice .

„ Da , to vjerujem ” , odgovorila je ona .

„ I ti se nazivaš Mogom ? Rekao je Bunji smijući se .

„ Da to sam ja ” , rekla je , „ ali ja vjerujem u duhove . ”

„ Onda ti nisi Moga " , prekao je Bunji .

„ Jesam – jesam ! Ja sam Moga " , rekla je i otišla odatle . Skakala je stepenicama prema dolje , da su njezine suknje letile , i znenada je počeo Ai-wan , usprkos pekućem suncu , da ide za njome . On je čuo Bunjijeve teške korake iza sebe . Ai-wanove noge su u tome trenutku isto tako pokretne i sigurne kao Tamine . On je pješao , i svaki ga je korak približavao sve više . Ona je to bila primijetila , bila je stala i pogledala uokolo za njime , ali on nije želio da stane i nastavio je dalje pokraj nje . Onda je ispružila ruku , koju je on čvrsto prihvatio .

„ Kako vi dvoje pješate " , smijuckao se je Bunji u pri bližavanju .

I opet su se smijali svi troje , i jer su se smijali , on je odlučio , da Taminu ruku zadrži u svojoj . Bilo je to prvi puta i dok su se svi smijali , mislio je on samo na njezinu ruku , koju je u svojoj tako čvrsto i glatko osjećao . Iznenada mu je došla na pamet Peony , koja je ponekada stavljala svoju ruku unjegovu i to mu dopuštala . Peonyina ruka nije sličila ovoj niti na koji način , bila je mala , uska , površina ruke je bila vruća , i prsti su se pomjerali . Jedan puta rekao je on Peony : „ Tvoja ruka me podsjeća na pticu , koju sam ja jedan puta uhvatio , ona je drhtala . "

Tamina ruka je bila snažna i hladna . Njezina nije bila labava i ona je njegovu čvrsto držala . I prije nego što je on mogao da osjeti ju sasvim , izvukla ju je , i svi troje su nastavili sa pješanjem . Nepredvidljivo su bili hodali po brdu , tamo je vozio jedan autobus , i bio je stao , da bi ga sačekao .

„ Ja sam opet gladan " , rekao je Bunji . „ Ah , kako me moje noge bole ! " "

„ A vaše , Tama ? " pitao je Ai-wan .

Ona je klimnula glavom . „ Ja sam naviknuta da idem na noge " , rekla je ona . Njezin glas je zvučao smireno . Imala je volje i puno snage . On je osjećao , jedan način sreće koji ju je ispunjavao .

„ Dali vam se je dopao dan ? " pitao je on .

„ Da " , odgovorila je ona brzo .

„ Bio je to najljepši dan moga života " , rekao je on . On je očekivao jedan odgovor . Jer je ona šutila , pito je : „ A što je sa vama ? "

„ Ja ne znam , kakav je bio dan u mojmu životu " , rekla je , „ ali bio je drugačiji nego svi drugi . "

Prije nego što je mogao da uzvрати , došao je brzo Bus iza ugla i oni su ušli u . I onda su ponovo bili kod kuće . Ta kuća sa ne obojanim i vaksom premazanim drvetom , koja je između Pinija u vrtu bila ležala , bio je to njihov dom . Kada su unišli , svjetlila su svjetla kao perle kroz zidove od rižina papira .

Danu je bio kraj – , a dali će on stvarno biti završen ? U njegovoj sobi ga je čekalo jedno pismo ; ono je bilo od njegova oca . Ai-wan nije imao volje , da ga pročita , i pole gao ga je u stranu . Pismo nije pripadalo jednome takvome danu . Današnji dan mu je doneo jednu jasnoću o sebi sa mome . On je volio Tamu , i on je želio da ju oženi . Sada , je on bio na jasnome , i čudio se o svojoj osobnoj bedastoći , i preželio je svoje poteškoće . Kako je samo moglo biti moguće , da on nije , kada ju je po prvi puta ugledao , da je to brzo znao ?

„ Moj otac " , rekao je Bunji na idući dan , „ je ljutit na Tamu . "

Ai-wan je sjedio za jednim pisačim stolom i sanjao još o jučer . U noći je jednom bio probudio i čuo je , kako je padala kiša po krovu . „ Neka samo pada " , mislio je on i

ostao da leži u mraku . U toj noć nije bilo bitno . „ Ona isto je čula kišu ” , mislio je on i osluškivao je sa dubokim zadovoljstvom , dok nije ponovo zaspao . Kada se je probudio , bio je mali vrt ispred njegovoga prozora zelen , svjež i vlažan . „ Ona to vidi isto ” , mislio je on . I on nije mogao da dočeka da je vidi .

On nije mogao da pita za nju , ne bi bilo u redu . „ Ona je umoran i spava ” , mislio je on . On je vidio potamnjelu od sunca u mekanoj cvjetnoj stepskoj deki kako spava . Dok su on i Bunji napustili kuću , padala je još lagana kiša i je dna od posluge im je dala sa dubokim naklonom velike kišo brane iz masnoga papira . Jučerašnji san od je još djelovao . Sada je morao da odluči . Morao je da ide Mr . Mura kia pitati – ne , ne on osobno , nego netko po njegovom poslanju .

Za svojim pisaćim stolom sjedeći upravo je odlučivao , treba li da to kaže Bunjiju ; onda je Bunji počeo da priča . Kada je naveo Tamino ime , pogledao je Ai-wan iznenađeno .

„ Ljut na Tamu ? ” ponovio je on .

„ Da ” , rekao je Bunji . „ Vi morate da znate , da ja to očekujem . ” Mašina za računanje je klaparala ispod njego vi prstiju i on je zapisivao cifre .

„ On nije sporazuman , da je ona sa nama jučer izašla ” , nastavio je Bunji . „ On ju je jučer nagrdio-ah , kako ju je nagrdio ! ” Bunjijeve oči su bile pune dobre volje . „ Da nas ujutro se smijem – ali jučer uvečer ne . On kaže , da ja sam trebao u svakom slučaju bolje da znam . ” Napravio je usne u špic : „ Ja znam , što on misli ” , dodao je on .

„ Što ? ” pitao je Ai-wan . Bilu mu je sasvim vruće .

„ On se je sada čvrsto odlučio , da Tamu sa Generalom Seki uda ” , rekao je Bunji . Onda je dodao : „ Da General

Seki kaže , da on ne želi duže da čeka . "

U Ai-wanu se je sve okretalo .

„ Ali ona se neće još za tisuću godina za njega udati " , rekao je Bunji utješno . On je izračunavao jednu brojčanu kolonu i upisivao tisuće suma ispod .

„ To je mala igračka od slonovače , koju će mo mi poslati u Ameriku - " rekao je on . „ Petnaest tisuća komada . "

„ Ona se neće udati za njega ? " pitao je Ai-wan . Njegova usta su bila kao osušena .

„ Ah to je jedna stara priča " , rekao je Bunji , „ nitko od nas ne želi . Moja majka isto ne želi ; Ona je jedan puta jednu za drugom izbacila napolje . Ako moj otac kaže : , Vi ste sada odlučeni , moramo sa time završiti , onda se mora uvijek nešto drugo da izmisli . Ona je rekla : , Ah ja imam sada tako puno posla – svi vrijedni predmeti moraju biti očišćeni , mi moramo do sljedećeg mjeseca čekati . Ali sada je sve dalje i sve teže . "

„ Sljedeći mjesec " , šaputao je Ai-wan .

„ Oh , Tama neće to nikada da učini – ja sam siguran , prije bi se ubila " , rekao je Bunji sretno . „ Mi znamo svi , ali moj otac ne želi da vjeruje . On izgleda tako dobre volje , ali je ipak svojeglav . A ona je svojeglava kao i on , to on ne želi da vjeruje . "

Bunji je otvorio jednu ladicu i izvadio jednu knjigu .

„ Vi mislite – da će sve to proći – a ona - " mucao je Ai-wan .

„ Ljubavne note su sada postale jako česte " , rekao je Bunji smijući se . „ U tim vremenima skoro svaki mladi čovjek ima problema sa ljubavi . Stariji oni žele svoj Autoritet , mladost želi ljubav . Samo ja ! Ponovo je prasnuo u smjeh . „ Ja nemam problema . Ja nisam zaljubljen . "

Ali ovaj puta nije mogao Ai-wan da se smije sa njime .

„ Zbog čega želi taj - Seki baš upravo Tamu od svi žena ? " pitao je on .

„ Oh , on je jedan moćan i bogat čovjek " , odgovorio je Bunji , dok je njegova mašina za računanje klaparala . „Samurai - kao moj otac - Japanski ponos - što nuz to pripada . On želi jednu mladu ženu imati , koja će da mu pokloni sin ove . Tama je tako zdrava – zbog toga je želi . Moj otac ka že , da krv staroga Sekia i zdravlje Tamino će da pomogne domovinu . Stari oni uračunaju domovinu – možete da mi vjerujete – domovina i car . "

„ Zar ne mislite - " počeo je Ai-wan tiho .

„ Ja ne mislim ništa " , rekao je Bunji brzo . „ Ja vama kažem Ai-wan , ja ne mislim o ničemu ! Ne isplati se ! Dok sam ja još išo u školu , imao sam par školski prijatelja , koji su počeli da misle , nisam ih vidio nikada više . Jedan dan su došli vojnici – bili su to Sekijevi vojnici – povelu su ih sa sobom . Seki ne želi , da u provinciji , u kojoj on živi , netko misli . Tako sam odlučio , da uživam u svojem životu . "

Ai-wan je mislio , sigurno ne postoji puno iza prava glupo izgledajući , i lica sa naočalama koje stavljaju studenti , koje se susreće svakodnevno na ulicama .

„ Vjerujete vi , da ovdje postoje Revolucionari ? " pitao je on .

„ Pst ! Bunji je pozvao sasvim bez tona . „ Nemojte izgovarati tu rečenicu ! Može netko da je čuje ! "

I ako su vrata bila zatvorena , ustao je , otvorio ih je i pogledao napolje . Nikoga nije bilo da prolazi .

„ O takvima stvarima ja ne pričam " , rekao je on brzo „ ja ne slušam . Ja imam svoga posla . "

On se je okrenuo i započeo , odlučno da radi . Isto Ai-wan se je okrenuo prema svojim knjigama . Misli su počele da rade njegovoj glavi . Iznenada je ustao ; on je probao ,

da nađe izvinjenje , da bi pošao kući i da bi vidio Tamu – i rekao joj – zašto nije joj samo jučer rekao ? On je jučer bio tako sretan , da je sve zaboravio . On se mora obratiti Bunjiju . „ Bunji mogli ja - želite li da mi pomognete - još danas ? Ja moram da ju vidim - . ”

Bunji je pogledao . „ Tama ? ” pitao je on . „ Moj otac vama je naredio , da tri dana ostanete u svojoj sobi . ”

„ Tri dana ! ” ponovio je Ai-wan . Tri dana neće da vidi Tamu !

„ On ju je već jedan puta za tri dana poslao u sobu ” , rekao je Bunji . „ Jednoga dana u ranu zimu ona mu je rekla , da će ona da se uda za Sekia , da ne bi bila neposlušna , ali će se poslje toga ubiti sa nožem . On joj je morao da vjeruje , i kaznio ju je , jer je bio tako ljutit . ”

„ To je bilo za to vrijeme , kada je govorila da je bolesna ” , rekao je Ai-wan . Sada se je zamislio , jer to je jednom se i desilo .

„ Da , bilo je tako ” , rekao je Bunji . „ Tama nije u ma lim stvarima neposlušna – samo u velikim , kao nećkanje da će postati Sexi žena . ”

Vrata su se otvorila , Akio je ušao unutra . Kao i uvijek izgledao je umoran i tužan .

„ Ovdje je jedan dopis od Pariški trgovaca ” , rekao je on Bunjiju . „ On se je požalio , da su drveni nosači za slavine - kod konja kod prijevoza bile su polomljene . Dali si ih ti za pakirao kako sam ti ja rekao ? ”

„ U narezanoj rižinoj slami ” , rekao je Bunji i skočio .

„ Ali ja ti kažem , to si trebao prvo da umotaš u mekani svileni papir ” , rekao je Akio .

„ To sam zaboravio ” , rekao je Bunji odlučno .

„ Ah ” , rekao je Akio , „ to sam si i mislio – mi će mo to morati da zamijenimo . To će nas stajati stotine Yena . ”

„ Mogao bi da se ubijem ” , rekao je Bunji sa tihim glasom .

„ Ja sam jedno potpuno ništavilo . ”

„ Ti se smiješ i previše ” , rekao je Akio .

On je pošao napolje i zatvorio vrata . Bunji se je sjeo i oslonio glavu na svoje ruke . „ Ja neću nikad biti za nešto koristan ” , rekao je gužvujući se . „ Ja zaboravim uvijek ono najvažnije . Akio mi je rekao – naj vjerojatnije sam mi slio na nešto drugo . ”

„ Vjerujete , da ja mogu da vidim Tamu nekako ? ” pitao je Ai-wan neupućen .

Bunji ga je pogledao bez misli .

„ Što je ovo ? ” Pitao je .

„ Ja je moram vidjeti ” , ponovio je Ai-wan .

„ Zbog čega ? ” pitao je Bunji zapanjeno .

Ai-wan nije odgovorio ništa . On je pogledao brzo kroz njega .

On je osjećao , kako mu krv se podiže u grlo i glavu .

Bunji ga je pogledao .

„ Vi ne čete naj vjerovatnije – Vi niste – ne , stvarno - ” mucao je on .

„ Ja znam , da sam ja ” , rekao je Ai-wan .

Bunji je zaboravio , da zatvori usta . Onda je počeo da se smije , iznenada i glasno . Ai-wan je čekao .

„ Zbog čega se smijete ? Pitao je opušteno .

„ Oh - to je smiješno - to je jako smiješno ! Naša kuća - jedno gnijezdo puno ljubavni virova - Akio - Tama - Vi - moj

siromašni stari otac isto u upleten - pokušava - da vlada . ”

„ To nije smiješno ” , rekao je Ai-wan hladno . On je čekao dok se Bunji nije umirio .

„ Dobro ” , rekao je Bunji , „ ako želite u slučaju Seki ići naprijed , onda probajte , Tamu vidjeti , i to je sve . ”

Ai-wan se je trzao . Bunjijevi pogledi su mu uzeli volju da kaže , što on još ima za dodati .

Sa svoga prozora mogao je da vidi duge obale od mora . Oni su bili danas ujutro sivi kao sivo nebo . On je želio da razmisli . . . I ako je čitav dan kopao , nije dolazio do nikakvoga drugoga zaključka nego – da je sigurno zaljubljen u Tamu .

Oni su sjedili u sobi za jelo i radili upravo to , što su svako veće činili , ali ipak je sve bilo drugačije , jer su drugačije bili raspoređeni . Ai-wan je osjećao , da su se druga čije prema njemu ponašali . Sam Bunji se je bio promijenio . Večera je neobično tiho prolazila . Madam Muraki se je sa vremenom izvinila . Onda je ustao Akio , da bi otišao .

„ Akio , dali si ti sa mjesečnim skladištnim potrebama za ključio ? ” pitao je Mr .Muraki oštro . On je čitavo veće šutio . Jer je večer bila hladna i vlažna , on je jednu otvorenu peć napunio sa ugljem , i zatim sjeo i pušio kratku bambusnu lulu .

„ Da , Oče ” , rekao je Akio mirno . Oni su se gledali međusobno i mjenjali jedan dugi čvrsti pogled . Mr.Muraki je gledao isto .

„ To je dobro ” , rekao je on , i Akio je izašao vani .

Tada su Ai-wan i Bunji ostali na samo sa njime . U cijelosti volio je Ai-wan slušati , kada Mr .Muraki priča , ili kada on šuti , gledati ga kako mirno sjedi ; bilo je lagodno , kako je on sjedio tu i pušio . On je do sada kao utjelovlje no dobro izgledao . Danas uvečer je Ai-wana iskretao . Taj prijateljski stari čovjek je njegovu ljubav zatočio ; negdje u toj kući , u njihovome domu bila je Tama zaključana . Ne , brave nisu bile na vratima , pomični zidovi su stajali prema vrtu otvoreni . Za Tamu su kroz naređenje njezina oca bila „ vrata ” tako čvrsto zatvorena ,

kao da su ugurane prečke . Iznenada je počeo Mr . Muraki da priča .

„ Bunji idi u svoju sobu " , rekao je on . „ Ja želim da sa Ai-wanom popričam . Imam da mu nešto prenesem od njegova oca . "

Bunji se prestrašio . Pogledao je Ai-wana površno . Ali nije mogao ništa dalje da učini , nego da se nakloni i ode ; i Ai-wan je ostao sam s time starim čovjekom . Njegovo srce je počelo tući brže .

Dok je sada mirno ostarjelo lice prosmatrao , mislio je on : „ Ja ne bi treba da se bojim pred njime . " Ali on se je ipak nekako bojao . Taj događaj , tako odlučan , život , koji mu je bio poznat , za izjaviti , da on nikada na jedan drugi život neće biti bezobziran . Jedan trenutak je Ai-wan mislio , da će on otvoreno sa Mr . Muraki moći pričati . Sada je odgurnio svoje misli od sebe . On mu se je morao da približi , na način koji je taj stari čovjek poznavao , ili je bio osuđen na neuspjeh . Opet je morao da čeka . On je sjedio bez pokreta , šutke tu .

„ Vaš otac se raduje zbog vaši uspjeha " , rekao je Mr . Muraki lako . „ Ja mu pišem , da sam sa vama zadovoljan . " On je napravio jednu pauzu , kako je izgledalo da da bi svoju lulu sa jednim komadićem gorućega uglja , kojega je sa Mesinganim kliještima uzeo , opet pripalio .

„ Hvala , Mr . Muraki " , rekao je Ai-wan , „ jer su se stvari u Kini dobro razvijale . Revolucionarni elementi su odstranjeni , Komunisti su protjerani u unutrašnjost provincije . Red je ponovo uspostavljen . "

Ai-wan nije odgovorio ništa . On nije bio siguran , dali Mr . Muraki zna , zbog čega ga je njegov otac bio poslao u Japan .

„ Red mora da bude uvijek održavan " , nastavio je Mr .Muraki sa svojim pravim starim glasom . „ To je nešto

što mladost mora da uči – ne željeti , nikakva samovolja , ne-ne odbravno očekivanje – prema tamo nečemu . Takva ponašanja moraju da budu potisnuta . To je redovno mirno prolaženje stvari , koje moraju biti suzdržane - " Nakon jedne ma le pauze dodao je on „ za dobru starost " . On se je malo otvorio i rekao je nešto malo glasnije : „ Jer sam jako zad do voljan sa vama , Ai-wan , i jer ste Vi ovdje puno toga na učili , ja sam odlučio , da vas pošaljem u Yokohamu jedan

dobar Univerzitet , a možda želite vaše znanje još malo da proširite . Vi nećete da stanujete kod Shio , već u domu , gdje i drugi namještenici stanuju . "

„ Zacijelo , Mr , Muraki " , rekao je Ai-wan tiho . On je mogao da više glasno : „ Ja znam što Vi želite - Vi želite da me odvojite od Tame . " On je mogao da više : „ Zbog čega se mi ne bi trebali uzimati ? "

Ali on nije ispuštao nikakve riječi . Ta pravna pojava Mr . Murakis , koji je pokraj ugljane peći sjedio , davao je jedan takav časni utisak , da je on samo njegovo razumijevanje -mrmljanje – to je bilo razumijevanje za taj trenutak .

„ Ja ću da učinim odmah , na što sam se je nakon dugoga razmišljanja odlučio " , rekao je Mr .Muraki , želite sutra putovati . Baš upravo se dešava , da Akio sa svojim bratom ide u Yokohamu na redovite razgovore . Dali ste vi već putovali sa jednim avionom ? " Sa visoko podignutim obrvama pogledao je Mr . Muraki Ai-wana .

„ Ne , Mr . Muraki " , zamucio je Ai-wan . - Sutra !

„ Ah " , rekao je Mr . Muraki , „ onda biti će vama jedno zadovoljstvo letjeti . Japanski avioni su odlični . Dakle - hah ! "

Njegovo meko Hah ! Za kraj je značilo otpust . On je klimnuo . Ai-wan se trznuo . On se je morao na neki način

da zahvali , ali on nije mogao . On se zato gušio .

„ Laku noć , Mr . Muraki " , rekao je on .

„ Laku noć " , rekao je stari čovjek .

Vani ispred vrata očekivao ga je Bunji .

„ I što je on rekao ? " pitao je on .

„ Da ja idem za Yokohamu " , odgovorio je Ai-wan oni su se pogledali , pogođeni .

„ Ja sam znao , da će se nešto desiti " , rekao je Bunji .

„ U tome trenutku , kad sam ja ušao , osjećao sam to u atmosferi kuće - sve je išlo tako točno i pravo -čak i posluga je osjetila , kada je on ljutit . Svi su ga se bojali . "

Ai-wan nije odgovorio ništa . Protiv svojega oca se je mogao nećkati . Njegova domovina je bila puna odbijanja – djeca protiv njihovi roditelja i narod protiv Vlade .

Kina je bila zemlja bez zakonja i razuzdana narod navikao slobodama . Ovdje nije smio niti jedan list u vrtu rasti , gdje nije bilo poželjno . Bez umora su škarama rezali i najmanje pojedinosti da bi dobili propisanu formu . On je shvatio , da veliki mir u toj kući i u svemu postojeći red je bio proizvod te ne milosrdnosti .

„ Što da sada rade ? " pitao je Bunji .

„ Ja ne znam . Ja ne mogu da idem u krevet - . "

„ Kišilo je , inače mogli bi kroz zrak da se šetamo " , rekao je Bunji .

„ Meni ne smeta kiša ništa " , odgovorio je Ai-wan ne odlučno .

Tama neće biti slobodna do prekosutra ; - on bi trebao da ode dalje , bez da je vidi !

„ Uzmite ovaj kišni ogrtač " , rekao je Bunji .

Oni su držani u ormariću , koji je bio okačen iza pokretnoga zida . Sve dok jedan od posluge , koji se brine i dok nije jedan vozač Rikše , potražio zaštitu od kiše , ulice sa okruglim kamenjem popločene su bile prazne . Oni

su pošli dole do morske obale . U tami su čuli , kako bruje valovi koji udaraju u stijene , a njihov bijes je smanjen zbog loma valova , ovdje u luci je ležalo more mirno kao jedno jezero

Oni su šutili , ali sad je započeo Bunji iznenada :

„ Vi ne bi ste vjerovali , da je jedan puta skočila voda dvadeset metara preko zaštitnika koji lome valove i brujeći očistila luku ; bacala je velike brodove jedne na druge i vukla male van na more . ”

„ Zar ne mogu zaštitnici od valova to zadržati ? ” , pitao je Ai-wan bez razmišljanja .

„ Ne , ako more stvarno proradi ” , odgovorio je Bunji .

„ Ništa ne može da ogradi more . ”

„ To je za ne vjerovati ” , rekao je Ai-wan dosađujući se .

Oni su pošli dalje . Ai-wan je osjetio kišu na svojem licu . Njezina kosa je bila mokra , i on je osjetio vodu kako curi niz grlo . I on je mislio : „ Ja vas naj vjerojatnije ne ču nikada više da vidim . - Što će da bude sa vama ? ”

Ispred jedne male četvero ugaone kuće , koja upravo u sredini jednoga četvero ugaonoga vrta leži , zastao je Bunji

„ Ai-wan ” , počeo je .

„ Da ” , odgovorio je Ai-wan .

„ Ovo je Akiova kuća ” , rekao je Bunji .

„ Akios ? ”

„ Gdje Sumie živi ” , dodao je Bunji .

Ai-wan je prekinio jedan trenutak svoje nemirne misli . Ovdje je živo Akio , taj tajanstveni čovjek , koji je bio tako ne običan i povučen , tako ravnomjeran kao jedna mašina .

„ Želite li da uđete ? ” pitao je Bunji .

„ Želimo li ? ” Ai-wan nije znao zapravo . Bilo je nešto , što nije poznavao . Tako nešto bilo je prirodno . -

„ Da sigurno ” , rekao je Bunji i odgrnuo je kišni ogrtač sa sebe . „ Ja idem često ovdje . Sumie i ja smo jako dobri

prijatelji . Ona je jedna dobra žena . Čak je i moja majka bila ovdje , u posjeti . "

„ Kako vi želite " , rekao je Ai-wan neodlučno . Kako da se on ponaša sa Akio ? A što se tiče Sumi , on nije takve žene još vidio . Njegov otac mu je rekao : „ Drži se dalje od takovi žena ! " To je bilo kod jednoga problema sa Aiko . Ali još onda se je Ai-wan samo sa Revolucijom oduševljavao i za nešto drugo nije imao vremena . I od kako je došao u Japan – on se nije ogledao prema japanskim ženama , tj . Samo za Tamom .

Bunji je pokucao na jedan pomični zid . Zid je kliznuo nazad .

„ Bunji , to si ti ? " pitao je jedan blagi glas iz tame .

„ Ja i moj kineski prijatelj " , odgovorio je Bunji . Iznad njihovi glava gorio je jedan plamen i Aiwan je vidio jednu ženu , koja je tu stajala i gledala van u kišu . Ona nije bila više mlada , ali još uvijek lijepa .

„ Uđite ! Uđite ! Rekla je srčano i povukla je Bunjija za ramena u kuću .

„ Ah , kako si moker " , rekla je . „ Ah , ovo je Ai-wan ! Akio mi je pričao o vama . Ja se jako radujem . Onda položite vaše ogrtače . Oh - i vaše mokre cipele ! Dali su vam i noge mokre ? " Kada je Bunji svoje cipele skinio , sagnuo se i opipao je svoje noge . „ Oh , tvoje noge su mokre ! Ja imam puno od Akiovi čarapa tu . Oh , morate ih zamijeniti – Oh , vi mladiću niste niti za što . "

Ona je bila toliko ljubazna , tako prirodna i dobra , da je djelovala sasvim uzbuđujuće . Ai-wan se je osjećao neka ko utješnim , i po prvi puta za ovaj dan osjećao se je lakši oko srca . Oni su je slijedili u jednu osvjetljenu sobu , koja je bila ugrijana od jedne užarene peći . Tamo , pokraj peći , sjedio je , zadubljen u novine , Akio . To je bio jedan ,

kakvog Ai-wan još nije vidio , jedan vedar Akio , koji je pogledao i rekao : „ Dođi unutra , Bunji ! Budite dobro došli , Ai-wan ! ”

*On ih je pozdravio , kao da su gosti .
„ Sumi , još dvije šalice , molim ! ”*

Ona je bila otišla u jednu drugu sobu i odgovorila sa mekanim glasom : „ Da , da ! Ja ću da sve prinesem , ti ne strpljivi čovječe . ” Akio se je smijao . Ai-wan ga još nije nikada vidio da se smije .

Odmah zatim je došla . Njezini koraci na debeljoj podlozi su bili bez čujni . Donijela je posude za Vino i imala je dva Para suhi čisti čarapa preko ramena . Tu u svjetlu je iz gledala još ljepša . Ona je nosila jedan Kimono od Svile i boje Aprikoze , sa mustrom od bijeli kruškini cvijetova . Njezina crna kosa je bila na stari japanski leptir način namještena . Imala je okrugle obraze i crvene meke usnice .

„ Tako , ovdje je sve . Ti , Akio , usipaj im topli Sake Vino – nemoj biti tako spor , Akio – a vi skinite brzo vaše čarape , inače će te se prehladiti – vas dvoje . ”

Za par minuta kasnije sjedili su oko peči i srkali svoje tople Sake , osjećali su se toplo , ugodno i slobodni . Da , bilo je jedne određene slobode u toj kući – Akio , kod kuće ni je nikada pričao , sad je bio pričljiv . Bunji je slušao pažljivo , bez da se je smijao . Sumi je ustao tiho , doneo je jednu lakiranu gajbu , uzeo je jedan svileni ručni rad , i postavio svoje prste i započeo u jednoj udaljenosti od njih sa svojim poslom . Sa vremena na vrijeme pogledavao je Akio , uljevali su svoje šalice i podjarivali vatru .

Kao prvo je Ai-wan bio kroz to upoznavanje sa tim novim tajnim životom , prema kojemu mu je Bunji otvorio vrata , zašutio . Soba je bila japanska . Tu nije bilo niti najmanjega traga od nečega modernoga ili Europskoga .

Izgledalo je kao dom jednoga srednje stojećega – Japanca ; - na podu je stajala niska polica iz poliranoga drveta , sa nekima knjigama na njoj , jedna jednostavna rolana slika sa nacrtanim cvijećem visila je na zidu , ispod je stajala vaza oblika boce sa jednim Ljiljanom i dva duga lista . Podloga na kojoj su sjedili , svijetlila je od čistoće . Aikove novine je bilo jedino što smeta u tome redu . On ih je odbacio , kad im je počeo da priča – o stvarima da priča , koje su sada daleko od Ai-wana , o ratu .

Kasnije se nije mogao Ai-wan više da sjeti , što je Akio rekao . Bilo je ne važno . Naj čudnije je bio Akio sam , koji je slobodan i miran u osvjetljenoj i toploj sobi sjedio i pričao . U toj osobi , koju je Ai-wan kao čovjeka Akio znao , živio je i isto taj čovjek imenom Akio .On je rekao ponešto o ratu i kako je bio budalast i da ljudi ponekada rade gluposti , jer svako može da osudi samo iz svoje osobe . „ Rat ? " rekao je Sumie sa sanftnim glasom . „ Mi ne moramo nikoga da pobijedimo . Postoji uvijek drugi put , da se riješe problemi . "

Uvijek , kada Sumi priča , Akio bi bio suzdržan i slušao bi ; tako dugo dok bi čuo glas , i smijao bi se zadovoljno , kao da je sasvim nebitno , što je rečeno .

„ To je to , Sumi " , rekao je Bunji , „ a ako dođe tako daleko , postoji još uvijek jedna druga mogućnost . Ne , ni tko nas ne želi da pobjedi . "

Sumi je poskočio i krenuo prema Sakiu .

„ Dakle onda , pričajte o nečemu drugome , to nije dobro , o takvima stvarima da se priča " , rekao je preklinjući . „ Ne , ne o ratu ! Moj djeda je poginuo , prije nego što sam ja rođen , u našem ratu protiv Kine ; onda smo osiromašili . I ako smo imali jednu brzu pobjedu , on nije imao ništa od toga . Kada je cijeli svijet bio na ulicama , da dočeka vojnike

koji su se vraćali kućama , ostala je moja baka kod kuće , ona se je sakrivala iza pokretni zidova i plakala i plakala ... Ah ja ću da pjevam nešto , dok vi pijete ! To je tako lijepo biti sretan ! "

Ona je uzela jedno malo zvono , sjela je i pjevala sa jednim lijepim svježim glasom jednu pjesmu o snijegu na šljivinom listu . „ Ja sam to naučila na selu , tamo gdje sam i odrasla " , rekla je . U toj kući , koja sredi Mr . Murakia – i koji još postoji – Ai-wan se je osjećao sretan .

Na kraju su se pozdravili , on i Bunji , i pošli su putem kući . Ai-wana su misli zaokupljale svim putem sa o zadnjim utiskom – kako se je Sumie na vratima naklonio . On je mislio na njihovu prirodu smijanja i njihovu djetinjastu revnost i na Aiko , koji je pokraj njih stajao i tako drugačije izgleda nego Akio , kojega je on do sada poznavao .

„ To je jedna šteta " rekao je , Bunjiju okrenut , izlazi .

„ Da " , rekao je Bunji pristajući , „ ali tu ne može ništa da se promjeni . "

„ Ona je uzbuđujuća " , rekao je Ai-wan ustrajano .

„ Da , navodno " , tako je -rekao je Bunji isto tako , „ ali to nije bilo određeno , biti rođena kao Aikiova žena . " pitao je Ai-wan .

„ O da " , ponovio je Bunji , „ moja majka kaže . Ne na ravno zbog ljubavi naravno – to je jedna druga stvar . Ali navodno da se dvije osobe rađaju ispod određene zvijezde , da bi postali čovjek i žena . Onda je njihovo uzimanje sretno i dobro . Vi vidite , to je napokon Aikiova greška . On ne želi tu ženu da ženi , koju mu je sudbina namijenila . "

„ Zna li , koja je to ? " pitao je Ai-wan .

„ O da " , odgovorio je Bunji , „ to je kćerka jednoga prijatelja mogega oca . Svi kažu , da je ona dobra i

poslušna . Ali Akio usprkos svojoj sudbini . Moj otac kaže , to će sve nas da unesreći " . Oh , to je u početku bilo jako loše , posebno jer Akio je dobar - moj otac je bio zbog svoje čudovišnosti iznenađen više nego zbog nečega drugoga . "

Kada su došli u tu tihu kuću , poklonili su se i poželjeli si jedan dobar san , i Ai-wan je pošao u svoju sobu . Da bi san bio zaštićen bili su zidovi zatvoreni . Iznenada se je on osjetio stisnutim , otvorio ih je . Vrt se bio utopio u magli , tako bijela i zaštitnička kao jedan papirnati zid . Taj ga je odvajao od svega ostaloga .

Nije se zamislio , kada mu je misao pošla ka Tami . On je spavao – ne , on nije pravo spavao . Iznenada , nakon dugi usamljeni sati , izgledalo mu je sve bez smisla i smiješno . Samo Akio je bio u svojoj čudovišnosti protiv uputa staro ga čovjeka .

„ Zbog čega ne bi jednostavno otišao tamo ? " pitao se je on . Posjeo se . „ Zbog čega ne ? " Ako on još jedan put vidi Tamu , biti će mu lakše , da otputuje za Yokohamu .

U tome trenutku , kada mu je ta misao došla , postala mu je skoro potreba . I ako je nije nikada vidio , znao je , gdje njezina soba leži ; ležala je na drugoj strani kuće iza sobe njezini roditelja . On je znao da Mr .Muraki se boji od noćnoga bjega . Jedan puta je o tome bilo pričano , a Mr .Muraki je rekao : „ Noćni bijeg je otrovan , posebno za stare . " A Tama je pozvala , „ ali ja , ja otvorim svoje pokretne zidove po noći . " Madam Muraki je sa svojim ravnomjernim glasom rekao : „ Budi tiha , Tama – ne paše da ti pričaš za tebe , o noći pričati . " - Tama je jedan puta sl učajno Ai-wanu pričala : „ U prijašnjim godinama , na moj rođendan , pitao me je moj otac za moje želje , i ja sam mu rekla , ja ću rado tu sobu , koja leži preko puta maloga vod opada , nastaniti .

Onda ću da spavam i ustajem kod dima od vode , koji preko kamenja pada . "

Ai-wan si je predpotstavio , kako sluša pad vode . Onda mu je palo na pamet , da ga zvukovi mogu da odvedu kroz maglovitu tamu noći prema Tami . Zbog čega ne ? On je mislio na Akio , koji je miran svoj , određeni put išao . I sada mu je bilo jasno , da on mora da ide ka Tami .

On je ustao , obukao svoj ogrtač preko i pošao u vrt . Trava je bila meka i mokra ispod njegovi nogu , a njegovi kora ci laki . A on ne smije da ostavi nikakve tragove od cipela . Mr . Murakijevi zidovi će da budu zatvoreni . Toliko je to sigurno . On neće da prolazi blizu , dok ne osjeti uglove od kuće , gdje se na desno mora okrenuti , i u magli sakriti , stao je i oslušnio ; on je čuo dimljenje vode i padanje vode . Sa ispruženim rukama pipao je za drvećem i grmove i kretao se u pravcu zvukova . Sada je osjetio kamenje ispod svo ji nogu . To je bio taj put , koji je vodio prema vodopadu – on je sada bio sasvim blizu . Pljuskanje vode je bilo sve glasnije . On je dospio do vodopada , ispružio svoje ruke i osjetio lagane kapi kao kiša .

Onda je morao da okrene vodopadu leđa , da bi imao Taminu sobu ispred sebe . Nije bilo traga svijetlu da se vidi . Kad ona spava , želio je da malo pogrebe po rešetkama , da je probudi . Ali on je morao da bude oprezan da bi mog ao da ide ravno , i da ne izgubi pravac . Što bi se desilo , ka da bi on na Mr .Muraki sobu naišao ?

On je tiho brojao : „ Jedan , dva , tri ! " Još samo ma li korak : to mu je olakšalo , da ostane na jednoj pravoj liniji . On je podigao nogu kod svakoga koraka i stavio je oprezno dolje . U svojoj uzbuđenosti smijao se je tiho pred sobom . Bilo je to zadovoljstvo – ako ne i opasnost . On je izgleda blesavo . Jedina sreća , da je bilo maglovito i

da ga Tama nije mogla da vidi . On je osjećao , kako je njegova noga na nešto naišla i ispružio je svoje ruke prema tome . Bio je to drveni rub od uske verande . Uhvatio je sa obadvije ruke gore ; kao što je bio i očekivao , bili su zidovi otvoreni .

U shvaćanju , malo o tome da pogrebe kao jedan miš , mislio je on , „ bolje bi bilo , da ja oslušnem još malo ” .

Da , vodopad je bio odmah iza njega . To je bila dakle Tamina soba . On je tiho pogrebao po zidu . Noć je bila tako tiha , da se nije usudio da pozove ili da se pojavi .

Što će Tama da kaže ? Sada , da je on stvarno ispred nje zini vrata stajao , bio je u nedoumici . Možda nije niti željela da bude svojemu ocu čudovišna ? Bila je jedna neobična mješavina od modernoga i staromodnoga . Čovjek nije znao nikada , dali je Tama jedna Japanka od stare škole i kada je Moga bila .

Kao prvo nije čuo on ništa . Bilo je tako tiho u sobi , da je izgledalo , kao da nitko nije unutra . Onda je čuo jedno duboko šmrcaje i zvukove od jedne ruke , koja je po noći po postelji pipala . Možda je spavala . Ne , jer čuo je opet zvučno šmrcaje i sada je bilo skroz jasnije .

On je pokucao tiše , brzo i ravnomjerno po drvetu , onda je pričekao jedan trenutak i ponovo pokucao . Iza jednoga drugoga unutrašnjega zida , koji je bio uokolo namješten , plamtjelo je jedno mat svjetlo . On je vidio Taminu sjenku iza tanke svile . Njezina duga kosa padala je okolo . A ona je znala , da je netko bio tu . On je mogao da vidi , kako se njezina sjenka malo udaljuje . Možda se boji .

„ Tama ” , rekao je on tiho . U istome trenutku ona je dugi ogrtač prebacila i stajala ispred njega .

„ Ai-wan ” , šapnula je suzdržano .

„ Tama ” , rekao je on moleći . „ Ja želim - da ja budem

na Yokohamu poslan - sutra Tama ! Ja ne znam , kada ću ja opet da dođem . Bunji mi kaže , da je vaš otac ljut na vas . Kako mogu tako da odem ? "

„ Ali – moj otac će da ju pošalje nazad u Kinu , ako je ovdje nađe ! "

„ On mene neće da nađe " , rekao je Ai-wan prodirući . „ Tama , molim – pomozite mi ! "

„ Vama da pomognem ? "

„ Nemojte da budete Japanka , Tama – mi želimo da budemo mi sami – Vi i ja – tako dobri prijatelji . Nije li taj dan bio lijep u brdima ? I nije li to bilo tek jučer ? "

„ Da – da - mi smo bili - "

„ Tama , ja sam bio danas uvečer kod Akio – sa Bunji zajedno – kod Akio i Sumie . Nisam još nikada prije se začudio ; kako on Sumie voli – to je hrabro od njega . Ljudi bi trebali imati više volje , ako vi znate , da su oni u pravu . "

Tama je držala sa jednom rukom svoju otvorenu kosu prema nazad . Imala je jedan roza mantil za spavanje . Ona je stajala tu , gledala ga je i slušala .

„ To je – ja ne znam , dali - " počela je ona .

„ Ja ne dolazim unutra " , rekao je Ai-wan brzo . „ Ja ću da ostanem ovdje vani . Dođite na ugao vrta , nešto bliže , da bi mi mogli nešto malo da popričamo . Molim – ja idem sutra dalje . "

Ona nije odgovorila ništa , umjesto toga uradila je jedan brzi pokret i ugasila svjetlo .

„ Ja imam takav strah , da će netko da da je vidi " , šapu tala je . Onda ju je čuo pokraj sebe . Ona je sjedila na uglu verande na podu . Kada je svoje ruke ispružila , mogao je da osjeti njezina ramena .

„ Tama " , šaputao je on . Njegovo srce je počelo da udara . On se je osvrnuo , da raširi svoje ruke i čvrsto je

prigrli . Ali ona se izmakla , a onda se nije usudio .

„ Sjednite pokraj mene ” , rekla je sa tako tihim glasom , da jedva mogao da ju čuje . „ Ne , Ai-wan , molim - malo odstupite . Ai-wan , a ako nas netko čuje , desiti će se nešto strašno samnom . Vi morate da požurite . ”

„ Da , to ja želim ” , rekao je Ai-wan .

On je potvrdio : ako budu otkriveni , očekuje ih jedna strašna kazna . Njegov djeda je jedan puta ispričao , da - čak i u Kini - jedna njegova sestra na zapovijed njezina oca je bila ubijena , jer je bila viđena sa ljubavnikom , sa kojim je – dovoljno nevinna - u vrtu pričala . A Mr .Muraki je dovoljno opasn kao nitko u Kini . „ Tama ” , rekao je Ai-wan brzo , „ taj General Seki ; bili ste ikada pristali – bi li ? ”

„ Nikada ! ” rekla je odlučno . Sada je on sjedio pokraj nje i njezina ramena su ga dodirivala .

„ Ja nisam mogao da izdržim , Tama . Ja ću doći opet – nekako . Vi će te da vidite . ”

„ Ja ću da budem ovdje ” , šapnula je .

„ Vi ne morate – znate – nekako da se udate ” , rekao je on . On je želio da kaže : „ Oženi samo mene ” , ali nije .

Bila je to jedna ogromna stvar , to da se kaže . Oni su bili tako mladi , i tu je bilo puno protiv njih . I bilo je sve granice starosti prešlo .

Jedan trenutak kasnije dopro je jedan tihi šapat do njegova uha .

„ Ja ne želim uopće nikoga da oženim . ”

Sada se je osjećao od jedne takve sreće prepun , da on skoro nije mogao miran da pokraj nje da sjedi . On se je na gnuo ka njezinome uhu .

„ Nije li to divno , da je tako maglovito ? ” rekao je on sa pola prigušenim glasom . „ Mi smo skriveni kao pod je dnom zavjesom . ”

„ Jedan dobar duh ga je nama poslao “ , šaputala je Tama .

„ Hoćete li mi dozvoliti , da vam pišem ? Pitao je on . Ja imam tako puno da vam kažem . Da – ali gdje bi trebao poslati pisma ? “

„ Na Sumie “ , odgovorila je ona . „ Sumie će da mi ih sačuva ; ja je posjećujem ponekada . “ Rekla je to tako brzo , kao da je već prije o tome razmišljala .

„ Kako dobro to sve zajedno paše “ , rekao je on sretan . „ Ja nisam o tome razmišljao , kada sam večeras pošao ka Sumie . To nije bilo namjerno .

„ To je spoj “ , rekla je slavljenički . „ To je jedno slavlje za nas . “

„ Ja bi da znam rado , što to znači “ , rekao je on .

„ Mi ne možemo da znamo “ , rekla je Tama , „ ali oče kuje nas . “

On je mogao da više : „ Ja znam , što je ! To je , da se mi želimo imati – voljeti ! “ Ali on nije želio .

On nije u svome cijelom životu tu riječ glasno izgovorio ili samo sa značenjem ljubavi , kako je ona u svome srcu bila probuđena , čuo se je izgovor . To je bilo tako nešto novo , tako duboko i veliko u njemu , da on u brzini i opasnom trenutka nije o tome pričao .

Čovjek je morao da ima vremena , da bi pričao o tome .

„ Kako može sudbina biti ubrzan “ , rekla je ona , „ još možemo da joj umaknemo . “

„ Vjerujete vi u to , da dva čovjeka su rođena , da bi se udala ? Pitao je on zastajkujući .

„ Da “ , šaputala je ona .

Oni su šutili . Oni su sjedili u tami i njihova ramena su se dodirivala . On je osjetio jedan mali pokret njezina ramena kako ga dodiruje , sve gore do ruke , i on je

pokrenuo svoju ruku ; on je našao njezinu ruku i njihove ruke su se spojile .

„ Onda morate da idete ” , rekla je opominjući . „ Ja ću da vam pišem , čim vi meni napišete gdje – i mi će mo da se ponovo vidimo – ako bude izvodivo . ”

„ To je naša sudbina ” , rekao je on sigurno .

Njezine ruke su još neko vrijeme ostale . Onda je ustala , i jedan trenutak kasnije bio se je samo čuo zvuk pomičnog zida koji je kliznuo . Sam je tražio pipajući svoj put kroz maglu .

Onda dobro , on sada može da otputuje , čak na Yokohamu . . .

On je bio tako uzbuđen , da on nije mogao više da spava . On je želio da se probudi i da misli na nju .

U istome trenutku on je zaspao .

On je sjedio pokraj Akio u Avionu . Oni su napustili Nagasaki u jednome velikoj tromotornoj mašini . Akio je rekao , oni će , kada budu preletjeli otočno more , oni će da pre sjednu u jedan manji Avion . Te veličine , iz koje će on da vi di otok Kyushu , služi samo za promet iznad vode .

Tamo je Tama ” , mislio je on i pogledao gore u zeleno .

Na jutro je sva magla nestala . On je iz jednoga dubokoga ugodnoga sna se probudio , i sjaj Sunca je ispunio njegovu sobu . U noći se je kroz maglu Ka Tami prikrio , kroz nebo poslane magle . Na to jutro nisu trebali maglu ; sve je bilo jasno između njih .

Aiko je gledao kroz jedan dalekozor .

„ Vidite li vi tu liniju od sive građevine i tvrđavu ? ” pitao je on i dodao Ai-wanu svoj dalekozor .

Ai-wan je pogledao prema liniji i utvrdi , koja je prema Is toku , Zapadu i Sjeveru bila okrenjena . On se je smijao .

„ Izgledalo je kao da od svukuda su očekivali neprijatelja " , izrekao je .

„ Ako je Nacija ispod veliki ta koja je manja " rekao je Akio , „ mora biti spremna na sve strane . "

„ Vi ne računate sa ratom ? Rekao je Ai-wan .

„ Ja vjerujem " , rekao je Akio trznuvši se , „ mi Japanci očekujemo uvijek rat . " Njegovo lice je bilo ozbiljno . „ Najmanje nam je tako rečeno . "

Ai-wan nije skoro niti slušao . On je pokušao sa daleko zorom da pronade kuću na otoku . Čovjek je još mogao da vidi ljude možda ih vidi u vrtu , ali ne , avion je letio preko mora brzo u visini . Tamo dole , skrivena u zelenilu otoka , je bila Tama , kao jedna igla , mala kao njezino srce . On je dao dalekozor nazad .

Akio je danas ujutro bio dobre volje . Nitko od njih nije pričao o prošloj noći , i ako je to bilo potrebno , da bi produbili poznanstvo . Akio je bio jako razgovorljiv . Ai-wan je bio rječit ; on se je oslonio o svoj sic pokraj uskoga prozora nazad , slušao je dole plavo svjetlucavo more . Oni su bi li tako visoko , da je jedan veliki brod kao jedan puž preko površine mora klizio ; voda se vukla kao jedan rep iza . Akio je gledao kroz dalekozor .

„ To je jedan ratni brod " , rekao je on , „ jedan japanski , koji prema zapadu ide - najvjerojatnije prema Kini " , dodao je on .

„ Prema mojoj domovini ? Pitao je Ai-wan u mislima . Izgledalo je tako ne bitno , da je En-lan jedan puta rekao : „ Zbog čega dolaze strani ratni brodovi " , osjećao se je Ai-wan obavezan ? Mi ne šaljemo nikakve u druge zemlje . "

„ Mi nemamo ratne brodove " , rekao je Ai-wan osjećajući se obavezan , da kaže u mjerilima istine – En-lanu .

„ Zbog toga se ne trguje " , osvrnuo se je En-lan . „ Mi to

isto ne radimo , ako mi imamo koje . "

Ai-wan , koji se je pola sanjajući toga sjećao , mislio je : „ Ja želim rado da znam , dali mi to radimo . Neće biti , ako mi imamo koje , isto postoji želja , da ih upotrijebimo ? "

„ Zbog čega šalje Japan ratne brodove prema Kini ? " pitao je Akio i dodao : „ Tako nam je rečeno . "

„ Ja nisam ovdje branjen " , rekao je Ai-wan sa smjehom .

„ Ne , jer Vi ste ovdje sasvim sigurni ovdje " , rekao je Akio . „ Mi dobro postupamo sa vama – mi sa čitavim svijetom dobro postupamo - " On se trznuo , onda je nastavio : „ Napokon ponekad ja mislim da mi postupamo sa čitavim svijetom dobro , nego prema nama samima . Mi smo pre strogi sa nama , mi Japanci . Mi će mo biti o našoj obavezi cijenjeni . "

Ali te riječi jedva da su dopirale do Ai-wanovi ušiju . On je mislio : „ Kako je bilo nadražujuće jučer uvečer , kada je uz svjetlost svijeta svoju otvorenu kosu nazad počeshljala . " Njemu je izgledalo kao da može zauvijek sanjati , kako je Tama izgledala . "

On je bio utonuo u snivanje . Nije mu bilo teško - ne jako teško - da nastavi sa putovanjem , ako pisma od nje dobije , i ako on njoj u svojim pismima svoje srce može da usipa . I ako je tjelesna blizina ne odvraća , mogli bi si kroz pisma puno toga više da kažu . U pismima bili bi bliže duhovno i misaono došli . . . Dok je tako ispred sebe sanjao , prolazilo je vrijeme ; prije nego što je pravo bio upozoren , pošao je Avion brzo na jednu obalu dolje , koja je iznenada pred njime se pojavila . U malo vremena su sletjeli i od ljudi u plav im bluzama ka jednome puno manjem Avionu bili popraćeni . Skoro trenutačno ponovo su se digli , ali ovaj puta su letjeli nisko , da su seljaci kod sadnje riže , kao

dijelovi igre strpljivosti zajedno sastavljeni mali polja su mogli da se vide .

„ Taj Avion ” , rekao je Akio iznenada , „ može da se prepravi u jedan avion za obavještanje . ”

„ Zbog čega toliko puno Ratni priprema ? ” pitao je Ai-wan .

„ To odgovara jednome gledanju svijeta ” , rekao je Akio .

„ Želite li vi rat ? ” pitao je Ai-wan sa zanimanjem .

„ Ne ” , odgovorio je Akio . On se trznuo , kako je bio na vikao , uzeo je svoje naočale , očistio ih sa pažnjom i ponovo ih stavio . „ Ja sam Budist ” , rekao je on . „ To ne ide sa mojim vjerovanjem , da ubijem jednoga čovjeka .

” „ Ali ako Vi morate da pođete u rat ? ” pitao je Ai-wan .

„ Ja nisam još doneo odluku ” , odgovorio je Akio .

On je izgledao tako zabrinuto , da se je Ai-wan požurio da doda : „ Nije potrebno , da se odlučite – bilo je to jedno budalasto pitanje . ”

Ali Aiko je šutio . Ai-wan nije primjetio . Samo je vodio razgovor . U mislima je već planirao svoje prvo pismo za Tamu .

Ako on Kineski piše , moć će da Tama pročita , jer Kineski je izgledao isto kao klasični Japanski . Tama je pisala divno - on je jedan puta pročitao jednu misao , koju je ona sa jasnim nježnim rukopisom napisala , sa kistom od dlake kamile iz jedne ladice . Ali on nije želio da se okreće i upotrebljava kineski stil ; on je jednostavno želio odmah da počme : „ Jer sam ja tako visoko u plavome lebdio , dali je to bilo samo moje tijelo – moje srce je bilo isto kao jedna povrijeđena ptica , koja nije nikada svoju sobu napuštala . ” Tako bi trebao da napišem . . .

Ponovo je klizio Avion naprijed kao jedan list , koji ide

naprijed dole , a ispod leži Yokohama . On je iz svoji snova se probudio .

Yokohama je bio jedan poslovan glasni grad . Ovdje ni je bilo tihi vrtova , bez kuća sa kliznim zidovima . On je bio u jedan prepuni Autobus uguran , i sada su jurili niz ružne popločene ulice grada i zaustavili se ispred jedne nove zgrade iz cementni blokova .

Njihov prtljag je bio izbačen na pločnik . On i Akio su izašli . Jedan uniformirani Portir je došao i preuzeo je prtljagu .

„ To su naše Poslovne prostorije ” , rekao je Akio . „ Moj brat Shio će nas čekati . ”

Ai-wan je pratio Akio kroz vrata .

„ Ja nisam još nikada vidio jednu takvu zgradu ” , rekao je on .

„ Sigurna od potresa ” , objasnio je Akio . „ Nakon velikoga potresa je Yokohama građena sa zaštitom od potresa .

Oni su ušli u jednu novu Uredsku prostoriju . Jedno mlado žensko biće je došlo njima u susret .

„ Mr .Shio Muraki je zamolio , da oni zauzmu mjesto ” , rekla je ona . Ona je pisnula pri govoru malo kroz svoje zube . Ona je nosila jednu Art Uniformu , jednu jednostavnu crnu suknju i jednu bijelu Bluzu . „ Kako je ona ružna ” , mislio je Ai-wan . Suknja je bila pre kratka , i vidjele su se njezine debele noge u crnim pamučnim čarapama i velikim kožnim hlačama . Ali ružno sa naočalama lice je bilo od odoštreno ; ona je bila nastojala , da se njemu sviđi . Ona je još rekla : „ Molim – on priča upravo sa jednim američkim Gospodinom iz New Yorka ” , i opet je pištala kroz zube .

Oni su sjeli , kao da su posjetitelji . Akio je izgledao kao da je navikao . On je nastavio : „ U ovoj godini idem ja
186

poslovno u Ameriku ; ja se ne sjećam više – ah da , bilo je zbog ti zlatni Lakirani stvari iz Palasta u Pekingu , koje je američki skupljač sa ostalim stvarima želio da ima . Ja sam mu ih osobno bio prineo , jer se je moj otac bio stidio , da tako što vrijedno pošalje . Osim toga je imao i drugi razloga , zbog čega je želio , da ja Japan za jedno vrijeme napustim . Kada sam ja odputovao , stajao sam na mostu parnjače i pogledao sam nazad prema Yokohami . " On se je prekinio jedan trenutak , onda je nastavio dalje : „ Sumie je bila došla , da bi me vidjela pri odlasku . Ja sam posmatrao horizont , koliko sam mogao . Dugo nije bila Sumie , mogla više da se vidi , još sam mogao da vidim obrise zgrada u nebu . Bile je tu puno lijepi , visoki zgrada . " On je zapalio jednu cigaretu i pušio je jedan trenutak . „ Onda je došao potres . Požurio sam nazad . Sada više nije bilo obrisa na horizontu . "

„ Ništa ? " pitao je Ai-wan .

„ Sve je bilo ravno " , rekao je Akio . „ Sve zgrade su bile nestale . Ja sam gledao i gledao i nisam mogao da vjerujem . Ali sve je bilo otišlo . Isto od Sumie sam bio bez glasa ; ona treba da čeka u Yokohami . "

Iznenada se je Akio .

„ Kada se je brod bio približio , vidio sam jednu okruglu ženu između dokova kako stoji . Sumie ! Bez toga ostatka mogu da izađem na kraj .

Oni su se smijali oba dvoje .

„ I ubrzo je je cijeli svijet počeo da se izgrađuje " , rekao je Akio . „ I sada se je ocrtavala opet Yokohama prema nebu . Mi poznajemo našu sudbinu , mi Japanci – mi nismo kukavice . "

Vrata su se otvorila . „ Dakle izvolite " , rekla je mlada djevojka .

Jedan Amerikanac je napustio sobu , slijedila ga je jedna

osoba u jednome sivome radnome odjelu ; bio je to Shio.

On je izgledao kao jedan pomlađeni Mr .Muraki .

„ U redu , Mr .Muraki rekao je Amerikanac sa glasnim i prijetećim glasom , „ Kako želite ! Sedamdeset i pet tisuća Dolara , dobrog USA- novca - ali rizik za slom snosite vi . ”

„ Neće biti nikakva sloma ” , objasnio je Shio sa visokim jasnim glasom .

„ Dobro , to je vaša prednost ” , rekao je Amerikanac . „ Do viđenja ! To je jedno zadovoljstvo , raditi poslove sa vama , to je siguro - ” On je ispružio jednu veliku ruku van i Shio je položio trzajući svoju usku smeđu ruku za jednu sekundu . Kada su se vrata zatvorila iza Amerikanca , očistio je Sho svoju ruku sa maramicom .

„ Hah ! ” rekao je Shio ljubazno . „ Moj otac mi je pisao o vama . On se je izjasnio jako priznavajući . Ja žalim , da sam vas ostavio da čekate . ”

„ Nema veze ” , rekao je Ai-wan .

On se je osjećao iznenada povučeno . Shio je izgledao stvarno slično kao Mr . Murakii .

„ Želite bliže da pridete ? Rekao je Shio .

Oni su ga pratili u jednu ružnu pravo ugaonu sobu sa sivim betonskim zidovima i žuto obojanim drvenim namještajem ; mlada namještenica je sipala čaj za sebe . Ali oni nisu imali vremena , da se ogledaju . Shio je počeo , na svojem stolu da nešto odpakirava .

„ Vidite ” , rekao užurbano .

Bila je to dvije stope visoka statua od slonovače kineske boginje srdačnosti . Jedna tiha , dobra , blaga i svojom saftnošću , iz slonovače ; mora da je bila jako stara , jer se to vidjelo na slonovači -

„ Ah ” , rekao je Akio , „ napokon ! ”

„ Napokon ” , rekao je Shio . On je posmatrao tu divnu

Statu . Nitko nije pričao , dok dok Shio nije zabrinut rekao : „ Kada bi smo je mogli samo da zadržimo ! Ali ona ide sa drugim stvarima za Ameriku . Jedan muzej je čitavu zbirku kupio . ”

„ Veliku Li-kolekciju iz Pekinga ? Pitao je Akio iznenađeno .

Shio je klimnuo , onda je rekao tiho : „ Ali ispričaj mi - kako ide svima u mojoj roditeljskoj kući ? ”

„ Sasvim dobro ” , odgovorio je Akio . On se je trznuo i Ai-wan je počeo sa jedni pogledom , koji je izgledao sa željom , Ai-wan nije bio prisutan . Tako je Ai-wan uzeo jedne novine , koje su ležale na jednome malome stolu u njegovoj blizini , i počeo iz navike da čita , tako da nije trebao da sluša , koju familijarnu stvar Akio sada priča svome bratu .

Iznenada je čuo je on svoju Lektiru , sljedeće riječi : „ On je jako ljut i kaže , on će da kaže General Seki , da vjenčanje može da počne . ”

Ai-wan je čuo te riječi i odmah je shvatio . Bez riječi i rasijan kroz slom cijeloga svojega života sjedio je i gledao u boginju od slonovače . Ona je stajala tu pored njega , zagonetna , dobra , bez vremena , vječna ! On je tražio utočiš te kod nje . Naravno da nije mogao da pomogne . Ljudi su mogli da rade sa njome što žele . Ali u Japanu , Americi ili bilo gdje da se nalazi , ona sama je ostala ne promjenjena . „ Ja sam lud ” , rekao je on sebi , „ ja mislim o boginji od slonovače još . . . On je želio vjenčanje brzo . . .

„ Oni će prvo u njezinu sobu ići i odmoriti se ” , rekao je Shio prijateljski .

„ Da , ako ja smijem ” , rekao je Ai-wan i njegov glas je zvučao tanko i kao iz velike daljine .

„ Ostavite si vremena ” , ponovio je Shio , „ objedujte u

miru . Ja želim da sa mojim bratom popričam . Sutra ću ja naručiti . U trenutku mi imamo , kako vi već znate , jako puno posla ; iz Sjeverne kine očekujemo vrijedne pošiljke . "

„ Što " , mislio je Ai-wan , „ treba to da znači ? "

„ Ovdje okolo , molim " , rekao je mladi namještenik . On je uzeo svoju putnu torbu i pratio je preko ulice u pravcu jedne jedno spratne građevine . Tamo je ležao dom . „ Siguran od potresa " , rekla je ponosno .

Ona je povelala prema jednome pultu , za kojim je jedan pisac u jednoj kartoteci potražio ime .

„ Soba pedeset i jedan " , rekao je .

On je pošao ka sobi pedeset i jedan i otvorio vrata ma le prostorije , u kojoj je jedan krevet , jedna stolica , jedan stol i jedna posuda za pranje . Pod i zidovi su bili od sivoga cementa .

On je sjeo teško i oslonio svoju glavu sa svojim rukama . On je morao brzo da piše Tami . Nakon što je svoju putnu torbu otvorio , oduzeo je ljutito Papir i olovku , što je on unutra stavio danas ujutro . Njegova mirna soba u Nagasakiu mu je izgledala tisućama milja i prošlost tisuće godina udaljena .

„ Tama " , počeo je on , „ ja sam nešto strašno doživio . Akio kaže - " on piše o stvarima koje nemaju ništa zajedno i pokušava da da joj kaže , što treba da čini . Što on može da kaže ? „ Odugovlači – daj naprijed , da si bolestan . Tama - da reci nešto . Možeš li pobjeći , Tama ? Što osjećaš i piši mi . Ja ne mogu da spavam niti da jedem , dok ja ne budem imao obavijest . "

On je zatvorio brzo pismo , primijetio „ Luftpost " i izašao vani , da bi ga predao . Kada je to obavio , osjećao je iznenada vrtoglavicu . Sada je morao napokon nešto da jede .

Pošao je u jedan Restoran i naručio jednu juhu od sira

i nešto malo ribe . Dok je čekao , palo mu je pismo na um , koje je za vrijeme leta preko plavoga mora želio da napiše Tami . Kako bi bilo drugačije , kada bi sada ka njoj letio na zad – možda u istom Avionu , sa kojim je danas ujutro bio došao ! Njega je prekrila jedna neobična zavjesa , koja je u njemu budila strašna sjećanja . On je mislio na to , kako se njegov otac preko njegova kreveta nad vija i njega iz snova prodrnava .

Ponovo mu se zahtjevalo , kao da je iz svoji snova on bio prodrman .

Kada je na sljedeće jutro otvorio svoje oči , čuo je smijanje iz Hale u blizini svoje sobe ; bili su to mladi ljudi ; oni su vikali od smijeha . On ih je čuo , kako oni prolaze kraj njegovi vrata i kako njihov smjeh bivao sve slabiji , kada su se udaljavali . U jednome skretanju ispod njegova prozora čula se je škripa tramvaja . On je čuo , kako jedan prodavač rakova poziva : „ Svježi rakovi – od jutrašnjega lova ! ”

Jedan trenutak ležao je on mirno i pokušavao je da se sjeti ugođaja , u kojemu je on jučer navečer zaspao . Njegova briga se je svodila na odpatke od snova , u kojima on i Tama su uvijek bili u pitanju , da se nađu , ali nije ju nikada našao . To nije sve bilo istina , niti brige niti snovi . Biti će sve u redu . On je njoj mogao da vjeruje - vjerovati na njezin blagi zvjezdani smisao .

Sunce je sijalo kroz bambusne zavjese i oslikavalo je mala igrajuća svjetla na zidu . On je skočio iz kreveta . On je želio tako dobro da radi , da je Shio pisao Mr .Murakiu , kako je on marljiv ; možda će mu Mr .Murak onda da dozvoli , da se uda za Tamu . Njegov otac u Šangaju bi onda u stvarnosti rekao , da bi mu bilo draže , ako bi njegov unuk jednu Kineskinju oženi , ali on je često čuo ,
191

da je njegov otac rekao . Kina i Japan moraju se udruživati i biti dobri prijatelji . Dok je on svoju kosu brižljivo ispred ogledala češljao , smijao se ispred sebe . On je bio istoga gledišta kao njegov otac .

Danas će Tama svoje pismo da dobije . Možda ne očekuje nikakvo pismo i poći će kasnije ka Sumie ? Ruka na kvaki od vrata , povukao ju je , u mislima jedan eventualni Telegram da primi . Ne , to je bilo nemoguće . On se je mogao na to osloniti , da će ona brzo ka Sumie poći , da bi joj rekla , da očekuje pisma . On se je mogao na Tamu osloniti .

Skoro sretno pošao je on u svoj restoran , da bi doručkovao . Ako ona ona kroz Avionsku poštu odgovori , mogao je on sutra jedno pismo da ima . On je objedovao rižu , i ja ja i zasoljeno povrće , sa time je popio jednu čašu američkoga sladnoga mlijeka ; ali on nije znao što jede ili što pije . On je ustao , platio je svoje račune i prešao preko ulice , da bi došao u Muraki kuću .

Vrata ka Shiosovom Uredu su bila otvorena , Ai-wan je bio stao i otvorio ih tiho .

„ Uđite “ , odgovorio je Shio ; njegov glas je bio upravo isti Mr Muraki , tako da se Ai-wan malo osjećao bez hrabar . Ali on je ušao . Shio , jedna mala iz vana uredna i održava na pojava sa naočalama i sa jednim podrezanim crnim brkovima , sjedio je već za svojim pisaćim stolom . I ako mal rastom djelovao je on kao jedan pravo držeći borac – dok se ne pogleda u njegove oči . Njegove oči iza debeli stakala su bile za jednoga Japanca neobično velike i njegov pogled je bio bez zazlen i saftan kao u jednoga djeteta . Borilačko u njemu je bila samo površina , on je imao , kao i svaki Japanac nešto u sebi jer je pohađao vojnu školu .

„ Hvala , Mr .Muraki “ , mrmljao je Ai-wan . Taj mali čovjek je bio od takvoga mirnoga Autoriteta , da je usprkos

svojih dječji očiju , imao nešto divlje u sebi - protiv svoje volje . Shio je pritisnio na jedno zvono ; djevojka sa debelim nogama u crnoj suknji i bijeloj bluzi se je pojavila i Ai-wan je pratio nju u jednu veliku Halu , u kojoj su se deset uposleni uvijali oko svoji pisači stolova .

„ Ovdje molim " , šaputala je djevojka pišteći kroz zube i smijala se . Ona je zastala za jednim pisačim stolom u blizini prozora i stala , lagano se naklonila i pošla dalje .

Ai-wan je pogledao kroz prozor u širinu , čiste , bez drveća ulice sa niskim kućama i otvorenim radnjama . U dalji ni svjetlila je plava luka sa brodovima , koji su u miru ležali . Nitko se u njegovome okruženju nije pokretao . Potpuna ti šina je vladala prostorijom . Kada se je pogledao uokolo , pogodili su ga bježeći i uplašeni pogledi iz a koji moment i iza ugla . Po prvi puta osjećao se iznenada strano u Japanu , i nedostajao mu je Bunji jako .

Ovdje nije poznavao on nikoga . Sve glave su bile pognute . Nitko se nije pomjerao , to znači , jednu ladicu otvoriti i prihvatiti se pera . Ovdje je vladala disciplina . On se je trzao za jedan trenutak , onda je osjetio , kako je njegov po gled krenuo ka otvorenim vratima , u kojima je stajao jedan čovjek i posmatrao ga . „ Imate li upute za rad , Mr . Wu ? Pitao je on .

„ Naravno " , odgovorio je Ai-wan .

„ Hah - ! rekao je čovjek .

To je bilo jedno naređenje , da se ide raditi . Ai-wan je otvorio mapu , koja je ležala ispred njega . Nitko u prostoriji se nije pokretao .

Kada je tri dana kasnije ušao u svoju sobu , našao je Tamino pismo .

„ Čekaj " pisala je ona , „ mi moramo da čekamo . Mi

će mo da saznamo , što nam je namjenjeno . "

„ Da , ali kako je bilo sa požurivanjima od strane vaše ga oca , nju da oženite ? " mislio je on nestrpljiv . Njegovi pogledi su dalje pratili . „ Što moja majka ne voli , razumije se izbaciti van " , pisala je Tama . „ Ona je to često radila i ponovo će to da uradi , do - - - " Bila je to jedna jedinstvena misao , da Madam Muraki , koja je bila tako šutljiva i tako rijetko se dala vidjeti – da je bila ovisna od od njega i Tame . Ali ipak , kada je on o tome mislio , bio je on pouzdan . Tama nije bila sama u kući svoji roditelja .

Jednu dugu godinu pisao je on njoj , često i nestrpljivo , ponekada sa ljutnjom i sa sjećanjem , na duge zimske noći , bez glasa njem i bez volje zbog laganoga razvoja . On je znao , da ona svoja pisma nije uvijek dobivala , ako kod Sumie dođe . Ponekad , pisala je ona njemu , očekivala je pet ili šest , prije nego što bi našla povoljni momenat , da ide kod Sumie ; onda mora još do večeri čekati , dok ih je mogla pročitati . Njezina pisma su bila uvijek ista . Bila su kratka , isto tako ako bi njegova bila duga , ali su uvijek sadrža vale iste riječi : „ Mi će mo očekivati , što nam je određeno " i moja majka se je trzala još "

Da , on mora da nauči , da sa tim natezanjem živi , rekao je on sebi samome . . . Ta godina u Yokohami bila je najduža u njegovome životu .

Puno sati je on provodio i stvari sa olovkom obilježavao , koje su namještenici pažljivo iz piljevine i slame od riže od pakovali – Glineno posuđe , Slonovača , Roza kristal , kristal , rezbarije od slonovače drvenarija i srebro sa obloženim nebesko plavim oprugama kraljevi lovaca . Ali sve mu je bilo svejedno .

Jer cijelo Proljeće i Ljeto je on sebe prisiljavao , to izvlačenje da izdrži , ali sada je u prvome mjesecu

počimajuće Jeseni došao je do brige i straha za Tamom .

On se nije samo umislio , da su njezina pisma postala pažljivija , bilo je više od toga . U zadnjim tjednima mu je napisala , da on rjeđe piše i sa manje slobodne volje . To može samo da znači da , da je ona zabrinuta i nesigurna – da se je promijenila . On se je zamislio sada , jer mu nije nikada rekla , da će ona , bez obzira što da se desi , sasvim sigurno se udati za njega , i sada je on došao zaključka , da ne čeka više na to , što je njima , kako Tama kaže , „ bilo namjenjeno ” . On mora da zna , zbog čega je ona prema njemu bila tako se promjenila . Brzo se je posjeo i njoj svoje boja zni napisao i zamolio je , da sa svojim ocem popriča i prip remi se da posjeti Ai-wana . On joj je pisao , da on četiri dana će da čeka na njezin odgovor ; to je bio četvrti dan . Ako do večeras ne bude nikakvoga pisma , on će onda da otputuje prema Kyushu . On nije mogao da dočeka , da kaz aljke na njegovome satu ka šest se pomjere , i još se je bojao približavanju toga sata .

Vrata su se otvorila i Shio je ušao unutra .

Na velikim stolovima su bila blaga izložena . Shio je bio oduševljen zbog toga .

„ Hah - ” šaputao je nježno , „ hah - ! sve ovo - ”

Nježan kao dah dodirivali su njegovi debeli prsti jedan predmet nakon drugoga . On je poznavao porijeklo svakoga -u daljnjem hodu mrmљao je : „ Ovo je bijeli Sung – a ovo je jedan zeleni , to nije tako dobro napravljeno kao u Ming ovim vremenima – i , ja vidim već - bijeli Jade - deset godi na sam se ja trudio , da to dobijem . ” On je uzeo jedan kmad Jade – otisak jednoga sa snijegom pokrivenoga brda .On se je smijao i imao je suze od sreće u očima . „ To je to ! - ja vam ne mogu da kažem , što to znači ” , rekao je on . , ,

*Ja to neću nijednome Amerikancu da prodam , isto za jedan Milion ne ! Ostati će ovdje u Japanu . Takve stvari pripada ju da budu ovdje u Japanu . Samo mi znamo da ih cijenimo
- - - "*

Ai-wan je posmatrao diveći se . Shio je bio sasvim budalast . On je milovao komad Jade , mrmljao pred sobom . Bilo je nadražujuće , mislio je Ai-wan ! Kao jedan iznenadni udarac bičem pojavila se je jedna misao u njegovome mozgu : „ Odakle dolaze sve te stvari ? ”

On je ostao jedan trenutak da stoji , onda se je okrenuo tiho okolo i napustio brzo prostoriju . On si je probijao jedan put kroz gužvu uposleni , koji su žurili ka svojim autobusima ; dok su radnu odjeću skinuli i stavili papirne manšete , svi su se smijali i bili su sretni . On je išao brzo dalje , došao je do svoje kuće , prošao kroz halu i otvorio vrata svoje sobe . . . Kada bi jedno pismo došlo , ležalo bi na njegovom stolu . . . On je brzo vidio , da je stol bio prazan . Ali na njegovome krevetu je spavao mirno jedan čovjek . A bio je to Bunji .

Njegova prva misao je bila , on je želio naočale : „ Bunji što radiš ti ovdje ? ” Ali on je potisnuo misli . Prije nije on o tome razmišljao , kako Bunji u stvarnosti izgleda . On je znao , Bunji nije bio lijep i podrugivao se sam svojem izgledu .

„ Ja izgledam kao jedna Hans-kobasica u jednoj uličnoj predstavi ” , njegovao je on često da kaže . „ Onda dobro , što košta to ? Isto to mene neće da uzbudi ! - Sve Moge neće da me vole – tako ću da vodim jedan miran život . Ja ću da oženim najružniju djevojku , koja se bude mogla naći ” , rekao je on često . Jer je on uvijek sve ružniji nego one , svejedno će je uraditi sretnom , jer su

one u usporedbi sanjime lijepo . Nitko nije mislio puno o tome , kako Bunji izgleda , jer se je on smijao i šalio uvijek , usprkos svome plat nosu , koji je bio između njegovi blank očiju i njegovi veliki usta sa osmijehom , bio je ipak još jedan dobar na izgled .

Ai-wan ga nije sada vidio već mjesecima , kako spava ni je ga još prosmatrao . Bez njegova smjeha i spavanja nije Bunji bio isti . Imao je jedno nisko čelo , njegove obrazne kosti bile su pre teške , a njegove usnice predebele . Sada je Ai-wanu bilo jasno – bunji je izgledao jako Japanski . Njegovo tijelo je bilo prodorno , imao je duge ruke i njegove ruke su bile kratke i jake . Isto njegove noge , koje su sada bile bose , sve do japanski zuba koji su bili , kratki i debeli . Ai-wan je jedan puta čuo , kako djeca na ulicama Šangaja „ Majmune ! Majmune ! viču za Japancem . Ta riječ je do lazila sada u misao . Ali Bunji je otvorio svoje oči , pogledao se iznenađeno i skočio smijući se .

„ Ai-wan ” , rekao je .

„ Što radite ovdje ? Pitao je Ai-wan mirno . On je morao da se prisili da misli : „ To je taj dobar Bunji ”

Bunji je zjevao i trljao se sa šakama oči .

„ Ja ne znam ” , odgovorio je on prijateljski . „ Ja samo znam , da nas dvoje , Akio i ja , smo dobili naređenje , da se javimo u glavnu zgradu Armije u Tokiju . Da mi danas uvečer dolazimo prekasno , da bi dalje putovali , rekao sam ja , ja ću da idem i Ai-wana potražiti , i mi će mo se ponovo zajedno porazgovarati . ”

„ Gdje je Akio ? ” Pitao je Ai-wan .

„ Oh , Sumie je naravno sa nama došao , i oni su negdje zajedno . Ja uzimam da , da vi posmatrate Fuji-San u mjesecini ili tako nešto slično ” , rekao je Bunji smijući se . „ Vi je poznajete . Svako ljeto oni idu u penjanje na Fuji . ” Oni vole Fuji . ”

Zbog čega su vas pozvali u Armiju u Tokiju ? " pitao je Ai-wan .

Bunji je skinio svoje cipele .

„ To pitanje ću ja da u Tokiju postavim " , rekao je sretno .

„ Približno svake godine moramo mi Rezervni oficiri da se javimo i za slučaj rata da pripremamo - Generali su kao stare bake , oni misle uvijek na rat . "

On je sada ustao i prošao je prstima kroz svoju kosu .

„ U Yokohami postoje ljepi geiša lokali za ples " , rekao je . „ To je još uvijek mjesecima daleko , od kada smo se vidjeli . Idemo , Ai-wan ! "

Ai-wan je razmišljao jedan trenutak . Na kraju je mogao Bunji da mu o Tami priča .

„ Ja dolazim " , odgovorio je on .

Teatar je bio osvjetljen sa Fenjerima . Na sjedalima su se gurali dobro obučeni ljudi , koji su prijateljskim licima na svjetlo gledali i jeli slatkiše . Bio je to jedan sjajan stari ples , predivan i povjesno značajan , kojemu Ai-wan nije razumio smisao . Svi ostali izgleda da su ga razumjeli . Kada je on bio prošao , došlo je odmora . Bunji se je naslonio prema nazad , on je svijetlio od zadovoljstva .

„ Još nikada nisam ga vidio da tako dobro pleše " , rekao je on .

„ Ah , ta mala Hara San – ta što u sredini – ona je poznata , sav svijet ju poznaje . Ja sam čuo za nju , ali još je nisam nikada prije vidio . "

„ Ja nisam jako dobro pazio " , priznao je Ai-wan .

Sve je pričalo i smijalo se i pokretalo , dok se zavjesa nije ponovo podigla .

„ To je jedna priča od kćerke jednoga velikoga Samuraja , koji je kao čovjek preobučena u Armiji svojega

oca vodilau borbu" , objasnio je Bunji . „ Ona je uzela neprijateljskoga Generala i zarobila ga te se zaljubila u njega . Njezi no srce je zamolilo ju , da mu poštedi život . Njezin unutra šnji rat je uspješan . Ali njezina ljubav prema domovini je pobijedila i ona ga je pobijedila sa mačem njezina oca . Ka da ga je onda vidjela mrtvoga , ubila se je sama . " Bunji si je obrisao znoj sa lica , ali u naporu je ponovo izbijao : „ To je srdačno - " rekao je šmrcajući i pogledao se okolo . „ To je jedan poznati komad , cijeli svijet ga poznaje , ali to će čovjek uvijek i uvijek ponovo da vidi - " Njegovo okruglo lice je postalo iznenada razmišljajuće : „ Kada bi ja bio nešto hrabriji " , rekao je on , „ dao bi da me se primi od strane male Haru San i rekao bi joj – kako ja – kako ja - "

„ Zbog čega ne uradite nešto ? " pitao je Ai-wan

Bunji je postao crven .

„ Ja poznajem moje lice " , rekao je on skromno . „ Ja od Vas ne želim , ne morate da gledate . "

Ai-wan je prsnuo od smijeha . Majmun ili ne – bilo je nemoguće , da se ne voli Bunjija . I onda se je predao osjećaju ponovnog buđenja privrženosti sa Bunjijem na povratku , i on ga je pitao onda to , što je cijelo veće veće želio da pita , ali nije uspio do kraja , jer on na te neobične dane za cijeli svijet bio zatvoren .

„ Bunji " , rekao je on , kada su ponovo bili u svojoj sobi , „ Bunji što je sa Tamom ? "

On je stajao sa puno očekivanja na stolu . Bunji je sjeo na krevet i pogledao ga slobodno .

„ Ja ću da vam kažem " , počeo je on . On je počeo , u svojoj Jakni da traži . „ Ovdje je jedno pismo , koje je meni dala ; ali ona kaže , dodao je Ai-wan ozbiljno , nakon što si mu sve rekao " . Bunji je izvukao jedno dugo usko pismo , koje je bilo sa nježnim roza cvijećem okićeno ; Ai-wan je

poznavao te omotnice On je ispružio svoju ruku prema , ali Bunji je povukao pismo nazad .

„ Ona kaže - " , počeo je on ustrajano .

„ Ja ga želim samo u ruci držati " , prekinio ga je Ai-wan ljutito . „ Ja obećavam " , dodao je on , kada je vidio nedoumicu u Bunjijevom licu .

„ Onda dobro " , rekao je Bunji on je predao pismo i gledao Ai-wana jedan trenutak . Onda se je otvorio . „ Sa Tamom – to je tako " , počeo je on . Ai-wan je čekao i morao je da se prisili , da ga ne potjeraa . Taj Bunji je bio tako podroban , da će ga on sutra , kada bude bio bitan .

„ Vidjeti će mo " , rekao je Bunji polako i razmišljajući , „ prije još dva dana je sve bilo uobičajeno . Ona je postavila friško cvijeće i brisala je prašinu u Sobi . Dobro ; kada smo bili sami , zamolila me je , da želi preko Sumie nešto da kaže Akiu , ona je došla kratko prije svitanja , i posjetila Sumie . Tako je otišla dakle , da posjeti Sumie . Ja ne znam zbog čega pravo , samo da je bilo nešto između njih . . . Ali to je bilo poslije . ??

„ Kamo , gdje ? Stenjao je Ai-wan .

„ Nakon što je General Seki posjetio moga oca " , rekao je Bunji .

„ On je došao , da posjeti vašega oca " , rekao je Bunji .

Bunji je klimnuo . „ I moj otac ju je pozvao u sobu i pričali su . Ja sam to večer bio zakasnio , jer sam taj američki film gledao , on se zove , čekaj malo , kako se zove ? - "

„ Ah , u božje ime " , stenjao je Ai-wan

„ Ah da " rekao je Bunji svjetleći , „ Vi ste u pravu – ni je bitno , jer sada kada ja na to mislim – jedna ljupka djevojka i jedan Pljačkaš u njezinoj spavaćoj sobi , a onda se us postavi , da je jedan čovjek , kojeg je prije upoznala – kas nije su se uzeli - bilo je to - dobro , dakle zbog Tame

: - *Kada sam ja iza toga filma došao kući , gorjelo je još svijetlo u sobi , u kojoj su pričali . Tako - "*

„ Imate li moje pismo ?" Prekinio je Ai-wan .

Bunji ga je pogledao – izgledalo je da ne razumije . Ali Ai-wan nije imao sada vremena , da nešto objasni . On je izvukao Tamino pismo .

„ Ja neću da kažem ništa - " počeo je Bunji .

„ Ja neću više da čekam " , ponovio je Ai-wan ljutito .

„ Onda ja sam skoro bio gotov " , rekao je Bunji prijateljski .

On se je pustio da padne na leđa u krevet . „ Svi ti ljubavni virovi - " On je počeo da se smije .

Ali Ai-wan ga nije čuo . Njegove oči su gledale riječi na cvjetnome papiru .

„ Ai-wan , ja kažem tebi , ja ne želim niti za koga da se udam " , pisala je Tama . „ Ali moj otac kaže , da će biti rata sa Kinom , i to je sve promjenilo . Čak i moja majka kaže , to je moja obaveza , da se udam za Generala Seki , on da će se on odseliti , i boriti se za domovinu . Više se nije trzala . Ja priznajem moju dužnost – to nije nama namjenjeno . Tama . "

Pred njezinim imenom je bila jedna riječ prekrížena . Ali on je znao , kakva je to riječ . „ Tvoja Tama " , ona je pisala . Onda su imali tu riječ „ Tvoja " sa kistom napisano . - Obaveza ! Kao jedna droga , kao otrov je to bilo svima u krvi . Ako ali Madam Muraki – on ne smije niti jedan trenutak da se oklijeva .

„ Dali ću ja biti sa vlakom ili sa Avionom prije tamo ? " pitao je Bunji .

Bunji se je pripremao .

„ Gdje biti ? " pitao je on .

„ U Kyushu " , rekao je Ai-wan .

Bunji je klimao glavom : „ Moj otac neće da dozvoli , da je vi vidite ” , rekao je on sažaljivo .

„ Ja ću je već nekako vidjeti ” , odgovorio je Ai-wan .

„ Dobro ” , rekao je Bunji oklijevajući , „ noćni vlak je otišao , a Avion je naravno brži nego jutarnji vlak - ukoliko Avion ide . Uvijek postoji mogućnost , da dođe do lošega vremena ili nečega između . ”

Ai-wan je otvorio prozore . Nebo je bilo puno oblaka a mjesecina je ležala jasna i mirna preko grada .

„ Čovjek može da vidi do Fuji-San ” , rekao je Bunji .

„ Ja ću sutra da uzmem Avion ” , rekao je Ai-wan odlučan . „ U svakome slučaju mora unaprijed ostatak noći neka ko biti proveden . ”

„ Ja ću spavati ” , rekao je Bunji .

„ Onda možete da imate moj krevet ” , rekao je Ai-wan .

„ Ja ne mogu da spavam ” . On je sjeo za stol i stavio svoju glavu na svoje ruke . Što je samo trebao da radi , što je samo treba da radi ?

„ Ja ću da vama pomognem , ako mogu ” , rekao je Bunji mirno , „ ali ja se moram sutra javiti . ”

„ Avion neće startati prije dvanaest ” , mrmljao je Ai-wan .

„ Ne , potvrdio je Bunji . „ Dakle dobro , ako me Shio za nešto treba , mogu ja , nakon što . . . , sa njima putovati . Ja mogu njoj onda možda jedno pismo ili inače jednu obavijest od vas dati , u slučaju da nemate mogućnosti , da ju vidite . ”

„ Da ” , rekao je Ai-wan i pogledao , „ to je jedna dobra misao . Bunji , vi ste stvarno jedan dobar prijatelj . ”

„ Hah - ! ” rekao je Bunji . „ Onda dobro – ja vas imam rado – to vi znate . ” On se je smijao i počeo da se skida .

Ali Ai-wan je uzeo pero i papir . Naravno da će on da vidi Tamu – za svaki slučaj , da on nije našao mogućnosti ,

, mogao je Bunji da joj da to pismo . On je pisao i pisao do duboko u noć . On je molio , on je preklinjao svoju ljubav .

„ Čak ako naše zemlje vodu vodile i rat , moja Tama " , pisao je on , „ tako to nije imalo ništa sa nama . Ti i ja , mi smo ne ovisni od toga . Mi pripadamo jedno drugome . To je jedna slučajnost . To je jedna slučajnost , da Vlada - " On nema Simpatija za sadašnju kinesku vladu - to nije ta koju je on želio !

Dok je Bunji duboko i mirno disao , pisao je Ai-wan sve , što ga je pritiskalo , Tami . Onda je sjedio dugo i čitao , što je on njoj čitao . Kada je na kraju pismo zajedno savio , bio je mjesec zašao ; bilo je tamno i jutro još daleko . On je ugasio svjetlo i legao je obučen , kako je on bio , pokraj Bunjija , i kako jedan čovjek , koji posrće i pada u jedan bunar , potonuo je brzo u duboki san .

Bunji se je pokretao , Ai-wan se je probudio .

„ Koliko je sati ? " pitao je Bunji omamljen . Sunce je sjalo u Sobu .

Ai-wan je pogledao brzo na sat , koji je nosio na zglobu ruke . „ Pola devet " odgovorio je on .

Bunji se je pokretao , Ai-wan se je probudio :

„ Akio i ja , mi moramo vlak u devet da dostignemo " , rekao je . On je počeo , da svoju odjeću navlači , i skočio je ka kadi , da bi si lice i glavu ispod tekuće vode oprao .

„ To je jedan dugi put ; ja ću da si negdje nešto kupim za jelo i u vlaku za vrijeme vožnje oprostim ! "

Kod pričanja počeo je svoj kosu .

„ Ja ću da se vratim , tako brzo kako mogu " , obećao je .

„ Tako dok me Shio ne bude više trebao , ja ću da odem - "

On je stavio svoju kravatu nekako ; zakopčao svoju Jaknu i potražio svoj u kapu , sve istovremeno . Već je bio na vrat ima . „ Hah - ! " rekao je smijući se i bio je nestao .

Polako je Ai-wan ustao . I ako je bio spavao , bio je još , umoran . Skinuo se , oprao se i obukao svježu odjeću . On da je sjeo , pročitao je Tamino pismo i odgovor skroz i pažljivo . I upravo tako kao da je dan kao prošli , pošao je u restoran , doručkovao , i otišao u skladište .

Veliki komad Jade , koji je Shio toliko gladio , bio je otišao . Sa nedoumicom ga je Shio poneo sa sobom kući . Ai-wan je iznenada postao ljutit , kao da je nešto vrijedno izgubio . Ali i dalje je radio , uvijek i uvijek je uspoređivao . Sve je bilo ne bitno , sve do jednoga : - Može li on Tamu u pravo vrijeme dosegnuti ? I ako ju bude uspio kontaktirati , dali će on uspjeti da je uvjeri . . . ? Onda su mu došle misli , uvjeriti , a što ? Što da kaže Tami , što da radi ? Gdje bi mo gao da je povede ? Zadržao je unutrašnjost . U svojem ponašanju držao je korijenje jednoga drveta Višnje , odrezana , obojanoga i ispoliranoga ,kao lice slično starome koboltu . Kada se je nagnio i posmatrao , izgledalo mu je kao da pos matra oči jednoga ljutoga staroga čovjeka . Gdje u cijelom svijetu je postojalo jedno mjesto za Tamu i njega . . . ?

I prije nego što je našao odgovor na to pitanje , čuo je kako netko više njegovo ime . Bio je Bunji . Sa licem u nedoumici i brizi , došao je do vrata .

„ Ai-wan ” , mucao je on , „ Shio - gdje je Shio ? ”

„ Ja ga nisam vidio ” , rekao je Ai-wan uplašeno .

Koboldno lice je odgurnulo ruku . „ Bunji – ne – što - ”

„ Akio ” - gutao je Bunji , „ Akio- Akio - ”

On je držao prema Ai-wanu jedan list papira . Sa finim jasnim perom je Akio sljedeće napisao :

„ Na moga oca i moju braću . Ja sam sljedeći korak , koji ću sada da napravim , potpuno razmislio . I ja sada znam , zbog čega sam ja ponovo tražen , da se prijavim kao vojnik . Mi će mo biti poslani za Kinu , da se borimo . Ali ne po

postoji ništa u životu za što , za čega bi se ja borio . Ali sasvim sigurno ja ne želim učestvovati u ubijanju nedužni ljudi , svejedno koje Rase . Sasvim sigurno ne postoji druga mogućnost , da se naređenje od Cara odugovlači , kao ona , koju ću ja sada da izaberem . Kada taj papir bude u vašim rukama , ja ću svoje tijelo da Fuji-Sanu predam .

I sa mnom je Sumie , sada kao i uvijek . "

„ Kada – kada - ? " mucao je Ai-wan .

„ Kada sam ja na kolodvoru pitao za moju kartu za vožnju " , gutao je Bunji , „ a kada sam ja svoje ime naveo , rekli su , da je čovjek za mene predao . Ja sam preuzeo i čitao , i kada su mi suze izbile , uzeo mi je jedan Oficir iz ruku , čitaj – bio je jako ljut i rekao – on je rekao , Akio je jedan izdajnik , i on nema pravo da da se ubije ; za jedno vrijeme – u koje je Car trebao vojnike - " Suze su pojurile niz Bunjijevo lice .

„ Znali Shio to već ? " pitao je Ai-wan tiho .

Bunji je odmahivao glavom .

„ Dođi " , rekao je Ai-wan . On je ispružio ruke i prihvatio Bunjija , i onda je osjećao , kako kratke široke ruke njegove uske ruke stišću . Bez da su i jednu riječ rekli , pošli su ka Shiovoj radnoj sobi . On je sjedio za svojim radnim stolom . Prije nego što je podigao glavu , da pogleda , položio je Ai-wan Akiovo pismo pred njega . On ga je pročitao . Njegove oči su blicale , njegov izraz lica je bio iznenađen , on da je pao i na kraju od spoznaje bio označen . On je odložio papir .

„ Ja sam uvijek znao , da će on jednoga dana da učini " , rekao je Shio mirno . „ On je lebdio između života i smrti . Smrt mu nije izgledala ništa manje slađom nego život - " On se je suzdržao i gutao . „ Kada smo mi bili djeca – ako negdje nešto nije uspjelo - želio je uvijek da

umre . " Oni su šutili . Onda je Shio rekao teško : „ Bunji ti moraš brzo kući da ideš . Ja moram da vidim – dali se može negdje da nađe njezino tijelo . Ponekada ne skoče – ti nesretni – okomito u Krater - "

„ Ja ne mogu " , rekao je Bunji . „ Ja se moram danas po podne javiti . Samo su mi to malo vremena odobrili .

Oni su ga pogledali iznenađeno .

„ Ja moram za tri dana da uplovim " , rekao je Bunji opušteno , „ prema Manduriji . "

Oni su stajali tu i nisu znali , što da kažu jedan drugome .

„ Ja sam Japanac " , rekao je Bunji , „ ja moram ići " .

„ Ja znam " , rekao je Ai-wan polako , „ razumijem " .

Njemu je jedna misao došla . On se je obratio na Shio : „ Ako mi vi poklonite povjerenje , ja ću umjesto da idem vašem bratu otići vašem ocu " . On je imao čudan osjećaj , kao da je skrenuo svoje puteve . I ako stvarno tako što postoji ?

„ Idite " , rekao Shio . „ Zamolite mojega oca , da se ne srdi na Akio " .

Tako je smrt otvorila mu vrata ka Tami .

Za vrijeme dok je objašnjavao , što se je desilo , skrio se je jako blizu iza svoji roditelja . Mr .Muraki ga je kao prvo sam primio . On je slušao , čitao i šutio . Pismo je brižljivo savio u mali četvero ugaoni oblik i stavio u džep rukava . Onda je on rekao : „ Dajte moju kćerku i njezinu majku pozovite " .

Ai-wan je bio izašao , onda je jednu od posluge pronašao i rekao joj . Onda je pošao nazad ka Mr .Muraki , koji je bez pokreta tu sjedio i nije ništa rekao , kada je Ai-wan sjeo .

Jedan trenutak kasnije otvorila su se vrata i Madam Muraki je ušla . Ai-wan se je podigao , bez da je pogledao .

Bilo je ne uobičajeno , da podigne pogled , i tako je stajao on kao da se je malo u stranu okrenuo . Ali on je znao , on je osjećao , da je Tama bila u sobi . Ispod odozdo udarani pjesama mogao je on da vidi porube plavi Kimona na podu da vidi . Napokon je ona bila tu !

„ Sjednite ” , rekao je Mr .Muraki .

Oni su sjeli , a Mr .Muraki je izvukao iz rukava Akiovo pismo . On je čekao jedan trenutak , njegovi zubi su bili za jedno stisnuti , njegove čeljusne kosti su se pokretale . A on da je on počeo jasno i mirno da čita , što je Akio napisao . Kada je završio , savio je pismo ponovo zajedno i stavio ga u svoj rukav . Oni su sjedili šuteći tu . Jedan puta je čuo šmrcaje ali je brzo bilo prigušeno . On je znao , bila je to Tama . On je pogledao brzo prema njoj . Ona se je ugrizla za usne , njezine ruke su bile uvijene . Madame Muraki je sjedila pravo poput svijeće , suze su išle na njenome licu . Ona je podigla svoje ruke i sušila je svoje oči , ali ona nije rekla ništa .

„ Za jednoga sina , koji je svojemu Caru i svojemu ocu bio neposlušan ” , rekao je Mr .Muraki sa istim mirnim glasom , sa kojim je to pročitao , „ ne možemo mi da vjerujemo . Zato ne dopustite u moju kuću nikakvu žalost . ”

Njegove ruke su malo drhtale , sa prema gore okrenut im dlanovima na svojim koljenima , i on je kašljao . „ I to je sve ” , dodao je on i obratio se na Ai-wana . „ Vi će te željeti jednu noć da spavate , prije nego što se vratite ” , rekao je on .

„ Oni su našli sobu pripremljenu ” .

„ Hvala Mr. Muraki ” , mrmljao je Ai-wan .

Između toga potisnutoga žalovanja počelo je njegovo srce iznenada da divlje udara . Sada je poznavao put ka vodopadu , koji je ispred Tamine sobe padao ; njegovo

pismo nije bilo više potrebno .

„ Ako Vi nas želite da izvinete " , rekla je Madame Mura ki tiho .

Mr .Muraki je klimnula i Ai.wan je ustao ponovo . Ponovo je podigao brzo svoje obrve . Vidio je u Taminim oči ma ; one su bile suzne i ipak umoljive i pune topline , i on je znao , da ga ona očekuje .

Nešto malo poslije ponoći stajao je on pred njezinom sobom ; on se je skrivao u sjeni teškoga visećega krova iznad mjesecom , i svirao svoju malu melodiju nasuprot zida . Isto vrijeme kliznuo je zid unazad . Ona je stajala tu . On je vi dio njezino lice ; bilo je blijedo na odrazu mjesečine . Da bi ga spriječila da priča , stavila je svoj prst na svoje usnice , i on je osjetio miris njezina Roza parfema . On se nije pokretao . Skoro nije niti disao i osjećao je njezino prisustvo .

„ Dođi u sjenu verande " .

Njezino šaputanje je bilo tiho kao udaranje krila jedno ga Kolibra . Bez riječi prišao je na podlogu , koju je ona prigurala , da bi zvukove njegovih koraka prigušila . Oni su stajali jedno prema drugome i pogledavali su se bez riječi . On da je ovijao ruke oko nje . Još nikada u životu nije on ruke raširio da bi prigrlio jednu djevojku . On nije znao , kako se tijelo jedne djevojke osjeća , ali on ju je stisnuo i usprkos svojoj sreći ispunilo ga je čuđenje tome , da ta žena , koja se je na njega oslonila , bila je drugačija nego on , a ipak mu je pripadala , jedan dio njega je bila . Bez pokret su stajali jedno pokraj drugoga .

Onda se je uvila nešto malo unazad .

„ Oh " , rekla je tiho , „ i ja sam si rekao – ja ga neću – ako on dođe , neću da ga pustim unutra " .

„ Ja sam te našao " , rekao je slavljenički . „ Ti nisi nig

dje siguran od mene – nigdje " .

„ O ne , Ai-wan " .

„ O ipak , Tama " .

„ Znaš li ti , da će da bude rata ? " .

„ Nikada između nas ! " .

„ Ja ne mogu - ja ne mogu - ali ne postoji izlaz za nas .
Ja moram da ispunim svoju obavezu . " .

„ Prije nisi nikada za svoje dužnosti držao , za jednoga staroga čovjeka , tebi morskoga čovjeka - da - se udaš " , šaputao je on .

„ Ne , ali sada je sve drugačije . U ratu se bore Japanski ljudi , i sinovi rođeni od japanski žena . " .

„ Tama - ti si jedna moderna žena " , rekao je srdito .

„ Ne , ali stvarno - što mi možemo inače da učinimo ? " .

On ju je obuhvatio čvršće . Njegovo srce je tuklo tako jako , da su ga prsa boljela .

„ Ne " , rekao je on razmišljajući , „ ti ništa . Ti i ja , mi će mo da idemo dalje – negdje , gdje nema ratova – gdje nas nitko neće da nađe – gdje je svejedno , da sam Kinez , a ti Japanka . " .

„ Takvo jedno mjesto ne postoji na svijetu " , rekla je ona tužno .

„ Ima - ima , postoji - " rekao je on . „ Obećaj mi samo – da se ti nećeš udati za njega . Ja ću sve da pripremim - i tebi ću reći - " .

Koraci su se čuli . Jedna grančica se je čula kako pucketa . Popeli su se jedno na drugo . Vidjeli su Mr .Murakija koji je bio zalazio iza ugla kuće . Tama je uhvatila Ai-wana ispod ruke i povukla ga tiho u svoju sobu . Niti dvadeset kor aka od njega udaljeni stajali su iza zatvorenoga zida , on je bio kod vodopada stao . Držao je on glavu pognuto . Oni su mogli da vide njegovu kosu na mjesečini kako svijetli .

U svojoj ruci je držao grančicu Myrten , koju je prije sa drveta odkinuo . On je ostao tako dugo da stoji , da su njih dvoje od čekanja se ukočili . Onda se je pomjerio , da bi grančicu Myrten stavio je ispod vodopada u jezerce . Čuli su ga kako

šmrca , i vidjeli su , kako se je okrenuo i umoran otišao dalje u unutrašnjost vrta . Nisu se usudili pomjerati . Ai-wan se je nagnuo ka Taminim obrazima ; ona je bila nježna i meka i mirisala je tako svježje kao jedna Aprikoza .

„ Obećaj ” , šaputao je on .

„ Oh ” , rekla je ona . „ Ti moraš da ideš . ”

„ Obećaj mi samo da ćeš me čekati ” , molio je on . „ Samo dok mi znamo , dali će da bude rata ili ne . Možda neće biti ništa . ”

On je osjećao , kako se njezine tople usne pomjeraju po njegovim obrazima .

„ Idi – idi ” , šaputala je ona . „ Ja čujem nešto . ”

On je kliznuo van u mjesecinu i pošao nazad u svoju sobu . Navodno , mislio je on , navodno postoje otoci u moru , daleko od rata i jada ljudi . On je ležao osluškujući na svojem mjestu . Navodno da postoje takvi otoci ! I sada se je sjetio , da ona nije ništa obećala .

„ Ovo je ” , rekao je Mr .Muraki , „ to je General Seki . ”

Ai-wan je na sljedeće jutro sam doručkovao , onda je , nesiguran , koje od svoji postojeći planova treba prve da uradi , onda je pošao u od familije nazivanu sobu modernim Salonom . On je još uvijek radije sjedio na stolicama nego na ležajevima , a u toj sobi su se nalazile velike , strane stolice , koje su bile presvučene u zeleno . Prije godina , dok glavni posao nije još na Yokohamu bio prebačen , je Mr .Mu raki taj namještaj u jednoj kupovnoj kući vidio i kupio , da bi u jednoj prostoriji imao , u kojoj je

mogao da prima evropske i američke mušterije . Koja je sada rijetko bila korištena , Ai-wan je tamo bio otišao , da bi čitao , ili da bi bio sam , jer samo ta Soba u kući imala žbukane zidove i vrata u evropskom stilu .

Na to jutro je jedva da je sjeo jednu cigaretu pripalio , kada su se vrata iznenada otvorila i on Mr .Muraki i iza je još jedna debela kratka pojava u Uniformi , su se pojavili . Ai-wan je skočio . Jedan trenutak dugo izgledao je Mr .Muraki zapanjen . Ai-wan se je naklonio . Sva krv izgledalo mu je u toj sekundi se podigla u glavu i tamo u velikoj brzini di vljala , dok je njegovo tijelo postalo bez snage i hladno .

„ Ovo je " , rekao je Mr . Muraki ka Generalu Sekiu , „ to je sin kineskoga Bankara Wu Yung Hsin . "

General Seki je klimnuo kratko u pravcu Ai-wana .

„ Ja sam želio upravo da odem " , rekao je Ai-wan Mr . Murakiju .

„ Ne " , rekao je General Seki , „ Vi će te ostati " . Teško mu je padalo , da zauzme mjesto u svojoj novoj Uniformi , i njegova sablja je udarila u jednu stolicu .

„ Kako vi želite " , mrmljao je Mr .Muraki okrenut ka Generalu Seki .

Tako nije preostalo Ai-wanu ništa drugo , nego da sjedne na jednu stranicu rukohvata drvene stolice . U prolazu su u njegovome mozgu počele su da se formiraju određene misli . Kakav jedan očekivani životinjski , Čovjek ! Sasvim dovoljno začuđujuće , ličio je na jednu kornjaču . Njegova bez grla kuglasta glava nestajala je u njegovoj kragni . On je imao jedno ugaono , ravno lice , i jedne sive brkove koji je bio oštucanu jednu kratku četkicu . Ali nije izgledao staro , mislio je Ai-wan . On je izgledao ako ne mlado , ali ipak snažno , strog i kao osoba koju se moli .

„ Može biti , da mi vi možete da date jedan odgovor " ,

rekao je General Seki . „ Možete da mi kažete , u kojima Gradovima Mandšurai se nalaze Banke vašega oca . ”

Odmah mislio je Ai-wan : „ Ja mu to neću da kažem ” . Sada se je sjetio , da je jedan puta od En-lana čuo , to je bio jedan jedinstveni način Japanaca uvijek postavljati pitanja i uvijek probati , čak male stvari , koje su izgledale beznačajne , ispitati . To bi bilo blesavo , on bi onda - ”

„ Ja ne znam ” , rekao je on .

On je izgledao jedinstveno , da vi to ne bi mogli znati ” , rekao je General Seki nakon jedne pauze . On je pogledao Ai-wana prodorno . „ Ali to ne šteti ništa . Ja imam informacije u mojoj glavnoj Postaji . Ja pitam samo za pojedinosti , jer upravo pričam o planovima s Mr .Murakijem . Ali možda mi možete da kažete , koliko sati je udaljeno Peking od Charbina ? ”

„ Ja sam veliki dio moje mladosti u Šangaju živio ” , odgovorio je Ai-wan .

Jedna mala crvena žila je počela na Generalovom čelu da se pomjera . Ka Mr .Murakiju okrenut , rekao je on sa glasnim tonom :

„ Ostavimo onda Plan , kako smo sam ja rekao . Jedan pravi poljski pokret to neće da bude - tri tjedna će da bude dovoljno , da bi se par kineski Revolucionara potisnulo . Sada je premalo vremena . Ja ću prekinuti odmah . Ali ako se ja vratim , uzeću si godišnji odmor – on je napravio jednu malu pauzu cerio se ružno – to će mi biti nešto najdraže u životu ” .

Ai-wan je sjedio tu i gledao toga čovjeka . On je počeo polako da shvaća , da ga je General želio razboljeti , jer je on bio jedan kinez ; najmanje želio ga je potisnuti . Jedna divlja srđba počela je u njegovome srcu da kuha . Iznenada je osjetio , kako je njegova glava čista i

hladna po stala . Tri tjedna će da bude dovoljno – želite li ? Prije par minuta još bio je spreman da kaže , da mu je to ne moguće , da mrzi Japan , ali sada je našao nešto u Japanu , da je on mrzio – bio je to taj čovjek , taj vojnik , taj u mjerilima slavni Gospodar , koji je pred njime sjedio i želio da se oženi za Tamu .

„ Zar ne očekivate otpor ? ” pitao je on mirno .

„ U slučaju da Kinezi budu pružali otpor ” , rekao je General Seki visoko voljan , „ početi će mo mi sa bombardiranjem - ”

Sva mržnja , koju je on želio da doprinese , ispunila je Ai-wanovo srce . Ovdje se ne radi o njegovoj mržnji , radi se o tome , da neće da bude rata .

Iznenada se je on okrenuo ; nešto malo nesiguran izašao je iz sobe i zatvorio vrata . Vani se je malo zadržao ; osjećao se je jadno i kratkog daha , ali njegova glava je bila potpuno bistra . On je morao poći ka Tami , da bi joj rekao , da je Seki sam rekao , da neće da bude pravoga rata .

Jedna djevojka sa posudom sa svježim uređenim cvijećem je prolazila .

„ Gdje je Tama ? ” pitao je on .

Ona ga je pogledala iznenađeno . „ Na Istočnoj verandi , Gospodine ” , odgovorila je i cupkala na nogama .

On još nikada nije bio u unutrašnjim prostorijama od te kuće , jer nije bilo uobičajeno , da se muškarci tamo zadržavaju , ali ipak on se je uputio kroz kuhinju i dalje . On je pronašao Tamu na jednoj maloj četverokutnoj Verandi . Tu je bila ona sama , ispred nje na jednome stolu ležalo je Cvijeće i trave . Ona je izabrala nešto malo srebrene trave , da bi stavila u Vazu sa Paukovim Ljiljanima . Kada je Ai-wan to vidio , prekinio ju je .

„ Ai-wan , ti - " počela je .

Ali i prije nego što je ona mogla da počme da priča , pozvao je on : „ Tama , on je grozan . "

Ona je stajala tu i stiskala Srebrnu travu između svoji ruku ; on je vidi bol u njezinim očima .

„ Da on je grozan " , šaputala je ona , „ ja sam ga vidjela sinoć , nakon što sam ja rekla - "

„ Da neće da bude rata " , prekinio je on nju ! " On joj je ispričao . „ Seki je rekao da neće da bude rata ! " On joj je spričao , što je on čuo i onda je mislio na svojega oca i poslužio se je na jedan način , bez hemunga : „ Muškarci kao moj otac " , rekao je on , neće nikada da dožive jedan rat sa Japanom . Moj otac ima moć , Tama- čudovišnu moć - Novac - "

On je ispunio jedno staro sjećanje da se probudi u njemu . Kako će En-lan da se ponese , zbog takvoga razvoja događaja ! Nikada En-lan neće da bude u stanju , svoje osjećaje te mlade Japanke da razumije , niti kako je on voli . En-lan nije mogao da razumije , kako netko može da voli je dnu Japanku .

„ Naravno , ako ne bude rata " , rekla je Tama polako , „ onda je sve drugačije . Ako je on samo moj otac , koji me pokušava prisiliti - "

„ Ja ti se zaklinjem , da neće da bude rata " , rekao je .

Ispod zavjese da čiste i brišu prašinu , počela je posluga , oko Tame da šapuće : „ Mogu li ja vama da pomogn em , Gospodarice " , animirala je malo jedna , pa malo druga .

On ih je pogledao ljutito .

„ One mene podsjećaju na ose " , rekao je on Tami . „ One su odlučne da za ništa , nas ne ostave same . Ali ja neću da odem odavde , dok ne budem znao , da je tebi jasno - u tebi samoj , mislim ja . Znam , ako ti nešto poduzmeš - "

Sa svojim velikim tamnim očima pogledala ga je čvrsto . Ona je bila jako blijeda ; u svojoj napetosti nije on to bio još primijetio .

„ Ako neće da bude rata " , rekla je ona , „ neću se onda naravno udati . "

Tako je on na kraju njoj obećao !

„ Onda ću ja da zamolim tvojega oca za tebe " , rekao je on slavljenički . „ Računaj sa time . Ja ću da budem tako staromodan , koliko on želi . Ja ću da nađem jednoga posrednika i dobiti ćeš prave poklone . Ti nećeš nikada da saznaš , sve dok ne bude sve u redu " .

Ona je položila Srebrenu travu na svoje obraze i šutila . On se je naklonio , pogledao je duboko u oči i otišao . Kada se je još jedan puta okrenuo , da bi je vidio , bila je okružena sa uposlenom poslugom , a od vrta je dolazila Ma dam Muraki tako žurno , da je njezina odjeća lepršala . Ali bilo mu je svejedno . Sve što je bilo rečeno , već je bilo rečeno .

Bez daljnjega opraštanja i bez da su još nekoga vidje li , napustio je on kuću i pošao za Yokohamu nazad .

Napokon su u Novinama javljali i bilo je na ulicama se govorilo , da neće više da bude rata u Mandšuriji . Kako se je mislilo , Novine su pričale o „Nagodbi " , koja je postignuta . Narodna skupština je sazvana . To je značilo , da Vlada - dakle Chiang Kai - shek - neće željeti da se bori . On je nagađao , da njegov otac na tom nagađanju o miru će da bude prisutan .

On je želio da skrene pažnju . Nema razloga da misli na takve stvari , koje on ne može da ispita ili promjeni ! Sloboda ! Sloboda znači za njega samo Tama - Tama i duge zajedničke sretne godine . On je sada bio sretan , da se on ni je se brzo i stravstveno zaljubio u Tamu , nego polako

kroz četiri godine poznanstva , prijateljstva i privrženosti . On je imao vremena , da sve , što se tiče ženidbe , prije procjeni , nego što se to dogodi . Sada , da je sve dolazilo sa slobodom , kako i pripada , biti će zauvijek zaključana . Svoj osobni život će da vodi po strani , jedan život rada , učenja i radosti , zajedno sa Tamom - Godine osobnoga mira i Ispunjavanja . Nacija će se morati sama za sebe da brine ! U jednome takvome svijetu nema inteligentno biće nikakvo nadanje na život - to znači , čovjek se zatvori u jedan svijet , koji si je čovjek sam formirao .

Bez da je nekome nešto rekao i u vjerovanju u Tamu , pošao je on na izvođenje svoji osobni Planova Uskoro je i pronašao jednoga staroga poslovnoga posrednika za ženidbe i tako je pošao ka njemu . Za jednu određenu tarifu bio je čovjek na sve spreman , da ka Mr .Murakiju ode , i da mu Ai-wanove želje izloži .

„ Ali vaše Fotografije ” , rekao je stari čovjek .

Ai-wan je želio da odgovori , „ čovjek zna kako ja iz gledam ” ; ali je šutio . Sve treba da ide po mjerilima običaja . Naoko izgledajuća jednaka forma davala mu je sigurnost . On se je dovoljno oslanjao ; to mu nije ništa donijelo . On je pošao dakle , da si učini jednu sliku , i kada je bila gotova - on je bogato platio , da bi brzo dobio – i dao je starome čovjeku . On nije nalazio , nije se vidjelo ništa ne obično , na slici predstavljenome licu ; on je izgledao blijedo i slavljenički i prosječno iz svoga evropskoga ugla i japanski Fotograf se je potrudio , da ga uljepša ; on je njegove oči retuširao i dao mu je jedan japanski izraz očiju . Njegove oči su gledale u prazninu i usta nisu izgledala njegovima uopće niti najmanje ,

„ I ja ću vama sliku od Dame da donesem nazad ” , rekao

je stari čovjek lukavo .

„ Nije potrebno ” , odgovorio je Ai-wan brzo , „ ja sam je vidio . ”

„ Dobro , ali jedna slika je za vas ” , opomenuo je stari . „ U ostalom možete da je posmatrate , toliko dugo koliko želite . To je bolje , nego da samo bacite jedan leteći pogled na nju . ”

On je načinio jednu veliku stvar od toga , jer to je njegovoj mušteriji donosilo pravednost . Ai-wan se je smijao , pogledao se je i otišao .

Nema rata ! Život je pravo bio neobičan , mislio je on , dok je kroz male uske ulice išao . On je stao , kupio si je je dne Novine , prelistavao ih dalje u hodu . Ali sa tim nije mogao ništa dalje da započne . Sada je već znao , da to Novine samo kažu , što muškarci kao General Seki propisuju . Tu su postojali članci o nekavim Bataljonima i o Bandama , koje se ne žele da predaju Japancima . Ako je En-lan još na životu , sigurno je bio dolje . Ali navodno da je mrtav . Zbog tih Bandita – tako su pisale novine – da su Japanci samo sa teškoćama uspostavile red i sigurnost za japanske ljude .

Nije bilo za izmjeriti , što te dvije riječi znače – Red i Sigurnost !

Najmanje značilo je Mir , i od svega drugoga trebao je on sada Mir . Tama je trebala da postane njegova žena i oni su željeli da osnuju svoj dom . Tako dok je bilo došlo od toga , želio je da on svojemu ocu piše . On je bacio Novine i vjetar ih je razneo širom ; kao jedan Papirni zmaj išao je on niz ulicu .

On nije računao na to , da jedan stari čovjek će brzo da radi , on je čekao dakle jedno vrijeme u strpljenju . A ka da bi se on po noći probudio , ležao bi i razmišljao . Mrak ga je stiskao , i on se je bojao , previše sretan u nadi jer mu

Tama nije tako sigurna , koliko je on vjerovao . Ali onda ka da bi bio dan , opet bi se sjetio , koliko je ona pouzdano izgledala , kada je on nju napustio . On je osjećao nešto u njoj . Ona nije imala ništa od Peonyine šarmantnosti i volje . Kada je Tama nešto rekla , to je on onda mogao da vjeruje . Ona će da radi svoju obavezu isto tako kao , što će da se za General Sekija da uda , jer je ona bila odgojena , da učini svoju obavezu . Ona nije bila kao staromodne Japanke , ko je su slijepo služile . Ista ustrajanost , koja Tamu ka jednoj odluci je mogla da dovede , mogla je isto ponovo odbrinuti , ako ju za pravo drži .On joj je vjerovao ; utješeni i miran dao se je ne svoj posao .

Dnevno dolazili su i odlazili brodski tovari . On se je na vikao na pogled na kutije , koje su bile otpakovane i koje su sadržavale kineske vrijednosti svi oblika i načina . On se je navikao na to , da je Shio iznad svega bdio i izabirao , što on želi da zadrži . Shiovi fini osjećaji nisu se nikada varali ; sve , što je bilo neprocjenjivo , je zadržavao .

„ Ti bijeli ” , rekao je on nešto sa izvinjenjem Ai-wanu ,, ne poznaju razliku između toga , što je rijetko i između toga što je jedinstveno i potpuno . Sve , što je potpuno , to ću ja u Japanu da zadržim . Ovdje pripada i ovdje je domovina . U budućnosti će sve da bude što je u svijetu - kod nas svoju do movinu da nađe . Nigdje nije ljepota tako visoko cijenjena kao kod nas ” .

Ai-wan nije odgovorio ništa . On se nije suprotstavljao Shio nikada . Stvarno on nije još vidio čovjeka , kojem je ljepota tako hranjiva i pitka kao kod Shio . On je stvarno je izgledalo da se hrani porculanom , od rezbarene slonovače , slikama i vezivom , koje je volio . Kada bi on bio umoran , a on se je lako umarao , on je po prirodi bio jedan mali izglednjeli čovjek , koji je kroz duge sate radio i malo jeo ,

onda bi sjeo jedno kratko vrijeme i milovao bi komad Jade ili jedan komad glatke posude ili jednu bocu vina , i uskoro bi došao mir nad njega i izgledao bi tako osnaženo , kao da je jeo . On je držao stalno jedan komad Jade u svojoj ruci ; bio je bijele boje i uljan gladak od dugoga diranja i topao kao me so . Kada bi iznad svoji brojeva sjedio i mrmljao i računao , položio bi svoje obraze na ruke , koja je komad Jade držala . On kaže , to čuva njegovu glavu od bolova .

Ai-wan je posmatrao Shio sada sa novim očima , ali on nije otkrivao u svojemu blijedome licu ništa od Tamini okrugli obraza i svježeg izgleda ; bili su od iste krvi , i on će Shiovog brata da imenuje , i možda će nešto Shio u svojoj djeci ponovo da nađe . Onda dobro ; on je bio na kraju jedan čovjek dobre volje , i ako ga ljepota glupim radi , postojale su druge , stvari zbog čega bi trebao da zaglupi . Ta čitava zemlja je bila malo pijana od ljepote , mislio je Ai-wan . Ljudi , koji su bili tako siromašni , da su samo imali šaku hlad ne riže za objed , nalazili bi samo par novčića , da bi si kup ili jednu posudu i sjeme za zasijati . Tama je svoj dom lje po uradila sa cvijećem , jer ona je naučila , da je jedna soba bez cvijeća u stvarnosti jedna prazna soba .

Tek osamnaestoga sljedećega mjeseca došao je posrednik za ženidbe nazad ; Ai-wan je započeo , pola od noći da leži budan i da razmišlja o tome , što nije u redu . Skoro se je bio on odlučio , sam da vozi i vidi , kada je on iznenada , jedno veće kod povratka kući , staroga čovjek koji sasvim mirno u velikoj stolici , jednu lulu pušio - našao ga je u svojoj sobi .

„Hah ! ” rekao je on , kada je Ai-wan ušao , ustao je i naklonio se .

„ Gdje ste se bili nalazili ? ” rekao je Ai-wan nestrpljivo .

„ Kod mene na poslu ” , odgovorio je stari čovjek mirno ,

„ na poslu , jer imao sam puno posla . Tu je bio i stari natjecatelj – on se je naklonio – on mora biti smješten , ali mlada Dama je to jako dobro napravila . Otac se je suprotstavljao -razumijete ? - jer to je staroga natjecatelja moglo da uvrijedi . Ali ona je dovela sve ured . ”

„ Kako je to napravila ? ” pitao je Ai-wan .

„ Rekla je da , da će da se ubije ” , odgovorio je stari čovjek . „ Da , i ona je odmah željela da to učini . Ja sam vidio , kako uzima jedan nož , koji je imala pripremljen za svojim kaišom , i ispred naših očiju je ukoso preko ručnih zglobova izvukla - ”

„ Rekla je , ja ću da se ubijem ” , odgovorio je stari čovjek . „ Da , i odmah je to napravila . Ja sam je vidio , kako uzima jedan nož , koji je imala za kaišom pripremljen , i pred našim očima ukoso ga je prevukla preko zgloba - ”

„ Ne ! ” vikao je Ai-wan .

Stari čovjek klimnu je stvarno : „ Prvo preko zgloba , a onda je krenula , da i preko drugoga prevuče , i majka je počela da plače i pala je u nemoć , a otac ju je molio da sa čeka . Tako je stajala tu i krv je potekla iz njezini ruku i prolazila kroz pod ” .

On je objasnio taj događaj sasvim sa uživanjem , ali Ai-wan nije mogao od oduzetosti niti da priča .

„ A majka je došla opet sebi ; teško je disala , i pričala teško nešto o da nema više djece . Ja mislim , Oni su rekli , da su to sinovi ? ” .

„ Jedan je prije kratkoga vremena umro ” , rekao je Ai -wan , „ a jedan , onaj mlađi , je u Kini kod vojske ” .

„ Tako ” , rekao je stari čovjek , a njegova usta su stajala od znatiželje otvorena . „ Onda je otac meni rekao : Čekaj , mi želimo o tome da popričamo . Tako sam ja čekao i našao u kćerki jednoga Baronau u Perfekturi kod

Kyota jednu drugu mladu djevojku za staroga natjecatelja . Baron je bio sretan , da dobije za zeta jednoga Generala , jer ženik njegove kćerke je prije par mjeseci pobjegao i jednu Mogu oženio , što je jednu neizbrisivu štetu načinilo , a vjenčana odjeća je već bila pripremljena , da bi se spasila čast djevoojke , potražili su si jednoga novoga ženika . U njezinoj jakoj nužnosti je samo Nebo poslalo toga Generala , mogao je on da bude star i debeo koliko on to želi . To sam se ja razmišljao i dao se na posao . Tako je došlo , da je jedno ka drugome pasalo , i oni nisu željeli da dođu u kuću , nego u Hotel , južni dio Grada koji leži na moru i tamo se naći sa i popiti čaj jedan sa drugim , i sve dogovoriti kako je običaj . I kako je običaj , bio je dan vjenčanja dogovoren , sa time je stvar bila gotova " .

„ I njezin zglob ? " pitao je Ai-wan . On nije mogao da krvavi zglob zaboravi .

„ Bilo je teško " , morao je stari da prizna . „ I još vjerujem ja , ona je znala da samo , ako ona njezinu krv proli je , da je cilj dosegnut . Do tada je bio stari otac ne popust lživ , ali kada je ona to učinila vidio je on , da je ona bila još tvrdoglavija nego on . . . Dakle stvar je bila uredu . A sada vam ja želim dati jedan savjet . Požurite se , da bude te pokorni , i prije nego što pravo primijetite , jer ako jedna žena je tvrdoglava , čak niti sam Ocean nije tako moćan kao njezina volja " .

On je kašljao , uzeo je jedan komad papira iz rukava pljunio je oprezno i legao ispod stola , tu je mogao da leži , sve dok ga posluga ne pomete . Onda je sjedio i čekao na ostatak pristojbi .

Ai-wan se je smijao , ustao i dao mu Novac : „ Ja ću da vam dam istu sumu na moj dan ženidbe " , rekao je on .

Stari je uzeo novčanice , savio ih zajedno i zatakao u

svoj kaiš .

„ Vi Kinezi ” , rekao je , „ Vi ne vidite nego do sutra . Ali sutra je samo početak budućnosti . A samo jedno vjenčanje je početak braka . Da tako je to . ”

On se je podigao , kašljao , klimnuo i pošao . To mu nije radilo glavobolje . On je zavređivao svoj život sa takvi ma stvarima . A u tome slučaju bila je njegova sreća , da je ta mlada djevojka bila spremna , se ubiti , a da bi se udala za toga mladića .

Kada je bio otišao , počeo je Ai-wan , u brzini da pakuje svoje stvari . Sutra ujutro želio je on ka Shio otići , da zamoli za godišnji i da mu kaže , za što mu je potreban godišnji . On si nije mogao da pred podstavi , da Shio će da bude samo i pola oduševljen , kako je on to činio , kada bi jedan stari komad Jade našao ; on je morao Shio da posmatra kao svojega starijega brata da bi mu dokazao privrženost . On je bio odlučio , da sve učini za Tamu - za Tamu , koja je bila spremna , da za njega umre .

Za Tamin volju on je sve poslovne Formalnosti u Hotelu o sebi uradio . Mr .Muraki i Madam Muraki nosili su tamne ogrtače iz crne Svile , u kojima ih on još nije vidio ; on im je stajao nasuprot , kao da je jedan stranac . Kod njih su bili prijatelji i poznanici , koje on još nikada nije vidio , i za jedan trenutak je bila Tama prisutna , jedna Tama , koju on još nikada nije vidio . Njezina kosa na stari japanski način počešljana i nauljena , a njezino lice je bilo bijelo i crveno našminkano . A kada bi se ona naklonila , smijala bi se slobodnih misli , prazan smjeh jedne puno odgojene japanske djevice , i on nije znao , što on njoj treba da kaže . Samo jed an puta bio je on utješén , kada je ona svoje trepavice pod igla i on njezin svijetli , bio uhvatio brzi lopovski pogled .

*„ Mi smo željeli tu Komediju preko nas da zaboravimo ” ,
činilo mu se da njezine oči sa osmjehom mu to kažu .*

*Tako je on uzeo sve na sebe za njezinu volju . Čak kad i
Mr.Muraki pristane , i da moraju da čekaju na jedno
dopuštenje od strane njegov oca , pismom , nije Ai-wan
ništa rekao . On je bio siguran u dopuštenje . Njegov otac
bi bio za sigurno se potrudio , da svoje prijateljstvo za
Japan i dokaže . On će sigurno da misli , da će Ai-wan
zasigurno i ostati Kinez , i da jedna žena , svejedno ,
Japanka ili ne , to ništa ne znači i to je bila Tamina glavna
zadaća . Da bude kao kćerka a ne Japanka .*

*Kada je došlo pismo , bilo je ovako , kako je Ai-wan u
sebi i mislio . Mr .Wu je pisao na Mr .Muraki , da mu je
čast , da produbi Mir između dvije zemlje . „ Mi moramo
” , pisao je on , „ da dvije prijateljske zemlje međusobno
udružimo , a koji bi drugi put bio bolji nego ovaj ? ”*

*Na Ai-wana je pisao on : „ Ne postoje bolje odgojene
Žene na svijetu nego Japanke ; one su upravljive ,
privržene i kućanice . Ti ćeš da imaš jednu dobru familiju .
I ako će još neko vrijeme biti prekríženo , dovedi je kod
nas , da je mi vidimo . Ali još ne ide - Ljudi ovdje imaju
jedan takav ne razumnu mržnju protiv Japana , zbog
prijašnji nemira ; ali Narod je uvijek bez znanja i u
zabludi uhvaćen . Mandšuriško pitanje će da bude riješeno
sa razumom . Ali čekaj još malo , dok ne dovedeš
japansku ženu u Kinu ” .*

*Ai-wan se smijao , kada je pismo od oca sklopio . On
nije niti želio da se vraća kući , niti sa Tamom niti bez nje .*

*Zbog Tame je on do vjenčanja čekao , bez da ju je po
novo vidio . Vjenčanje je bilo dogovoreno , nakon što je
došlo pismo od njegova oca . Onda se je predao svojemu
vjenčanju , koje je bilo u Hotelu proslavljeno , u kojemu je*

bilo i zaručenje . Ovdje , u istim stranim prostorijama , pola japanskim , pola evropskim , čekali su ga isti ljudi kao i onda , kada su Mr .Muraki i Madam Muraki i Shio sa svojom bez bojnomo ženom i naposljetku je Tama sa njima došla , pili su miješano Vino i pratili Običaje , koje im je stari posrednik za svatove preporučio .

I ako je Tama bila na njegovoj strani , osjećao se je Ai -wan jedno vrijeme neizrecivo usamljen . Pokraj njega je bila jedna šutljiva , našminkana Tama , koju on nije poznavao , a glas i stvarno lice koje nije tjednima niti čuo niti vidio . Čak kada je bila pokraj njega i dok je osjećao njezinu svilu , morao je bodreći sebi da kaže , da je to ona stvarno bila i da je on može kroz praćenje stare mladenke može za dobiti . Mr .Muraki ga nije nikada priznao za zeta , kada bi Ai-wan išao svojim putem sa Tamom , kako je on to radio i činio , tako jednostavno i na kraju se i oženio , dakle radilo se je o njihovome vjenčanju . Ne , to nije bilo vjenčanje već Familijarna stvar .

Kada je sve bilo prošlo i on je to sagledao i svi ti iskreni ljudi iza Mr i Madam Muraki , i primijetio je , da ga sve te Ujne , Stričevi , Bratići i ostali posmatraju sa strahom i stidljivim smjehom . „ Oni su svi izgledali slično ” , mislio je on . „ Čak i sama Tama izgleda isto tako kao i ostali . On je , postalo mu je to jasno , ne Tamu oženio već Japan . U jednom neobičnom načinu sa prisutnim strahom mu je postalo jasno , da je nešto ili nekoga on izdao . A onda je posrednik za vjenčanja rekao nešto za njegovu stranu :

„ Ako se sada želite presvući ” - njegov glas je zvučao jako - prešao je na stvar - „ Mlada će biti spremna . Automobil stoji ispred vrata ” .

Kod tih riječi se je zamislio . Jednoga se je sjetio , da će i on je odlučio , da sa Tamom ka malome Hotelu sa toplim

izvorima ode ; tamo će da provedu prve Tjedne njihova braka .U svojemu trenutnom čuđenju je zaboravio , što leži pred njime . Sada je opet bio ponovo sasvim na stvari i osvrnuo se . Vjenčanje je bilo prošlo . Kada on i Tama napokon budu sami , trebalo bi vjenčanje napokon da počne . Pri pomisli na tako što zaboravio je na sve drugo ; on je pošao u svoju Hotelsku Sobu , gdje on danas ujutro , prije nego što se obuče za Ceremoniju , svoje novo kupljeno tamno plavo europsko Odijelo je pažljivo raspakirao po krevetu . Sve je bilo novo , čak i crvena svileni kravata , koja je pokraj ležala . On je uskočio brzo u te stvari , uzeo novi šešir i požurio se prema dolje . Tama ga je čekala u zatvorenome automobilu . Netko mu je otvorio vrata , uskočio je unutra i auto je krenuo u pokret , tako da su se prebacili jedno preko drugoga

. Tama se je smijala . Kada je Ai-wan ču njezin smjeh , sve se je pretvorilo brzo u toplinu i stvarnost .

„ Tama “ , vikao je on .

Ona je svoju crvenu i bijelu šminku sa svoga lica skinula i jednu jednostavnu odjeću tamno sivo Odijelo sa kožnim cipelama obukla . Njezina kosa je bila opuštena i od pozada počešljana .

Još uvijek smijući pitala je : „ Prepoznaješ li ti mene ? “
Ona je imala svoj uobičajeni izgled ; njezino lice je bilo roza , smeđe i lijepo kao i do sada .

Bez riječi raširio je svoje ruke i ona je potonula na njegovim prsima . Jedan kratki trenutak osjećao je njezino snažno , jedno manje ugaono , ali ipak vitko tijelo u svojim rukama . Ona je bila stvarnost ; njezino samo razumijevanje i Prirodnost je bila njezina prednost . Ona nije koristila Parfem . On je položio svoje obraze na njezine i udisao njezin miris , čista sa sapunom oprana koža . Njezina kosa , koja je bila počešljana sa drvetom ,

mirisala je na Pinie .

„ Tama ” , šaputao je on pola prigušeno od sreće , „ da li smo mi vjenčani ? ”

Ona je klimnula . On je osjećao brzo jako klimanje njezine glave .

„ Da naravno ” , rekla je ona sa sretnim glasom .

On nije odgovorio ništa . On je osjećao u svojim ruka ma , kako pulsirajuća krv kroz njezino drhteće tijelo struji ; bilo je kao jedna potvrda .

„ Onda , Ai-wan ” , rekla je Tama oštro , „ dali je bitno za naš brak , da ti ne zaboraviš , da sam ja jedna Moga ” .

On se je smijao , a kada ju je on vidio , svijetlile su nje zine oči .

„ Ti mi ne vjeruješ ? Pitala je ona .

„ Da , da to ja radim ” , rekao je brzo , „ od tebe ja sve vjerujem ” .

„ Ah ” , rekla je ona , „ to je jedan dobar početak ” .

On je ležao na krevetu i posmatrao je sa smiješkom . Ona je češljala svoju crnu kosu . I ako ju je na svojoj glavi uvila , da bi je zadržala suhom , bila se je još kupala , okupali su se zajedno na jezeru sa toplim izvorima , bili su mokri ; oni su se smijali i igrali i međusobno se prskali sa vodom .

Sada su bili ponovo u svojim sobama i on je ogrtač za kupanje nestrpljivo odbacio , da bi bio sam sa Tamom . On je znao , da djevojke će ga ismijati , to ga nije zabrinjavalo . On im je dao dobru napojnicu i zamolio ih , da zadrže ostale kupaće malo dalje , dok se on i Tama kupaju . On joj ni je ništa o tome rekao , ali se je pripremio , da prije nego što počnu sa kupanjem , da Tama nikada već samo sa njime ide na kupanje . On je bio Kinez i nije trpio tako nešto .

Potpuno naga češljala je svoju dugu kosu . Bila je to

jedna nevinina nagost , tako nevinina kao i kod svake seoske djevojke tada , kada su sa Bunjijem željeli da osvoje vrh . Izgleda , kao da ne osjeća nikakvu razliku , dali je obučena ili na ga . Takva nevinost ga je radila ljubomornim ; bilo je djetinjasto . On nije mogao da izdrži misli , da se je pred nekim - da čak ispred jedne od posluge tako pokazivala . Ali bilo je ne moguće , da joj se to objasni . On je znao instinktivno , da ona to ne može da razumije .

„ Pokaži mi tvoje ručne zglobove ” , rekao je on iznenada .

Ona je stala ispred njega i ispružila svoje ruke . On je vidio , još crveni ožiljak i položio je obraze na . „ Dešava li se često , da se Moge povrijede svoje ruke , da bi dobile svoju želju ? Pitao je on . Ako je on nekada bio nestrpljiv prema Tami - i ako je to bilo ne moguće - , onda bi on trebao samo njezine ručne zglobove da pogleda .

„ To je moj otac razumio najsigurnije ” , rekla je mirno . „ Kada sam to učinila , znao je on , da ja to i mislim , što kažem , što sam i rekla – da ću za tebe da se udam ” .

To je bilo sasvim dovoljno , mislio je on , da se usreći srce jednoga muškarca , ali on je želio više .

„ I ako je bilo već rata ” , pitao je on mazljivo , „ dali bi i onda bila moja žena postala ? - Ja znam , ti si to bio ” .

On je držao još uvijek njezin zglob i gledao ka njoj uvis , da bi vidio njezine oči , dok je ponavljao to pitanje .

Ali ona je odmahivalo glavom , a njezine oči previše prave , da bi on mogao da posumnja .

„ Ne , Ai-wan , to nisam bila ja ” , rekla je ona , „ ka da bi bilo rata , udala bi se za Generala Seki . Zar ti ne znaš , da sam ti rekla , da ja to moram učiniti ? ”

On nije mogao čak niti svojim očima da vjeruje .

„ Ja ti ne mogu da vjerujem ” , rekao je on .

„ Onda razumiješ li ti mene još uvijek , ne ” ,

odgovorila je ona brzo . „ Ako bude rata , Ai-wan , ja neću onda imati sama sebe , već ću da pripadnem Domovini " . U ratnim vremenima svatko pripada svojoj Domovini " .

„ Stari Seki nije Domovina " , rekao je oprezno .

On je još uvijek držao zglob , ali je imao neobičan osjećaj , kao da se je nešto promjenilo . Zbog čega se je porezala ? Još prije nekoliko trenutaka je on sa dodirivanjem i čuđenjem gledao na tu crvenu liniju na bijeloj koži .

„ On je jedan jako bitan General " , rekla je jednostavno . „ Car mu poklanja svoje povjerenje " .

Dakle ona je rekla „ Car " , bilo je , kao da priča o svim bogovima . Iznenada se probudila ljubomora na nešto , što on nije poznavao .

„ Ti me smiješ voljeti " , rekao je on . On je pustio njezin zglob , namjestio se i položio svoje ruke na njezine bokove . Osjetio je njezinu čvrstoću , savitljivo meso na njezinim obrazima i on može da čuje njezino srce kako udara .

„ Ja volim samo tebe " , odgovorila je ona mirno i uzela svoju glavu u njezine ruke . „ Ja ću te uvijek voljeti " .

„ Zbog čega onda kažeš , ako je bilo rata - " on je želio od nje da čuje , da njezina zajednička pripadnost nije njezina unutrašnjost , čak ako svijet ispod njih se i razapeo .

„ To nema ništa sa time , što ja tebe volim " .

Ona je blago prošla kroz svoju kosu . „ Ai-wan , vidi – ja sam Japanka , ako je moja dužnost - " .

„ Mirno ! " rekao je on . On nije želio , da ona priča o obavezama .

„ Prema meni imaš obaveze , samo prema meni " , mrmlja je on , „ ne postoji niti jedna druga za tebe ! " .

„ Ponovo je uzeo njezinu ruku i prešao sa vrhom svojega jezika niz ožiljak ; sa cijelim svojim tijelom osjećao je on

nju lagano uz sebe .

„ Ne pričaj ništa ” , šaputao je on , „ nemoj da ništa pričamo ” .

On je želio samo da osjeća , ništa drugo . U osjećaju ni je bilo ničega razdvajaju čega između njih . U njihovoj krvi je ležao isti ritam , isto potraživanje ; to je bilo to glavno iz među Muškarca i Žene - samo to . Ona je bez riječi bila slušala i pasala mu je kroz nježnost , i pokretima koje je osjećao .

Nakon jednoga trenutka on se je povukao iznenada pola prijateljen nazad . Ona je jedan pokret rukom napravila , koji jedna tek udana mlada djevojka , djelovalo je odbojno to što mu je pokazivaa , da u tim stvarima nije bez znanja . On je malo nešto izgovorio .

„ Što si ti rekao ? ” pitala je ona .

„ Ja sam rekao - odakle ti to znaš – odakle znaš za tako što ? ”

Sa , čistim , nevinim čuđenjem gledala je ležeći ka njemu .

„ To sam tamo naravno naučila ” , rekla je , „ kod jedne iskusne stare Geiše . Moja majka me je pustila da od nje učim ” .

Ona je bila bez sumnjičava i tako nevinna kod takvoga objašnjenja , da je on bio začaran i u isto vrijeme užasnut . On je namještao jedan pogled ; on se je borio sa sobom , on nije znao , koji osjećaj je bio jači u njemu .

„ Ali što je , Ai-wan ? ” pitala je ona .

„ Tvoja – stvarnost ” , izneo je on na kraju , „ ona - ona je , to što me plaši ” .

On je mislio : „ Ona neće razumjeti , o čemu ja pričam ” .

Ali ipak ona je razumjela . Ona ga je po smatrala

jedno vrijeme , onda je rekla svojim mirnim , povučenim načinom : „ Budi razuman , Ai-wan . Dali je bilo točno , jednu mladu djevojku oženiti u njezinu neznanju , što muškarcu , kojeg voli , je ugodno ? Ja sam naučila , za tvoju odjeću da se brinem , prehranu , koju ti rado jedeš , da kuham , za tvoju kuću i tvoju djecu da se brinem . Ne moram isto biti opominjana , što mi je posao , i da ti pokažem moju ljubav , kada smo mi sami ? To je srce našega života ; ako je naše srce zdravo , onda je naše čitavo tijelo zdravo ” .

Tako je mrmljao je Ai-wan : „ To podsjeća na - na Kurtizane ” .

„ O ne ” , rekla je brzo i odmaknula mu ruku . Poskočila je i pošla ka njihovoj odjeći , i on je vidio , da je bila još strana . Kakva neobična različitost je ležala između njih ! Kakva upućenost ima što sa time ? On se je zamislio , kada je vidio prvi puta žene u otvorenome kupalištu , i kako je bio užasnut , i kako je Bunji mirno rekao , jedina nepravda je , jednu nugu ženu da se gleda . Ai-wan nije shvatio , ali je uz eo na znanje . Ona se je sve više udaljavala ; stajala je na prozoru , obukla je odjeću . On je vidio kako njezine ruke drhte ; ona mu je okrenula leđa .

„ Nije i to sasvim kao – kao jedan Kurtizane ” . rekla je sa suznim glasom . „ Ja sam tvoja žena . Ja jesam , ta koja će da tebi donese djecu na svijet ” .

Ona si je obrisala oči sa svojim dugačkim rukavom , onda je povukla kosu ka nazad .

Kako je tu stajala sa uskim ramenima , osjetio ju je on iznenada neizdrživo mirnu i djetinjastu ; kao jedno dijete , to čini , što je naučila . On je slijedio njezino srce i prišao joj je .

Ti mi moraš oprostiti ” , rekao je on , „ ja ti naređujem ” , dodao je on .

Njezina leđa su se ispravila .

„ Ti mi ne moraš da nadređuješ ” , rekla je ona , bez da se je okrenula . „ Nisam li ja napokon jedna Moga ? Jedna Moga ne voli da dobiva naređenja , isto ne od svojega čovjeka . Viđeno tako - ja samo želim da radim , što ti rado voliš ” .

On je vidio , da njezine usnice drhte . Iznenada je dobio volju da se smije . Ta žena mu je bila tako draga – najdraže biće na svijetu . Bilo mu je svejedno , kakva je bila i kako zagonetna , njezine dosjetke i njezino ponašanje . Bilo mu je isto , dali ju on razumije ili ne i što ona misli . On je znao samo , da njezino cijelo biće postoji .

„ Dođi nazad ka meni ” , rekao je sa dodatnim pritiskom .

Onda je okrenula svoju glavu , i njezine oči su potražile njegove ; njezini pogledi su potonuli zajedno . Onda je vidio on , kako iz dubine njezina bića se podiže jedan osmijeh , kao jedna površina vode sa svjetlom . Ona ga je gledala bez riječi , onda , dok je on čekao , počela je da se rješava tkalnice , koja je čvrsto oko njezini bokova bila ovijena .

Kada je slijedio misli , koje su bile različite , tako se dešavalo , da se oko njezine pojave zidovi podižu , koji njih dvoje od svijeta razdvajaju . On se je rastao od svoje domovi ne , i kroz ženidbu je on nju od njezini odvojio . Oni su bili dva bića , koja su se od sviju drugi odvojili , i oni su živili kao ljudi u - kod stranaca . Kao Kinez i Japanka bili su si st rani . Krv njihova poimanja je bila različita . Njihov naraštaj nije bio isti . Kada bi on njezino tijelo sa svojim poistovje tio , znao je , da zemlja , iz koje je ona formirana , nije bila iz istoga . Oni su se zbližili po prvi puta . Koliko god nježno je on njezino tijelo volio , toliko je bio blizak svojem , nije to bilo isto meso . Njegov rast je

bio vitak i velik , a njezin malo potisnut i jak . Ona nije bila debela , ali ona nije mogla da bude nikada tako vitka kao on . On ju je volio zbog blizine tijela i tjelesni prednosti , koje su njemu falile , kao što je volio i njezinu volju , preko čega se je često smijao .

On ju je volio zbog njezini upada još i više , nego što je znao , KomPLICIRANJE bi bilo samo prokletstvo . Nije postojalo ništa , što on nije mogao da na različite načine dovede na pravi put ; za Tamu je bilo uvijek samo jedan način , i taj se je bio naučio . I njezin ponos , neovisno od , što je ona modernim zvala , da se zove , izgledalo je u stvarnosti samo za pojačanje , da se stvari učine , kako su bile nauče ne . Ako je on zbog toga zadirkuje , nije mogla da shvati , što on misli . Tako ju je jedno veće zadirkivao , dok je zdjele za objed u njihovoj Hotelskoj sobi slagala .

Bilo je to zadnji sedmi dan , koji si je on dozvolio nakon vjenčanja . Sljedećega dana morali su ići u Nagasaki nazad . Mr .Muraki je odredio , da Ai-wan sada Bunjijevo mjesto preuzme . Tama i on će sutra da odu u malu kuću , koju su u jednome predgrađu od Grada , blizu brjegova , iznajmili . Tako je na to večer jedna svečanost , i Tama je posebno jelo naručila . Kada je došlo , izvukla je niski stol ka pokretnome zidu na kraju sobe ; od tamo su mogli da vide udaljene doline i bregove obalu mora sa svjetlucavim svjetlima i noć no nebo . Ona mu nije dozvoljavala , da joj pomogne . „ Ne – ne " rekla je ona , „ molim – ja ću to sve sama da uredim , Ai-wan " .

Smijući se sjeo i gledao ju . Bila je tako ozbiljna , i tako revna , i svaku sitnicu je uzimala za tako bitnu . Cijelo popodne bili su zajedno preko brežuljaka pješačili , i Tama je je posebne rastuće trave tražila , da bi za proslavu napravila jedan stručak . Kada su ponovo bili u Hotelu , proveli su jedan sat sa time , da uredi trave ; nakon

toga svega , sve što je ponela sa sobom , bilo je razabrano , izrezano i uvezano , u mislima produbljeno i tiho , nešto jako malo , što je izabrala . Ai-wan nije mogao da niječe potpunost to ga što je napravila . Jedan par srebrenoga perja stajalo je izgleda u svojem prirodnome rastu između svoji graciozni dugi listova , Da nije vidio , sa kojom dubokom pažnjom je ona svaki list i svaki struk napravila i uređivala , mislio bi ,Tama je te trave sasvim jednostavno samo tako , kako su i rasle , u jednu četvero ugaonu Ton vazuu stavila . Sav njezin trud i Kunst , koji je brižljivo naučila , služilo je samo tome , ne Kunst prevare već prirode . To je objašnjavalo , mislio je on , puno o Tami .

Tako je prekrila stol sa posudama i čajnicima , razmislila je , kako će da sjede po kojemu redu će da objeduju , koje je servisirala . Tek kada je sve bilo gotovo i ništa više nije falilo , zapljeskala je sa rukama .

„ Onda " , rekla je sretno , „ želimo da budemo sretni " .

„ Ali nisi li već sretna , moja Tamo ? " pitao je on sa smijehom , „ ja sam te gledao , ti si bila jako sretna , dok si sve namještala " .

Preko maloga stola , na kojem je sjedila , gledao ju je Ai-wan začuđeno .

„ Što misliš ti ? " pitala je ona . „ Ja radim samo , što mora da bude urađeno " .

„ Ne , što ti čini zadovoljstvo " , rekao je on radosno . „ Misliš da je potrebno , sve to da se učini ? Čovjek je hranu jednostavno mogao da usipa i počne da jede " .

„ Ali Ai-wan ! " Njezin glas je je bio bolno pokrenut . „ Ali sve stvari u životu - čak i jednostavne - moraju na svoj način da se dese . Čovjek me je jedan način naučio , kako se čisti soba - jedan način , koji više znači nego samo čisto metanje sobe ; jedan način , da se uradi čaj , jedan način -"

„ Moga , Moga ! " rekao je slavljenički .

Ona se je prekinula . „ Ti misliš , za jednu Mogu - " mucala je ona , „ nije li potrebno – ja vjerujem " , rekla je polako , „ ja sam stvarno nekako staromodna . Stvarno – ja sam možda više , nego što ja mislim " .

On je shvatio , da je on nju povrijedio . On ju je za radost na sva ta mala pravila doveo , i bilo mu je odvratno .

„ Ne , ne , ja to volim " , rekao je on , „ ja volim sve , sve što ti voliš . Ne radi ništa zbog toga , ako te ja zadirkujem , moj dragi . Ne , ja te neću više zadirkivati " .

„ Da , ti moraš me zadirkivati , ako imaš volje za to , Ai-wan , rekla je ona brzo . Ja ću da naučim , zadirkivanje da uzmem " .

Ona je pričala tako ozbiljno , da je jedva uspjevao da zadržati , da ju preko stola ne privuče sebi . On bi to učinio , da nije jedna od posluge prinela ribu . Tama je zaboravila na razgovor .

„ Ai-wan ovdje je riba " , rekla je . „ Ja sam je danas sama u jezeru izabrala . Dakle moraš probati , jer to je jedna predivna riba , i ja sam sama u kuhinji recept za nju dala " .

„ Sigurno će da mi prija " , obećao je Ai-wan , „ izgleda divno " .

Ona je rasporedila ribu sa dvije srebrene žličice za jelo , i on je držao svoj lončić , da bi mu ga napunila . Ona je to učinila ; on ga je uzeo i pogledao ju je .

„ Ja ću da uzmem sve , sve što mi daš " , rekao je .

Ona se je raspravljala , i on je gledao – ili je vjerovao , nevjericu u njezinim očima da vidi .

„ Ali ti znaš , ja želim samo to da ti dam , što ti želiš " , rekla je ona .

„ Da , ja znam " , odgovorio je . On je morao , a to mu

je bilo jasno , biti nježan i obazriv biti sa tim mladim ženama . Ona je bila staromodna i istovremeno moderna , istovremeno dijete i žena . On je morao da postupa sa njome , tako da svima bude pravo .

Istovremeno ga je ismijavala . Oni su pričali o Bunjiju i o tome , kao su uživali u proslavi i koji od svih ti ljudi ih je najmanje smetao . Gdje je on sada bio , nisu to znali , znali su samo , da je bio u Kini . Onda je Tama rekla : „ Pričaj mi o Kini . Dali je tamo tako lijepo kao i ovdje ? ”

Ai-wan je prvo klimao glavom , onda je rekao : „ Da tako je tamo – ne , nije tamo kao ovdje ” . On je mislio na veliku razliku u rasi između njega samoga i Tame ; ta razlika se je širila na ugodnost , misli i osjećaje . Uvijek i uvijek će si međusobno zbog ti razloga raditi bol .

On je očekivao , da će Tama da mu postavlja više pitanja . Ali ona to nije činila . Umjesto toga ustala je i ugasila je sva svjetla osim jednoga . Ta djevojka je uzela zadnje po sude i donijela im svježi čaj , i Tama je donijela svoju šalicu i sjela , jer je proslava prošla . Ona je zaboravila Kinu i nije više mislila na to , dali je to što je poznavala bilo slično ili ne .

Umjesto toga pogledala je van , preko brjegova ; njezin cjeli izgled pokazivao je Mir i Slobodu . Njegovi pogledi su pratili njezine ; za jedan trenutak su bili šutljivi , i u toj šutnji nestale su sve razlike , i oni su bili još samo Muškarac i Žena . Ta pripadnost je bilo nešto naj jače u životu - jače nego Rasa i Porijeklo . Njemu nije bilo svejedno za njihov brak . On je želio da joj se cjeli posveti , jer ona je bila njegov svijet . On nije imao drugi svijet , u koji ju je mogao da uvede , ali je on želio , koliko je to mogao , da u njezin svijet uđe . Jedan novi svijet - on se je trudio da odgurne od sebe . Ne , tako nasilno kao jedan

novi Svijet . Koji će i Tama da sebi izgrade , to će morati da bude jedna sigurna površina , dovoljna za njih i njihovu djecu . Njihova djeca će da budu kao i oni sami , bez domovine . Još više nego drugi će trebati slabu pomoć svoga Doma . Po prvi put mu je sada došlo na pamet , da njemu njegova djeca neće moći da mu se zahvale , da im je on otac . Možda su čak jednoga staroga japanskog Generala povukli . Sada se je sjetio , da u Šangaju postoje mješanci , iz različite krvi , koji ništa ne vrijede . Ali to je bila krv od bijeli i žuti ljudi – ne izdrživa umiješanost . Njegova djeca i Tamina u najmanju ruku ne će da izgledaju kao oni .

„ Tama ” , rekao je on , „ o čemu razmišljaš ti ? ”

Bilo mu je iznenada jasno , da mora da sluša njezinu riječ .

„ Ja mislim na našu kuću ” , odgovorila je se saftno .

„ Ja razmišljam kako mogu sve da uredim ” .

„ Ah , ja želim , mi ne trebamo nikada da sa ti brjegova siđemo ” , rekao je on stravstveno . „ Ovdje je bilo tako sigurno i mirno – mi smo bili ovdje tako sami , kao da nema nikoga osim nas na Svijetu ” .

U tome trenutku izgledalo mu je , kao da se je cjeli svijet širio u kru oko toga mirnoga mjesta , koje im je davalo mirno veće .

„ Oh , ja ne želim rado da moj cjeli život živim gore na brdu ” , rekla je Tama , „ to je pre teško ” .

„ Teško ? ” ponovio je on .

„ Da , rekla je ona , „ zbog mesa , povrća , uglja i svi ostali stvari , koje mi trebamo svaki dan , da nabavimo ” .

Stvari za dnevne potrebe života - na koje on nije mislio .

Dani su prolazili brzo , da je već sljedeći počimao , prije nego što mu je uspjelo , da prošli zadrži i sačuva .

Oni nisu išli nikuda , osim što je on išao na svoj posao , u svoj stari Ured , u kojem jer je Bunji bio otišao , bio sam sjedio . Oddavde je žurio svojoj Tami , u njihovu malu čistu kućicu . Jedan dan je slijedio drugi , jedan mjesec je prelazio preko drugoga , i oni nisu niti željeli promjene ; on , jer to je bilo za njega uzbuđujuća promjena , tu kuću i tu ženu za svoju osobu da ima , a ona isto nije željela promjene jer je bila Božica kućnoga života . On je mislio : „ Ja je do sada nisam stvarno poznavao ” .

Da , on je primijetio , da je ona bila naj neprisiljenija kod svako dnevnoga rada . Kada su bili zajedno na brijegu , on je mislio : „ ona je potpuna – malo i više nego potpuna ” - tako je dakle za svoje vrijeme sama si napravila predstavku življenja , što je odano pratila . Ali u marljivom radu , u kojemu je sama uredila kuću po svojem ukusu , zaboravila je da se brine , da njezina kosa uvijek bude glatka da njezine lente budu besprijeorne od jednakoga materijala i uređene u faltama . Ona je sada nosila pamučni kimono , koji je umjesto jedne lente od istoga materijala i uredni falti , i dugi rukava , kakve nose mlade djevojke u službi , a njezina je kosa bila razbarušena . Kada je on u to prvo vrijeme za ručak dolazio kući , imala je češće nego svaki drugi dan jednu prljavu fleku na nosu ili obrazu ; malo pepela od drva za vatru , sa kojima je pripremala jelo .

Uvijek je je dobivao jedno dobro jelo . Bila je jedna dobra kuharica , kuhala je rado . Svaki dan ga je očekivala jedna druga juha i najmanje dva jela . I u svakoj posudi je bilo jedno iznenađenje . Kada bi jedan od poklopaca podigla i jednu ribu pokazala ili komadiće mesa ili jedan ukusni komadić pohovane piletine , bio je uvijek uzbuđen .

„ Kako je samo moguće , da ti tako dobro znaš da kuhaš ? ” pitao je on .

„ Ah , ti ne možeš niti da pred podstaviš , što ja još znam " , odgovorila je ona ponosno . „ Ja znam još puno to ga , što ti još nisam pripremila " .

On je uvijek mislio , jelo nije od velike važnosti " . I koliko je on sam živio , on je postavio nešto kao ponos , da nekako jede , kao jedan način smisla nestajanja u kući svoje ga oca . Često je kao vozač Rikši u nekom od jeftini restorana ispred posude sa nudlama i mesom sjedio i mislio : „ To je sasvim dovoljno za svakoga ! " .

Ali ovo je bilo bolje . Tama je bila štedljiva i zadovoljavala ga je . Ona je kuhala dovoljno , da bi bio sit , ali bez razbacivanja . Bilo mu je zadovoljstvo da vidi , kako sa uzbuđujućim borama na čelu obračunava , što mala djevojka u posluzi mora da dobije . U kući njegova oca je posluga radila poslove , bez da je netko na to pazio . On se je radovao , da je u njegovoj kući sve od Tamini brižni ruku vođeno . Ponekada je on mislio na En-lana i želio je , da ga sada En-lan može da vidi . Nije postojalo ništa u njegovoj kući , čega bi se on od bogatstva i siromaštva morao da stidi .

Ta malena kuća na formi terase sa krilom iza Grada će da bude potpuni komadić Zemlje . Bilo je tako jednostavno , tako čisto , tako mirno . Pod je bio pokriven sa srebrenkasto - bijelim pločama , a zid je bio presvučen sa papirnim rešetkama , koji kada je bio povučen davao jednu veliku prostoriju za život i dnevne potrebe . Te večeri bili su po novo navučeni i prostorije su bile odvojene , na male lagodne sobe . Tu je bila jedna za njegove knjige , u kojoj je on čitao i smio je da puši lulu , dok je Tama pipremala večeru , jedna druga , u kojoj su on i Tama spavali jedno pokraj drugoga - dubokim snom onih koji se vole . Kuću je okruživao mali vrt ; ovdje su radili i sadili on i Tama na Nedelju , i Mr .Muraki je bio

dolazio ovdje , sjeo bi i dijelio savjete bez kraja .

A iza je ležalo more .

„ More ” , mrmljao je Mr .Muraki nakon dugoga razmišljanja .

„ Vrt je morao biti uređivan po Moru ; More je i za izrađene prostorije . On je morao zato pogled naprijed prema Horizontu okrenuti ” .

Jedne Nedjelje nakon druge dolazio je on krivudavim popločenim putem , koji je vodio prema njihovoj kući , i zajedno sa njime su radili u vrtu , biljku za biljkom , jedan kamen nakon drugoga . U tim mirnima satima , bilo je teško , sjećati se , da je taj sretni stari čovjek bio taj , koji nije pripremio - žaljenje za svoga sina i bio je spreman , svoju jedinu kćerku da izgubi . Ali u tome starome čovjeku spajala se je

mekoća i dobrota sa svom tom strogošću , kojoj je on bio sklon . Čovjek nije mogao da to sve uskladi ; moralo se je uzeti , kako je moralo biti . Oni su prepuštali njegovim iskusnim rukama , koje su grančice i podivljale grmove obrađivali pravo valjano . I njegove ruke sa njezinom nemilosrdnošću i nježnošću su rezale i rezale uvijek i uvijek dalje , i sve dok Ai-wan nije rekao : „ Nije više ništa ostalo . Na kraju to je jedan mali vrt ” .

Kada je sa poslom bilo svršeno , ispostavilo se je , da Mr .Muraki ima pravo . On je uglavnom čitao , oni sada su mogli da prepoznaju , što je u pitanju . On je drveće tako izrezao i formirao , da je tako izgledalo u rijetkoj ljepoti , kao da je More dalo formu .

„ Dođite ” , rekao je Mr .Muraki i njegovo lice je sjalo u sretnoj napetosti , „ dođite ovamo do kuće ” .

Tamo , gdje su zidovi bili navučeni , stajali su kod njega ; pred njima je ležao vrt kao jedna staza , na kraju jedna

vrata ka Moru bila otvorena .

Tako je brzo Jesen došla , da Ai-wan nije mogao da vjeruje . Ali jedno jutro su ustali , i Tama je rekla : „ noćas je smrzavalo " . Kada je on pošao na posao , pratila ga je kroz vrt napolje , i štimalo je , trava je bila prekrivena sa slani , i vlažnost u okolini oko kamenja je bila u srebrene špiceve se smrzla . Kada je na kasno popodne se vratio kući , našao ju je opet u vrtu ; ona je bila tu , i prve listove je uređivala .

„ Biti će Jesen ? " pitao je on čudeći se .

Klimnula je sretna . Posao u oštrom jasnom zraku je njezine obraze zacrvenio , izgledala je mlađe nego što je – posebno kada je bila nešto primijetila , sa čime nije bila sporazumna .

Krizanteme su dopuštale da se boje prepoznaju " , rekla je ona , „ dvije od nemaju ispravnu boju " .

Krizanteme su zajedno iz istog lonca , koji je mjesec prije kod jednoga trgovca kupila , presađene ; bilo ih je šest , upravo toliko , koliko je mogla da u jednome uglu vrta zasadi . Ona je uzela njegovu ruku i povukla , da bi mu pokazala .

„ Ove dvije - one su sasvim uobičajeno žute " , rekla je ona , „ a mi želimo sve crvene i zlatne boje " .

„ Ja sumnjam , on ima previše ovakvi " , rekao je on i smijao se preko njezina razlučivanja .

„ Ako ga je ponovo vidim " , rekla je nadodavajući , „ ja ću da tražim novac nazad " .

Dok je još pričala , počela je ponovo da čisti .

„ Ja sam uvjerena , da će to učiniti " , odgovorio je on smijući se , „ čekaj da donesem jednu metlu " .

On je pošao u njezinu malu kuhinju i našao jednu metlu ; zajedno su čistili , dok se Tama nije sjela na jednu

klupu od Bambusa , da se odmori .

„ Dali si već umorna ? " pitao je on i bio je iznenađen , da je klimnula . Nije to bio Tamin način , da se umara .

„ Osjećaš se ti isto dobro ? " pitao je on dalje .

„ Jako dobro " , odgovorila je ona .

On je čistio dalje i gledao sa vremena na vrijeme ka njoj . Svaki puta je pogledavala preko mirnoga , večernjega Oceana van .

„ Što posmatraš ti ? " , pitao je na kraju i pošao , da pogleda , što veže svoje poglede .

„ Ja sam željela , da ja poznajem tvoje roditelje " , rekla je iznenada .

„ Ja želim , da upoznam tvoju familiju i kako tvoja Domovi na tamo vani izgleda " . Ona je pokazivala prema Oceanu .

Već mjesecima nije on na svoje roditelje mislio . nakon vjenčanja je on njima pisao i jednu sliku od sebe i Tame u njihovoj vjenčanoj odjeći poslao , i njegov otac je odgovorio . Njegova majka nije nikada pisala pisma , ali je slala po klone , Svilu i Atlas . Tama se je divila i onda činila skupocjene rolane slike i slike , od toga što je dobila za vjenčanje .

Sada je zanemarivao iznenada daljinu Mora od velike kuće , u kojoj je djetinjstvo i mladost preživio , počelo je da mu se pojavljuje . Skoro da je mogao da osjeti miris , koji ga je čekao , kada bi došao iz škole kući i otvorio vrata : je dna mješavina od Opijuma od bake i prašine iz stari zavje sa , tepihe i staro polirano drvo .

On je udahnuo čisti Oceanski zrak , da bi sve ostalo iz svoje ga sjećanja izbrisao .

„ Zbog čega ih želiš vidjeti ? " pitao je on .

„ Jer , odgovorio je on slavljenički , „ jer ću ja uskoro stvarno pripadati tvojoj familiji " .

Kao prvo on nije shvatio , što ona želi da kaže .

„ Ja mislim " , rekla je ona i pogledala ga u oči , „ do sada sam pripadala samo tebi . Ja sam bila jedan dio tebe . Ali ja ću da dobijem djete ; to znači za nas , da ja pripadam ka tvojoj familiji i ne više mojoj . "

Ponekada po noći je on mislio na taj trenutak . Ona nije nikada o tome govorila . On se je stidio o tome da priča , i izgledalo je da misli samo na zajednički život .

On je često znatizeljno mislio : „ Kako će mi ona reći ? " On je često sam i o svome budućemu sinu razmišljao , čak i o tome , dali je on želio sina ili ne . Kćerke su bile manje bitne . Ali -sin – ako on bude imao sina , neće biti Ki nez ? I kako će da mu objasni , zbog čega ne živi u svojoj zemlji Kini ? Bilo je vremena kada se je od svoga sina bojao .A sada je Tama pričala , kada mu je rekla , da će da dobije dijete , prvo o svojoj familiji . On je jako malo o svojoj familiji pričao i uopće ne , zbog čega ga je njegov otac poslao . Ništa o prošlosti , nije mu izgledalo , nije sa njome imalo ništa .

Tako viđeno on nije bio siguran , dali će ona , ako joj ispriča , će da ga razumije . Njoj su jedno takvo sivilo o riječi Revolucija objasnili , da , kada bi o on o tome mislio , da joj o sebi nešto priča - a on je gledao da , joj sve kaže - on se je ponovo strašio , pogotovo kada je primijetio , da on nije nikada jedan stvarni Revolucionar kao En-lan niti bio .

En -lan on je bio jedan od oni koji su rođeni , da se svede i o sve oslanja . Kada ne bi bio u svojoj Domovini , bio bi u inozemstvu . U pripremi za Revoluciju nalazio je on svoje jedino ja i Mir . On nije voli ljude , za koje se je borio , on je volio samo borbu . Ali Ai-wan je volio više ljude nego nego borbu , i sam je uvidio , da u svome srcu borbu mrzi . On je razmišljao , da je bolje , da Tami ne

govori ništa , da bi ga vidjela , kakav je sada . On je sada bio jedan drugi Ai-wan , ne kao onaj što je bio pratio En-lana . On joj je i prešutio zbog čega je nije vodio u svoju Domovinu .

„ Hoćemo li mi ići u tvoju Domovinu ? " pitala je ona . „ Ai-wan , zbog čega si tako šutljiv ? Zar ne želiš dijete ? "

Njegov neodlučni izraz lica ju je uplašio , i on je požurio da je smiri .

„ Naravno da želim dijete " , rekao je on . „ Ja sam stotine puta na to mislio . - Ne , ja te neću voditi u moju Domovinu " .

„ Zbog čega ne ? " pitala je . „ Bilo bi dobro da ja upoznam tvoje roditelje " .

„ Ja sam mislio da si ti jedna Moga ! " rekao je on i pokušavao je da , svojemu glasu da jedan drugi ton . „ Ja sam mislio da moderne djevojke ne žele da upoznaju – drugu stranu " .

„ Ja sam jedna Moga , Ai-wan " , objašnjavala je ona . On se je morao uvijek smijati , kada bi čuo , kako ona svo ju ljubav izgovara . Ali sada on nije želio niti da se smije , da je ne bi povrijedio . On je shvatio , da ta mala japanska djevojka ne voli , kada joj se on smije .

Ali postoje stvari , koje su samo za , jeftine " , rekao je on siguran .

„ Kako si moje riječi , razotkrio ? " pitala je ona .

On je odgovorio : „ Jer sam te već prije čuo " , ali on je već i naučio , da tako što ne kaže . Umjesto toga je odgovorio : „ To je to , što ti misliš , nije li istina ? "

„ Da , posebno sada " , odgovorila je jako ozbiljno . I nakon jedne male pauze nastavila je dalje : „ To je neobično , ali ako jedna žena očekuje dijete , onda se uspravaju njezini Moga osjećaji . Onda ona voli , da misli na prošlost i na to , kako će da svoje dijete zaštititi ; ona

misli na familiju " .

„ Moju familiju ona ne može da zaštiti " , rekao je on sa tihim glasom .

„ Ali nisi li ti rekao , da je tvoj otac bogat ? " pitala je ona. „ I da je on moćan ? "

On je mogao da joj kaže , to je on osjećao , da čak bogatstvo i moć njegova oca je jedva dovoljno , da bi od jedne japanke rođeno dijete zaštitio . Ali on nije mogao . Te riječi su imale nešto što je srušilo nešto u tome mirnome i sigurno me domu . One su stalno njihovu volju zaokupljale i kao jedna bolest u njihovim srcima se skrile . Oni nisu mogli da za borave i na kraju su se protiv njih okrenule . Ne , jer je on nju sa svime srcem volio , nije želio da kaže : „ Tama , mo ji zemljaci mrze Japance " - on nije želio zbog djeteta .

„ Ja želim da te imam za sebe " , mrmljao je on i položio svoju ruku na njezino rame . „ Ostani Moga , Tama , ja sam isto Mobo . Mi živimo po strani , ti i ja . Mi ne trebamo familije . Mi smo sami sebi dovoljni . Mi smo našoj djeci do voljni " .

Ona ga je pogledala sa nedoumicom : „ Naša djeca ne mogu uvijek sa nama da žive " , rekla je ; , mi će mo da ostarimo i umremo " .

„ Ali onda će ih biti puno " , odgovorio je on , „ i mi će mo učiti , međusobno da smo si dostatni " .

„ Kuća će da bude premala za njih " , rekla je ona .

„ Mi će mo da brijeg poravnamo i dogradimo prostoriju " , odgovorio je on .

„ Bilo bi potpuno jeftinije , u jednu veću kuću da se preselimo " , rekla je naknadno razmišljajući .

Ali on to nije želio .

„ Ne , Tama , ne , mi nećemo tu kuću nikada da napustimo " , rekao je on . „ Ja ću to da posmatram kao

jedan zao Omen , ako ju napustimo " .

„ Ah , ti si jedan Mobo " , rekla je , „ jedan Mobo , koji vjeruje u Omen ! " "

Oni su se smijali srčano preko te ništavnosti , da je Tama na kraju morala sa rukavima da briše mokre oči i da ga pita : „ O čemu mi pričamo , prije nego što postane budala sto , Ai-wan ? " "

„ Ja vjerujem " , rekao je on , „ da ti objašnjavaš , da će mo mi jedno dijete da dobijemo , jednu kćerku , Tama " .

„ Ne , ne – jednoga sina naravno ! " poboljšala je ona njega .

„ Ja bi radije da imam jednu malu kćerku " , rekao je on .

„ Ja ću sigurno da dobijem jednoga sina " , objašnjavala je ona .

Ponovo su se smijali i zaboravili na sve drugo .

Bunji nije još došao kući . Prije su bili neredi u Šangaju . Bilo je nebitno , pisale su novine . Jedan ustanički Bataljon kineza se sukobio sa pojedinim japanskim vojnicima .

Nije izgledalo važno , kada je nekoliko dana poslije Mr .Muraki objašnjavao , da je Bunji za Šangaj prekomandiran . Nije izgledalo isto tako važno , da je Bunji , jednu godinu kasnije , bio odsutan , i Mr .Muraki je rekao , biti će Ljeto , prije nego što se vrati . Ali u sredinu ovoga Proljeća je rođen prvorođeni Ai-wanov sin .

Još nikada nije doživio protok jednoga rođenja .

Da je on bio jedno seosko dijete , kakav je En-lan bio , ne bi bilo nikakvi tajni za njega . On je znao , da kod jednostavnog Naroda zbližavanja Muškarca i Žene i dolazak jedno ga djeteta je bila svakodnevna stvar kao prehrana , piće i spavanje . Tamo nije ništa bilo skriveno .

Ali u velikoj stranoj kući , u kojoj je on živio , nije se ništa vidjelo od tih stvari . Kada bi jedna ropkinja imala nesreću , da postanena , a nije se mogla riješiti rođenja djeteta sa Travama i Drogama , objašnjavala je Ai-wanova majka , ona nije željela niti Pse niti Mačke , a kamoli dreku djece u svojoj kući i tad bi je poslala van iz kuće . Osim toga je Ai-wan bio najmlađi u kući .

Tako je doživio rođenje djeteta kao sasvim nešto novo , i bilo mu je kao jedno čudo , Tamino stanje da vidi i da zna , da čas jedno , čas drugo jede i pije , da bi dijete napravila pametno i jako i da dostigne u pravo vrijeme bijele zube , da bi bila sigurna , da djetetova kosa i oči budu crne i koža glatka . Ka tome ne mora da bude veliko , da bi bilo sretno rođeno . Od jednoga određenoga dana , na koji je familiji rečeno o dolazećem djetetu , promijenila se je njezina ishrana i stavila je jedan kaiš , da bi bilo malo ali jako ostalo . I kako je vrijeme napredovalo , uzela je jednu staru za pripomoć pri rođenju , i Ai-wan se je čudio , odakle je znala sve te stvari .

Ništa nije moglo da ometa Tamu , njezine uobičajene poslove , kuhanje , peglanje i održavanje vrta . Ona je radi la sve te stvari do trenutka rođenja djeteta . „ To će da me održi snažnom " , rekla je i oslonila se , da se uljepšava . A i željela je da ima jednoga Doktora za pomoć .

„ Ako ti čuješ da ja umirem , pozovi Doktora " , rekla je Ai-wanu , „ i dala mu na znanje da ju treba da se spasi . Ako ne bude dovoljna samo pripomoć roditelja . I ja sam joj naredila , da si ruke opere i sve što upotrebljava , u toploj vodi " .

On je želio da skrene , da bi Moga trebala pri rođenju Nauku više sa strane da ostavi . Na kraju krajeva je porodilja bila isto jedna žena , koja je u formama prošlosti mislila . Ali ona je trebala da ga ušuti , tako da

je svoje ruke tj. prst položila na svoju usnicu .

„ Ja bi želio , da naš sin bude rođen ovdje u našem do mu " , molila je ona . „ Ako mi uzmemo jednoga Doktora , on će da me uputi u Kliniku , a onda će naš sin sa puno ostali da bude u jednoj sobi . Ja želim ovdje da dođe na svijet . Biti ću pažljiva , Ai-wan . Ja samo bolestima upućena " .

Onda je morao da popusti . Isto je želio , da njegovo dijete bude rođeno kod kuće .

„ I kako ja znam , vrijeme je došlo " , rekla je ona , „ ti moraš da ideš , gdje me ne možeš da me čuješ . Ti ne smiješ doći , dok ne pošaljem djevojku po tebe " .

„ Ja – da tebe napustim ? " rekao je Ai-wan .

„ Da , ti me moraš napustiti " , objašnjavala je ona , „ to su ženska posla " .

Tako je ona željela . Na te tople dane u rano Ljeto , kada je ustao ujutro , našao ju je promijenjenu .

„ Počelo je " , rekla je ona , „ brzo , brzo , brzo pođi ! " .

„ Gdje ? " pitao je on . „ Gdje da idem ? " .

„ Na tvoj posao naravno " , rekla je ona .

„ Na posao , koji ja svakodnevno radim " , pitao je iznenađen . „ Ja ne mogu danas da radim ! " .

„ Da – da – da " , odgovorila je ona nešto malo bez zraka . „ Ti možeš , ti moraš . Nemoj misliti – samo radi – kao i uobičajeno . Reci sam sebi , što Tama radi , je jako svako dnevno . To će da se desi uvijek i uvijek ponovo . Ja moram da idem na posao " .

„ Ja neću moći " , objašnjavao je on .

„ Ali ti moraš , čim budeš gotov sa doručkom " .

I ona ga je poslušila , i ako je on želio , da se ona od mori i legne , ali se ona odupirala , i govorila da je dobro za dijete i da će da bude jako , kao i ona . Kada je na kraju uvidio , da stvarno neće kod nje ništa postići , i da svaki par

Minuta je prikrivala jedno stenjanje , i da znoj na njenome čelu izbija , požurio je on naprijed , kako mu je i naredila . On je prepoznao , da će ona uvijek imati svoju volju . On ju je volio i želio je da je pazi i poštuje , pri tome je mislio na znoj na čelu koji je ispod crne kose , po nosu na njezinu gornju mekanu usnicu kapao . Sa njezina stajališta imala je uvijek pravo .

Nije bilo još podne , kada je došao mali na službi i rekao , da ima jednoga sina . On je ostavio brzo sve i požurio , kako još nije u svojem životu nikada . Vozači Rikši su se nudili , ali ih je on odgurnuo sa strane .

„ Ja ću da dođem sa svojim nogama brže naprijed " , vi kao je on , a oni su se smijali za njime . „ On je išao da posjeti svoju voljenu " , govorili su .

To on nije mogao da trpi . On je zadržao jedan trenutak dah , da bih dozvao : „ Ja imam jednoga novo rođeno ga sina ! " Onda je požurio brzo uskim brdskim putem ka svojoj kući .

Madam Muraki mu je dolazila iz kuće u susret ; njezino lice je bilo crveno .

„ To je jedno snažno dijete " , rekla je ona , „ ja imam jedan snažniji izgled možda Akio " .

On je usporio svoj Tempo i zamislio se na svoju dužnost , da se nakloni ; onda je poželio , ona u tome trenutku ni je opomenula umrloga Akio . Njegova majka je uvijek rekla , to je jedan zli Omen , na dan , kada je jedno dijete rođeno , da se priča o mrtvome .

Ali onda je vidio dijete i zaboravio . On je morao da se smije . Da novorođenčad često jedan dan izgledaju kao Griz , izgledao je taj sin upravo kao i Djeda . Tu nije bilo niti jedan potez od Tame u tome malome licu . Ai-wanova krv je bila jača .

Kada je njegov mali sin bio nešto stariji od tri mjeseca ,

u sredini Taminga ogromnog pripremanja za proslavu prvoga obroka , pri tome , kako je Tama objašnjavala , da će dijete da dobije nešto mlijeka i kuhane riže i nešto malo mesa trebali bi i sva rodbina biti pozvana na obrok , Bunji bi trebao da se vrati kući .

Nekoliko godina kasnije vidio je Ai-wan u Bunjijevom povratku kući početak toga , što je bilo ne izbjegljivo . Na te dane izgledalo je sve do radosti zbog njegove odsutnosti i nevažno . Tama je rekla : „ Kako bi bilo lijepo da ovdje na sastanku , da je i Bunji sa nama ! " I sam Ai-wan je mislio na radovanje , da vidi Bunjija da bi mu pokazao dijete . On je ujutro na dan proslave izašao van , da bi gledao povratak broda iz Šangaja sa vojnicima . Mr .Muraki i on su čeka li na to , da se Bunji iz smeđe poplave uniformirani ljudi , koji su se preko upravo postavljene daske kretali .

Bunji je bio kod zadnji . Oni su ga vidjeli , prije nego što je on njih vidio . Oni su vidjeli kako se on trza , kao da je zbunjen , jer stoji ponovo na čvrstom tlu , nije slušao , da ga Ai-wan zove . On je marširao naprijed i bio je u shvaća nju da sa ostalima ide dalje , kada je Ai-wan pošao za njim , uhvatio ga je za ramena i pozvao : „ Bunji gdje želiš ti ? Mi smo ovdje " .

Bunji se je okrenuo , i Ai-wan je vidio odmah , da su ga mjeseci u Armiji promjenili ; nije bilo samo , da ga Ai-wan nije nikada vidio u Uniformi sa tim njegovim nogama i čizmama . Bunjijevo lice je bilo promijenjeno . Nije to bilo više ono otvoreno , mladenačko lice . Bilo je postalo čvrsto , i veliki usta , koja su se samo smijala i prije nekako bez utiska bilo , izgledalo je sada pre surovo i užasno .

Ali kada je vidio Ai-wana , smijao se on , bilo je nešto od prijašnjeg smijeha .

„ Skoro sam sa drugovima , sa kojima sam ja tako dugo bio zajedno dalje od marširao " , rekao je on .

„ Tvoj otac je ovdje i čeka na tebe " , rekao je Ai-wan .
„ Ti ćeš danas kod nas doći , na slavlje za mojega sina " .

„ Tako ! " rekao je Bunji . On je pratio Ai-wana i susreo svoga oca , naklonio se , osmjehnuo se i rekao : „ Ja moram prvo da se okupam Ai-wan , i da se presvučem . Nisam se uredno okupao , od kada sam još otišao iz Japana " . „ Sve je pripremljeno za tebe " , rekao je Mr .Muraki . On je bio jako miran i njegove oči su bile nepokretno uperene na njegova sina . Povezli su se sa iznajmljenim automobilom .

„ A ti Tama , vi imate sina " , rekao je Bunji .

„ On je mojemu djedi jako sličan , kao da je on " , rekao je Ai-wan . „ Ti ćeš se smijati , kada ga budeš vidio , i ako sada već malo manje slični nego na početku . Ja priznajem , kada sam prvi puta pogledao mojega sina , imao sam volju , jednu kinesku Generalsku Uniformu da mu obučem da mu stavim orden na prsa . Ja imam osjećaj , da sam mu dužan " .

„ Mr .Muraki se je smijao nešto malo , i Bunji se isto smijao , jer je on znao , da je to Ai-wan očekivao . Onda je rekao sa naknadnim pritiskom : „ Jedna japanska Generalska Uniforma će jednoga dana da pasa , mislim ja " . Ai-wan nije odgovorio ništa . On je pogledao Bunjiju nije znao , dali ga on zadirkiva ili je to mislio ozbiljno - on ga je želio zadirkivati , na kraju se suzdržao .

Sve je na Bunjiju ostalo isto , mislio je Ai-wan , koji nije još ništa odgovorio , sve do nečega u njegovome biću , što se je iz temelja izmijenilo . On je pričao , on se je smijao , on se je pokretao , kako je to uvijek i činio . Ali prijašnji Bunji se je uvijek davao , kao je on želio i bila mu volja . Ka da bi sada pričao , izgledalo je kao da misli na nešto drugo

. Čak i osmjeh je izgledao kao površinski , kao da je taman i tmuran .

Ali o tome se je teško sada moglo nešto da kaže . Ai-wan ih je pratio sve do vrata od Mr .Murakijeve kuće , i tamo se je rastao od njih .

„ Mi će mo da se vidimo za jedan sat " , rekao je on .

„ U dva sata " , rekao je Mr. Muraki potvrdno .

Ali Bunji je šutio . Izgledalo je da još uvijek misli na nešto drugo .

Za vrijeme proslave , je stajao u prepunom Hotelskom prostoru , Bunji je pričao jako malo , i ako je stajao pokraj Ai-wana . Ceremonija hranjenja djeteta je bila prošla , sve je prošlo bez drugi događaja . Svi su se divili malome djetetu , koje se je energično branilo ,da ne naviknutu hranu , koja je stavljena u njegova usta , uzme u sebe a i umjesto toga je tražilo jednu novu odjeću i počelo da se dere . On je nos io jednu dječачku odjeću , a njegova Glava je bila svježje ošišana ; sredina njegove Glave je bila kruznoga oblika i resa je bila meka , crnom kosom uramljena . Bunji je posmatrao dijete i rekao Ai-wanu :

U tome je trenutku je Bunjijev pogled , sa jednim ne običnim neprijateljskim ponašanjem koje je bilo usmjereno prema njemu . On ne bi bio iznenađeniji , da je Bunji izvukao jednu sablju na njega . Ali u toj prostoriji ispunjenoj pričom ljudi morao je da šuti . On je odvratio svoj pogled i udaljio se malo od Bunjija ; pri tome je tražio razloge , zbog čega se je Bunji prema njemu promijenio .

Možda se je između Bunjija i Ai-wanova Oca u Šangaju nešto odigralo ? Ne , jer koliko je on znao , nisu se oni sastajali . On je svojemu Ocu pisao i napisao mu je ime od Bunjijeva Regimenta i mjesto gdje se nalazi . Ali Otac

mu je pisao , da zbog sadašnje situacije , mu nije dopušteno , da za prima japanske goste . Postojala je jedna grupa mladi ljudi , koji su se dogovorili , da čine Atentate . Još nedavno su ubili jednoga Bankara , jer je bio sumnjiv da je u prijateljstvu sa jednim japanskim Kapetanom . Na Mr .Muraki je pisao da se izvinjava , jer je zbog bolesti spriječen , da odgovori na Ai-wanovu radost , ali da se nada , da će u budućnosti suprotno razumijevanje da se dogodi - a Mr .Muraki je odgovorio , da između njih najmanje sada , jer kroz rođenje unuka su se udružili , će da vlada razumijevanje .

Tama ga je sa velikim očima pitala : „ Zbog čega tvoji Otac ne voli Bunjija ? ”

A Ai-wan je ljutito odgovori : „ Kako da ga on ne bi volio , on ga nije nikada niti vidio ? ”

To ja ne razumijem ” , rekla je ona i pogledala ga razmišljajući , za to vrijeme je dijete držala na svojim prsima .

„ Ništa manje nego i ja ” , rekao je Ai-wan , i prije nego što je mogao da još nešto kaže , on se je pokraj nje pusto na koljena i svoje ruke oko njih obavio : „ Ti me činiš potpuno sretnim ” , šaputao je on . Onda je njezine obraze pomilovao i zaboravio , što je ona pitala .

Ovdje on nije mogao sada da popriča sa Bunjijem - tu nije bilo ničega šik - , ali on će a njime da priča i da sazna , što Bunji ima u smislu . Odlučno se je posvetio svojoj obavezi kao domaćin , posebno se je brinio o starim gostima , za Mr .Murakija na gornjem kraju ploče i Madam Muraki . Ta ma se je pripremila za hranu za proslavu i kuharu je za svako posebno jelo dala upute ; svi su bili veseli i puni životnoga dostojanstva , i kada bi čovjek nazočne na to kasno Ljetno veće posmatrao , izgledalo je , kao da nitko nije mislio na nešto drugo , nego da uživa u

Hrani i Pićima i posmatra nju Djeteta , koje je mirno kao u gnijezdu na leđima jedne od posluge bilo . „ Zašto – što si želio da kažeš ? ” pitao je Ai-wan oklijevajući . Bunji je pogledao u pravcu njihajuće Glave djeteta .

„ Mi Japanci možemo svukuda okolo da spavamo , jer mi na takav način počimamo . Mi možemo i u središtu grmljavine da spavamo , ako smo nekoliko trenutaka slobodni od službe . To je tajna našeg dugo vremenog izdržavanja u Ra tu ” .

Ai-wan je posmatrao to prijateljsko nevino lice , svojega maloga sina , kojemu su oči bile zatvorene i njegove roza namrgođene usnice .

„ On ne izgleda kao da će bit odgojen za rat ” , rekao je on sa smiješkom .

Ali Bunji nije odgovorio ništa , nego je razmišljajući pio svoje vino . Ai-wan se je iznenada osjećao usamljenim , kao da je od sviju odvojen . Na taj dan mu je postalo po prvi puta da je on na kraju ipak drugačiji nego oni svi , čak i njegov mali sin .

On je shvatio , da mora da pričeka , prije nego što pi ta Bunjija , zbog čega se je on toliko promijenio . Nakon što je prošlo nekoliko dana , nije on znao pravo , dali je Bunji svjestan tih promjena . Ka tome je dolazilo da nije bilo moguće , da se staro povjerenje ponovo uspostavi , prije nego Mr .Muraki ne odredi , tko će da vodi poslove u Poslovnici . Da bi se ta odluka olakšala , Ai-wan je pričekao na svoje mjesto , a sada , jer je Mr .Muraki mu to oduzeo i postavio Bunjija iznad njega , tako da je on postao drugi , bio je on povrijeđen . Njihova primanja su bila skoro ista , zbog toga se Ai-wan nije mogao da žali ; njegovo primanje nije bilo umanjeno , dok je Bunjijevo primanje bilo malo povišeno .

Na budalast način bio je Ai-wan još bolesniji , jer Tama je to kod kuće smatrala sasvim normalnim i razumljivim .

„ To je jako ljubazno od Oca , za nas , da je Bunji opet tu , ” rekla je ona .

Bilo je Ai-wanu nemoguće , da joj kaže , koliko je bilo teško za njega , da stane na drugo mjesto i da mora upitati Bunjija , dali je jedno ili drugo ispravno i da je morao gledati , kako su uposlenici išli sad ka Bunjiju , umjesto kod nje ga . Ali od svega je bilo najteže , promjene u Bunjijevim shvaćanjima . Dok je do sada bio široke ruke i lako je bilo mu udovoljiti , sada ga je nadgledao svaku malenkost i točnost svake pojedinosti u Ai-wanovom poslu . Jedan puta je upoz oravao Ai-wana i to jako , jer nije osobno nadgledao pakiranje jedne pošiljke sa jeftinim posuđem za jednoga Trgovca iz New Yorka . Ai-wan je počeo da se smije , ali nije mogao da potisne primjećivanje : „ Ti Bunji si radio i gore stvari . Ja se sjećam , da je Akio se bio žalio zbog toga ” .

„ Ja sam u međuvremenu u Armiji naučio ” , rekao je Bunji . On se je okrenuo i pošao u svoj Ured . On je za sebe samoga tražio jednu radnu sobu , a Ai-wan je bio preseljen sa još dvojicom namještenika u drugu prostoriju . Sada nije više bilo tako lako kao prije , da se sa Bunjijem popriča .

I stvarno , te promjene u Bunjiju , koje su se na tako puno načina pokazivale , postale su jedna velika briga za Ai-wana . Dok su mjeseci prolazili , bila je jedina mu pomoć , uvijek postojano da ide kući , tu bi nalazio utočište kod Tame i svojega maloga sina . Tamine poslovne brige za njega i njegova sina su ga tješile . Njezina smisao je bila potpuno na stvarnost okrenuta . Kroz njezinu toplinu , i samorazumljiv način , njezino otvoreno biće i njezin brzi rad kod i malih želja davalo mu je osjećaj vezanosti i sigurnsti i snagu , svako jutro da ide na svoj posao . Kroz

nju držao je on vezu sa životom i sa ljudima pravo i uredno . Njegovi pripadnici su bili , kojima je pripadao i poklanjao im je svašta , što je njima pripadalo . Oni su mu tako živo o malim događajima koji su se dešavali iz dana u dan , dok je on bio odsutan pričali , da je on , i ako stvarnost nije znao , život je nadopunjavao kroz njihova pričanja .

I onda je dobivao i sva obavještenja o tome , što je dijete radilo . Oni su mu dali ime Jojiro i zvali ga Jiro . On je poznavao njihova imena već , i Tama ga je pratila ponosno , jer si je davao toliko puno truda , on je želio već da puza , što je značilo , da je on već i hodao , kada je bio godinu dana star ; to nije smjelo da bude , jer je bilo prijekovremeno i cijelo vrijeme je bio potreban čovjek , da bi ga sprječavao , jer je bio jako tvrdoglav i ljutio bi se ako nešto ne bi smio .

„ To je zato , što si ti jedan Kinez , Jiro " , rekao je Ai-wan svojem sinu , koji je u tome trenutku stajao pravo na podlozi i žvakao nešto , što su mu bili poklonili da mu služi kao čuvar za njegove snove .

„ Dali , je to , to što je kod njega ne uobičajeno ? " rekla je Tama , i kada je onda vidjela što on čini , zavikala je i oduzela mu toga papirnoga Psa . „ Jedno japansko Dijete ne bi u najmanju ruku pojelo svojega Psa čuvara ! " rekla je , dok je Jiro iz svoji životni snaga rikao .

Ne . Ai-wan nije nikada bio usamljen u svojoj kući . Što se toga tiče , tako je to bilo teško , samo jedan trenutak navesti , u kojem je on - bez obzira od koga - manje dobro poslužen nego prije . Ljudi na ulici su bili prijazni isto kao i prije . Kada bi pošao u neku od radnji , da bi si kupio cigarete ili jednu od igračaka za Jiro , trgovac bi si tada dao tru da kao i uvijek , da bi mu udovoljio . Zbog čega je on samo imao taj osjećaj , da uljudenost nije više kao što je

prije bila ? On je došao do zaključka , da to nije ista dobrodošlica , koju su ljudi imali međusobno , nego , nešto što su pokazivali nekome tko im je u gostima . On nije bio sasvim siguran , da li to štima , isto toliko malo , koliko je bio siguran , da Mr .Muraki je bio nešto povučeniji nego do sada . Jedan pu ta je to rekao , i Tama je odgovorila mirno : „ Ai-wan , ti si uvijek lagano , nešto umišliš . Otac je stariji . I to je sve . Starost ga radi hladnijim . Tako je sa svima ljudima . I mene on isto zaboravi " .

One je ostavio da to važi , i ka tome još , za vrijeme dok je vrijeme prolazilo , osjećao je on promjene . On je sam sebe isprobavao , da bi utvrdio , što stvarno osjećao , i došao je do zaključka , da je to bio samo Bunji , kod kojega je došlo do promjene , i da je jedino sredstvo protiv toga , to da mu se kaže . Bilo je neophodno za Ai-wana , da sebe od njih , koji ga vole i njemu su odani , osjeća potporu . On je želio ponekada , da se je izvan kuće Muraki zaposlio , ali on nije poznavao nikoga osim neki ljudi , koje je u jednome Caffeu i u Teatru sretao i sa njima neke riječi izmjenjivao . Svima

njima – to je on bio svjestan – kao Mr .Murakijev zet bio im je poznat . Tako mu je došla misao , da on , jer život ide dalje , nakon Mr .Murakijeve smrti će on da bude poznat kao samo Bunjiev šogor , što mu je bilo neugodno , u slučaju da se Bunji ne vrati ka sebi .

On je odbacio te misli u stranu i nastavio je sa poslom . Ovdje si je jedno mjesto napravio i kod tih izmijenjeni vremenski odnosa nije bilo lagano , to da još jedan puta učini . On se je morao sa Bunjiem razumjeti . I učio je .

Kada bi se sa svoga posla vratio i kada bi vidio , kako Jiro uči da hoda , i kada bi čuo kako uči govoriti , i kako je Tami drago zbog toga , jer Jiro je bio samo nešto preko jedne godine imao , i da je to sve se dešavalo u vremenu ,

kada su imali još jedno drugo dijete i kada bi se zbog njezine nestrpljivost morao da smije , onda je znao , da niti jedan dnevni trud nije bio prevelik , kada bi ga večer tako bogato nag radila .

Prije nego što je Bunji ovamo došao , bio je on jedan mladić , koji je jedva mogao da popije jednu čašu vina , bez da bi mu se vrtjelo u glavi ili spavalo ; sada je bio u stanju da popije i veću količinu , i to je činio rado . Češće nego jedan put je nakon podnevne Pauze je dolazio u svoj Ured ; on bi tada pričao glasnije nego obično i smijao se zvučno . Na te dane gurnuo je svoju Glavu u Ai-wanovu radnu sobu.

„ Ti si da , da ! ” rikao je on . „ Ti radiš kao jedan stari čovjek ! Što je Tama napravila od tebe ? Prije si bio ti je dan dobar prijatelj , ali sada si ti još samo Tamin čovjek ” . Bunji se je smijao prijeteci , a ostala dvojica namještenika su bila toliko uposlana za svojim pisaćim stolovima , i kao da nisu ništa niti vidjeli niti čuli .

„ Ja sam , Jirin otac ” , rekao je Ai-wan smijući se i po gledao sa svojega pisaćega stola .

„ Prije ili kasnije je svatko Otac jednoga djeteta ” odgovorio je Bunji . „ Dođi , prestani sa radom , Ai-wan ! ”

„ A što ću da radim , zbog čega ? ” pitao je Ai-wan .

„ Dođi sa mnom u jedan Cafe ” , rekao je Bunji . „ Završi sa radom ! Vi ne možete da stanete ” , rekao je on dvoji ci namještenika . Oni su brzo ustali , naklonili se i ostali da stoje . Ai-wan nije ništa rekao . On je znao , da će oni , čim Bunji ode , da se vrate svojem poslu , i do pet sati , čvrsto dogovorenoga vremena , da rade . Ali njemu je došla misao , to je možda jedna dobra prilika , da popriča sa Bunjijem i ustanovi , što ga je to toliko promjenilo . Dakle on je ustao i uzeo svoju kapu .

„ Ja ću da dođem ” , rekao je Ai-wan . On je klimnuo

oba dvojici namještenika , koji su potpuno razumjeli , da će on ići sa vlasnikom poslovnice ; onda je izašao sa Bunjijem napolje na ulicu .

Bila je Jesen . Prodavači su nosili Korpe sa loncima s Krizantemama u svim Veličinama i Bojama na štapovima preko svojih ramena . Prije dvije godine , dok su se bili tek mlado uzeli , neke su kupili i u jedan ugao svojega vrta zasadili , onda su se proširile i u ovoj godini postale jedan šarena zbrka . Mr .Muraki je gledao i pojeftinjavao ih . On je rekao : Da to nije dobro , da se ostavi cvijeće da u vrtu raste divlje . Ali Tama ih je željela tako , i onda je tako i ostalo . U tome je trenutku vidio Ai-wan jednoga Prodavača sa sasv im posebnom vrstom , cvjetovi su bili im istovremeno crveni zlatni i takve je Tama naj više voljela ; on je zaustavio toga čovjeka i upitao ga ; „ Poznajete li vi ulicu , koja se proteže brijegom Zapadno od grada ? ”

Čovjek je klimnuo .

„ Idite gore , sve do desne strane tamo je jedna mala Kuća sa zelenim pečenim crijepom , i nalazi se između dvije velike Pinie , sa pogledom na more . Idite do Dame unutra i recite joj da , vaš čovjek me je poslao ” .

„ Kako će da zna , da sam ja vas vidio ? ” pitao je taj zaprljani čovjek .

„ Pogledajte me ” , rekao je Ai-wan , „ recite joj , kako sam ja izgledao i recite joj , ako bude sumnjičava , da sam ja jedan Kinez . ”

„ Ah ” , rekao je čovjek začuđeno , „ Vi ste jedan Kinez ! Ali vi izgledate skoro kao i mi . Ja nisam još nikada jednoga , Kineza , ali , kao i svi , sam čuo o tome ” .

On je izgledao , kao da je želio nešto da kaže , ali je Ai-wan klimnuo i vratio se ka Bunjiju i pošli su dalje .

„ Ja se nadam , Tama je sada jedna fina žena i da ni je više Moga ” , rekao je Bunji nešto malo podrugujući se .

„ Ja mislim , da će ona da kupi Cvijeće kao jedna dobra japanska Žena " .

„ Ona neće da to kupi , ako se ne budu mogli da dogovore za cijenu " , rekao je Ai-wan opušteno . Bunji je bio tako pijan , da Ai-wan nije morao da pazi na svoje riječi .

„ Vi Kinezi ! Rekao je Bunji zadirkujući . „ Ah ! Vi Kinezi ! " On je odmahivao energično sa svojom Glavom .

Oni su dolazili sada ka jednome malome kafiću , neki stolovi i stolice su bili slobodni . Bunji se je sjeo teško za je dan stol i pokucao na Metalnu ploču , tako da je zazvučalo kao limeni bubanj . Jedna djevojka sa uskim licem je istrčala .

„ Pivo ! " urlao je Bunji . „ Ja uzimam , ti ćeš isto pivo ? " pitao je Ai-wan .

„ Sigurno " , odgovorio je Ai-wan .

„ Jedan puta pivo " , rekao je Bunji djevojki , „ i za me ne Wisky " .

„ Da - - - " , šaputala je Djevojka .

„ Brzo ! "

Oni su nestali .

„ Ja mrzim Engleze , zbog toga ja pijem njihov Wisky " , objašnjavao je Bunji , kada je bila se udaljila .

„ Ti nisi prije toliko pio " , odgovorio je Ai-wan .

„ A tako dakle " , odgovorio je Bunji , „ ah da , ja sam se držao kao jedan jako dobar mladić , nije li istina ? Dobro , sada sam bolje . Sad ja pijem , i razumijem i druge stvari " .

Ulica je ležala tiho u po podnevnom suncu , ali bila je to jedna uska Ulica . Preko puta je jedna Žena kupala svoju Djecu i pogledavala znatiželjno .

„ Pusti nas da uđemo unutra " predložio je Ai-wan , „ ta Žena tamo će da te sasluša " .

„ Žene ", rekao je Bunji sa glasnim tonom , „ one su sve budalaste ". On se je smijao bez smisla , ustao , i počeo je da zapinje i pao bi , da ga Ai-wan nije pridržao . Oni su bili pošli u mali Cafe i sjeli su u jedan ugao , i ta djevojka je donijela Boce i posude . Ai-wan je platio i dao nešto sitnog novca .

„ Pusti Fonograf da radi , dok je to dovoljno , a kad je potrošeno , dođi opet , i ja ću da ti dam još novca " , rekao je on . U tome je trenutku je prostorija bila puna larme , sa grebajućom glazbom ispunjena , i nitko nije mogao da ra zumije Bunjijeve riječi osim Ai-wana , koji je počeo da ispija svoje pivo . Bunji si je usipao Wisky i pio je sa velikim gutljajima .

„ Usprkos svemu ja ću da se ženim " , rekao je on Ai-wanu .

„ Dali si ti to odlučio ? " pitao je Ai-wan nadajući se .

„ Da " , objašnjavao je Bunji , „ to je to istinito . Siromašni Akio ! " On je šmrcao i klimao Glavom . „ On nije nikada shvatio , da su sve žene iste " .

Ai-wan nije odgovorio ništa . Bunji je rigao i ponovio . „ Žene su sve iste " .

„ Ja ne poznajem nikakve žene " , ponovio je Ai-wan .

„ To nije potrebno , da se poznaju Žene " , rekao je Bunji .

„ Ja ti kažem , one su sve iste " .

Ai-wan nije odgovorio ništa na to . On je nalazio , da je to jedno gubljenje vremena , da sa pijanim Bunjijem , koji je uvijek bio pijan da se priča .

„ Dakle " , nastavio je Bunji dalje , „ ja te pozivam u svatove . Tko je mlada ? Ja ne znam . To mi je svejedno . Jučer sam rekao svojemu ocu : Vrijeme je , da se ženim , mol im , pribavi mi jednu Ženu ! To sam mu ja rekao .

Priskrbi mi jednu Ženu ! On je rekao : Ako ? Ja sam rekao Bilo k ju Ženu , bilo koju . One su sve iste ! "

Bunji je gledao Ai-wana , usipao si je punu čašu Wisky , pio je i prosipao od toga , dok je Ai-wan gledao u stranu . On je često u Japanu viđao pijane ljude , seljaci , koji su niz ulicu se derali , kada bi dolazili sa Tržnica i nosili bi pola utrženoga novca u svojim stomacima i u njihovim bi glava ma gorilo , mladići u ugostiteljskim kućama , čak i stari ljudi . On se je na te poglede navikao , jer u Domovini , za vrijeme dok su ljudi pili za vrijeme Pauze , bez da bi bili pijani , nije to poznavao . Čak kada bi više popili nego ovi ljudi ovdje , tako nisu odlazili tako lako iz ravnoteže . A možda je njihova priroda bila izjednačena .

Iznenada vidio je on na svoje zadovoljstvo , da je Bunji počeo da ječi . Bunji je sjedio uspravno , njegovo lice se je trzalo , i suze su krenule niz njegovo lice .

„ Ja se kunem , ja to nisam želio da učinim " , jecao je . „ Zbog čega sam ja to učinio ? "

Njegov glas je zvučao polomljeno i zvonko .

Ai-wan , koji ga je pred jedan trenutak još vidio kako viče i hvališe se , je bio potpuno zbunjen .

„ Što si ti učinio ? " pitao je on .

„ Oni su to svi radili , razumiješ ti " , rekao je i položio svoju Glavu u ruke . „ To znači , svi iz mojega Regimenta – izuzev Kapetana . Ti znaš , ja sam bio Poručnik . Ja sam se ravnao po Kapetanu . Ja sam rekao ---- "

U međuvremenu je on uzeo svoju čašu , popio jedan gutljaj , nakašljao se i odmahivao Glavom gledajući .

„ Reci mi , Ai-wan " , šapnio je , „ dali sam dovoljno ja popio , što misliš ti ? "

„ I više nego dovoljno " , odgovorio je Ai-wan ozbiljno .

„ Ah , ti se varaš " , rekao je Bunjni trijumfirajući . „

Ja pijem dok ja vidim , da stolovi počimaju da plešu . Onda ja znam , da je dovoljno . Još je sve na svojem mjestu . Dakle moram nastaviti " . On je nastavio da pije dalje . „ I što sam ja rekao ? "

„ Ti si rekao da upravljaš svoje poglede na Kapetana " , podsjećao ga je Ai-wan .

„ To sam rekao ' , nastavio je Bunji dalje . Njegove debele usnice su drhtale i lijevo oko je počelo da se trza . „ A ljude , razumiješ li ti mene , ja promatram kao da su ispod mene . Na kraju krajeva je moj otac jedan imućan čovjek . I utjecajan . General Seki – je moj prijatelj . I pomoću njega sam - ja postao Poručnik . Tako sam ja sebi rekao , da ja nisam uobičajeni vojnik ! Ja sam u pravu ? Zar ne ? " pitao je on Ai-wana ljutito .

„ Potpuno " , ponovio je Ai-wan , bez da je znao , što to treba da znači .

„ Dakle ako to ljudi rade , kažem ja sebi , da to nema sa mnom ništa . Ja kažem sebi , njihova uobičajena Priroda ih prisiljava – zar nisam u pravu ? Sve dok Kapetan ne učini ništa , niti ja neću isto tako " .

„ Što ti nećeš isto učiniti ? " pitao je Ai-wan .

„ Rekao sam ti ja malo prije " , odgovorio je Bunji .

„ Ti si glup , Ai-wan ti si glup , kao i svi Kinezi . Svi Kinezi su glupi " .

Ai-wan je osjećao kako njegov bijes raste , ipak je uspio da potisne . Bunji je bio pijan .

„ Glupani i Kukavice " , rekao je Bunji glasno i pokušavao je , prijetecu glazbu da nadglasa . „ Mi će mo da ih natjeramo u bijeg , igrajući se lagano , kao na Sportskim natjecanjima , mi im dajemo novac , da mogu da uteknu , i naj češće to i rade . Ostatak će mo da popijemo . Oni svi bježe ti si trebao da vidiš kako oni bježe ! " Bunji se

je smijao , usprkos suzama njegove Trepavice su se sijale . On je odmahivao Glavom pokušavao , da Wisky usipa u posudu , ali mu nije uspjevalo do kraja , Ai-wan mu nije pomogao . On je promatrao Bunjija , koji je pipkao za malo bijelom posudom .

„ Hah ! Naj manje znam , gdje su moja usta ! " rekao je , ustao i podigao bocu na svoje usnice . Kada ju je isponova ostavio , počeo je isponova jecati .

„ Ipak je to bila Kapetanova krivnja . Vidiš li ti , ja sam dan i noć gledao , kako to momčadi rade . Ja ti kažem , Ai-wan " - jecajući i podrhtavajući se je uvijao naprijed - „ Rat istroši jednoga čovjeka potpuno - on treba sve ne ispavan je i jak - Vino , puno da jede i puno Žena . On mora da ima u velikim količinama svega , jer on ima cijelo vrijeme grmljavinu topova u ušima - onda , on može da bude mrtav za jedan sat , u sljedećim minutama - on ima samo vremena za stvari , koje on hitro dohvati " . Bunji je bio tako ozbiljanpostao , da je skoro izgledalo , kao da ga je njegova iskrenost rastrijeznila . „ U početku je on mislio , da je to strašno - znaš ti , muškarci , koji svuda uokolo Žene vrebaju - mlade i stare - ja sam rekao Kapetanu : „ Trebamo li mi to da trpimo ? " Rekao je : „ Mi moramo , ako mi želimo sutra da sa njima napadnemo " . Vidiš , on je bio moj pred podstavljeni . Što sam dakle mogao da kažem ? Ja nisam više pazio i ravnao sam se samo po njemu . Ja sam si rekao : I sve dok on ne učini ništa - "

On je počeo da drhti .

„ Dakle , Ai-wan , ja i tebe pitam , zbog čega je on to činio ? Ja sam sam vidio – on je je jednu Ženu u šator poveo . Ona je plakala i branila se - ali to njemu nije ništa smetalo nije ju puštao - ja sam bio sasvim u neyjerici . Potrčao na ulicu . Ja - Prvu Ženu , koju sam vidio - jedno Dijete -

recimo oko dvanaest - i ako je bilo tek deset - ili možda petnaest – možda je izgledalo malo za svoju starostnu dob - ja sam vukao u sporednu aleju " . Dok je pričao , drhtao je i gledao Ai-wana . „ Sve to vrijeme sam znao sam , da ne želim ništa da učinim - ali nisam mogao da popustim . Možeš li ti to razumjeti ? Bila je to krivnja Kapetanova ti to vidiš , Ai-wan ? Njezinu krivnju isto . Ona se je derala - ona se je derala – bio sam tako ružan – nazvala me je majmunom ! Ja sam rekao : „ Budi mirna " ali ona se je derala uvijek i uvijek iz ponova dalje . Onda sam rekao : „ Budi mirna ili te ja moram da ubijem ! " Ja sam je upozorio , razumiješ ti ? Ali - dakle - u bio sam je odmah " . On je plakao bez pre stanka . „ Vidiš , Ai-wan , i kada je tek tu mrtva ležala , došla mi je misao , da ona nije mogla da razumije što sam bio ja pričao - pričao sam japanski - bez da sam mislio - ja ni sam pravo vremeo o tome mislio - kako samo nisam na to mislio ? To je moja krivnja u tome slučaju , Ai-wan " .

On se je bacio jecajući preko stola . Neki ljudi su pogledali prema njemu i onda bi odmaknuli poglede dalje ; preglasna Glazba je činila njegove Riječi ne razumne .

Ai-wan je sjedio bez pokreta , bio je oglušen , bilo mu je muka , on je gledao sve pred sobom , što je Bunji rekao .

Tako su dakle se u Kini ponašali . Njegov Otac mu nije ništa o tome pisao , i nešto malo pisama , koja su dolazila , su bila od japanski vlasti cenzurirana više nego ikad prije . Novine su pisale , da se je Carska Armija ponašala po mustri . On je to vjerovao , on jedan Kinez . On je sebe mrzio zbog toga . On je ustao : „ Dođi kući , Bunji " , rekao je . On se je sagnuo , stavio je ruke na Bunjijevo kao spavajuće tijelo , namjestio ga tako , tako da on na svojim nogama sto ji , i poveo ga ulicom . Onda je pozvao jednu Rikšu , sjedi Bunji , koji je sada čvrsto spavao , do Vrata od

Mr .Muraki kuće . Rekao je Ai-wan starom čuvaru na vratima : „ Pokušajte , da mladog Gospodina ne opaženo uvedete u njegovu Sobu ” .

Stari čovjek je klimnuo , i Ai-wan je pošao kući .

Nemir ga je ispunio . Što se stvarno dešava u njegovoj Domovini ? Koliko od svega on nije znao ? Kako je izgledala istina u stvarnosti ? On je kroz ženidbu tako to uzeo za stvar , da je to jednostavno bilo tako , da nema rata i da on može da se oženi za Tamu . Ali on je bio Kinez .

On se je uspinjao kamenim stepenicama , koje su vodile sa puta ka njegovoj kući , uvis ; Tama mu je išla u susret , sa Jirom u svojem naručju . Ona je izgledala posebno svježe i lijepo , njezina kosa je bila svježe očešljana , a njezina koža je bila mat kao pahuljica jedne Aprikoze .

„ Mi smo se upravo okupali , Jiro i ja ” , rekla je , „ mi imamo nove Kimone na sebi , to znači : Jirin je sasvim novi a moj ima nove rukave - i ja sam kupila predivne Krizanteme - čovjek je rekao , da si ga ti poslao , ja sam ga pitala za preporuku . On je rekao : „ Jedan kineski Gospodin ” , i ja sam mu odgovorila : „ Ja nisam sa svim kineskim Gospodi nima u Nagasakiju udana ” . I on je onda pričao : „ Da , Gospodin mi je naredio , da ga pogledam , i ja sam vidio , malo udubljenje pod Kosom na njegovoj lijevoj sljepoočnici ! ” Da rekao sam ja : „ Točno ! ”

Ona se je smijala , i Jiro se je smijao , i Ai-wan se je smijao .

„ Ti si umoran ! ” rekao joj je on .

„ Jako umoran ” , dodao je on . Ne , on nije želio da Tami objašnjava , što mu je Bunji rekao . Nije bilo ništa za nju . To je bio jedan Bunji , kojega ona nije poznavala i ne bi željela da upozna . Gledano od odatle , nije mu bilo još

sasvim sve jasno .

„ Sjedni se ovdje " , zamolila ga je Tama .

On je sjeo i ona mu je skinula prvo njegove Kožne cipele i njegove čarape , i onda je protrljala njegove noge sa svojim snažnim Rukama . Ležala je lakoća i Mir u njezinim pokretima .

„ Onda tvoja Jakna , ovdje je jedan Kimono , i tvoja kupka je pripremljena " , šaputala je ona . „ Ja ču da se za sve pobrinem , i ti se trebaš odmoriti . Jiro će da bude sasvim poseban i tih da te ne ometa " .

Jiro je sjedio na podu i gledao je sa velikim očima .

Ai-wan se je pustio u miru obavijestiti i iskorištavao je svoj umor , da ništa ne kaže i da ništa ne radi i da uvijek na to misli , što mu je Bunji govorio . O bijegu pobijedenih Armija , Bombama , unakaženim Ženama - još nikada nije o tim stvarima niti čuo . Zar ne postoji nikakva kazna za tako što - Osveta ? Jedan iznenadna nestrpljivost mu je naređivala , i on se je pogledao na to , da pođe kući i sam utvrdi , što se u stvarnosti odigrava . On se je zamislio o ostacima stare mržnje , na ljude , koji Japance pljunu na ulici i naziv ju ih Patuljcima i Majmunima , on je bio protiv zahtjeva od japanski službi u Provinciji Sjeverne Kine . Uvijek i uvijek ponovo je En-lan govorio : „ . . . i ako je Revolucija prošlost , moramo mi da Japance pobijedimo " . Ali Revolucija nije nikada došla , i sa time je sve postalo ne moguće .

Sa kupanjem u toploj kupki u drvenoj kadi postao je mirniji , razmislio je , da na kraju za jedan dan i sam u svoju Domovinu može da otputuje , da sve utvrdi . On je bio blizu odluke , da to i uradi . On je ustao i osušio se ; njegovo tijelo je bilo utopljeno i opušteno , čak napetost njegove duševne boli je bio se riješio . Biti će sasvim lagano , da otputuje kući . On mora da pođe i sam uvidi .

Kada se je Tama se za večeru ka njemu nagnula , da napuni njegovu posudu , pogledao je on ka njoj :

„ Ja vjerujem da ču ja za kratko vrijeme morati u svoju Domovinu da otputujem " , rekao je on .

Ona je spustila svoju posudu .

„ Mi idemo isto sa " , rekla je radosno . „ Jiro i ja ; mi želimo tvoju Domovinu da vidimo " .

On je odmahnuo Glavom : „ Ne , samo ja " , rekao je on . „ Još je nesigurno za vas " .

„ Ali zbog čega ? " pitala je začuđeno ; ona je sada imala Jiru na svojim koljenima i hranila ga je sa štapićima za jelo .

„ Ti znaš , još prije nešto malo mjeseci je bilo borbi u Šangaju " , rekao je oprezno . „ Ja nisam siguran , kakvo raspoloženje u Japanu protiv Naroda vlada " .

„ Oh , Kinezi nas vole " , rekla je užurbano , „ ja to sa sigurnošću govorim , Ai-wan , ja čitam u svim novinama , da običan Narod izlazi na ulice i po zdravlja nas . Oni su od svoji vlasti , i od vojske tako potisnuti , kažu Novine . Ti znaš , ja čitam Novine svaki dan , Ai-wan - više nego ti " .

To nije mogao da laže . Ona je čitala veliki dio Novi na , kako je ona rekla , to veće da priča sa njime nešto i da nije samo jedna „ staromodna , glupa japanska Žena " .

„ I ka tome još ti ne možeš sa mnom da pođeš " , rekao je on odlučno . Sa time tonom nije pričao često sa njom . Ona ga je pogledala preko stola . Onda se je podigla sa Jirom na svojim ramenima , pošla ka Ai-wanu preko i posjela ga u njegovo krilo .

„ Jiro " , rekla je ona , „ reci tvojemu Ocu , što sam ja tebi danas pričala " .

Jiro je gledao stidljivo sa jednog lica ka drugome .

„ Reci , moja majka kaže , u Proljeće , ako Bogovi dozvole - ja znam naravno , da ne postoje Bogovi , Ai-

wan - u Proljeće ću da dobijem maloga brata ! "

„ Tama ! " rekao je on .

Ona je klimnula : „ Da , da , i ti nas ne smiješ sada napustiti , Ai-wan , ako se što desi - ja imama takve misli , Ai-wan . - Ja znam , da je budalasto , ali ja gledam tako često prema Oceanu i imam osjećaj , da nas on ne smije nikada rastaviti . On će nas rastaviti , Ai-wan , ja to osjećam – i ako me ti sada napustiš , ja se bojim , da to može da šteti djetetu . Ono će da oboli i umre u meni " .

On ju je odlučno pogledao .

„ Čekaj , dok mi svi zajedno ne budemo mogli da putujemo " , rekla je ona . „ Ne moj , da putuješ sam , bez nas nikada " .

Ona je uhvatila njegovu ruku , a Jiro je počeo da plače iz straha .

„ Pst ! Jiro " , rekao je on i položio je svoju drugu ruku na Tamu . Zbog čega bi i na kraju krajeva putovao ? Što je mogao da uradi , kada bi i saznao istinu . I Tama je plakala o njegovome ramenu .

„ Pst , vas dvoje " , uključio se je on . „ Dali je on bio jedan čovjek prisiljen od strane svoje familije ? " On je položio ruke oko njih oba dvoje , savio je ruku iza njih i nježno ih milovao naprijed i nazad .

„ Onda , onda " tješio ih je , „ prestani da plačeš , ja neću da putujem . Tama ,budi mirna . Ti strašiš dijete " .

Ona je jecala sve glasnije i sve jače , sve dok ju napokon nije umirio , i Jiro se je umirio . I Ai-wan je sjedio i njihao se je polako lijevo - desno . To je bio njegov svijet , ovdje u njegovome zagrljaju .

A sljedeći dana se je Bunji zamislio na ništa ili najmanje na , da je mogao i više da kaže , nego što je želio . On je došao kasno u svoj Ured , sjeo je i izgledao je

umorno , ali pokušavao je kao i obično da izgleda voljnim . Ai-wan je njega vidio kako prolazi pokraj njegovi vrata , ali nije zatražio od njega da mu se obrača , i pustio ga je da prođe samo tako . Kada su u Podne namještenici bili otišli na obrok , došao je Bunji i zastao je na vratima ; rekao je mazno , ipola blizu istine , i pola posramljen ka Ai-wanu : „ Ja sam bio jučer pijan , nije li istina ? ”

„ Da ” , rekao je Ai-wan i pogledao od svojega stola .

„ Ja sam pričao jako puno . O čemu sam pričao ? ”

On je vidio , da Bunji nije više znao , i osjećao se je olakšanim od tereta , na takvo jedno priznanje .

„ Ti kažeš , ti želiš da se ženiš ” , odgovorio je on .

„ To je bilo sve ? Pitao je Bunji . „ Da , to ću da učinim . Ja ću da se ženim na stari način . Ja ću da pogledam puno slika od mladi djevojaka u odgovarajućoj starosti iz određeni familija i prst položiti na jednu sliku i reći ocu : , Ovu ovdje ! ”

On se je smijao , i Ai-wan je nijemo se na smijao .

„ Ja ću da objavim dan vjenčanja ” , rekao je Bunji . Mm On će skoro da bude . Ja ne mogu da trpim , da tvoj sin od mojeja ima takvu jednu prednost ” .

„ Moji sinovi ” , popravio se je Ai-wan .

„ Što – još jedan ? ” rekao je Bunji .

Ai-wan je klimnuo .

„ Bravo , Tama ! Rekao je Bunji . „ Hah ! Moge su još sasvim valjane , nije li istina ? ”

„ Odlične su one ” , odgovorio je Ai-wan .

Jedan dečko , he ? Pitao je Bunji .

„ Tama je rekla ” , odgovorio je Ai-wan . „ Ona je vjerovala , da zna ” .

„ Onda ona zna ” , odgovorio je Bunji . „ Naravno da dijete samo da prinese dokaz , da ona nije u pravu , i ako to

ona ne vjeruje . Na , onda ja ću da si nađem jednu saftnu Ženu " .

„ Meni je to uredu " , odgovorio je Ai-wan .

Bunji je klimnuo i pošao dalje .

Ai-wan je sjedio još jedan trenutak i mislio o tome . On je bio jako olakašan , da Bunji nije više znao , što mu je rekao . On je još jedan trenutak iz zavjese radio , jer samo je još sjećanje ostalo na Bunjija . On je znao , da Bunji ka da bi bio u potpunom razmišljanju nikada ne bi povukao tu zavjesu . Ali Bunji neće nikada da sazna , što se je desilo . U svakome slučaju on neće nikada više neće da bude kao prije - sada , kada je znao . Bunji mu je izgledao danas drugačiji nego do sada . On si je npr . uvijek želio jednu Kćerku ; a od jučer želi Sina . Tama je danas ujutro rekla : „ Ja osjećam , da će dijete da bude jedan dečko . Mi će mo kod proslave za Sina da u kući objesimo dva papirna psa , ako bude Sin rođen " .

„ Dobro " , rekao je .

Sinovi će jedan dan da prate put svoga Oca , Kćerka bi morala da se povuče .

Ganjiros , rođenje njegova drugoga sina , Proslava za sinove i Potres su ostali zauvijek kao " nešto " u njegovome sjećanju . Sve se je desilo istovremeno sredinom sljedećega Proljeća , nakon Bunjijeve Ženidbe , kakva čudna ženidba to se je sve odigralo na brzinu bez Slavlja u japanskom stilu dešavalo , na što se Ai-wan nije mogao da navikne . Bilo je tu jedne razlike između njegove Domovine i Japana ; tamo su Svatovi trajali danima , dok je ovdje se sve brzo dešavalo . Sam Bunji se je ponašao , kao da to nije ništa , a Setsu Hajami , mlada , je sa našminkanim licem izgledala kao Mi lioni japanski Žena . Nakon događaja Bunji nije spominjao ništa više o tome , i nekoliko dana

270

kasnije izgledalo je , kao da je uvijek bila u kući Muraki . Čovjek bi zaboravio , da ni je uvijek bila tu , i čovjek bi zaboravio , da je tu .

Niti jedan mjesec kasnije bio je rođen Ganjiro . To se je desilo sredinom dana , na naj jednostavniji način , bez da je Ai-wan o tome znao . Na jedno jutro kasnoga Travnja , kada su zadnji Trešnjini cvjetni listovi , u vrtu padali na tlo , rekao je Tami i Jiri doviđenja . Putevi su bili mokri od jedne iznenadne kiše , a nebo je bilo , kako je on naj više volio , čisto i plavo , sa velikim bijelim oblacima , koji su dolazili sa Oceana . Lišće od drveća u cijelomu vrtu je bilo zeleno , ljudi na ulicama su izgledali na blagomu zraku sretno i zadovoljno . Život tih ljudi je skrivao jednu duboku slatkoću , a to je on osjećao i cijenio ; oni su se imali rado i to su dokazivali uobičajen ostima . Dok je svojim putem u Travnju išao , postalo mu je jasno , da na tim ulicama nije nikada vidio , jedno staro lice , nesretno ili jedno bez voljno , vrijeđa no dijete . On isto je morao da voli ljude , dali je on to želio ili ne . On im je dolazio uvijek bliže , a svejedno je bivao usamljeniji .

Od kada je Bunji se uzeo sa Setsu , bio mu je bliži , a istovremeno se bio udaljio , nego što je to bilo prije . On je prestao da pije , i ako je na svoj dan ženidbe bio pijan . Nitko ga više nije viđao da pije . U svakome slučaju glumio je jednoga muža od ne graciozno , ružne Setsu , koja se nije u suprotnosti davala da sjedne . U tim danima se je Bunji glasno izjašnjavao o vanjskoj Politici , a posebno Japana i Kine , gdje su , a kako je on izjavljivao , Komunisti ponovo moć privukli sebi . Jedan dio toga mišljenja je Ai-wan već uvečer prije , kada su on i Tama u Bunjijevoj novoj kući bili objedovali , bio čuo .

„ Prije ili kasnije morati će mo ih pobijediti " , Bunji je objašnjavao .

Ai-wan je naučio , da ne odgovara Bunjju , jer je bilo uzaludno . U ostalom on nije vjerovao Bunjiju ništa što govori . Kina je bila u rukama ljudi - njegov Otac , Bankar , je pripadao - , onima koji su imali Komuniste . I zar nisu japanske Novine uvijek i uvijek isponova obavještavali , da su kineski Komunisti bili od strane Vlade pobijeđeni ? Bunjijeve pred rasude su bile uvijek srednje vjekovne . Ai-wan je pok ušavao , da takve stvari zaboravi i bezopasno u svoj Ured da dođe . On se je nadao , da u novoj Godini krene naprijed , najmanje što se tiče mjesečni primanja , ali uzaludno . Zbog svako godišnji novo Godišnji proslava Namještenika je Mr .Muraki objasnio , da ne može da ove Godine da isplati poboljšanje plaća zbog ne očekivani teški opterećenja Pore za , koji su potrebni , da bi Carsku Armiju sa Vodom se opskrbilo i ojačalo Zemlju . On je trebao samo da kaže „ Car " , i sve bi bilo u redu – to znači , dok Ai-wan , tome svetome Caru u bilo kojemu smislu ne osjeća udruženim . Ne stoji mu bilo što da izvoljeva .

On je sjeo ; pri tome je malo šmrcao . Kada je drugo dijete tu bilo , morati će Tama sve da okrene i obrne , ako novac bude još dovoljan onda . Njegov Otac mu nije poslao već dugo Vremena Novca , i bez da je bio u neprilici , nije želio da ga moli . Zbog čega , pitao se je on , treba taj Car , da Japan Mandšuriju posjeduje , daljnje Obrambene mogućnosti ? Najvjerojatnije će vlast da dobije Vojna partija - ali on se nije brinio za japansku Politiku ili bilo koju drugu Politiku , od kada je Narodno vijeće Japanu dalo slobodne ruke . Političkim Interesima nije on iza sebe ostavio , to je bilo gubljenje Vremena , samo na to i misliti .

Skoro je čitavo prijepodne na tome radio , da Inventar koji nije još prodan bio preuzme , kada je mala poslužavka ,

koja je kod Jirinoga rođenja bila došla , mirno i ozbiljno se bila pojavila ; Ona si je bila uzela vremena , da prije svoju kosu počešlja , jedan svježiji Kimono i čiste bijele čarape navuče .

„ Onda , što ima ? " pitao je on i pogledao iznenađeno ka njoj .

„ Pre časni , ja trebam da vam kažem , Ganjiro je došao " .

„ Što kažete ? " On je skočio i pošao ka svojoj kapi .

„ On je ovdje , jako debeli i jako zdravi " , rekla je zračeci . Jednu tako dobru vijest predati , to znači Sreću . I jedan i drugi Namještenik se je naklonio i fičkali su tiho kroz Zube od Sreće .

„ I baš upravo prije proslave za Sina " , rekla je djevojka sa smiješkom .

Nakon što je gurnio Glavu kroz Bunjijeva vrata i rekao : „ Moj drugi sin je rođen , ja idem Kući " odmah je skočio . On se je potrudio , to da tako mirno kaže , kao da je dobivao Sina svaki Dan . „ Što ? " rikao je Bunji , ali Ai-wan se je dao svojim Putem i klimnuo je za potvrdu .

On je pošao niz ulicu i osluškivao na razgovore Posluge . „ Došlo je tako iznenada , tako , kako su se danas Sunce i Kiša mijenjali . Još je Okusan dobar i voljan , kao što je sada , Mr . Wu . Odmah je ona rekla : „ Ja osjećam nešto – evo počinje " . Ja idem odmah po porodilju , a kada je došla , bilo je već dijete tu , zdravo i lijepo . Okusan je rekao : „ Ako je to sav trud , da se dobije jedan Sin , i ja sam u svakome trenutku spreman " . Ona se je smijala srčano preko svoje Gospodarice i bila je jako ponosna na nju .

I stvarno , kod kuće je bilo sve u redu . Miris jela , koje je Tama , imala spremno , išao je u zrak , i Ai-wan je bio gladan , kada ga je osjetio .

„ Ja ću da donesem vaše jelo , čim poželite , Gospodine " , rekla je po služavka , i kleknula je dolje , da bi skinula cipele .

„ Za pola sata " , ponovio je on .

On je našao Tamu iza pokretni zidova u svojem krevetu , ona je držala Ganjiro u naručju , Jiro , koji je sada mogao da hoda , stajao je začuđen pokraj njega . Ai-wan ni je mogao da shvati , da je porođaj već prošao ; Tama nije bila blijeda . Ona je ležala na mekim madracima , koji su bi li postavljeni na ploču , i gledala ga lopovski , kao da se ni je ništa desilo . U jednome tamnome uglu je porodilja žustro donijela nešto u tu stranu .

„ Tama šaputao je on .

„ Ovdje smo mi svi troje " , šaputala je ona , „ to je jedan dečko , kako sam prije i rekao " .

„ Da " , odgovorio je on . On nije skoro znao , što on treba da kaže . Jirovo rođenje je bio jedan veliki događaj ; taj Sin je mirno došao na Svijet . „ U takvome Tempu " , mislio je on „ biti će Kuća puna " .

„ Ja sam želio , da za proslavu Sina bude već sve prošlost " , rekla je Tama ponosno .

„ Ti si njima tako uredio " , ponovio je on .

Ona se je smijala .

„ Idi i jedi " , rekla je ona , „ danas imamo Šarana , to je jedan daljnji dobar znak " .

„ Zar ne trebam danas popodne da ostanem kod Kuće ? " pitao je on .

„ Što trebam da započnem sa tobom ? " pitala je ona , „ ja ću da spavam , i Jiro će da se igra sa djevojčicom . To je sve . "

Tako je on nakon jednoga dobrog jela pošao nazad na svoj posao . Tama je bila jedna sretna Žena , mislio je

on , koja je pri svemu , što je radila , udisala zdravlje . Ništa nije bilo teško za nju . I za sve drugo mogla je tako da uredi , da je imala vremena za njega , kada bi on došao Kući . Već odavno se je prestao , da se divi , što je sve ona znala . On je uzimao kao sasvim razumljivo , da je njegova Kuća uvijek čista , a cvijeće uvijek svježe , jelo da je divno pripremljeno i Jirino lice uvijek čisto oprano i vedro . Što god da se desi , on nikada neće da se žali , što je oženio Tamu . A ako on sa vremenom bude imao potrebe za bilo kojim duhovnim ustezanjima , onda bi odbacio ne zadovoljstvo sa strane . Ako on Tamu želi , nije želio ništa sa snovima da ima .

Za Proslavu Sina - nisu bili još prošli dani ne čistoće nakon Tamina porođenja , i tako nisu išli nikuda . Ganjiro nije bio još niti mjesec dana star . Ali ona je radila velike pripreme za taj Dan . On joj je pomogao da dva Papirna Psa , to su bili Simboli Dana - jednoga crnoga - bijeloga sa Zlatnim očima i jednoga maloga crvenoga za Ganjira - , gore iznad vrata da se stavi .

Bio je to peti Dan petoga Mjeseca Sinove godine ; Dan je bio lijep , i Jiro je klicao , dok je vjetar pirio po Papirnome Psu . Bio je to jedan sasvim ne običan vjetar , koji je na te Dane sa mora dolazio . Tama je Jiru u svojem naručju držala , i Ai-wan ga je uzeo sebi i rekao je : „ Još je pre težak za tebe , Tama " .

„ Drži ga gore , da on može da vidi " , rekla je ona . Oni su ustali i gledali , a vjetar je lepršao po njihovoj odjeći .

„ Jedna Kuća sa Suncem " , rekla je Tama ponosno .

On joj nije odgovorio ništa . On je morao u tome trenutku da misli , da njegovi sinovi sa Proslavama postaju veći , što on u svojoj mladosti nije poznavao . Tama je voljela , da proslavlja , slavlja je uređivala što je bolje

mogla .

On se je zamislio o svojoj osobnoj radosti za Novu godinu , o Proslavi Zmaja i Proslavi Proljeća – te Dane slavlja koje Jiro i mali neće nikada da upoznaju . Na kraju bila je ta Žena , koja je formirala Život u Kući .

„ Tako Jiro " , rekla je Tama , „ primijeti si , Šarani znače Dečko , jer oni hladne brdske rijeke protiv struje idu i u virove ulaze . " "

U tome trenutku vidio je on , ili je vjerovao da vidi , da štapovi , na kojima su visjeli Šarani , se mrdaju . U istoj sekundi počeo je vjetar , koji je cijelo jutro bio jak , potpuno . Istovremeno pogledao je on i Tama van prema Moru . Ono je izgledalo čudno tamno i preteče . Dali duboka rika i prskanje dolazi od Mora ili iz dubine Zemlje , nisu mogli da razlikuju .

„ Tama ! " pozvao je on uplašen .

„ Potres " , rekla je ona . Njezin glas je zvučao tiho i mirno , ali njezini obrazi su postali blijedi .

On se je na to navikao , jedan Potres kao ništa ne obično , kao nešto što je stalno Moguće da se osjeti , ali on ni je još niti doživio teške Potrese . Ponekad je on i Tama po noći bi se budili i osjetili bi jedan Potres ispod mjesta gdje spavaju , prašina bi im bila sa deke na lice padala , i čuli bi , kako drvene grede krckaju . Tama bi uvijek ustala , i obukla bi se i čekala sa pažnjom i bez riječi . On je znao , da i u cijelomu gradu , u svakoj Kući Ljudi tako čekaju , bez pomoćni i pripremni . Svaki puta kada se je Zemlja umirila , ali danas je pirio jaki Vjetar .

Sada je ušla Tama u Kuću . Posluga je već došla sa Ganjirom u naručju u susret . Iz Kuće iza njih je došlo iznenada do glasnog Loma i Buke . Nije postojalo sumnje više ,štapovi sa Šaranima nisu se samo zbog Vjetra

po mjerali .

Bez riječi položila im je Posluga dojenče u ruke i pošla nazad u Kuću . Tama je donijela Ladice i Kutije sa Odjećom , i Posluga ju je slijedila , sa rukama punim Stvari .

„ Gdje da ostavim Djecu ? " smijuljio se je Ai-wan . „ Ja moram da pomognem " .

Molim , ostani kod njih " , odgovorila je Tama mirno .

On je bio iznenađen zbog Mira te dvije Žene . To je bilo , kao da su , kako sada rade , puno puta vježbale . One su pošle nazad , sve do zadnje minute u slobodnoj prostoriji , a okolo njih je bilo stvari što su posjedovali . Nije bilo puno : Njihove jako vrijedne stvari , lijepe rolane Slike , neki gline ni Vrčevi , što im je Mr .Muraki poklonio , Nakit , što je Ai-wan Tami poklonio , kada su se uzimali , i dvije bale Svile , koje su bile od njegove majke , Tama ih je u jednom od potresa sigurnome Lageru u Gradu čuvala .

„ Gdje mi možemo da idemo ? " pitao je on , kada su napokon pokraj njega stajale , prihvatio je dojenče .

„ Gdje mi možemo da idemo ? " pitala je opušteno . „ Ne postoji mjesto gdje se može pobjeći , kada je Zemljotres " .

Okrenule su lica prema Moru , stajale i čekale . Ai-wan je držao Jiru čvrsto , ali Jiro nije plakao . On je isto gledao van na uzburkani Ocean . Tama je stenjala ; pokrila je usta sa rukom . More se je podiglo na Horizontu u jedan veliki Val , ne , ne ipak ne , u jedan Val , u jednu poplavu , u jedan ogromni Vodeni zid , koji je rastao na površini Oceana . Val nije imao češalj , bio je jednostavno tu , golem i taman gurao se niz Nebo .

„ Ne može da nas dokuči " , šaputala je Tama .

„ Prosuti će se preko doljnje ga Grada " , odgovorio je on , i osjećao je , da mu postaje vruće u grlu i podiže se

postalo mu je loše . Ali on nije mogao svoje poglede da odvрати . Na izgled dolazio je Val uvijek bliže i izgledalo je ,da je sve veći i veći . Ali u stvarnosti rolao je sa velikom brzinom Obalom i skupljao vodene mase , koje je pred sobom gurao . Oni su mogli da vide , kako na brežuljcima Ljudi iz svoji Kuća izlaze i svuda okolo se kače i penju u vis – u bijegu od poplave .

„ Išlo je uvijek jako brzo " , rekla je Tama .

On je još nije nikada takvu vidio - tako mirnu ; on nije znao , dali se ona boji . On je mogao da ode od datle , nekako da se udalji , ali ona ga je zadržala .

Sada je dolazio udarac Vala . Još uvijek nije imao češalj , sve do trenutka , kad je udario sa tolikim štropotom , da se je cijeli Otok za tresao . Udario je i razlio se u jednu pjenuću rijeku . Kuće i Ulice su nestajale . Cijeli Ocean je izgledao kao da se je ovamo izlio .

„ Može da dokuči Kuću mojega Oca " , rekla je Tama sa tihim Glasom .

Oni su promatrali . Nešto još strašnije nego što je bio na dolazak Poplave , što je sada slijedilo ; isti Val se je pokrenuo nazad u pokret i izgledalo je kao da Kuće , Ljude , Drveće i sve što se je moglo dokučiti , vuče nazad sa sobom . Izgledalo je stvarno , kao da umire cijeli Otok sa poplavom od Mora .

„ Ai-wan je stenjao i sakrio je svoje Lice na Jirina Ramena . U toj sekundi pokrenula se je Zemlja ispod njegovu nogu . On je čuo , kako Kamenje sa Brda pada prema dolje , i ispružio je svoju Ruku prema Tami . Čak i tome trenutku je bilo njezino Tijelo stabilno i jako .

„ Naše Brdo neće da se mrda " , rekla je ona . „ To je brdo sa pukotinama . Iznad nas su Polja , a ne kamenje " .

To je bila istina . Iznad njih je bila jedna Dolina u visini , koja je skoro do prijelaza na vrhu Brda bila , sa

jednom rijekom , što je sa oba dvije strane za sadnju Riže u Terasama .

Ponovo je osjećao Ai-wan mučninu izazvanu pomjeranjem Zemlje ispod svoji Nogu .

„ Val će da dođe još jedan puta ” , rekla je Tama , „ ali neće biti tako ogroman .

On je čuo udarac . Ovaj puta je zvučala prijetnja dublje , ali on nije vidio ništa . Jiro je ovio Ruke oko Glave svoga Oca i popeo se . Ali još nije plakao , a dojenče je spavalo . Ai-wan je mislio na to , što je Bunji o spavanju Japanaca rekao , da ih ništa ne budi i da od naj ranije mladosti na Leđima svoje majke i Dreke i Nemir su naviknuti .

Bio je to jedan meki , jedan prijeteći Kraha od padaju čega Drveta i zvuk od kidaju čega Papira . On je pogledao ka . Sa začuđujućom malom Bukom i još manje Prašine se je kuća srušila .

Ali prije nego što je on imao vremena , da uzme i zraka , rekla je Tama :

„ To , je prošlo , i mi živimo svi ” .

Ona je okrenula srušenoj Kući Leđa ; onda je sjeo . Sa ruševinama pre sito More se je smirilo , a onda je počeo Vjetar da puše ponovo . Ai-wan je osjećao , kako njegove Noge drhte .

„ Ja sam i gore Potrese doživjela ” , rekla je Tama . Ona se je brisala sa Rukavima po Licu . Onda je otkopčala dugmad i počela da doji Dijete . On je sjeo pored nje na je dan sanduk , a Posluga je preuzela Jiru . Sada , kada je sve bilo prošlo , izbio mu je Znoj na čelu iz svih Pora ; On je osjetio Mokro ispod svoje Odjeće .

„ Bilo je gore nego sve , što sam ja prije vidio ” , rekao je on .

„ Oh , postoji i gore ” , odgovorila je ona .

On ju je pogledao . Ona je sjedila tako mirno , kao da Kuća , koju je voljela , ne leži srušena pred njom .

„ A sada , što će te sada da radite " , pitao je on nakon jedne Pauze .

„ Malo da se odmorim i da pogledam , dali je i Kuća mojega Oca isto oštećena " , rekla je ona .

Jedan čovjek u jednoj kratkoj plavoj Jakni dolazio je Brijegom gore i pojavio se pokraj grma Bambusa . Bio je to jedan vozač Rikše od njezina Oca . On se je poklonio ispred njih .

„ Ja sam poslan " rekao je on , „ da bi vidio , kako Vama ide " .

„ A moja Majka i moj Otac ? " pitala je Tama .

„ Svi su na sigurnome " , odgovorio je on . „ Ulazna Vrata su pala i jedan dio Kuhinje , a o Vrtu ne znamo još ništa , ali glavni dio Kuće je dobro , i nitko nije nastradao , sve do mlade Gospodarice , koja je bila u Kuhinji i Noga joj je bila priklještena sa jednom Gredom . Ali ona se sada odmara i bolovi već prolaze . A ceremonijalna Kuća za Čaj je ne dirnuta .

„ Ah , koju Sreću smo mi imali " , rekla je Tama .

Oni su ustali i učvrstili su poglede jedan trenutak , i Ai-wan se je morao da se okrene i da pogleda , što je prije sasvim kratkoga Vremena bila njegova Kuća . Tamini Pogledi su pratili njegove .

„ Mi možemo da je lagano ponovo sagradimo " , rekla je ona .

„ Ali ne ovdje " , rekao je on njoj . On nije znao zbog čega , on je znao samo , da ne izgleda sigurno , da svoj Dom ovdje ponovo gradi . Ali Tama je ustrajala za to .

„ Da ovdje , tu je More pokušalo da nas dohvati i nije moglo . To je jedno dobro mjesto , da se ponovo gradi " .

On je bio potresen , da se sa njome svađa , tako je

pratio on nju , Jiru na ramenu , uz Brdo , Putem , jer Ulice su bile nestale . Iza njih ih je pratila Posluga ; ona je nosila stvari na Ramenima , za koje su mislili da su dovoljno vrijedne , da se nose sa sobom . Ona je od Početka do Kraj šutila .

Nikada nije zaboravio on taj Dan . Kao kod svoje Kuće kod Mr .Muraki , naslađivanje , da ima jedan krov iznad Glave , toplo Jelo , i već pripremljeno , Mir i Dobro - sve je to djelovalo kao jedno Čudo . Ali ne zaboravno bilo je iznad svega bilo Čudo Šutnje - Mr .Murakijeva Šutnja , kad je on oko svojega unište noga Vrt obilazio , gdje Struja preko pol omljenoga zida čišćeno i održavano otkinula , gdje je Patuljasto Drveće od korjenjeno ležalo , što je bilo ne procjenjivo kao rijetke vrijedne stvari , Bunjijeva šutnja zbog slomljene Noge njegove mlade Žene , Setsu je šutila usprkos bolovima Ai-wan nije nikada Seltsu poblize upoznao , ali njezine oči , lijepe oči na jednome ružnome licu , nije nikad zaboravio - udaljena šutnja Ljudi na Ulici , Ljudi , kojima su Kuće i Ro dbina bili u More odvučeni , i šutnja usamljene male Namje štenice u svojem Uredu ,čiji je Brat bio mrtav - tu Šutnju ni je on nikada zaboravio .

I sljedećega dana je sve počelo isponova , ponovna izgradnja Kuća , Čišćenje Ruševina i na novo postavljanje i izgradnja Lučkoga zida . Svatko je radio kao da je to stara Zadaća . I Tama je rekla : „ Onda , jer mi moramo iznova da gradimo , možemo Kuću isto tako veću da napravimo ” .

On se je stidio svoji Pitanja : „ Ako se uvijek i uvijek to dešava ? ”

„ Onda će da bude kako mora da bude ; mi možemo uvijek da isponova gradimo ” , odgovorila je ona .

On nije imao Hrabrosti , da o nečemu , što ga se tiče , da se tuži , jer su Ljudi u Gradu bili u ruševinama i siromaš

tvu . A nestali , koji su bili uvučeni u More . . . Uvijek i uvijek ga je vuklo tih Dana ka dijelovima Grada , koji su ležali na Obali .

„ Dali vi gradite Kuće ponovo u pravo na istome Mjestu na kojemu su prije stajale ? ” pitao je on jednoga staro ga Ribara .

Čovjek je upro svoje uske tamne Oči na njega .

„ Gdje inače ? ” odgovorio je on , „ ovdje je bila Kuća mojega Oca i mojega Djeda ” .

„ Ako se Nesreća ponovi ? Pitao je Ai-wan .

„ Da ponoviti će se - to mi znamo ” , rekao je taj Čovjek .

Taj dobitak je za Ai-wana bio od većega značenja , nego što je sa Vremenom želio da iskaže .

Njemu je bilo , kada je vidio Tamu puno jasnije nego prije . Iza njezina ženskoga načina i njezine vedrine ležalo je nešto Razložno i Odlučno , nešto što nije ni imalo veze sa , onim što je ona imala ili željela da radi . To je ležalo ispod Dobre volje tih Ljudi , koji su se mogli radovati kao dijeca , isto žilavost , snaga odlučivanja , koja im je pomagala , da sve izdrže , što su morali da izdrže .

Godinama poslije , kada bi on čuo , kako se zaklinju , da će taj Rat da bude skoro gotov , odmahivao je Glavom . Ne , ne skoro , možda nikada . Stanovnici su bili veći Neprijatelji nego što je Čovjeku doraslo . Oni su se borili protiv Potresa , Vatre i Taifuna , protiv Neprijatelja , koji se je za Rat pripremao . On je ostao uvijek ponosan na to , da njegov ova dva Sina između svega ostaloga nisu niti plakali niti su se bojali . Nije to bio Rat . Novine su naglašavale . Da se to ni ne treba zvati Ratom . Na Carevu Želju nije bilo ništa dr ugo do upadica .

U svakome slučaju je za Ai-wana bilo manje bitno

nego istina , da on toga Ljeta , Kuću koju je prije dvije Godine , a nakon Potresa namjestio , sagradio je jednu radnu sobu za sebe . Imala je zidove od čvrstoga Drveta , koji se nisu mogli pomjerati . Jer su dva Dečka sve više dizali buku , uspjelo mu je da nagovori Tamu . On je morao da ima za sebe jednu prostoriju . Tek kada je jednoga dana otkrio , da dva Dečka , za vrijeme dok se je Tama kupala i Posluga pripremala večeru , uzeli su njegovo ljepilo i raširili ga po njegovome Pisaćemu stolu , bio je tada spreman na to . I to je bilo ugodno imati jednu prostoriju za sebe . . . . U ostalom su i Novine isto , pisale o slučajevima upadica sve manje - o par Vojnika u jednome malome Gradu u Sjevernoj Kini -i to je bilo sve !

„ Neće da traje ni tri Mjeseca " , objasnio je Bunji prvi dana .

To je bilo sve , što je Ai-wana učinilo zamišljenim , dali su to upadice ili možda nešto ozbiljnije , nego što im Ljudi govore . Zbog čega inače tri Mjeseca ? On je očekivao Pismo od Oca , ali Otac mu je pisao sada rjeđe , nego što je to prije radio . Ai-wan mu je pisao i pitao ga je za njegovo mišljenje , ali nije mu dolazi Odgovor . To mu se je učinilo neobičnim , ali on je znao , da to može da bude bez značenja .

Jednoga Dana je Namještenik dao otkaz u Ai-wan ovom Uredu na radno mjesto . On je , rekao je on , se doškolovao za drugu službu , i ako je nakon Smrti bio jedini koji se je brinio za svoju Mamu .

„ I što će da radi ? " pitao je Ai-wan .

„ Mr .Muraki je tako dobar " , rekao je Mr .Tanaka , „ on podupire sa malim Sumama svaki Tjedan one , koji , se brinu o svojim familijama , i za Cara moraju da se bore " .

Dvije mlade Djevojke su bile došle , da zauzmu svoje

mjesto , Između njihovi Radni prostorija i Ai-wanova Pisaćeg stola je namješten jedan zid , tako da je on imao samonešto malo mjesta za sebe . On je sada imao jako puno Vremena ; jer posao je po sustajao . Bilo je malo Brodski uto vara ; I Ai-wan je bio u razmišljanju . Ako je to bilo samo nešto malo Vojnika , zbog čega su onda Kineski Exporterislali svoje stvari za Japan ? U tome Mjesecu su dolazili sa Brodom tereti kao i obično , onda iznenada nije više bilo ničega . Brodovi su dolazili u Luke i odlazili ponovo van iz Luke i nije bilo robe za Kuću Muraki . Ali oni su posjedovali još puno , još ne prodane količine robe , a te su stvari išle za Ameriku i za Evropu . Ai-wan je imao posla , da Inventar izjednači i pakovanja i kutije za slanje i Letve da pripremi . Za Tepihe , robu sa Loncima , Kineski Porculan , Namještaj i Rolane Slike kao i za vrijednu i skupu ostalu robu , sa kojom se je radilo .

Jer , je jednoga Dana , dobio Telegram od svojega Oca . Kasnije ga je ne obično dodirnilo , to mu je došlo kroz Bunjija , ali u tome trenutku nije imao vremena , da o to me razmišlja . Jedan dan ga je bio pozvao , i Ai-wan je pošao , da bi vidio , zbog čega ga trebaju ; tad mu ga je onda Bunji predao , jedno Pismo . On je posmatrao Ai-wana dok ga je otvarao . Telegram je bio od njegova Oca : „ Ai-ko dolazi sedamnaestoga u Yokohamu na St. Balmoral . Nađi se sa njime na Doku " . Sedamnaesti je za dva Dana .

„ Tvoj Brat dolazi ? " , pitao je Bunji .

„ Otkuda ti to znaš ? " , pitao je Ai-wan iznenađen .

„ Moj Otac želi da tvojemu Ocu jedan Poklon pošalje , ako tvoj Brat bude bio prijateljski raspoložen da učini uslugu , odgovorio je Bunji sa izbjegavanjem .

„ Otkuda zna Mr .Muraki ? " , pitao je Ai-wan .

„ On je naravno dobio Telegram " , rekao je Bunji

opušteno .

„ On ga je poneo u svoju Kuću i tamo ga je pročitao " .

„ Zbog čega ? " , pitao je Ai-wan .

„ Da bi vidio , dali je bitno " , odgovorio je Bunji , i izgledao je iznenađen .

Ai-wan je želio da se odupre : „ Ali to je bio moj Telegram " . Ali to je bilo prema Mr .Murak bilo neobično , koji nije imao Osjećaj za počinjenu ne pravdu . Tako se od upirao umjesto : „ Molim te reci Mr .Muraki moje Hvala " .

Dali si on umišlja , da ga je Bunji ne obično gledao ?

„ Ja mislim da , je potrebno , da ti odeš tamo " , nastavio je on naprijed dalje da govori .

„ Navodno - ja sam uvjeren " , usprotivio se Ai-wan , sigurno .

Dok je on tako stajao , igrao se je sa mislima , dali da povede Tamu i oba dvoje Dječaka , da bi pokazao svoju Familiju . A sada , kada je otišao od Bunjija , odlučio se je suprotno . Bilo bi bolje da se nađe sa Aiko nasamo .

On je stajao tu okrenuo je vrat , da bi vidio Brod , koji je ogroman ulazio u Luku . Jer je iznenada prema Ai-ko nešto on bio osjetio , nije pošao odmah prema mjestu pristajanja . Oni nisu nikada bili bliski . Ai-ko je bio puno stariji . I Ai-wan se je još sjećao , da ga je Peony za Stvari , o koji ma se nije nikada pričalo , mrzila ga je zbog toga . Tu Mržnju je Ai-wan već bio zaboravio , da Ai-ko na neki tajni na čin je loš , i nije on nikada za njega baš nešto osjećao . Ka tome dolaze Godine u Njemačkoj ; koji utjecaj su napravile na Ai-ko ? Ali bio je uzbuđen pri mislima , da vidi sada svoj ega Brata . Po prvi puta mu je postalo jasno , da je on dugo vremena odsutan od Kuće . Dok je Brod pristajao , gledao je redove Ljudi , koji su

stajali , ali nije poznavao nikoga .

Onda je vidio Ai-ko koji je dolazio dolje sa Broda . On nije mogao da vjeruje , da ta usparavna osoba sa dobro odrezanim Licem je Ai-ko , isti onaj Ai-ko , koji je kao uski vrečasti Mladić sa blijedim Usnicama bio otišao , cmizdrilo je kao jedno Dijete , kada bi mu se nešto ne odobravalo , koji je čak i plakao , da bi svoju volju progurao . Što je to posta lo od Ai-ko u Njemačkoj ? On je pogledao Ai-wana , mahnuo je i pozvao , sada je Ai-wan vidio jednoga visokog i us pravnoga Čovjeka pred sobom , oko njega su se rojili Japanci , jedan čvrsto izgledajući Čovjek sa energičnim Ustima , visoko voljnim Očima sa ponašanjem jednoga stranca . Nje ga je slijedila jedna evropska Žena , koja je nosila nešto Zeleno , poput Svile . Njezine ruke su bile do ramena razgoličene . Ai-wan ju nije posmatrao . Još su drugi Muškarci i Žene dolazile sa silazištem .

Stidljivo je išao on ka Ai-ko . Onda je prigrlio ka sebi ramena bijelu Ženu . „ Frieda ” , rekao je na Njemačkom , „ ovo je moj Brat ” .

Kada je Ai-wan čuo te riječi , sjetio se je malo na Nje mački , jer je prije dugo vremena od Odgajatelja , kojega je njegov Djeda za njega držao , čuo i učio Njemački . Ali tko je bila ta Žena , to nije shvatio . On ju je pogledao i odmah ju je zamrzio . Ona je bila mlada , ali lijepo debela , a njezini obrazi su bili crveni . Njezine Oči iznad tih crveni Obara za su bile čvrsto sjajno Plave ; a na svojoj žutoj Kosi nosila je zeleni šešir . Ona mu je pružila svoju ruku u susret , koja je bila u žutoj Kožnoj rukavici .

„ Ah , kako pre divno , da vas upoznam ” , rekla je glasnim glasom . Ai-wan je osjetio , kako je prihvatila njegovu Ruku i kako je na Njemački način prema gore trza i protre sa . Onda je vidio na svoje strašenje , kako se klanja i svoje našminkane Usnice pritiskala na njegove

Obraze . „ Šogor Ai-wan ! ” , rekla je i kikota se .

„ Ovo je moja Žena ” , rekao je Ai-ko pun Ponosa , „ njezino Djevojačko ime je Frida - von Reichhausen (od Bogate kuće) ; ona je kćerka jednoga visokoga njemačkoga Oficira ” .

Njezin Glas i njezine prema Ai-wanu uprte Oči su ga opominjale od toga , da nešto kaže . Na to se je moglo samo da šuti , mislio je Ai-wan . Oni su bili Vjenčani . Što je on tu imao za reći ? Kako je mogla ta debela mlada Žena da paše u njihovu Familiju ? Zbog čega je to Ai-ko učinio ? On je morao da misliti na Tamu , koju on sve te Godine nije želio da dovede Kući . Ako bi on samo jednu riječ omalovažava nja rekao Ai-ku , ne bi se onda Ai-ko mogao brzo odgovorit , on je najmanje ne Japanku oženio ? Ali ipak - Tama ! On je osjećao instinktivno , da ta Žena nebi mogla pokraj Tame izjasniti .

„ Mi smo prvo Mladoženja i Mlada ” , rekla je . „ Sve je tako divno ! ” Ona se je kikota i gledala kriomice Ai-wana .

On je mislio : „ Ja ne smijem pogledati Ai-ko . Ona je tako budalasta , da bi se on sigurno pred mnom stidio ” .

On je osjećao , da mora biti nešto brzo rečeno , da bi se pomoglo Ai-ko . Oni su stajali sa odgađanjem i čekali na ništa na Doku ; tu i tamo Ljudi u žurbi su prolazili pokraj . Što je mogao da kaže ? On je bio još smeten . On je izvukao jednu maramicu i obrisao si je lice ; za Slučaj , da su crve ne Usnice ostavile jednu Mrlju , ribao je kriomice svoje Obraze .

„ Ai-ko ” , rekao je on na kraju , „ jedva da sam te ja prepoznao ” . On je pričao kineski , i njegov je jezik bio tvrd i neuobičajen . Već godinama on nije pričao svoj materinji jezik . Sada se je radovao , da priča , jer bi se ta

strana *Žena osjećala isključeno*

Ai-ko je izgledao kao da je zadovoljan .

„ Da ja sam se promijenio ” , odgovorio je on , „ ozbiljno rečeno , za moje dobro - to mi je prednost ? ”

„ Ti izgledaš - puno starije ” , rekao je Ai-wan stidljivo .

„ Oh , ja sam postao jedan Čovjek ” , rekao je Ai-ko sa jednim laganim smiješkom . „ Ja sam svojem Ocu jako zahvalan . U prvoj Godini ja sam mrzio Njemačku , a onda sam je zavolio rado . Kako mi možemo da pričamo međusobno ? Ja imam puno toga da ti kažem - a dozvola za pristaj nje Broda je samo malo i kratko će da bude ovdje . Ostati će samo jedan Sat umjesto četiri ” .

„ Zar ti ne možeš nekoliko dana ostati i jedan drugi Brod da si uzmeš ? ” pitao je Ai-wan nadajući se . Što će da bude , ako Ai-ko na to pristane ?

Ai-ko odmahivao je Glavom . „ Nemam vremena ” , odgovorio je on , „ ja sam prisiljen , da se vratim Kući . Ali gdje možemo sada da idemo ? ”

„ Ja mislim , u mali Restoran ” , rekao je Ai-wan sa trzajem . U blizini Doka je bio jedan mali Restoran , nekoliko stolova je bilo slobodno . Ai-ko je klimnuo sa Glavom .

„ Da to je uredu ” , rekao je konačno .

„ Dođi , Frida ” , pozvao je na Njemačkom . Hodao je pred Ai-wanom preko ulice , njegova ramena su bila četvrt asta , kada je sjeo , pozvao je molećim glasom Konobara .

Frida ih je slijedila . Oni su sjeli i Ai-wan je osjetio , kako ih Ljudi gledaju - jedna bijela Žena i dva Kineza ! Ali Ai-ko je izgledao kao da to nije primjećivao .

„ Pivo ” , rekao je on , „ ti ne možeš da ostaneš ovdje , ti moraš odmah da dođeš Kući ” . On je pričao kineski i nije pazio na svoju Ženu . Ona je izgledala kao da

je naviknuta na to , i dok je pričala , sjedila je tu i gledala sa svoj im čvrstim znatiželjnim Očima oko sebe . Ako joj je bilo ne ugodno , da je Ljudi gledaju , nije dopuštala da se to vidi .

„ Ali – ali ” , zastajkivao je Ai-wan . Njegovi i Ai-kovi pogledi su se sretali . On si je nešto namještao . Ai-kovo lice je bilo skoro preteče . „ Ja - to nije moguće - moja Fam ilija - ”

„ Možda ti ne znaš ništa ? ” , rekao je Ai-ko .

„ Što bi trebao da znam ? ” , pitao je Ai-wan .

„ Da će Japanci da preuzmu Peking ” , šaputao je Ai-ko .

„ Peking ” , mrmljao je Ai-wan kao zaglušen .

„ Nije li zbog toga postao ovdje poznat ? ” rekao je Ai-ko . Okolo su sjedili Japanci za malim stolovima , pričali su , smijali se i pili Čaj i Vino . Nebo je iznad njih bilo plavo i bez oblaka . Bilo je Žena u svjetlucavim Kimonima , a sa strane je sjedila jedna mala Grupa Amerikanaca , koji su sa jednim Oficirom Broda pili Čaj . A pokraj njih je sjedila nje mačka Žena i podupirala svoje mesnate Ruke na stolu . Ona je ispijala svoje Pivo i sada je jela mali Kolač .

„ Samo pokreti Trupa , rekao je Čovjek ” , ponovio je Ai-wan i odvratio je pogled od njih . Ne , možda je on nešto predvidio - on je čitao Novine tih Dana neredovno ; i on se je bojao od toga . A Tama nije nikad pričala o tim stvari ma . Ne , bilo je ovako , da zajedno nisu pričali o tome . Ali to nije mogao Ai-ko da kaže .

Ali Ai-ko je krenuo naprijed . „ Otac je sve to već tjednima unaprijed predvidio i dojavio meni . Sa najviših vlasti žele , da ja dođem Kući . Armija će na poduži način bit reorganizirana . Biti će Rata . Mi će mo do Kraja da pružamo Otpor . Tako je u najmanju ruku odlučeno ” .

Ai-wan skoro nije mogao da shvati , što je Ai-ko u

svojem ljutitom i sa mržnjom razgovoru Kineski govorio . „ Ali – nitko nije znao ništa o tome – ovdje " , stenjao je on . On je imao takav osjećaj , kao da je sav dah izgubio . „ Ni je o tome puno stajalo u Novinama - život je išao uobičajen im tokom – neke Novine nisu opominjale za male Poteškoće , ali ne - "

„ Taj Narod " , rekao je Ai-ko sa poštovanjem , „ ti što su na Vrh , ne govore Narodu ništa . Ja ti kažem , Ai-wan , Mobilizacija je pokrenuta . To će da bude najveći Rat u našoj Povijesti . Ai-wan , dođi sa mnom Kući ! "

„ Sad odmah ? "

„ Brzo " , rekao je Ai-ko sa naknadnim pritiskom . „ Ja imam Novac za tvoj Prijevoz , mi možemo u slučaju po trebe tvoju Kartu na Brodu preuzeti . Oče piši mi - "

„ Ali moja Familija - " , započeo je Ai-wan .

„ Postoji samo jedan razlog za Žalbu , koji se tebi može da postaviti " , opominjao je Ai-ko . „ Ti nemaš nikakve obaveze prema jednome Japancu sve do , da ga uvijek mrziš ! " Ai-ko vi Zubi su se sjajili kao naoštreni od jedne Lisice . Čak u tome trenutku , dok su se međusobno gledali , im ao je A-wan Vremena , da se sjeća , da Ai-ko je voli da bude , patetičan . Njegovo razmišljanje je raslo .

. . . Tama , rekao je Ai-wan sam sebi , Tama je bila Japanka , i on ju je volio . Više nego što izgleda izgledala je saftno , odana i dobra , sada , da je Ai-ko oženio jednu Ženu kao ona . On nije mogao da napusti Tamu . On je želio o tome da razmisli , što mu je raditi .

„ Ja ne razumijem ništa " , rekao je on , „ ja ne mogu da uvidim , zbog čega će da bude Rata ? Mi nismo neprijatelji - "

„ Mi smo Neprijatelji ! " odgovorio je Ai-ko sa dodadt nim pritiskom taj Rat već Mjesecima - već Godinama nama

prijeti ? " Dali si čuo o Brutalnostima od Lukowchiao ? "

„ Novine pišu , da su oni dobro premješteni " , rekao je Ai-wan .

„ Premješteni ! Zbog izgubljenoga Pekinga ? " , pitao Ai-ko samo onako .

„ Ja ti kažem , oni - oni ne pišu ništa o tome " , mucao je Ai-wan .

„ Dali te je tvoja Ženidba učinila Japancem ? " , pitao je Ai-ko .

„ Ne . Ne - " , rekao je Ai-wan brzo . „ Ne - ne samo je došlo tako brzo , ja nemam Pismo od Kuće - ja nisam znao " .

Zbog čega nije uzvratio : „ Dali si ti jedan Nijemac ? " On nije želio da čuje , što Ai-ko kaže : „ Najmanje nije moja Žena Japanka " .

„ Što znaš ti ? , prekinio ga je Ai-ko . „ Nijedno pismo ne dolazi ovamo ne pročitano . Ja sam siguran , Otac ti je i pisao , i ti nisi dobio Pismo . On mi je rekao , da ne može da shvati tvoja Pisma , i ja bi trebao da ovdje otvorim Postaju , da bi vidio , što ima " .

„ Mr .Muraki mi je rekao , on je saznao , moj Otac putuje prema Szechuan , da bi se pobrinio za još jednu Posta ju , izrekao je Ai-wan , „ ja vjerujem , da Pisma se odugovlače " .

„ Ne postoji niti jedan Japanac kojemu ti možeš da vjeruješ ! " objašnjavao je Ai-ko , „ dođi , Ai-wan ! " .

Oni su pričali puno duže , nego što su bili svjesni , sa dugim Pauama između .

Uvijek kad bi šutjeli , raspitivala bi se Njemačke Žene za nešto , što su vidjele . Jedan puta je rekla : „ Ah – pogledaj samo te smiješne male Ljude – oni su tako mali , Japse , nije li istina ? " .

Što bi željeli da kažu , bio je to Ai-ko , koji im je odgovorio i ne Ai-wan ; on ih je slabo slušao . On je sjedio i razmišljao i tražio da shvati , što je Ai-ko obavještavao . Popodne je išlo prema Večeri . Sunce je pola u more utonulo ; Sati su prolazili . Njemačka Žena je zijevala . Oni su ustali , i pošli su od njih prema Brodu nazad . Isto su i Amerikan ci sada ustali . Njihovi jasni , oštri Glasovi su se čuli , kao da svi , bez da su pazili na preostale , među sobom su priča li . Dva od njih dvojice su pošli sa Oficirom , ostali su ostali . Jedna ljubazna Djevojka ih je pozvala : „ Budite oprezni , vas dvoje , u Šangaju ! ti Crveno Glavi , skini Kapu , kada započnu Zračni napadi , da bi tvoji Zapovjednici mogli da vide i da znaju , da ti nisi Kinez ! ”

Crveno kosi mladi Čovjek se je smijao .

„ Do viđenja , Moli ! Šteta , da ti nećeš poći sa nama , ali ja se bojim , da sada nije Pravo za Djevojku ! ”

Brodске Sirene su se čule .

„ Čuješ li ih ti ? ” pitao je Ai-ko , „ cijeli Svijet zna za Vijest - sve do tog budalastog niskog Naroda u Japanu . Ai-wan , Stotine Ljudi su pali - a i biti će sve gore . Naša cijela Zemlja mora da se probudi – mi se moramo boriti , kao što se nismo nikada do sada ! ”

Oni su pošli sada ka Brodu . Ai-ko je zastao .

„ Ideš sa mnom ? ” , pitao je on .

„ Ja ne mogu ” , rekao je Ai-wan , „ ne sada – ne tako - ”

„ Zbog čega ne ? ”

„ Ja je sada ne mogu napustiti . Mr. i Madame Muraki su bili dobri prema meni - ”

„ Vi ste Japanac ” , pod sjećao je Aiko šapćući .

„ Oni su bili dobri prema meni ” , ponovio je Ai-wan .

„ Onda je čuo sljedeće ” , ponovio je Ai-ko . „ Kao

tvoj stariji Brat , u Ime našega Oca ja tebi govorim samo , ti moraš da dođeš , koliko brže možeš . Radi se samo još o Danima , Ai-wan – ne o Tjednima ; još bolje o Satima nego Danima , kažem ti " .

Posada na Brodu je bila zaposlena ; Pasa žiri su prelazili preko Mosta .

„ Sati " , ponovio je Ai-ko . „ U svim zemljama sve do i Japana možeš ti da ostane . To je bez Ponosno ! " On je položio svoju Ruku čvrsto na Ai-wanova ramena i potapšao ga je malo .

„ Do viđenja za par Dana naj kasnije . U međuvremenu ću ja da Istinu o svemu , što ja vidim , pisati " .

„ Ai-wan nije odgovorio ništa . On je stajao i gledao , kako Brod iz pristaništa odlazi . Na Deku je vidio Ai-kovu Ženu kako sa svojom žutom rukavicom maše . On je uzeo svoj šešir i naklonio se . Brod se je kretao , okrenuo se prvo prema Jugu a onda prema Zapadu . . . On nije Ai-ko ništa pitao i ništa pitao i Ai-ko mu nije ništa rekao . Oni su bili udaljeni jedan od drugoga više nego ikada prije .

On se je vratio na isto Veće sa Vlakom prema Kući nazad . Kada je on na drugo Jutro u svoj Dom ušao , došla mu je Tama u susret i pozdravila ga je sa jednim slatkim Prijateljskim vriskom ; zajedno su pošli na put u Vrt . On je mislio sada o novim odvratnostima i Ai-kovu Ženu , i iznenada mu je postalo jasno , koliko Tama japanski izgleda . Prije , u njezino Djevojačko vrijeme , u njezinoj Školskoj odjeći i u Kožnim cipelama , nije on nalazio , da ona jako japanski izgleda ; ona je bila onda samo jedna mlada Djevojka .

„ Ti nosiš sada uvijek Kimono i Getas " , rekao je on ne obaviješten .

Ona mu se je nasmijala .

„ Ti to ne voliš ? To je tako udobno ” .

On nije mogao ništa da na to kaže , da ju nije do sa da primijetio . U svakome Slučaju stojao joj je nuz njezinu Aprikoze kožu i njezine tamne Oči taj sa Narančinim -cvjetovima Kimono jako dobro . Na Vratima je radila , kao da je njegoova Posluga ; ona je kleknula dolje , skinula cipele , i navukla mu lagane Papuče od Tkanine , koje su uvijek staja le pripremljene , preko njegovi Nogu . On ju je često zbog takve službe upozoravao , dok ga nije ubijedila , da sa time njezinu Ljubav prema njemu želi da izrazi .

„ Ja neću to da radim za nikoga drugoga ” , rekla je prodorno .

Tako se je na to navikao , i stvarno , kod pogleda od njezine tamne pognute Glave je došao Osjećaj Povjerenja i njemu . „ Niti jedna druga Žena ne bi to nikada učinila ” , mislio je on sada .

U tome je trenutku došao Jiro trčeći , da bi ga pozdravio .

„ Gdje je Ganjiro ? ” pitao ga je on , jer su oni uvijek bili zajedno .

„ On spava ” , odgovorio je Jiro .

Tama je bila nastojala , Jiro u svojoj Odjeći takvom izgledu sasvim japanskome pripremljenom , čak i na način , kako je svoju Kosu češljala . Ne očekivano rekao je Ai-wan : „ Jirine Noge su počele , da se okreću prema unutra , to dolazi od nošenja . Nabavi mu Kožne cipele , Tama ” .

„ Prije nego što pođe u školu ? ” Ona je gledala iznenađeno . „ Ali one su tako skupe ” .

„ To nema veze ” , odgovorio je on , „ nabavi ih ” .

Ona nije odgovorila ništa , ali na takav način , kako je Jirine Prijateljske zvukove pre šutila , mogao je da vidi ,

da ona nije sa time sporazumna . Onda je ugledao Poslugu , koja je u Sobu kroz Kuhinju ulazila ; ona je nosila spavajućega Ganjiru na Leđima . I ako je on znao , da će to Tama da vidi kao ne razumno , nastavio je dalje : „ Zbog čega je Ganjiro tako na Leđima te Djevojke uvezan , kada on može da hoda ? Njegove noge će tako da budu krive i kratke kao iBunjijeve " .

Sad je postao nepristran .

„ Ai-wan ja te molim - ne u Jirinom prisustvu . To je jedan dobar način , da se brine za Djecu . On je topao i sigurno podignut , dok on spava . Ravnomjerna Temeperatura njezina Tijela štiti ga od Prehlade " .

„ Položi ga u svoj Krevet – ja ne želim , da on bude tako uvezan " , opomenuo je .

„ Naravno da si ti jako umoran " , rekla je saftno . „ Jednu čitavu Noć na Putu . Jiro , idi dalje , dok te ne pozovem " .

„ Ja nisam umoran " , odgovorio je Ai-wan .

A onda nije rekao ništa više . Možda je on bio ne razuman . U svakome slučaju bio je iznenađen , da uzme za istinu o svojem raspoloženju , i bilo mu je neugodno , da se svađa s Tamom . Ali nije bilo moguće da ne se svađa . Ona mu ne bi odgovorila . Ona je išla oko njega mirno , da bi ga uslužila , a onda bi ga napustila za jedno Vrijeme , tada bi ga jedno Vrijeme ostavila sama , da se umiri . On se je skoro mogao misliti ti , da će se povući nazad , da bi razmislila , što su je naučili , ako Čovjek , njezin Čovjek , postane mrzovoljan . Do sada , kada bi ga našla razdražljivog , dolazila bi stalno sa cvijećem nazad ili jednim slatkišom , ili sa pos udom sa svježe pripremit im Čajem , da bi mu pružila posebnu Pažnju . On se je uvijek zbog - ne uobičajenog - lošeg raspoloženje stidio . Danas se osjećao kroz njezino očigledno veliko poklonstvo , koja je

sa svime , što je on činio imalo dopustljivost , razdražen , i ipak je znao on , da neće dopus titi Promjene .

U takvim mislima i ispunjen strahom od samoga sebe , jeo je on svoj Obrok . Tama je bila nepromijenjena . Ona je bila , što je uvijek bila , isto svježa , i naivno i sretno biće , ista povezanost Djetinjasti i Školskoga znanja pomiješanost između Staroga i Novoga . Njezina jedina greška je bila , da je to činila sa povjerenjem , što su je bili naučili . Bilo mu je iznenada postalo jasno , da u Stvarnosti Osobina jednoga Japanca je bila – da svako djelo , mu je bilo naređeno što da radi . Ali tko je na kraju imao brutalnost Koma ndovanja ? Duh Naroda - kroz što to je on učinjen ? Od str ane Cara ? On je često viđao slike od Cara i Carice . Oni su stajali na mjestima kao ; Škole , Javne ustanove - dva lutkasta , nepokretna bića . Ne , i oni su samo radili , što im je rečeno . On je imao utisak , da cijela Nacija postoji iz istog Gus oblika . I u tome obliku će biti njegova dva sina izrađena ! Iznenada je ustao . On je morao u svoj Ured . Ali nije mogao da nađe svoj Šešir . A Tama je jedan Trenutak prije napustila Sobu .

„ Gdje je moj Šešir ? , pitao je on Poslugu , koja je dolazila sa Čajem .

Dojenče nije bilo više na njezinim Leđima . Kada se je obratio , nastavili su preplašeni zajedno dalje , kao da ne zna , što je za očekivati .

„ Hah " , dahtala je tiho i počela da hoda uokolo i da traži Šešir na ne mogućim mjestima . On je postao nestrpljiv .

„ Moj Šešir , Tama " , rikao je on . Ona je ušla brzo ; u njezinim rukama nosila je uplakanoga Ganjiro .

„ Ah , tvoj Šešir " , rekla je , „ gdje bi samo mogao da bude ? " "

Iza nje je došao Jiro sav ponosan , imao je Šešir na svojoj Glavi . Tama ga je povukla ka sebi .

„ Oh , ti ne odgojeni Mladiću " , rekla je , „ naj bolji Šešir od Oca si uzeo ! " "

„ Ostavi ga na Miru " , naredio je Ai-wan i stavio si je Šešir .

„ Ja se radujem , kada on pokazuje nešto malo svoje Neovisnosti " .

Tama nije odgovorila ništa . Ona je dala plakajuće Dijete Djevojci mahnula , da ide . Jedan osmijeh na Usnica ma , pratio je Ai-wana sve do Vrata . Ai-wan je mislio , „ čovjek ju je naučio , da svom Čovjeku pokazuje Lice sa osmijehom , ako on napušta Kuću " . I on se je pozdravio .

„ Možda ću nešto kasnije da dođem Kući " , dodao je on .

„ DA , naravno " , rekla je puna razumijevanja . Ona je stajala , tako dugo , dok ju je on mogao da vidi , i smijala se ne promijenjeno .

Što se dešavalo , kada je on bio odsutan ? Još nije nikada na to mislio , da se zapita . Skinula je Osmijeh sa Lica , i otišla bi , dok on se ne vrati ? Naj vjerojatnije je bio Ganjiro već opet na Leđima Djevojke pričvršćen ! Po prvi

puta mu je bilo jasno , da stvarno ne zna o tome , što se u njegovoj Kući dešava .

Tama je bila na to veće dug već zaspala , dok je on još uvijek bio budan ležao . Jedan sat dugo ga je nježno i čvrsto masirala ; njezini prsti su izgledali kao da ne dodiruju njegovu Kožu , Ali on je mogao da osjeti kako vrhovi prsti ju djeluju na Nerve .

„ Ja vjerujem , ti možeš sve " , rekao je on nakon duge Šutnje .

„ Dali ti je bolje ? " , pitala je ona .

„ Da " , rekao je on .

Nakon jednoga Vremena bio je bol ponovo tu , upravo kao i prije , ali on joj nije rekao ništa . Ona je učinila što je mogla . To nije bila njezina krivnja , što je bol ležala dublje , nego što je ona mogla da prodre . „ On ima svoje korijen je duboko u meni " , mislio je on . Već dugo vremena , nije on mislio na svoju dušu " , mislio je on . Tama se je brinula o svojem tijelu ; već dugo je znao on , što ona ima a što to skriva . Čak i na to veće , prije nego što je svoju Glavu položila na drveni držač za Glavu osigurala se je na njezin ljubazni način , da on od nje više ništa ne očekuje .

„ Dali si ti umoran ? " Ona se je naklonila duboko pred njime , da je on osjetio svježinu njezina Tijela .

„ Da umoran za sve - samo spavati " , odgovorio je on .

Ona je milovala njegove obraze sa svojom rukom , on da je legla pored njega , mirno i nježno , da ju je jedva i osjećao .

Zar ona stvarno nema , tako je on razmišljao , svoju volju ? Kao Djevojka je jedno imala . I nije li bila uvijek Ustrajnost na kraju čvrstoća njezine Volje ? Ali ipak – tako je on razmišljao dalje - i utvrdio je , da je manje bilo u njez inoj Volji , nego nešto drugo – ne Tradicija , ona nije bila baš Ropski za Tradiciju , njezin odgoj kao u jednoj Školi za Djevojke je sa time prekinut . Ne , bilo je nešto drugo . On je to osjetio kod njih sviju - kod njezini Roditelja , kod Bunji ja i kod Shio . I u Ai-ko je bilo tako jako , da ga je to tjeralo u smrt , i to je jedno tako jednostavno biće kao što je Sumie učinilo spremnim za smrt . To je bilo jedno Jedinstvo Instinkta što on nije razumio , da on nju , prije nego što je došla , nije upoznao . Zasiurno nije to postojalo u njegovoj familiji niti kod njihovi Ljudi . Čak u grupi , koju je vodio En - lan , dodirivala je solidarnost više na priznavanje , u razumnim mjerilima Uvjerenja

298

nego na tamo nekakave Instikte . Dali će njegovi Sinovi da imaju takav Instinkt ? On je gledao Jirino malo , okruglo Lice pred sobom . Bilo je ne mogu će , da se zna . Ali zbog čega bi on vjerovao , da on ne post oji ? Sa svojom krvi mogla je Tama isto Neuništvo njezinoga bića dati u nasljeđe .

To što je ne uništivo u duši njegova Sina biti će dakle japansko , jer je Tama bila Japanka . On se je osjećao iznenada tako daleko od te Žene što je spavala pored njega , kao da je nije nikada vidio . Kao i uvijek , ležala je potpuno bez pokreta i spavala ; on nije mogao da čuje njezino disanje . On je spavao nemirno , on se je okretao tamo i onamo . Ali Tamino Tijelo nije se pokretalo nikada . Kada bi ujutro ustala , nije bila njezina kosa u redu . Tako je bila znala , ili kada spava ili kada je budna da se ponaša .

Svi su se ponašali . Na tome ne običnome , tihom središtu njezina bića širila se ta potpuna Vladavina o svemu . I ništa nije moglo da je potrese . On se je sjećao Potresa . Ni tko se nije boje , nitko se nije žalio . A ipak je mogao jedan manje oštar pogled nego Jačina unutrašnje patnje da primijeti . Ali nije li Bunji izgubio samo kontrolu ? Ako ih kontrola napusti , postati će divlje životinje - čak i Bunji , najbolji od njih . Bunji je bio najbolji od njih , jer on je mrzio i boje se , što je učinio ; on je skrivao čak i od sebe samoga , tako da pred sobom samim nije nikada više mogao da bude .

A ako Tama izgubi samo kontrolu ? . . . Pri svjetlosti male Noćne lampe posmatrao je on mirno spavajuće Lice . Ganjiro je je spavao , kao i sva japanska dojenčad , kod svoje majke , sa druge strane pokraj Tame . Ona se je užasnuta povukla , kada je Ai-wan jedan puta rekao : „ Zbog čega ne bi on kod Djevojke spavao ? ”

„ Ali kako može jedna Posluga da zna , dali njemu nešto fali ? ” , pozvao se on .

I stvarno , je izgledala da se kroz njezinu krv se nije vidjelo niti malo promjene na Djetetu , tako da je ona znala nekoliko Dana prije , prije nego što bi bilo bolesno , i posebno bi ga pazila .

Ai-wan se je prisiljavao , da leži mirno , i ako se je svaki pojedini mišić njegova Tijela trzao i micao . Ali njezin mir ga je prisiljavao da se savlada , jer u njezinome potpunome miru bi djelovao svaki zvuk i najtiši pokret čudovišno . I na kraju mu je bilo , kao da osjeća on kako nešto iz njezinoga mirujućega Tijela nešto struji i njemu želi reći . Njegov nemir je nestao i njegovo Tijelo se opustilo . I uskoro se san širio u njemu kao kao jako lijepa toplina . Odmor u njegovo me mozgu se širio i još su samo unutrašnji odjeljci stražari li , njegove misli su se polako kretale , dubokim krugovima njegove Krvi .

Zbog čega bi on svoj život još jedan puta bacio ? On je bez pomoći brižljivo izgrađivao . On je bio sam iz svoje domovine protjeran , i on je Tamu sam našao , i sa njome je izgradio svoj Dom . Njegovo cijelo postojanje je bilo na , na tome što je sam uradio . Bez obzira što se negdje desilo , to mora biti sačuvano . To nitko ne smije ponovo sve da mu uzme !

On je ispružio svoje Ruke i dodirivao Tamino Lice .

„ Tama ” , šaputao je on . On je morao da čuje njezin Glas .

Ona se je probudila brzo . Ona je bila , kao i uvijek , svježa i voljna .

„ Da - što je ? pitala je brzo .

„ Ništa - samo pričaj sa mnom ” , molio je on . „ Ja sam pre dugo budan ležao i kopao ” .

Ona je ispružila svoje ruke i zagrlila ga .

„ Nemoj da misliš toliko puno " , molila je ona njega .
„ Ne , ja ne želim više toliko da mislim " , odgovorio je on .

Oni su se zagrlili šuteći . I za vrijeme dok je on mislio odgurnuo sa strane , osjećao je slatkoću , zagušujuću Toplinu njezini Grudi . Bez obzira što se je vani odigravalo , nije ga se ticalo .

Mir se je vratio . Bio je jedan ne običan hladni , ali sunčan Mjesec . Kada bi Ai-wan došao iz Poslovnice , susretao bi svakodnevno Tamu i Djevojku sa Djecom , oni bi se odvezli sa Autobusom na bilo koju Plažu , a ako bi išli bliže , onda bi uzeli Rikšu . Kada bi se igrali u vodi , i kada bi se umorili , onda bi naručili Večeru u jednome malome Restoranu ili bi kupili od Trgovaca i jeli bi . Kada bi Ganjiro bio pospan , onda bi ga stavili na spavanje , i Posluga bi pazila na njega . I kada bi Ai-wan ih vidio na povratku Kući u mraku , da ga još uvijek nose na leđima , onda ne bi rekao ništa , jer je znao , da se nadaju , da nije vidio , unaprijed gleda no , je Tama pokušavala , da izbjegne svađu . Isto je on pok ušavao , tako da je šutio .

Jako često , puno češće , nego prije , pošli su svi ka starome Murakiu i pojeli bi svoj Večeru tamo u Vrtu . Mr . Muraki ih je forsirao da to moraju .

„ To je činio zbog Jire " , rekla je Tama ponosno . „ On je želi cijelo Vrijeme da je ima pored sebe . Moja Ma ma kaže , ona drži Jiru za puno pametnijega nego što im je Shio drugi Sin " .

To je bilo točno . Jiro je bio neobično pristalo Dijete ; on je bio veći nego druga Djeca , i imao je jedno Ponosno držanje Glave , i umjesto Tamini kratki prstiju na Rukama i mali Nogu imao je Ai-wan duge , uske Udove ;

oni su bili tako nježni za jednoga Mladića . Jirina Glava je bila puna dobre volje i dječji Viceva , i Mr .Muraki je volio , da ga uzme u ruke nakon Obroka i pođe sa njime kroz Vrt . Ai-wan ih je uvijek posmatrao , tog staroga , Čovjeka u sivim ogrtačima i pravoga , punog života Mladića , koji je pokraj njega skakao .

Kada bi Mr.Muraki došao nazad , napučio bi Usnice , i njegove Oči bi mu sjajile od ne strpljnja , dok Jiro ne bi otišao i onda bi mogao da kaže : „ Još nije postojao jedan Mladić kao Jiro , Ai-wan ; to je dokaz , da ja imam uvijek pravo , kada ja kažem , zajedno bi Japanci i Kinezi mogli postati najveći Narod na Svijetu . Mi se moramo udružiti ! ”

Oni se je smijao , svi su se smijali , i Ai-wan mu je oprostio zbog svojega Ponosa na Jiru . Da , bilo je to jedno lijepo vrijeme . Na to Ljeto je bio ponovo Bunji preko puta Ai-wana kao i prije . Setsu je bila ona prava za njega . On je ponovo sa onim starim , jedrim načinom započeo .

„ Zamisli se ti , Ai-wan , ja sam uvijek govorio , da ću da se oženim za jednu ružnu Djevojku . Ja mogu da preporučim . To mi daje osjećaj , da ja nisam tako loš , i ona posjeduje skromnost . Setsu je jedna uzorita japanaska Žena ! ”

I Setsu raspravlja i smije se preko svega , što Bunji kaže i ne suprotstavlja se nikada . Ali svi su počeli , da imaju Setsu rado . Ona je samo sa velikim poteškoćama počela da uči čitati , i nije poznavala viša postojanja , kada je svojem Čovjeku i svojim Roditeljima činila zadovoljstvo . Uskoro je svoje biće kroz jednu trudnoću promijenila , ona je za počela opušteno svoj životni put kao Majka puno Djece .

I ka tome još , kada bi Ai-wan kasnije osvrnuo na tu Sreću , čudio bi se , da je odustao od svoji snova i zadržao to za sebe .

San je završio sasvim iznenada .

Bio je to sedamdeseti rođendan od Mr .Muraki ; Shio je sa svojom Ženom i oba dvojicom Sinova iz Yokohame došao , u podne je u jednome Hotelu održana jedna proslava . Kupovni ljudi iz Grada su se bili okupili , da bi u Čast Mr. Muraki pokazali svoje držanje i da bi mu predali jedan pok lon - jednu srebrnu posudu , koja je na sebi imala njihova imena . To se je Mr.Murakiu jako dopalo , ali on je bio isto jako umoran , jer je on rijetko napuštao Kuću , i on je bio morao , da se ustane i više Puta nakloni da zahvala održi je dan govor .

Tako je popodne kod Kuće provodio i bez gostiju ; bilo je jako vruće , kao pred jedno na dolazeće ne vrijeme , i Bunji je zahtjevao da Posluga , povuče zidove , tako da , i ako su sjedili u velikoj Sobi ispod krova , je Vrt u kasnim Sunčevim zrakama prema tri strane bio otvoren . Djeca su se igrala zajedno u blizini Kuće , a odrasli su mirno sjedili i posmatrali kako Mr.Muraki puši svoju Lulu , Shio je sjedio

tu i igrao se sa jednim Komadom Jade , A Madam Muraki je klečala tiha i bez pokreta , kako je to činila , kada nitko nije želio ništa od nje . Samo je Bunji obilazio u okolo , da bi pogledavao za Poslugom i obraćao bi pažnju na Djecu .

I Ai-wan , koji je sjedio pokraj Tame , bio je šutljiv ; on je uživao u trenucima i razmišljao o Mr .Muraki životu , koji je danas tako rečeno bio razvijen - jedan dobar častan Život , koji je on živio na jedan svoj Način . On je gledao prema starome Gospodinu i razmišljao , dali on sa sedamdeset Godina može da bude zadovoljan , sa onim što je on učinio . Nije bilo za uzeti , da si je Mister Muraki nešto drugo poželio .

Upravo u tome trenutku se je desilo , da je Ganjiro šepao , upao je u Vodu i počeo glasno da viče i da se je na

ulici podigla jedna velika Larma . Ai-wan je bio se pripremi to posebno za tako što , jer u napetosti , kada je pošao i izvukao Dijete iz Vode , izgledalo je , kao da je Ganjiro sam izazvao cijelu Larmu . Ali već nakon jedne Sekunde izgubila se Ganjirova dreka u vici , koja je dolazila od vana , i Bunji se je derao : „ Što je bilo ? - Što je bilo ? I Shio se derao prodorno : „ Da nije Potres ? Tko je što osjetio ? " Tama je došla do Ai-wana i istrčala pred Djecu , i oni su svi staja li jedno pored drugoga i očekivali , da se Zemlja ispod njih ovi Nogu počne pomjerati .

Ali Zemlja se nije pomjerala . Okolo njih u Vrtu je bilo sve ne promijenjeno . Voda je klizila preko Kamenja , i zalazeće Sunce je bacalo svoje zrake , zrake sa sjenama ispod Drveća i na zeleno travnato tlo . Tada je došao stari Vrtlar trčeći ; on je donio Novine , kojima su crna velika Slova bila još mokra . Bunji mu ih je istrgnuo iz Ruke , i svi su se priklonili tome . Bilo je jako lagano za čitati ; jedan Trenu tak kasnije znali su , što se je desilo .

Tri stotine Japanaca , Muškaraca , Žena i Djece , su bili od strane Kineza u jednome malome Gradu u blizini Pekinga pobijeni . . . Kao osveta , tako je pisalo , kao ne ljudska osveta za mirno nadziranje Pekinga sa japanskim Vojnicima .

Nitko nije pričao . Nitko nije upirao svoje poglede na Ai-wana . Oni su stajali tako , kako su stajali , kao da čekaj na zemljotres . Čak i Djeca , koja su bila svjesna ne svetosti , šutila su . U takvoj tišini je djelovala Vika sa Ulice puno glasnija , nego što je bila u stvarnosti , a u Kući je Telefon neprestano zvonio , i svi su mogli da čuju . Jedan trenutak kasnije došla je jedna od Posluge ka Bunjiju i naklonila se i rekla : „ Mr .Muraki , Vi ste traženi , to je iz Ureda Generala Seki " .

Bunji se je okrenuo bez riječi , pošao u Kuću , Setsu

je pljeskala iza njega . Onda se je čulo strašno Plakanje je dne Žene . Bila je to Tamina mala Poslužavka , koja je plakala na njezinim ramenima .

„ Što je , Miya ? " pitala je Tama strogo .

Mala Djevojka je kukala : „ Moj Brat je - isto sigurno mrtav . On ima tamo u Kini jednu malu Mesnicu - tamo , gdje su svi ubijeni . Ali ovdje je posao bio tako loš a ovdje ima tako puno Radnji kao njegove ; kada je Vlada obećala , da će mu u Kini pomoći za jednu radnju , gdje on može pos tati bogat , zapovjedio mu je moj Otac , da ide " .

Ona je jecala glasno , i kada ju je Ganjiro vidio da plače , počeo je uplašen da se buni . Ai-wan ga je uzeo u svoje ruke , ali bio je previše zbunjen , da bi umirio Dijete . Što to treba da znači ? On je uzeo Novine Bunjiju iz ruke i čitao dalje . Jedna Kolonija mirni Ljudi je od strane Kineza , koji su od strane Japanaca izučeni i plaćeni , da bi služili Miru , na užasan način ubijeni !

„ Daj mi Dijete " , rekla je Tama , plače još uvijek " .

On je osjećao , kako odlučno mu uzima Dijete . Sada je Bunji došao nazad , njegovo Lice je bilo ozbiljno i odlučno . On nije pogledao Ai-wana . On je prišao svojemu Ocu , naklonio se i mirno rekao : „ Meni je naređeno , da se ja vim brzo u Vojnu službu " .

On se je okrenuo i pošao ponovo nazad u Kuću .

Nitko nije pričao . Ai-wan je mislio , ako ipak Mr. Mu raki želi nešto da kaže , ili Shio , onda može da kaže , što on želi reći : „ Sigurno postoji jedan razlog za to . Mi Kinezi ne ubijamo Ljude niti bog čega " .

Mi Kinezi ! Prije malo vremena bio je on sa tom familijom udružen , da se on nije dvoumio , da im pripada . Ali sada - ta šutnja . -

„ Mi moramo da idemo Kući " , rekla je Tama sa

jednim stranim gl asom .

I sada je došao Život u njih sve . Ona se naklonila , da bi rekla zbogom – samo zbogom . Niti jedna druga riječ nije rečena . Kako je samo mogao da započne i kaže : „ Mi Kinezi ? ” On je mogao samo da prati Tamu sa svoja dva Si na i uplakanom , šmrkavom malom Poslugom kroz zoru na putu do Kuće . Sve je bilo ponovo i opet mirno . Ljudi su znali , što se je desilo . Išli su uokolo i pričali sa tihim glasom i mračnim Licima . Sa Vremenom na Vrijeme čula se je vika , jedan Autobus je došao , stao , jedna Vrata su otvorila se , da bi iz Parkova i sa Plaže Ljude koji su se vraćali , a koji još nisu znali , pustili da izađu .

Niti Ai-wan nije pričao ništa . On je osjećao , kako Pogledi Ljudi između drugi ga traže i drugačije ga uzimaju , ali on je išao tupavo dalje , kao da nije primjećivao ništa . U svojoj unutrašnjosti se borila Sramota i Srđba među sob no , ali Srđba je bila jača . On je sada mogao svima da do vikne : „ Zbog čega se sada igrate Uvrijeđeni i Nevini ? Ja vam kažem , samo za zadovoljstvo mi ne ubijamo Ljude ! ”

Ali on nije mogao jednostavno na Ulicu da se dere , Ljudima vikati , koji mu nisu ništa govorili , ako on gleda njih .

Tako je on išao dalje i ispunjavao Šutnju sa svojim gnjevnim Mislima , on je mislio na svu tu nepravdu , što im je Japan učinio . En-lan je znao o tome ; to je bio En-lan , koji mu je uvijek i uvijek o tome govorio . Čak i u Danima , kada on to nije nalazio tako kao En-lan . To dolazi od toga , jer on nije nikada živio na Jugu kao En-lan ; na Jugu su bili Japanci bez osvrtnja išli naprijed . A to je dolazilo zato što , da on u Kući svojega Oca nije ništa osjećao . Ali sada je čuo opet , kako En-lan sa uobičajenim glasom uvijek i uvijek ponavlja : „Oni nas žele progutati , kao što su i

Koreu . Prije ili kasnije mi će mo se morati boriti protiv njih " . Koliko gnjevan može da postane En-lan zbog „ Dvadeset i jed noga zahtjeva " ! On kaže uvijek iz ponova , to su bili Japanci , koji Opijum donose u Zemlju i toliko ga jeftino rade , da si siromašni Ljudi mogu da si kupe . Sa vremenom je En -lan teško radio na Bojkotu protiv Japana . On je pretraživao Radnje za Stvarima japanskoga porijekla , a onda bi na Ulicama Šangaja zapalili veliku vatru . Ponekada , kada bi poneki mali , strašljivi vlasnici radnji sa japanske Robe skidali Etikete i kleli se , da su kineskoga porijekla , došao bi En-lan izvan sebe od Bijesa . Ali na jedan neshvatljiv način su svi Boykoti završeni . I na kraju je to sve u jednom nevremenu Revolucije sve zaboravljeno . I čak onda još - Ai-wan se je zamislio , kako će on jednoga Dana kamenim stepenic ama ka Učionici se popeti i En-lanu na Uho reći : „ Prije ili kasnije nakon Revolucije će mo sa Japancima završiti " .

On je na kraju želi da kaže Tami - da će doći do ne mira , ali ona je bila pre zaposlena .

„ Miya , ti ćeš da odeš odmah brzo ka svojim Roditelji ma Kući " , rekla je maloj Poslužavki . „ Ti ne moraš sutra da dođeš , ja ću sve da priskrbim . Ostani do dva - tri Dana kod tvoji Roditelja , da ih utješiš " .

A kada je mala Poslužavka zahvaljujući i plačući otišla , požurila se je Tama , Djecu da presvuče , za kupanje , da ih nahrani i uvede u Krevet . A Kada je Ai-wan želio da pomogne , odgurnula ga je , i ako meko , ali sa strane .

„ Ne , Ai-wan , idi u svoju Sobu i odmori se ; ja mogu lagano sve da uradim sama " .

Kada je on u svojoj mračnoj Sobi sjedio , čuo ju je kako po cijeloj Kući radi . Nije bilo potrebe da upali svjetlo

, jer je on želio samo da razmisli , taj cijeli lanac Nepravde , što je Japan bio njegovoj Zemlji napravio , razmišljati . Kada bi ga Tama danas uvečer , kada se u Kući umiri i njih dvoje budu sami , pitala : „ Ai-wan , reci mi , kako da se to može desiti " - ako to Tama kaže , hoće li joj odgovoriti -

Ali ona nije rekla ništa . Ona je došla nakon jednoga Vremena u Sobu i upalila Svjetlo pokraj Vrata , tako da je bio zaslijepljen .

„ Ai-wan , zbog čega ti sjediš u mraku ? Dođi , Večera je pripremljena " .

Ona ga je primila pažljivo za Ruku i povukla ga da pođe , za Vrijeme čitava Obroka pričala je brzo i tiho , ali ne o tome , nego samo o njezinome Ocu o tome što se je mogla sjetiti iz djetinjstva , i kako je on bio dobar i pametan .

„ Čak kada te je za staroga Sekija želio Udati ? " doba cio je Ai-wan i poželio , da nije rekao , jer je ona odgovorila pomirbe no : „ Čak je to uradio , jer je mislio , bilo je pravo " .

Njihovi pogledi su se sretali , i Ai-wan je mislio : Koji smisao ima i pričati , ako Nepravdu u Pravo se prevrne ?

„ Nema smisla - nema smisla " , rekao je on samome sebi i šutio isto tako .

On nije znao pravo , dali su Ljudi bili oni isti ili ne . U svim pogledima koji su ga kriomice pratili tražio je one koji su ga odbijali . Kroz duga pro smatranja , koje je on u sebi imao , koji se nisu ticali pojedinca , nego na sve – na Japan , bilo je nemoguće , nešto sigurno utvrditi . On je dolazio i odlazio kao i obično . On je znao sada , da Tama neće nikada da priča o tome , bez obzira što mislila – nakon nekoliko Dana došao je do zaključka , da u opće ništa ne misli . On je razmišljao , dali je u pravu , ili je jednostavno odlučio , da uopće ništa ne misli ?

Bunjija nije gledao više , on još na isto veće otišao .

Ai-wan je očekivao , da će da mu daju mjesto , koje je prije unutra imao , ponovo dati , ali niti od Shio niti od Mr .Murakija nije dolazila obavijest . Bunjijeva radna Soba je ostala neiskorištena , u svojoj je Ai-wan radio kao i do sada , ali sada je bilo puno više Posla . Brodski tovari su išli ponovo u ogromnim količinama ; najviše Robe nije bilo istovar eno u Nagasakiju , nego direktno je slano za Shio u Yokoha mi , a Ai-wan je čuo o tome samo kroz Shiosove obavijesti i poslovne papire , koji su morali biti ispitani , odbijeni i kata logizirani . „ Peking " čitao je uvijek i uvijek isponova ; bi la je to roba iz Pekinga , „ Roba - plijen " , mislio je on , ništa drugo nego Ratni plijen , sa čim Mr. Muraki trguje .

I ipak okruživala ga je uvijek ista Šutnja . On nije mogao da utvrdi nekakvu promjenu . Dvije Djevojke sa druge strane predlaganja , kada bi ih pozvao , bile bi tako prijateljski raspoložene i brze pri ruci kao i prije , a Prodavači u Trgovinama , gdje se je opskrbljivao ,bili su isto tako ne razumni i revni kao i prije . Ne nešto je bilo drugačije . Ljudi ni su više pri pozdravljanju ili kod svakodnevnih stvari pričali tako slobodno kao prije . On se osjećao u takvoj šutnji kao da će da se ugušiti u Mukama , kao da je okružen sa tamnoćom . Ili je to bilo samo umišljanje , ili je bio samo razlog , da su Ljudi samo ozbiljnije i plodniji bili i da više među sobno ne pričaju sa raspoloženjem ?

On nije znao ništa . U tome je u toj svoj šutnji bilo čitavo njegovo postojanje i sve do Stvarnosti . Dokučive stvari , koje si je on priskrbio , njegova Kuća , njegov Brak , njegova Djeca i njegovo mjesto na Svijetu . Jedina stvarnost za njega je bila unutrašnja stalnost Tuženja protiv Japana . U svojim mislima nije si postavljao Tamu ili Bunjija ili bilo kojega Japanca kao protivnika , nego jedan

, neznani Japan .Sa time Japanom mogao je on Lijepi Grad , u kojemu je živio , ili zelene Brežuljke i to Otočno more , tu ljepotu sve ga je to beskrajno radovalo , nije to mogao da dovodi u vezu .

Samo promišljena nego ikad Tama je u svojoj Kući se brinula za svoju lagodnost . Bez da se je pripremala , skoro da nije napuštala Kuću više . Jednog Dana rekao je Ai-wan : „ Trebamo li Djecu odvesti u Park ? " Odmahivala je Glavom : „ Ona su kod Kuće sasvim sretna " , odgovorila je ona , „ zbog čega bi se trudili , da ih tamo vodimo ? "

Ona mu se osmjehnula . Kada su napustili Sobu , došla mu je misao : „ Dali on pati među svojim Ljudima , jer je sa mnom Udana ? "

On nije mogao da je pita . Ako pati , i on sazna , onda će da kamen koji nosi , pokolebati će se .

Vani pred njegovim Prozorom pitao je Jiro , slatkim glasom : „ Zbog čega Miya , Mama ? Kada ti ne vidiš , plače uvijek " .

Tamin mirni glas je odgovorio : „ Njezin Brat je ubijen , Jiro " .

„ Tko ga je ubio , Mama ? " Jirin glas se činio živahan , iz znatiželje .

„ Kineski Vojnici u Kini " , odgovorila je Tama .

„ Onda su oni loši ! " , rekao je Jiro pun ljutnje .

Kada je Ai-wan to čuo , bio je ljut na Tamu . Zbog čega nije mogao jednostavno da kaže : „ Taj čovjek je mrtav ! " On se je nagnuo kroz prozor i gledao , i vidio je da ona polijeva biljke u Vrtu , i da je Jiro sa svojom malom kantom za polijevanje je pokraj nje .

„ Tama ! " , rekao je on oštro . „ Kako to može jedno Dijete da razumije ? "

Kada je Tama njegov glas čula , pogledala je , i on je osjetio , kako njezin pogled dugo i tužno na njemu stoji .

Trenutno mu je njezina sadašnjost postala Stvarnost . On je želio da joj objasni - , Jiro je posmatrao jednoga žutog – smeđeg Leptira , koji je preko mokroga Cvijeća letio . Dijete je zaboravio .

On je sjeo ponovo za svoju Knjigu . Danas navečer morati će on Tami da objasni – samo , što da joj objasni ? Tri stotine nevini Ljudi mrtvi - to je znala , i ona neće da za boravi . Bila je Šutljiva za sve , što bi on rekao , imati odgovor . Svoju Knjigu u Ruci , sjedio je on i nije čitao . U Šangaju , zamislio se on , je bilo uvijek puno Japanaca . Nitko i nije ih primjećivao – jer su tu živjeli uvijek Ljudi razni Rasa u Šangaju . Ljudi različiti Nacija . Ipak mu je izgledalo , da si jasnije zamišlja Japance nego bilo koje druge Ljude . Jer su bili tako zatvoreni u sebe . Oni su ostali , kao su bili i došli , ostali su Japanci . I gdje god da bi živjeli , oni su radili iz svoji mali Kuća i Vrtova mali komad Japana , oni su voljeli svoju Zemlju , da mora da su u daljini bili još tamo . . . I još , on je poznao svoje Ljude . Oni ne ubijaju iz prevažnosti nikoga . Japanci su nešto napravili - nešto sasvim Novo , tako da su na sebe navukli bijes . To je morao da kaže Ta mi . On je sjedio i razmišljao , kako on njoj to da kaže .

Onda ga je pozvala u Vrt , i on je pošao van . Djeca su bila u krevetu , i Miya je bila otišla Kući . Oni su bili sa svim sami pošli su zajedno putem posipanim pijeskom gore i dole , koji je Mr .Muraki prema strani od mora sve do kraja Vrta postavio . Oni su pogledali van na noćno tamno More . To je bio trenutak u kojemu je on morao da priča . On je morao da priča , ali kao prvo morao je on nekako da Šut nju prekine .

„ Dali su Djeca danas bila valjana ? Pitao je on nju .

„ Jako dobra " , odgovorila je ona .

„ Ja se nadam da ti razumiješ , zbog čega ja to kažem

, zbog Jire " , nastavio je on dalje .

„ O da " , rekla je ona brzo , i dodala je : „ Ali djeca ne zaboravljaju " .

Nije li ležalo u tim riječima više , nego što je ona željela da on zna ? On je probao da vidi njezino Lice , koje mu je izraz nestajao u mraku ; on je vidio samo Svijetle sjene ispod njezine crne Kose . Onda je morao da ide .

„ Znaš li ti , Tama , ja osjećam toliko - mi moramo da čekamo , dok ne saznamo čitavu Istinu . Ja sam pisao mojemu Ocu , i ja imam osjećaj , ja ne želim da sudim , dok njegovo Pismo ne dođe " .

„ Suditi ? " Ona mu je brzo okrenula njezino svjetlo Lice .

„ Ja mislim presuditi " , rekao je on .

Bez da je odgovorila , okrenula je svoje Lice ponovo prema Moru .

„ Tama ! " pozvao je on .

Onda je napokon ona rekla .

„ Što to ima sa nama ? Pitala je ona .

Da , navodno ; ali ona mu se je izmakla . Unutar je mislio i osjećao je - to je bio siguran - protiv njega . On ju je morao dobiti .

„ Ja moram uzeti , ti misliš , da je jedan razlog mora da postoji " , ustrajavao je on .

Sada je odgovorila tako brzo , tako , kao da je taj odgovor već dugo bio pripremljen .

„ Što znači , što ja mislim , da sam ja tvoja Žena ? " .

To je mogla da odgovori neka japanska Žena .

To je bilo jedno povlačenje u sebe - jedno povlačenje u sebe od njega ; što drugo ?

„ Ali nije – nije japanska Žena ! " , rekao je on .

Njezin glas je došao iz mraka :

Njezin Glas je bio saftan , sa svom naviknutom Slatkoćom , i ka tome ju je osjećao on na svojoj Strani tako ne popustljivu i neumoljivu i ne prodirnu kao i tamna Noć sama .

„ U stvarnosti ti imaš već svoje Mišljenje pripremljeno " , rekao je on tvrdo . On je morao nekako na nju da udari – nju nekako u komadiće razbiti ! „ Bez da imaš jedan razlog , vjeruješ ti , da moji Zemljaci jednostavno kao Divljaci sve poražavaju ! - Ti nas ne poznaš . Ako ti vjeruješ u to , nemaš onda razuma za mene . Mi smo godinama patili , jer ste vi Japanci nama našu Zemlju ukrali - naše Robe - " Bilo je tako nepravедno , da ju je prisilio , da stoji uz Japan . Ali kada je već počeo , da govori glasno , nije mogao on da stane više . „ Ne ja znam , što se je desilo . Kada su naši Vojnici vidili , da je Peking uzet – i pod jednom ne prijateljskom Zastavom - , na kraju nisu mogli da to više izd rže . Mi smo se sve te godine držali povučeno " .

Ona je skočila ka njemu . Rukovala se je sa njime .

„ I tko " , pitala je ona , „ tko je ubijao Japance na dvadeset i sedmi Ožujak tisuću devetsto dvadeset i sedme u Nankingu ? I tko je ubijao Japance tisuću devetsto i trideset i druge u Šangaju ? "

„ Ti si sve te godine bila protiv mene ! " , derao se on .

Ali ona je odmahivala Glavom .

„ Ne , ali protiv tvojih Zemljaka ! "

„ Ali za tebe sam isto , što su i oni ! " On je bio tako ljut , da ju je mogao ubiti , mislio je on - dok se je on zamislio , da ju jedan trenutak prije prisilio , da pristupi za Japan . Njezin glas je zvučao tužno iz mraka na njegovo Uho :

„ Dali sam za tebe - jedna od onih - koji moraju da budu ubijeni ? "

Sada nema ona ništa Japanskoga više u sebi . Oni su bili dva Čovjeka , sa one strane koji su beskrajno o Rasnim razlikama međusobno pričali . I onda se je osjećao on iznenada , kako se u njegova Ramena baca ; ona je svoje Ruke oko njegova Vrata položila jecala na njegovim Prsima . Napokon je njezina snaga bila slomljena , ali ona nije odustajala .

„ Pst , - probuditi ćeš Djecu " , šaputao je on . U tišini Vrta čulo se je njezino glasno Plakanje , i Jiro se je lagano probudio . I kako da mu kažu razlog sad toga Plakanja , mislio je on tužno . On sam se je osjećao , jer srđba je prošla , umoran i slab . On je milovao njezinu Glavu .

„ Ti imaš pravo " , rekao je on , „ Istina – bez obzira kako izgledala – nema sa nama ništa " .

On je osjećao , kako se o njega oslanja , čvršće i čvršće , i divlje , plamteća Ljubav .

---I ipak , ako svako od njih dvoje - u sred Noći , prije nego što zaspu - to strastveno stapanje preko svega viđenog , nestajalo je njegovo Potraživanje . Imao je potrebu za njome , a onda je nije želio , da je uzme ka sebi . Oni su čekali jedan trenutak , onda je šapnula jedno Pitanje .

On nije mogao da odgovori , jer nije znao Odgovor . On je ležao tu , njegove ruke još uvijek oko njega , iznenađen i bez glasa . On je bio bespomoćan i stidio se je - a ipak je ostao bez glasa . Nakon jednoga trenutka povukla se je , Ona je obukla njezin glatki Noćni ogrtač i pripremila se za Spavanje .

Spava li ona ? To on nije mogao da kaže , jer ona je voljela da spavajući ili budna da mirno leži . On je ležao tu i dodirivao njezina Ramena , njezinu stražnjicu , njezine Noge . Bili su si tako bliski - ! Ona se je pokretala nešto malo za njime , i on je osjećao , kako ona prihvaća njegovu Ruku i pritišće je na svoje Prsa . I kroz to dodirivanje mu

je bilo postalo jasno : njezino tijelo , njezino slatko , povjerljivo tijelo bilo je ne promijenjeno . Ne on sam je bio taj koji se je bio promijenio . Nježnost se je probudila u njemu , ali to nije bilo stvarno potraživanje . I na takav način , kako je držala svoju Ruku , tako nježno , znao je on , ona je isto imala Smrtni udarac osjećaja kroz njezino Srce . Ni ona nije željela više Djece . Iz Prošlost je nešto što je davno Umrlo , prigrabilo je njih : Volja njihova poimanja ih je razdvojila .

„ Jiro je prehladen " , rekla je Tama na drugi Dan Ai-wanu . „ Bolje je da ja , spavam večeras kod njega " .

Ona je premjestila svoje stvari iz svoje Sobe tamo , gdje je sada Ganjiro sa svojim starijim Bratom spavao . „

Danas uvečer " , rekla je - ali on je znao , ona je mislila svako Veće . Bio je Kraj njihovoj strasti .

Ali on je pitao samo : „ Imali on Temperaturu ? " .

„ Nešto malo " , odgovorila je Tama .

On je doneo njezine Drvene kutije , njezino Ogledalo i njezinu malu Komodu za češljeve i Igle za Kosu u drugu Sobu . On je znao , da on neće više da se ljuti na nju . Jer cijeli Dan je bila tako sa žaljiva , tako nježna , da ga je boljelo Srce . On je znao , da takva nježnost će da otvori jedan razdor između njih . Nije postojao put , da se premosti , nije po stojao put , koji je vodio njihovom Biti . Što god da se bude desilo , njihova nježnost neće biti zaboravljena . Oni su bili zarobljeni sa time čuvali su to kao jedan komad Jantara .

Što je više vremena prolazilo , time je bio usamljeniji . Sa Vremenom si je umišljao čak , Jiro i drugi Mali se isto povlače od njega , kao da ga ne trpe . Onda si je rekao , to ne može da bude istina . On je bio jednostavno ozbiljan , i od tale je to dolazilo . Ali on je nalazio svoj život sa svakim Danom sve težim . Niti od njegova Oca a niti od Ai-ko nije

dolazilo Pismo . Nije bilo moguće da se vjeruje , da najma nje nije niti Ai-ko pisao ! Novine nije želio da on čita , jer im nije vjerovao . A ipak kada nije čitao , nije ništa saznao .

Jedno jutro , kada je pošao na posao , pozvalo ga je u Bunjijevu Sobu . Na Bunjijevom Pisačem stolu sjedio je je dan mladi živahan Čovjek , odmah je znao , da ga on mrzi .

„ Ja sam Mr. Hideyoshi " , rekao je mladi Čovjek živahno . „ Ja sam od pomoćnika filijale u Yokohami u ovu Po slovnici poslan " . On se je cerio . „ Na nesretan način ja imam bolesne Oči , inače bi se ja u Kini za svoju Domovinu borio . . . Sjediti " .

On je pokazao na jednu Stolicu , Ai-wan je načinio jedan mali naklon i sjeo je . Kada je Bunji zadnji puta bio odsutan , bio je Ai-wan Poslovođa postao , ali Shio je toga Čovjeka posjeo - možda , da bi ga nadgledao .

„ Dali ste današnje Jutarnje Novine vidjeli ? " Mister Hideyoshi je počeo da se glasno Smije . „ Ne , još ne " , rekao je Ai-wan mirno . Već ga je ispunjavala Mržnja protiv toga Čovjeka .

„ Onda čitajte Vi " . Čovjek mu je dobacio Novine . „ To je stvarno smiješno ! " Ai-wan je preletio prvu Stranicu . Tu je stajalo puno o - o Šangaju . On već više Dana nije vi dio Novine . Ne , ali što su radili Japanci u Šangaju ? On je čitao retke brzo prema dole . Što je bilo to ? Ismijavanje , Ismijavanje zbog jednoga nesporazuma - ?

„ Kinezi pomažu Japan " , stajalo je tu , „ Kineski Letači bombardiraju Šangaj " . Ismijavanje - Ismijavanje - čitava Stranica do dole , vidljivo Ismijavanje ! Jedan mladi kineski Letač je svoj cilj zamijenio , i umjesto da je bacio Bombu na japanski Transport , bombardirao je naseljenu Ulicu i „ Stotine Ljudi je pobio - "

Ne , to je bio neki japanski List ! On je čitao dalje sa velikom Mržnjom . Ne , ne to je štimalo bilo je to istina

, nevjerojatna Istina . Ovdje stoje Pojedivosti . One su bile pre stvarne , da bi se dvoumili . On je poznao tu Ulicu . On je bio nebrojeno puta tamo ; ona je uvijek bila puna Ljudi , koji su išli u Radnje , kupovali ili jednostavno Izloženo gledali . . . Ovdje je bila i Slika od tamo , bila je loše tiskana iz jeftinoga japanskoga Papira , ali bilo je za razaznati , i ako su zidovi bili popravljani sa uvijenim željezom . Leševi su visili između , tamo , gdje su bili upravo pogodeni .

On je pogledavao , da bi Mr .Hideyoshis Lice vidio .

„ Da , čitajte to . Strašno - ali jako komično ! ”

On se je smijao ponovo : „ Bombe na svoje Ljude ispustiti ! - nije li to komično ili ne ? ”

Ai-wan je gutao .

„ To nije istina ” , odupirao se je , „ to je nekakav nesporazum - ”

„ Nikakva zabuna ” , rekao je Mr .Hideyoshi živahno .

„ Sve Novine donose iste Vijesti . Cijeli Svijet se je smijao . To je toliko vrijedno koliko i japanska Pobjeda . Vidjeti će Englezi i Amerikanci , koliko su budalasti ti Kinezi . Kinezi su puni životnoga ponosa - oni pomažu Neprijatelju , da ubijaju svoje Ljude ! ”

„ Onda priznajte , da Japanci ubijaju Kineze ? ” pitao je Ai-wan .

„ Mi možemo više vaša vrijedanja da trpimo ” , odgovorio je Mr .Hideyoshi i uvrnuo je svoje Usnice . „ Oni moraju znati , da smo mi bili jako strpljivi . Bojkoti , Predrasude , Napadi nekažnjena Ubojstva - već Godinama smo to mi od Kineski Ruku trpili . Onda je naš Car odlučio , da kineze i njihovo neprijateljstvo sa tim da se završi . Mi će mo da se borimo , sve dok svi japanski Osjećaji ne budu uništeni i Ki nezi spremni da idu sa nama ” .

Ai-wan ga je gledao , nije vjerovao svojim Ušima .

„ Vi mislite " , odgovorio je on , „ Vi će te da nas ubijete i da naše Gradove bombardirate i – i naše Žene da štetite - dok mi ne naučimo , da Vas Volimo ? "

Sada je bio on , koji je u jedan glasni smjeh prasnuo . On nije mogao svoj Smijeh da obuzda .

„ Ja bi trebao da Volim , kažete Vi ? - Mr .Hideyoshi , ja vas moram da Volim , jer Vi – Vi "

Mr .Hideyoshi je izgledao zburnjen . „ Ne Vi , kao biće jedinka " , prekinio je on . „ Uostalom mi vas posmatramo kao Japanca ; Vi živite toliko dugo ovdje , i Vi ste jednu japansku Damu Oženili . - "

Ai-wanov je iznenada prestao d se smije .

„ Što ima ? Pitao je Mr .Hideyoshi , pogođen od Ai-wanova izraza Lica .

„ Ništa " , odgovorio je Ai-wan . „ Ja vidim - u tome trenutku sve - tu nema ništa za smijanje " . On se je naklonio brzo , pošao u Radnu Sobu i sjeo . On je bio na novo potresen , i u njegovoj Glavi su počeli ponovo da stari Bolovi da udaraju . On je povukao jednu Ladicu , uzeo je jednu Mapu i radio , kao da počima sa poslom . Ali nije mogao

„ Mi vas posmatramo kao Japanca " , rekao je Mr .Hideyoshi . Jedan puta je En-lan kako je on uvijek sve zapisi vao , jedan pregled toga , što je Japan Kini učinio , obuhva tio . Bila je to jedna dugačka Lista , koja , kako se je sada Ai-wan sjetio , sve do vremena njegova Oca se vraćala . Tu je bilo iznuđeni Koncesija , Posudbe , Ratni Bandita u Ime japanske Vlade protiv sigurnog utvrđivanja vrijedna nalazi šta ; Posjedovanje Kiochowa i „ Dvadeset i jedan zahtjev " . On je bio jedan mladi dečko , kada je on bio , toga se sjeća on još , po prvi puta od svoji Dječji Teta kada je bio prvi puta izveden , da bi vidio Paradu pripremljenu protiv Japana . On se je bio sjećao , da je

Zastava izgledala pre divno , ali od jednoga ogromnoga plakata se je strašno bojao , na kojemu je jedan brutalni Japanac puno manje , bespomoćne Kineze tukao , on je plakao , tako da ga je Posluga ponovo odvela Kući . Dvije ili tri Noći je imao Noćne Traume i budio se sa krikovima , da je bilo rečeno , da Peony svoj mali Bambusni krevet u njegovu Sobu donese i da spava u njegovoj blizini . Kako je on mogao da bude Japanac ? Tama je u stvarnosti nije njegovu unutrašnju Osobu dodirnula , ne , ona kao i sve druge ostale su sada isključene .

Dva dana kasnije stojale su nove Vijesti u Novinama . Mr .Hideyoshi je ugurala svoju Glavu u Ai-wanovu Radnu Sobu unutra .

„ Mi će mo da nabavimo čak i o Bombardiranju Šangaja " , primijetio je on , svi njegovi Zubi su svijetlili , dok se je on cerio ; „ dali ste vidjeli danas , Osaka Mainichi ' ? ”

Bez da je odgovorio , gledao ga je Ai-wan čvrsto . On je želio , da ga ubije . Toga Čovjeka je mogao da samelje , zgaziti , kako se jednog Žohara zgazi . Kada je Mr .Hideyaoshi vidio njegov pogled , zatvorio je bijesan Vrata . A nije to bila Mržnja , da ga je ka tome vodila , da je on iznenada znao , što on ima da radi , tako jasno , jednostavno , kao da mu je netko rekao – bilo je nešto , što je dublje u njemu živjelo , nego Mržnja .

Jedan Tjedan kasnije došao je jedan Brod iz Kine , i Ai-wan je imao zadaću , da zaprimi i da u Carinskoj Kući u Luci Robu za poduzeće Muraki preuzme . Dok je stajao i gledao istovar Broda , ponudila mu se je ne obična Slika . Brižljivo upakirane Bale , koje su bile označene sa Muraki , nisu bile za izjednačiti sa drugim dobrima , koja su bila na Doku . To nisu bile rijetke i vrijedne Stvari , nego uobičajne ni predmeti , kakve Ljudi svakodnevno koriste . U većem dijelu bile su ne od pakovane i očigledno ljutito na Brod

donesene , i ako ovdje i tu i tamo jedan teški stari Pisači stol ili jedna izrezbarena Stolica , bilo za vidjeti bili su u glavnom Kreveti , Stolovi i Peći u stranim Dizajnimama i Metal , Klaviri i Slike , Pokrivači i električni Hladnjaci Gramofoni i Tepi si , Jastuci i Samtane zavjese i takve stvari , kakve bogati u Kini rado u svojim Kućama u Šangaju posjeduju ; Stvari , kakve su stvarno lagano iz Kuće njegova Oca mogle da budu . Pola u iščekivanju , nešto poznato za ugledati , posmatrao je Sofu , ali nije poznavao ništa od toga . I za sve te Stvari je bio netko tu , tko je čekao i zahtijevao .

Sada znam ja , da je pravi Rat , mislio je on sredit . To je opljačkana Roba i ništa drugo . Te stvari su bile u Stanovima od Ljudi .

Ali u sredini u svojemu podignutom Bijesu bio je od vraćen , jer bilo je još nešto drugo na tome Brodu . Kad je sve drugo bilo istovareno , i on je stajao u svojoj Ljutnji tu , da to sve posmatra , gledao je , kako su počeli da , puno mali Drveni Kutija istovaruju . Svaka Kutija je nosila jednu Oznaku sa jednim Imenom , i te Kutije su bile čekate . Jedan Čovjek je stajao tu i prozivao Imena , i kod svakoga Ime na dolazila je mala grupa Ljudi i uzimala Kutije , i svi ti Ljudi su bili u najdubljoj Žalosti . Ai-wan je znao odmah , da su te Kutije sadržavale Pepeo , onih koji su bili pali u Borbi .

Do sada je nekako mislio samo na kineske Žrtve ; a onda mu je bilo postalo jasnije , koliko je bio Budalast . I ovaj Narod je patio . Šuteći je stajao tu i posmatrao , kako svatko uzima Kutiju i odnosi kao vrijednost . Čovjek nije mogao da čuje glasno Plakanje . Ljudi su se čak smijali , kada su primali u ruke svoje mrtve ; oni su bili i opominjani zbog smijanja , kada bi pojedinci , koji su voljeli , one što su pali u Borbi . Ali preko tih Lica su tekle Suze .

On je zaboravio gdje je on bio . Polako se je približavao uvijek bliže , dok nije primijetio , da se je toliko približio , da su u njega bile uprte uplakane Oči . Oni su ga kao Kineza prepoznavali , ali u njihovim pogledima nije bilo Mržnje , nego samo čista Bol . Kada je to primijetio , povukao se je malo nazad . Bezvoljno je mislio , da bi to u njegovoj Domovini drugačije prošlo ; da , njegovi Zemljaci nisu bili toliko disciplinirani kao Japanci . Njihova bol je pretjerana , Kuknjava i Preklinjanje bi se čulo .

Pola osramoćen povukao se je dalje nazad . Pri tome je naišao na jednoga staroga Čovjeka , koji je tu stajao i držao jednu Kutiju , kako se inače drži jedno Dijete . Ai-wan ga je pogledao u Oči i tu je našao jednu Bol koju je trpio , da nije drugačije mogao nego da pokaže promjenu kod takve Boli i manjka pokazivanja Mržnje . I taj stari Čovjek je odgovorio saftno : „ Zbog čega bi mi vas mrzili . Vi nemate sa time ništa . I gledajući tako naš je Narod naučio , rado da trpi za našu Domovinu " . Kada je to rekao , potekle su Suze iz njegovi Očiju , i on je stisnuo još više Kutiju uz se be . Njegov stari Glas je drhtao , kada je on rekao : „ Da - ja se radujem - moj jedini sinu - " .

I taj stari Čovjek , koji je izgovorio te riječi , je dao Ai-wanu Jasnoću . To Svanuće i ta šutnja , za čega je on živio , bio je to Kraj i prošlo je . U tome Trenutku bio je on ka svojem starome Ja pozvan . Da , ka svojem starome Ja i Danima , kada je o svojoj Domovini Sanjao i živio , da bi ostvario svoje Snove . Kako je taj Narod volio svoju Domovinu ! Ljubav ka svojoj Domovine , koju je on u Očima starog Čovjeka vidio taj sjaj - to je bila najljepša Ljubav na ovome Svijetu . Koliko je bio mala i samo ovisan protiv toga ta Ljubav jedne Kreature spram drugoj ! Postojala je jedna Ljubav , u kojem njegovo čitavo Ja je trebalo da ode .

Zar on nije poznavao takvu Ljubav ?

„ . . . Ai-wan , ti si kao jedan Propovjednik " , rekla je Peony . - On se je iznenada osvrnuo na to , sebe samoga i sve njegove dvoumice i u jednoj veliko Žrtvi da izgubi . On je znao sada , da on nikada nije bio tako sretan kao kao u starim Danima sa En-lanom - ne , čak niti sa Tamom ne i ostalim brigama za njega . On je pripadao onima , koji su bili najsretniji , kada se mogu za druge brinuti . To je bila njegova Priroda , samo nije još znao . On je morao da vidi pat nju drugoga Naroda , da bi shvatio . Koliko u njegovoj Zemlji mora da pati !

On se je okrenuo , i stari Čovjek je pošao dalje ; Ai-wan ga nije trebao više sada . On je svoju zadaću ispunio . Sudbina , neobična Sudbina , u koju je Tama uvijek vjerovala , se je u odlučujućem Trenutku poslužila i onda ga otpustila . Bez da su dalje na njega mislili , pošao je Ai-wan ponovo ka Robi u Carinsku Kuću nazad . Ali čitavo Vrijeme , je slušao Pitanja Carinika , i pazio je na otvaranje Kutija sa Mlijekom i za vrijeme dok je on Papire provjeravao , pitalo je njegovo Srce :

„ Kako ću ja da kažem Tami ? "

Na svojem putu Kući mislio je on kao prvo , on će jednostavno nastaviti dalje , bez da joj kaže . On je želio da joj sve napiše u jednome Pismu , koje će ona moći pročitati , kada je on odsutan . Onda će moći da joj na njezinome Je ziku objasni , pismenim putem , koje je bilo njezino .

On je bio skoro za to se odlučio , kada je ušao u Kuću . Uobičajeno bila je ona već u Vrtu ili na Vratima i čekala ga , ali danas uvečer je on došao kasnije . On je bio već kod Kuće i izuo si je svoje Cipele , kada je iz Kuhinje žurno došla i u hodu svoju Kosu pozadi češljala .

„ Oh , ja sam okasnila " , rekla je . „ Ja sam bila pri

*poslu , da još nešto napravim , što ti rado imaš , i za to
trebam puno Vremena " .*

*Kada je sa svojim otvorenim pogledom i svojim roza
Licem na njega naišla , znao je on , da ona nikada neće
moći da ode , bez da joj nešto kaže . Ako on čeka , izgubiti
će Volju . I u navali trenutno je uhvatio ju za Ramena i
počeo da priča :*

„ Tama , ja moram Kući – Čovjek me treba tamo " .

*On je rekao jako mirno , da je ne bi uplašio , ali
njezino Tijelo je bilo bez pokreta sasvim ispod njegovi Ruku
, i njezino Lice je postalo blijedo . Ona nije rekla ništa „
uzmi me sa sobom " . Ne , ona je znala sada , da to znači ,
on mora da ide sam .*

*On je nastavio ljutito naprijed : „ Ja sam cijelo
Vrijeme bio nesretan . Ja nisam znao , što da ja radim " .*

*„ Ja sam znao , što ti misliš " , rekla je ona . Njezin
Glas je bio tako tanak , da ju je jedva mogao da razumije*

*„ Ali ti mi nisi ništa rekao " , rekao je on . „ Ja
vjerujem , ti nisi znao " .*

*„ Ja nisam želio – ja sam se tako bojao - , ti možeš kao
tvoju - Obavezu - posmatrati , da nas napustiš " , za mucala
je ona . Njezine Usnice su drhtale , i on nije mogao da
izdrži taj Trenutak . On je pritiskao njezino Lice na svoja
Prsa i položio je svoje Obraze na njezinu Kosu .*

*„ Ja nisam znao do večeras ništa , što ja moram da
radim " , rekao je on , „ jedan stari Čovjek , koji je jednu
Kutiju sa Pepelom nosio , pokaži mi , koliko slatko -
ispravno - je to , za svoju Domovinu umrijeti" . On je
koristio stare Riječi , Tama nije nikada čula , ali Mis
Maitland je jedan pu ta te Riječi naučila bez prijekorno .
En-lan ju je ispravio i od govorio :*

„ Čovjek ne bi trebao za svoju Domovinu umrijeti , ako

ta Domovina nije u pravu . Bolje bi bilo , da Čovjek za svoje Uvjerenje umre " .

Mis Maitland je izgledala ljutito i pričala im je o jednome mladom Englezu , čija Ljubav za Englesku je bila toliko velika , da je , on rekao , da će njegova Kuća da biti vječna za Englesku . En-lan nije više ponavljao , već se je samo smijao .

Ali za vrijeme dok je on Tamu u svojim rukama držao , znao je Ai-wan , da Mis Maitland ima pravo a En-lan ne . Bilo je to bez značenja , dali je Domovina u Pravu ili u Ne pravdi . On nije nikada držao za moguće , da on može da se vrati , i da služi pod Chiang Kai-shek . Ali on je mogao .

Ona je klimnula , podigla je svoje duge Rukave i osušila si je Oči .

„ Naravno da ti moraš ići " , rekla je ona jednostavno , „ ako ti vjeruješ , da tvoja Domovina te treba " .

Ona je progutala jedan ili dva puta i obrisala si je Oči . „ Kao Japanka ja to razumijem " , rekla je ona .

On je osjećao , kako njegovo Srce za i njezino udara i Mir njezini riječi je lažljiv .

„ Ti znaš – za tebe ću ja da ostanem onaj isti " , šaputao je on .

Ona je odstupila malo nazad .

„ O da " rekla je ona , ja znam .

Mi se moramo da se dogovorimo .

On je mogao sada da posmatra , kako se njezin praktični Smisao pokreće . Ali već se je u međuvremenu pojavila Miya u nedoumici na Kuhinjskim vratima .

„ Okusan , što da sad radim " , „ mi će mo da govorimo kasnije , Ai-wan . Na kraju krajeva nije ni potrebno , da se Riba raspadne " .

Ona je od letjela ka Kuhinjskim vratima .

Pokretni zidovi su bili povučeni u stranu , tako da su oni iz Vrt mogli da vide More , sjedili su i pričali duboko u Noć . Cijelo Vrijeme pogledavala je Tama na More . Noć nije bila obasuta Mjesečinom . Kada su se njihove Oči bile navikle na mrak , mogli su se teško da raspoznaju Obrisi u Vrtu , i ako su zbog Noćni Leptira sva svijetla bila ugašena . On nije mogao da vidi njezino Lice ; on je znao samo ; da je bilo okrenuto od njega .

Oni su sjedili na ležaju , i on je držao njezinu Ruku . Ona se je osjećala utopljena sa njime . Tama nije plakala , ona se nije proturječila niti na bilo koji način . On je shvatio sada , da je već dugo Vremena ona mislila o tome , u očekivanju toga , što mora da se desi . Kada je on nju pitao : „ Što ti misliš , što Vi , ti i Djeca bi željeli najviše da radite ? " dali je njezin Odgovor bio spreman .

„ Naravno da mi možemo uvijek da se vratimo u Kuću mogega Oca . On voli jako rado Djecu " , odgovorila je .

Na to on nije mislio . On je mislio , da će oni ovdje da ostanu , sve do – do kada ? Tko je znao za kraj toga Rata ?

„ Bez dvoumice to je najbolje " , dodao je on .- Jiro i Ganjiro će kod Kuće Mr .Muraki odrasti ! On će tu Kućicu , koju je on za njih sagradio i gdje su sa njime , Kineskim Ocem , zajedno živjeli , zaboraviti .

„ Dali ću ja postati jedna Žena koja zaboravlja svoje obaveze , zbog nedaća i naređenja ? Ponavljala je ona . Sa jednom navalom Energije nastavila je : „ Ja tebi trebam da prigovaram ? Ti nas nećeš napustiti . Ja ću to da njima kažem : , Poštujte svojega hrabroga Oca , koji se bori za svoju Domovinu ! ' - Ai-wan , smijemo li mi nešto Novca da izdvojimo za jednu veću Sliku od tebe ? Ja želim jednu Sliku od tebe , tako kako ti sada izgledaš , prije nego što od putuješ .

Ja ću da je objesim , tu gdje Djeca mogu svakodnevno je vidjeti , i Cvijeće ću tu ispred postavljati " . - Njezin Glas je zakazao , zadržala je dah i kašljucala .

„ Mi će mo sutra da nabavimo " , obećao je on .

On je vjerovao da osjeća , kako ona drhti ; jedan trenutak kasnije , bio je njezin glas miran . Ona je pitala : „ Trebaš li ti jednu novu putnu Torbu ili je ta , koju imamo , još dobra ? "

„ Ja ću jako malo da ponesem sa sobom " , rekao je on , „ za nekoliko Dana ja ću da nosim Uniformu " .

Onda je stvarno drhtala , ali on ju je poznavao sa svim dobro , da bi znao , da će mu ona biti zahvalna , ako on ništa ne kaže , što će je potpuno slomiti . Tako je on sjedio , milovao je njezinu Ruku nešto malo i pričao je uvijek dalje .

„ Ja vjerujem da je najbolje da ja sebi uzmem sljedeći Brod " , rekao je on mirno . „ Za četiri dana polazi . Mi će mo da imamo dovoljno Vremena , da bi sve uredili . Moram ja da pričam sa tvojim Ocem " .

„ Pusti mene da to uradim - " , rekla je ona sa tankim , zagušujućim Glasom , „ mi ne želimo da pričamo niti sa ki me . Ja želim da provedem ta četiri Dana - kao da ti ne odlaziš . Kada ti budeš otišao , ja ću tamo da odem , da bi mu rekla " .

On je mislio jedan Trenutak o tome . „ Moglo je da izgleda jedan Trenutak nezahvalno od mene , Tama " , rekao je on .

„ Ne" , rekla je ona , „ ne ja ću da pričam sa njime . Pusti mene da to ovako uradim . On će da to razumije - u jednoj Točki on će uvijek da te razumije , u toj , što ti sada radiš " .

„ To je jako dobro " , započeo je Ai-wan , ali ga je

Tama prekinula .

„ Svaki će Japanac da razumije ” , rekla je ponosno .

On nije želio da svoje Torbe prije pakira , nego jedan Sat , prije nego što mora da pođe na Brod . Ti preostali Dani , bez obzira koliko su prolazili , izgledali su sada , da su prošli , kao ništa . On ih je provodio po Taminim željama i nije se raspravljao . On je svaki Dan , sve do zadnjega , kao i obično radio , i bez da je išta rekao , sve je doveo u Red za ne poznatoga koji će da preuzme njegovo Mjesto . On i nije volio te Prodajne poslove , i nije žalio , što će da ode . I ipak su mu davali Sigurnost i krug gdje se je kretao . Da je želio , mogao je da ostane tu zauvijek - ako je bio za to unutar sebe spreman na to . Ali on to nije bio .

Jer je on znao , da si to Tama želi , pošao je na zadnje Dane sa njome u Shino Tempel u Brda , da bi molio . On je bio nekoliko puta tamo , ali on nije nikada želio da uđe sa njome u Svetište .

„ Ja ne mogu da molim , ako ja ne vjerujem ” , rekao je uvijek , „ i ja ne vjerujem ništa ” .

Tako je ona bila sa Djecom sama ušla . To ga je uznemirilo , da je Djecu sa sobom uzela , ali on je to dopustio , jer se je bio zamislio , i sjećao se je da je kao Dijete sa svojom Majkom isto išao u Templ . Ali kad je bio odrastao , priključio se svojem Ocu , koji nije vjerovao u Bogove .

„ Bogovi su za Žene i za neuki Narod ” , govorio je njegov Otac uvijek . . . I u Revoluciji se je En-lan tako ogorče no borio protiv Svećenika i Templara . On onda nije razumio , da se je En-lan tako ogorčeno protiv nečega postavljao , što mu je izgledalo tako ne bitno .

„ Religija zarobljava Ljude ” , govorio je En-lan često sa glasnim Glasom .

Tako je Ai-wan svaki puta , kada bi čekao na Tamu , na to se sjećao , i bio je začuđen , da ovdje ne samo Žene i radni Narod , nego i ozbiljni i pametni Muškarci čak i svoje Aute zaustavljaju i izlaze , da bi se naklonili i svoje Molitve izgovarali . Ali on nije mogao da vjeruje u Bogove .

Na taj zadnji Dan pošao je on , da bi tamu činio sretnom , sa njome u Tempel i stajao je sa njome i Djecom i bio sa njima dok su molili . Čak i mali Ganjiro je već molio . Ai -wan je gledao i bio je začuđen . Dali će njegova dva Sina odrastati i Bogove svoje Mame poštovati ? I ako to budu i radili kako on to može da spriječi ?

„ Pusti ju " mislio je on iznenada . „ Oni će postati tako dobri , kao i njihova Mama " .

On je sam osjećao , ništa više nego Jirinu Ruku kao jednu veliku vrijednost u svojoj i Ganjiru koji je omotao svoje Noge .

I onda je zadnjem Danu došao Kraj , i došlo je sljedeće jutro i zadnji Sati . On je počeo , neku Odjeću da pakira u Kofere , svoje Poslovno odijelo , svoju Piđamu , i neke Knjige , i onda je došla Tama unutra i donijela u svojim Rukama nešto Plavo , Svileno . On nije znao , što je to . A kad je raširila , vidio je ; bio je to jedan kineski Ogrtač , koji je on jedan puta nosio .

„ To si nosio kada sam te prvi puta vidjela " , rekla je ona , i smijala se tako bezvoljno , da on nije mogao da izdrži taj Smijeh .

„ Ja to nisam Godinama nosio " , rekao je on .

„ Dakle izgleda da ćeš ponovo to trebati " , rekla je ona .

Pažljivo je to posložila . Rukav preko Rukava , i stavila u Torbu .

On je osjećao njezinu blizinu , kako je čitava četiri

Dana osjećao ; ona mu je bila tako bliska kao i njegovo Tijelo . On je znao , što ona misli i što ona želi i koliko je blizu u svakome trenutku bila blizu Plaču . Ali on je znao isto , da se je on se pripremila , da ne plače , dok on ne ode . Ona će da mu se osmjehuje , sve dok više ne bude mogao on da vidi njezino lice . I on joj je pomogao , jer je znao , ako bude za kazala , da će se ona stidjeti i pri mislima na to će patiti , jer nije u stanju najviši Grad samo kontrole uspjela dokučiti , što mu je bila dužna . Oni su bili te zajedničke Sate tako si blizu , a i ipak se nisu dalje dodirivali nego jedno drugome Ruku .

Tako je došao i zadnji moment . Čuli su se Brodovi u Luci , mašine su bile zagrijavate ; Brod je trebao u podne biti na Moru .

„ Sada moram ići , Tama " , rekao je on mirno .

Oni su prije tri Dana se dogovorili , da on sam mora da ide , i da Djeca ne trebaju da znaju . Samo Tama je znala . Oni su išli Ruku pod Ruku zajedno u Vrt , gdje su se mališani igrali . Oni su bili tu , ukoso su jednu Branu od malo ga Kamenja gradili i nisu gledali . On je mogao da čuje njihove Glasove , Jirin , koji , kao i uvijek , je uređivao , i Ganjiro , koji je sa Pitanjima odgovarao .

Jedan Trenutak se je bojo , da neće moći da provede Plan .

„ Ja ću da pošaljem po tebe i Djecu " , rekao je on Tami ; „ čim budem mogao , doći će te i vi za mnom " .

Ali Tama je odmahivala sa Glavom . „ Kada će to da bude ? " rekla je ona .

Njezine riječi , njezin Glas , njezin miran , mrtav tužne Oči zvale su ga nazad i odtrgnule ga iz toga Trenutka - u većim Satima , kada su njih dvoje osobni Život žrtvovali .

„ Ja moram da idem " , rekao je on brzo .

On ju je povukao za Ramena , pritisnio Obraze na njene , pogledao je još jedan puta i vidio je na njezinome Licu Vječnost između njih .

On je došao na Palubu , i u istome Trenutku je prelazni Most povučen prema gore .

„ Još jednu Minutu , i bilo bi kasno , moj Prijatelju , rekao je jedan američki Glas , ali on nije odgovorio ništa . On je pošao Brodom ka drugoj Klasi i našao je broj svoje Kabine . Mala prostorija je bila prazna , ali prtljaga njegova suputnika je već bila na donjem Krevetu raširena . On je bacio svoju Torbu gore i izašao ponovo van . Kroz čitav Hodnik su stajala Vrata otvorena , od svukuda se čulo Glasno pričanje .

Ali on je pošao Stepenicama ponovo prema gore ka Palubi i stao je tu i posmatrao Brjegove . Brod se je udaljavao stalno od Luke ; u malo vremena će da napuste potpuno Luku . Tražio je pogledom putna na Brijegu , koji je bio najbliže Moru . Da to je bila , njegova mala Kuća - i nježni zeleni Četverokut , to je bio njegov Vrt . I sad je mogao da prepozna unutar jednu fleku u boji , i to je bila Tama . On nije mogao da vidi njezino Lice , ipak je osjećao , da ga nje zine napregnute Oči gledaju , ne bi li ga negdje prepoznala . Jedana mala Fleka se je pokretala ukoso preko Zelenoga i stala je . To je bio Jiro , njegov Sin .

I onda iznenada - kada bi bilo moguće , bio bi on u More skočio , da bi brzo pošao njima nazad , prema toj maloj Kući - izgledalo mu je u tome Trenutku da je njegova stvarna Domovina tu , gdje Tama stoji . Zbog čega ju je napustio ? Što bi bilo , ako bi on opet , kao onda , jednome Snu pod pao , koji je on držao za svoju Domovinu ! Sigurno plače ona sada . On je osjećao , kako mu u Grlu se podiže .

„Hallo ”, rekao je jedan američki Glas .

On se je uplašio nešto malo i pogledao u jedno četvero ugaono , ružno , ali prijateljsko Lice pokraj sebe . Nije to bio Amerikanac , nego jedan Kinez , koji je nosio tamno plavi , bijelo iscertano Odijelo . Bi mu je pre daleko , i on je gledao sretno iz jednoga plavo bijeloga Plastičnoga okovratnika , koji mu je bio prevelik .

„ Ja radim u poslovima Pranja Veša u Seattlu ”, rekao je Čovjek sa zračćim američkim Smijehom . „ Ja sumnjam , da sam ja vaš suputnik , moje ime je Lim - Jackie , rođen sam u USA , i ako - već treća Generacija – i ako moj Djeda je došao u Kanton , kada je bio šezdeset . Ja ne znam s mojim Jezikom da pričam . Ali ja uzimam , da ja , bez da znam da pričam – mogu da se borim . Ja sam na putu Kući , da se borim protiv Japse ” .

„ Ja isto ”, rekao je Ai-wan brzo .

Taj Čovjek je ispružio svoju Ruku .

„ Dajte mi Ruku ”, rekao je srčano . Ai-wan je osjećao , kako jedna čvrsta , hitra , mala Ruka njegovu obuhvaća .

Potražnja , koja je kao Magla na njegov Mozak padala , bila je nestala . Kada je ponovo pogledao ka strani gd je je Brdo , nije mogao više da raspozna ; da je Brod jedno okretanje napravio i upravljao prema otvorenome Moru van .

III

U tome Trenutku , u kojemu je on čvrsto Tlo pod nogama osjetio , znao je on , to nije bila Zemlja koju je on napustio . Još manje je to bila Zemlja , koju je on i En-lan u svo je Vrijeme sanjao da učine .

Ljudi su se gurali okolo Dokova i Brodova . Sa jeftinim stvarima za pokućstvo i krevetnikom do vrha napakirane su Rikše su rolale kraj njih ; Muškarci i Žene su ih okruživa li sa uplakanom Djecom i dovikivali se sa vozačima . Automobili sa Koferima , lakirane Kutije te skupi izrezbareni Nam ještaj kao i u Svilu obučeni blijedi i šutljivi Ljudi prolazili su pokraj . U daljini , na Sjeveru iznad Grada je ležalo nešto , nešto , što nije bio Oblak .

„ Gori li tamo ? Pitao je on Ai-ko brzo i pokazivao je na to .

On je sa Broda sa Funkom svoj dolazak i najavio , i Aiko je bio došao , da bi ga sačekao , jer ga Njemica nije pratila . Ai-ko je uzeo naj veći američki Auto svojega Oca ; on je nosio jednu novu tamno plavu Uniformu izgledao je jako dobro . On se je okrenuo oko sebe , da bi bjeloruskom Vozaču nešto rekao , koji im je sa jednim vojnim od zdravom odgovorio .

Tada je odgovorio Ai-ko na Ai-wanovo Pitanje : „ Nato se moraš ti da navikneš . Svaki Sat izbije negdje Vatra ” , rekao je on .

Jedan komadić sa strane stajao je čekajući suputnik iz

Kabine ; on je bio sretno stigao , da bi rekao Zdravo , jer je on išao dalje prema Hong kongu . Ai-wan je neobičnog malog Kino - Amerikanca u svoje Srce zatvorio . Ali kada je Jacki Lim Ai-ko u svojem Sjaju je ugledao , bio je on otišao . On je izgledao još manji postao .

„ Ai-ko , ovo je Mr .Lim iz Amerike , koji je došao , da bi se borio " , rekao je Ai-wan .

Lim je ispružio brzo svoju Ruku , ali Ai-ko je činio , kao da nije vidio ništa i naklonio se je malo . Jacki Lim je zatakao svoju Ruku ponovo u Džep i smijuljio se je . Na njegovome ravnome Nosu stvarale su se kapljice znoja .

„ Piši mi , Lim " , rekao je Ai-wan i bacio je jedan ljutiti Pogled na Ai-ko. „ Piši mi , kako si našao svojega Djeda i kojemu Regimentu si raspoređen " .

„ Sigurno " , rekao je Jacki , „ uistinu ja nisam dobar Pisar , ali ja se nadam da ću ja to moći " .

Oni su se rukovali , i Jackie je pošao na Brod nazad . Dok je Ai-wan ulazio u Automobil , vidio je on , kako Jacki sa dubokom Ozbiljnošću i slavljeničkim izrazom Lica gleda na Obalu .

„ Jedan dobar Čovjek " , rekao je on Ai-ku . „ On je došao prvi puta u Domovinu , da bi svojega staroga Djeda u Kantonu posjetio . Onda će on kao obični Vojnik u Armiju pristupiti , da bi se borio " .

Ai-ko je morao da prepozna smisao tih trojice pomalo budalasti Momaka . On je samo rekao nestrpljivo : „ Posto ji sasvim dovoljno takvi kao on - i previše ! Lude , koji se sa mo penju po Brdu i ništa drugo . Oni su nas skoro ruinirali , Ai-wan te Lude sa svojim dobrim Namjerama ! Oni su bacali Bombe na svoje Ljude , jučer su bombardirali jedan američki Brod - oh , namjerno , mislili su da je jedan japanski - , kao da mi se ne brinemo dovoljno , isto tako bez

američkih Protesta , čitati i odgovarati i Tisuće Dolara izdavati za oporavak ! Ja ti kažem , ja sam od mojega povratka sve ma nje Razloga nalazio , da budem Ponosan , da sam ja jedan Kinez " .

Ai-kov dobro izgledajući Profil je bio pravo usmjeren . „ Dali je njegova Njemačka Žena tome doprinijela , da se on stidi ? " mislio je Ai-wan . Ai-ko se je naklonio prema naprijed , zatvorio je Stakleni poklopac iza Vozačeva sjedala i nastavio dalje : „ Stvarno je tako , Ai-wan , Japanci su nas svuda porazili . U zraku se mi ne možemo mjeriti sa njima . Naša Avijacija nije ništa - sva je do unutra zahrđala - jedna Žena stoji na Vrh " . Na smijao se je . „ To je smiješno ! Koja druga Zemlja još ima na Vrh " Ženu u Avijaciji ? Što to znači , da je to velika Madam Chiang ! Što ona razumije o Letenju ? Ja sam sretan da ja idem u Kanton " .

„ Ti ideš u Kanton ? " pitao je Ai-wan . Postalo mu je jasno , da postoji toga puno , što on nije znao .

„ Da , svi do Oca idemo svi mi . Frieda je već tri Tjedna tamo . Ona ne živi rado ovdje . Strane Žene " , rekao je Ai-ko ravno voljno , „ one su jako osjetljive ! " Ai-wan je mogao da se smije : „ Ta žena osjetljiva ! " Ali on je bio sretan , da ju nije morao vidjeti . „ Što se mene tiče " , rekao je Ai-ko , „ ja ću da dobijem Posao u Kantonu pod General om Pai - na Chiangovo Naređenje . I za stare nije više ovd je sigurno . Ja ću ih povesti večeras sa sobom , i ako narav no neće da žive sa nama . Frieda se snalazi jako teško . Ja se slažem potpuno sa njome o svemu " .

Auto je zastao , da bi propustio jednu Rijeku Rikši .

„ Ja mislim , da su svi ti Ljudi u Bijegu " , primijetio je Ai-wan . . . . Ako dakle Ai-ko potpuno se slaže , sigurno , mora da će biti Poteškoća kod Kuće njegova Oca . Ali on

nije želio za to niti da pita .

„ Ne postoji jedan smisao da se ovdje ostane , da bi bio bombardiran sa oba dvije Strane " , odgovorio je Ai-ko .

Za Vrijeme dok se je Automobil kroz prepune Ulice kretao , šutili su . Ai-ko ga nije pitao ništa više , on je , to je osjećao Ai-wan , Ai-ku nije ništa rekao . On je sjedio šuteći tu , mislio je i gledao kroz Prozor . To je bilo gore , nego što je on pred postavljao ; oni su se vozili kroz Ulice sa razotkrivenim ili sasvim uništenim Zgradama . On je zaboravio njemačku Ženu .

„ Reci mi točno , što se je desilo " , rekao je Ai-ku .

Ai-ko je trznio lagano sa Ramenima . „ Kakva je to Uniforma , što nosi Ai-ko ? " razmišljao je Ai-wan , „ sigurno nije od uobičajenoga Vojnika " .

„ Upravo to , što ti vidiš " , rekao je Ai-ko oprezno . „ Narod je hodao tamo vamo , i sve se je približavalo Ruina ma . Nigdje nije bilo nikakve Organizacije ; ničega pripremljenoga . Chiang je sjedio u Glavnom Gradu Nankingu kao jedan Pauk u sred Mreže , samo što on nije lovio Muhe ! " Ai-ko je se smijao preko svoj Riječi .

„ Ali on sigurno planira nešto " , rekao je Ai-wan pun očekivanja .

„ Ja nisam ništa od Plana primijetio " , ponovio je Ai-ko . „ Kad sam napustio Njemačku , vjerovao sam da ću da se vratim u jednu uređenu Nacionalnu Armiju . Što sam na šao ? Horde od ne izvježbani Ljudi ; svaka Hord pripada ne kakvom malom pojedincu Šef - bez nacionalnih točaka Lica bilo kojeg oblika . Slušati ? Oni nisu slušali niti svoga Vođu ! Ne postoji Disciplina . Jedna grupa Ljudi je išla sa svojim osobnim pogonom naprijed , da bi napala japansku Armiju , i ako nije bio pravi Trenutak i ako iza njih nije bilo ništa pripremljeno , da bi se jedan takav napad poduprlo , i ako je to jedno budalasto trošenje od Ljudi i Municije - i onda

ih proslavlja čitav Svijet i naziva ih Herojima ! "

Ai-kovo blijedo Lice je iznenada postalo Crveno .

„ To je jedinstveno , od tebe čuti da pričaš o Disciplini " , rekao je Ai-wan . „ Ja sam naučio , što znači Disciplina " , rekao je Ai-ko kratko . Nakon jedne Pauze nastavio je dalje : „ Naravno da je to mogućnost japanske Armije koja je kroz Disciplinu postignuta . Oni su to od Nijemaca na učili " . I ponovo je nakon jednoga Trenutka dodao : „ Mi nećemo samo da pobijedimo mi smo već pred potstavljeni " .

Ai-wan nije rekao ništa . On je znao točno , što je Aiko mislio . On je poznavao svoje Zemljake ! To je bilo točno , da nisu računali sa time , da se najgore može desiti . A kada se je desilo , tako su vjerovali , da se nisu mogli ograditi . On je znao , da nisu bili pripremljeni , ali on nije želio da vjeruje , da mogu da podlegnu .

Iznad njega su se pojavila tri Aviona . Ai-ko je pozvao Vozača i rekao mu je nešto kroz roru za pričanje . Vozač je pošao na Pločnik i čekao je . Prijeteći počeli su Avioni da se spuštaju ; onda je vidio Ai-wan po prvi puta kako padaju Bombe . Dugačke i srebrne svijetlile su na Suncu , za vrijeme dok su padale na kineski Grad . Nije bilo moguće ne bojati se od njih . Kada su Bombe u Trenutku nestale , nastala je tišina za sekundu , onda je slijedila Eksplozija i u daljini se je podigao Oblak od Prašine uvis . Avioni su se uvijali u visinu i udaljili su se u pravcu zapada .

„ Dalje ! " naredio je Ai-ko Vozaču .

Oni su vozili dalje . Niti Ai-wan niti Ai-ko nije pričao . Koliko je Ljudi bilo ubijeno u tome kratkome trenutku ? Iznenada , prije nego što u bili pravo upozoreni , bili su došli do Vrat , na to se je on dobro sjećao . Kada je pokraj Ai-ko Stepenicama pošao prema gore , osjećao se je strano , ali on se nije bojao . On će morati tek da vidi

Leševe , prije ne go što se od Bombi bude bojao .

„ Sve je u previranju " , rekao je Ai-ko naprasito . On je pozvonio . „ Stara Dama leži na samrti , ja sumnjam , da bi preživjela Putovanje " , dodao je on nestrpljivo . Onda su Vrata otvorena . Brzo je Ai-wan osjetio onaj stari slatkasti Miris od Opijuma svoje Bake , s time su izbila sva sjećanja preko njega van . Jedna od Posluge na Vratima i prevrtala je sa jednom malenom srebrenom Kašikicom tu ljepljivu Stvar u jednu malu posudu . Ta Djevojka iz Zemlje sa velikim Licem nije pod sjećala niti iz daleka na Peony . - Peony ! Ni ti jedan puta na putu Kući nije na nju mislio . Ali mislio je on , on mora sa svime drugim ovdje ponovo naći .

„ Dali se je čulo nešto od Peony ? " pitao je Ai-ko .

Ai-ko je bio tu , skinio je svoju Jaknu .

„ Ne " , odgovorio je on . „ To se zove zahvalnost , ni je li istina ? Kao sa jednom Kćerkom je sve godine bilo sa njome postupano " .

„ Ona je zarađivala , što joj je bilo dodijeljeno " , rekao je Ai-wan hrapavo i okrenuo se je u stranu od Sobe svoje Bake . Jedno sjećanje je bilo u njemu se probudilo . „

Ja ću prvo ovdje da uđem " , rekao je on

„ Ona te neće prepoznati " odgovorio je Ai-ko , koji je već Stepenicama ka Hali se penjao . Ali Ai-wan je išao dalje .

„ Ne , njegova Baka nije bila u stanju , da nešto prepozna . Ona je ležala u Krevetu ; njezino meso je bilo smeđa Koža na Kosturu , bila je mala kao jedno Dijete - ne u jedan Oras zajedno zgužvano ljudsko Biće ! On je vidio da je bila slijepa . Njezine Oči su bile udubljene od strašno viđen oga . On ju je pozvao sa jakim Glasom .

„ Bako , ja sam , Ai-wan . Ja sam ponovo došao Kući ! "

Ali ona nije mogla da čuje . On je ispružio svoju Rukuprema njezinoj , koja je bila sasušena i hladna kao u jedne Ptice . Kada je osjetila dodir , otvorila je svoje plave Usni ce i ispustila nekakav žalosni ton . Uplašen ispustio je njezinu Ruku . Dali je to bilo moguće , da ljudsko Biće može biti takvo , kao ova stara Žena u svojoj bez pomoćnosti ? On je čuo korake iza sebe . Bio je to njegov Otac , koji je došao , da ga potraži . Ai-wan je vidio brzo , da je postao jači ; njegov pogled je bio mirniji , i njegova Kosa skoro bijela , ali njegovo Lice ne promijenjeno .

„ Oče ! ” pozvao je on .

„ Moj Sine ! Odgovorio mu je njegov Otac i obgrlio ga oko Ramena . „ To je ono najbolje , što se je moglo da se desi ! Samo , zbog čega mi nisi ti u zadnjim mjesecima odgovorio na moja Pisma ? ”

„ Ja nisam dobio nikakva Pisma ” , rekao je Ai-wan , „ ali ja sam pisao ! ”

Njegov Otac ga je pogledao začuđeno i odmahivao je Glavom .

„ Ja ne mogu Muraki više da shvatim ” , rekao je on . Onda ostavi Sina . „ Dobro , da si ti ovdje ” , nastavio je on dalje .

„ Mi nećemo više da trebam Pisma ” .

Bilo je tako teško za znati , što bi on trebao da kaže svojem Ocu ; bilo je tako puno toga za reći .

„ Tvoj Djed očekujete u svojoj Sobi ” , rekao je njegov Otac njemu .

„ Baka me više ne prepoznaje ” , rekao je Ai-wan .

„ Ti ćeš da ga nađeš ne promijenjeno ga ” , rekao je njegov Otac . On je naravno slab , ali on sjedi u svojoj Sobi sa svojom najboljom Uniformom sa svim Ordenima i spreman je na jedno šestosatno Putovanje . On je prepun prijedloga što se tiče Japanaca ” . Mr .Wu je zadržao zrak

i smijao se . „ Kad sam ja zadnji puta išao za Nanking , da bi sa Chiang Kai-shek pregovarao , poslao sam mu opširni Prjedlog , ne samo od svih Japanaca , nego i od drugih Stranaca u roku od tri Mjeseca ! ”

Njegov Otac se je smijao ponovo i dao mu je jedan Znak , i oni su pošli . Kada su staru Ženu napustili , počela je da se tuži , i Mr . Wu je rekao nestrpljivo ka Poslugi :

„ Daj joj tu stvar - dovedi ju u Mir !

„ Da , Gospodine ” , stenjala je Djevojka , i požurila se je da to i uradi .

„ Čovjek može sa Starima , koji su taki postali , ništa više da započne ” , rekao je njegov Otac . Oni su pošli sa Stepenicama prema gore .

„ Propast – Propast - ” mrmrljao je on .

Ai-wan nije odgovorio ništa . On je osjećao , da se je njegov Otac promijenio ; on je bio postao popustljiviji ji ali ipak nekako čvršći .

„ Kako je moja Mama ? , pitao je Ai-wan .

„ Upravo se je ustala ” , odgovorio je njegov Otac .

„ Ona je prespavala - Bombe od zadnje Noći su je držale budnom . Ona je bila van sebe , kad je započelo . Ona uvijek izvan sebe , kada započne ” . Stavio je svoje Ruke na vrata od Sobe od staroga ospodina , i tu je stao . „ Nuz put rečeno ” , primijetio je on , ako te zamoli , da večeras pođeš u Kanton , nemoj reći , da ćeš to i učiniti . Ti ne bi trebao ići sa njime . Chiang Kai-shek ima potrebu za tebe ” .

On je slušao i posmatrao Lice svojega Oca . Chiang Kai-shek , taj Čovjek , pred kojim je morao da pobjeći , taj Čovjek , koji je možda ubio En-lana ! Ali sve je bilo postalo drugačije , zbog čega ne i to ?

„ To je pravo ” , rekao je zatečen , i oni su prišli .

Stari General sjedio je na Prozoru , Sunčeve zrake su

padale na njegova sjajna prsa .

„ Ah , ti si došao ? ” , rekao je on okrenut , kao da ga je Ai-wan tek jučer napustio .

„ Da , Djede ” , odgovorio je Ai-wan sa osmjehom .

Stari Čovjek je drhtao ; on je bio lagano ukočen , i Ordeni na njegovim Prsima tiho zvučali . Ali on je bio moljiv kao i uvijek .

„ Sjedite vas oba dvojica ! ” , naredio je on , i oni su sjeli . Stari Čovjek je pošao ka Stolu , uzeo je jednu ispisanu Rolu u Ruku i odmotao je .

„ Čim ja budem u Kanton uspio da dođem ” , nastavio je patetično , „ ja ću Pai moje prijedloge osobno predati . Sa stajališta Misli - je sljedeće ; pustite Japancima njihovu Volju . Čovjek mi kaže , da je u Šangaju ubijeno i deset tisuća Ljudi ; ja ponavljam , ovdje ima Milion Ljudi , dakle ima mo mi još dovoljno preostali . Pustite da se Japanci umore ; a kada budu umorili se , mi će mo onda da ih zatražimo , u svoju Zemlju da se vrate nazad ; ne svi od jedan puta , ali svake godine određeni broj . A da se ne bi osjećali bez voljni - jer to je dobro , biti susretljiv i uslužan prema neprijatelju - , mi će mo da pripadnike Nacija isto da zatražimo da nas napuste , a da mi kroz borbe nismo iscrpljeni , možemo mi , jer smo mi izvore za pomoć poštjednili , ako je potrebno za našu Moć da iskoristimo ” .

Stari Čovjek je pogledao ponosno . Ai-wan je pogledao svojega Oca , koji je sa strpljivim , dobrim Očima na Djeda pogledavao .

„ Što misliš ti o tome , Ai-wan ? ” pitao je Djeda .

„ To je možda nešto malo tvrdo za Ljude , koji će biti sada ubijeni ” , rekao je on oprezno . Kako je bilo to samo moguće , da se Generacije tako daleko udalje jedni od

drugi ? „ Besmislica ” , rekao je Djeda glasno . „ Kao prvo oni su već naviknuti na Glad i Rat , ako u manjim mjerilima . Drugo , čak ako i svi Japanci dođu u Kinu , to bi za nas značilo ništa drugo , nego kao da postoji nešto više muha . Naša Zemlja je ogromna , da bi bila pobijeđena , posebno od jednog takvog malenog . Gledajući tako može se naš Narod na sve naviknuti ” .

Njegov Glas je zvučao tako određeno , kao da ne oče kuje uopće nikakav Odgovor , i tako Ai-wan nije odgovarao ništa .

Iznenada se je stari Čovjek sjetio nešto drugo .

„ Ja sam moje Ordene izgubio ” , rekao je on svojem Sinu . Njegov Glas je bio potpuno promijenjen , zvučao je dječji i žaljivo .

„ Koje ? ” , raspitivao se je Mr .Wu . On je prišao sa Samtom izrađenoj Kutiji , u kojoj je stari General svoje Ordene okvačene čuvao , i otvorio ju je .

„ To je , onaj što sam iz pozlaćenoga Srebra dao sebi izraditi ” , rekao je stari Čovjek , „ po Mustri Ordena , od talijanskog Poslanika koji je takav nosio - sjećaš se ti još ? Nije niti deset Godina od onda , da sam dao izraditi - bio je jedan od novijih ! Jedan od Posluge ga je ukrao , i morali smo da ga otpustimo .

Mr .Wu nije odgovorio ništa ; sa dva Prsta dodirivao je on Samtanu odjeću .

„ Ovdje je on ” , rekao je on , „ ja ga osjećam , ali ja ga ne mogu da dokučim ” .

„ Pusti mene da probam ” , rekao je Ai-wan . On je ustao i stavio svoje Prste iza Samta ; bili su mu duži , mogao je on upravo Traku od Ordena dodirnuti i izvući .

„ Tu je on , tu je ” , govorio je stari Čovjek . „ Daj meni . Ovdje on pripada , ovdje pokraj Orla . Upravo sa ga

želio pokazati Pai , kada budem putovao u Kantun . Bilo bi dobro , kada bi ga on dao za svoje Oficire napraviti " .

Smijući se je udaljio . Kada su vani u Hali bili , otvorila su se jedna Vrata , i Ai-wanova Mama se je pojavila . Ona je vikala , kada ga je vidjela .

„ Ai-wan , ti si došao ! "

„ Da , Mama " , odgovorio je on . On je vidio da se je jako promijenila i da je jako debela postala . Njezine lijepe ljubazne crte na Licu nisu bile više za naći . Ali on je uhvatila njegove Ruke i pomirisala ih , kako je to radila , kada je bio još jedno Dijete , i on je mislio na to , kako lijep , pametan i jak je onda izgledao . Za ta vremena njegovao je on da ide ka njoj i svoje Lice prisloni na njezine Grudi . Sada mu je to bilo skoro malo odbojno . On joj je bio prerastao , da ju je sa uplašene razdaljine posmatrao , i on je shvatio , da sada za njega niti znanje ili utočište kod nje je za naći . To ga je radilo tužnim . Dali će Jiro iste osjećaje da nađe ? . . . Samo njezin Glas je bio ne promijenjen sladak kao kisela voda .

„ Slušaj Ai-wan " , rekla je ona , „ nemoj od pakiravati Kofere . Ti bi trebao danas uvečer sa nama u Kanton da ideš ; ovdje je pre strašno . Svaki Dan , svako večer biti će mo bombardirani . Tvoj Otac ne želi ići sa nama . Ja sam plakala i plakala - ali kada je na mene on slušao ? ! Trebaš dakle sa nama da pođeš i ostaneš kod mene . Ai-ko - oh , Ai-ko je za mene izgubljen . O ta Žena ! Ali ja trebam nekoga . Ja ne mogu sam na to dvoje stari da pazim ! "

„ Ti uzmi svu poslugu sa sobom - sve do dvojice " , sjećao se je Mr . Wu .

„ Ali za poslugu se moramo brinuti " rekla je Madam Wu .

„ Ja ne mogu da dođem " , rekao je Ai-wan mirno .

Bilo bi bolje , brzo otvoreno sa njome pričati . „ Ja sam došao Kući , da bi se borio , Mama " .

Njezine uske male doljnje usnice , bila je još crvena kao u jedne mlade Djevojke , drhtala je .

„ Ti si kao tvoj Otac " , rekla je ona , „ upravo tako pre kasan " .

Ona je upravo briznula u Plač , ali u tome Trenutku je došla jedna od posluge , u obadvije Ruke je nosila Krzno .

„ Mi će mo ponesti sa sobom , Gospodarice , ili treba tu da ostane ? " .

„ Sigurno će mo do Zime biti nazad " , rekla je Madame Wu .

„ Uzmi sa sobom " , rekao je Mr .Wu .

„ Ja nemam dovoljno Kofera " , tužila se Madam Wu .

„ Kupi što trebaš " , odgovorio je njezin Čovjek .

„ Ah - - - sve je tako naporno " rekla je Madam Wu tužeći se . Ona se je okrenula u svoju Sobu i sve je ostalo zaboravila .

Ai-wan je vidio svojega Oca i rekao je : „ Ja mislim , da ću ja ići u moju Sobu , da bi se osvježila " .

On se je ogledao iznenada na to , da bude sam . Njegov Otac je klimnuo , i Ai-wan je pošao dalje do svoji Vrata , na staro povjerljivo mjesto . On je otvorio Vrata . Prvo je imao osjećaj , da Peony mora da biti ovdje . Bilo je tako ču dno , ne naći je u niti jednoj Sobi , a nije bila ovdje , i bilo je to naj čudnije od svega . Nije bilo nigdje ničega , da ga na nju podsjeća . Prozori su bili visoki i hladni i bez i jedno ga Cvijeta , i na njegovome Stolu nije stajala niti jedna Posuda sa toplim Čajem . Bilo je sve čisto , sve do jedne Prašne površine . Nitko nije jutros dolazio ovamo - kako bi to Peony uradila - , da bi prije dolaska sve pripremila . Krevet , Knjige , Jastuci na stolicama , i sve je izgledalo ne

dirano i ne nastanjeno jedna Prostorija , koja je dugo stajala prazna . On je osjećao , da će biti teško , tu Sobu ponovo u svo ju uraditi - on je bio tako mlad , kad je bio otišao . Jedan puta je vjerovao , da će je napustiti , prije nego što bude uništena od Revolucije . Ali bila je tu još uvijek , da bi bila možda na kraju od jedne japanske Bombe uništena ! Tko je poznao Kraj te stvari ? On sigurno ne !

Onda se je sjetio na nešto drugo . Prije dugo vremena mu je En-lan Životne priče napisao , da bi mogao to da pročita , i on se je daleko iza u jednu Ladicu iza svoji zabilješki ugurao . Brzo je otvorio i pošao ka zapisima . Nitko nije u međuvremenu dirao te Knjige , inače Ladica ne bi bila tako prašna . Ali savijeni papiri su falili . Netko ih je uzeo . Bile su to - Grupe - na taj način otkrivene ? On je osjećao , kako mu znoj na čelu izbija . Dali je njegov Otac - ali njegov Otac nije nikada dolazio u tu Sobu . Samo je Peony se brinula o stvarima . Ali Peony naravno nije dirala ništa - on je sjeo , bilo mu je malo muka . To nije mogla da bude Peony , ta koja ih je sve izdala . - Peony , kojoj je sve rekao ! Nakon toga straha koji ga je napao , nije mogao više da se od nje ga oslobodi . Kada bi se uvijek i uvijek zapitao , što se je de silo , bilo je dugo već prošlo , tako ga je držala ta misao po la Noći budnim .

Na to veće je padalo , i njegova Mama je cijelim Putem ka Brodu : „ Ja sam za tu Kišu molio . Ja sam Bogove za tu Kišu bogato žrtvovao ” .

Da , njegov Otac se je promijenio . On nije ništa rekao , kada su o Bogovima pričali , i ako je prije Strpljenje sa njome izgubio . Oni su svi zajedno pošli ka Brodu . Mr .Wu je Ai-ku dao novac za Brodsku Kartu . Bilo je mirno u Kući , a kada su ponovo se vratili , njegov Otac je bio umoran , da bi pričao .

„ Mi će mo da imamo mirnu Noć , Oblaci su prekrivali Mjesec " , rekao je on Ai-wanu . „ Neće večeras da bude zračni napada - mi želimo da spavamo , koliko dugo možemo " . On je u svoju Sobu otišao , i Ai-wan u svoju .

Ali čak kada je i u Krevetu ležao , mislio je Ai-wan na Peony – on je kopao i razmišljao , što bi željeli da rade . Ako ih je Peony izdala , onda je on bio kriv za En-lanovu Smrt . I ka tome još , sam nije mogao drugčije , nego da vjeruje , i ako nitko nije ju tako dobro poznavao , niti on sam čak . Ali on je nije nikada zaboravio . Nekako je ona bila os tala u njegovome sjećanju , i ako sve te Godine sa Tamom nije mislio na nju . . . . Da , jedan puta je on na nju mislio . U večer na Ženidbeni Dan je on mislio na nju , i on se je radovao , da ju nije nikada volio i isto tako dovoljno bio jak , da u njezinoj Ljubavi ne učestvuje . Ali to nije mogao da ispriča Tami , i tako on pred Tamom nije nikad govorio niti Peony ime . I ipak mu je Peony nešto značila on nije znao što , možda samo sjećanje na Miris i Svježinu , ništa više . I još mu je bila značila puno , da je on morao imati Savjest , da nije mogla da izda En-lana .

Pri doručku je on napravio zato ka svojem Ocu jedno Opažanje , kao da se radi o nečemu ne bitnome . „ Ja sam često razmišljao , kako ti onda prije Godina sve o našoj Grupi si mogao da saznaš . To je već odavno prošlost , da ja mogu da pitam " .

„ Chiang Kai-shek mi je rekao " , odgovorio je njegov Otac .

„ Chang Kai-shek ! Ponovio je Ai-wan zadivljen . „ Zbog čega je on to znao ? " .

„ On zna sve " , rekao je njegov Otac suho . „ Mi smo u one Dane puno u tajnosti međusobno pričali , i kada je suprotna Služba za njega obećavala , Red da se održava ,

zakonski postupati i protjerati Komuniste , obećao sam mu pozajmicu , što je on trebao , i mi smo se dogovorili za Sumu . Onda je jednoga Dana poslao žurno po mene . Ja sam pošao tamo i sreo ga samoga . On mi je pokazao tvoje ime na jednoj Listi od Komuniste , koji trebaju biti Egzekutirani . Ja nisam vjerovao – ja se kunem , bila je to jedna zabuna - i on je pustio neke tvoje Školske prijatelje da se dovedu , koji će za jednu sumu Novca , bit izabrani za Premiju , napravljena je jedna Lista – i jedno od imena je bilo i tvoje ! "

„ Zove li se on Peng Liu ! Prekinio je Ai-wan brzo .

„ Ja ne znam " , rekao je njegov Otac . On je pri tome Sjećanju bio težak . „ Bilo je to jedno gmizavo , žuto Biće , koje je pričalo , njegov Otac ima jednu malu Radnju " .

„ To je bio Peng Liu ! " , prekinio je Ai-wan . „ On je bio dakle ! Gdje je on sada ? "

Dakle nije to bila Peony . To onda nije njegova krivnja , ako je En-lan bio mrtav .

„ Mrtav je on " , rekao je njegov Otac mirno , „ Čovjek mu je dao Novac i on da su mu presudili " .

„ Ali zbog čega su mu presudili , " počeo je Aiwan .

„ Chiang prezire izdajice " , ponovio je njegov Otac .

„ Kako je mogao da ponudi jednu količinu Novca za potplatiti i onda Čovjeka koji je uzeo Novac , presuditi mu ? "

„ On to može " , rekao je njegov Otac . „ Ti moraš to da razumiješ ; on je jedan jaki Čovjek , ali iskren . On se sa svima posluži , a neke pomete , jer on nema dovoljno povjerenja , da bi se još jedan puta poslužio " .

„ Jedan Oportunist " , rekao je Ai-wan .

„ Svi pametni Ljudi su Oportunisti " , odgovorio je njegov Otac . „ Samo Lude se ne mijenjaju sa Vremenom koje se mijenja . Taj Čovjek ostaje vjeran samome sebi " .

Mr .Wu se je nagnuo i lupkao sa svoji prstima po ploči stola između njih .

„ Ai-wan ja ti kažem , on je jedini , koji nas može spasiti od Japanaca . Ja ti kažem , on će to učiniti ; on se je za to odlučio , kada je došao iz Siama nazad , i on će ustrajati , dok ne dokuči svoj Cilj . Vidi , tko je protjerao Komuniste ! Oni se u udaljenome Sjevero - zapadu skrivaju . Odlučan , da Zemlju dovede pod jednu zapovijest , on se je Godinama povlačio ” .

„ Njegovo osobno naređenje ” , rekao je Ai-wan oprezno .

„ Jedno Naređenje ” , ponovio je njegov Otac oštro .

„ To je bilo puno bolje , nego odobravati jedan Rat , koji nas ruiniira i Zemlju oslabljuje , tako da Japanci samo treba ju da dođu i da si uzmu ” .

„ Želiš sa tim da kažeš , da već prije deset Godina je taj Dan proizlazio i da se je Zemlja za to ujedinila ? ” , pitao je Ai-wan zategnuto .

On sada ima sve , što se Peony tiče , zaboravio ; on je još mislio na toga Čovjeka , kojega je ondašnji Dana sa takvom Gorčinom mrzio , toga Čovjeka , kojega je on u svojemu Srcu uvijek zvao izdajicom , jer je on Revoluciju izdao . Šta ako , ako je on u stvarnosti više previdio , nego bilo koji drugi ?

Njegov Otac je klimnuo .

„ Ja vjerujem , da on sve vidi ” , rekao je on , „ i da mu sve uspjeva . On je stvarno jedan veliki Čovjek ” .

Ali Ai-wan nije mogao nekako to samo tako jednostavno uzeti , što njegov Otac kaže . On se sjeća na određene Stvari , koje je on u japanskim Novinama čitao .

„ Njegov Oportunizam ga je ponekada lošim putevi ma vodio ” , rekao je on .

„ To je bilo , prije nego što je postao , što je sada " , odgovorio je njegov Otac . „ To je jedan Ispit za pravu veličinu jednog Čovjeka , što je on mogao da vidi , da su njegovi putevi bili pogrešni , i on se je mijenjao " .

„ Za druga Vremena nije bio on ništa dalje nego jedan Ratnik . On je regulirao sve sa Brutalnim načinom " .

„ Ali je uređivao " , rekao je Mr .Wu opušteno .

„ I onda - sve njegove Žene - " , počeo je Ai-wan .

On je pogledao sa svoje strane i osjećao je hladni pogled svoga Oca u sebe usmjerena .

„ To ja ne želim sa tobom raspravljati " , rekao je odmjerenom .

„ Kakvu Ženu Čovjek bira , je njegova osobna Stvar .

Kada je tvoj Brat došao Kući - sa Fridom - , plakala je tvoja Mama tako jako , da sam morao da pošaljem po Doktora . Ona se je tužila da smo mi Ai-ko prije svojega odlaska na put mora na način prisile oženiti se . Ja kažem vama , da je naš način pravi način . Da je naš Sin jedan Ludak , to nema sa time ništa zajedničkoga " .

On je protrljao Čelo i zadržao je jedan Trenutak dah . Ai-wan je prepoznao , da je on sa ljutnjom držao bijelu Ženu u svojoj Kući . Njegov Otac je pogledavao , i njihove su Oči su se sretale .

„ Kako je sa tvojom Japanskom Ženom ? " pitao je on prijateljski . „ Ja nisam ništa protiv toga rekao ! Japanke su izvrsne Žene . One znaju , gdje pripadaju i ja nemam ništa protiv tvoje Ženidbe . I ovaj Rat nema sa tim Stvarima ništa . Samo glupi i neuki Ljudi miješaju Vezu sa Državnim stvarima " .

On je bio svojem Ocu tako zahvalan za njegovo Prijateljstvo , da mu je sve o Tami morao reći .

„ Ona je tako dobra " , rekao je on , „ ja nisam nikada

jednu takvu dobru Ženu poznavao - pažljiva je u svemu , što čini . Ja ne mogu na vas kao na Japanku da mislim - za me ne je ona ista - Mama moji Sinova " .

„ Da , da " , rekao je njegov Otac smislom , kao da su njegove Misli sa nečim drugim uposlene . „ I vi će te da pišete ? Biti će Poteškoća , ako postane poznato , da ti Poštu iz Japana dobivaš . Ali u mojem Uredu neće naravno upadati . Piši joj , da bi trebala na mene da adresira i pošalji mi tvoja Pisma , ja ću da ih dalje pošaljem . U tim vremenima , u kojem je Mladost uobičajena i lagano dolazi u srđbu , mogli bi da te ubiju , ako postane poznato , da ti Pisma šalješ ili dobivaš " .

Na to nije on mislio . „ Ja ti se zahvaljujem , Oče " , rekao je on , „ ali nije za tebe opasno ? " .

„ Oh , mene poznaju svi . Meni neće ništa da se desi . Uostalom neće se nitko usuditi , da mene ubije ; Chiang će da napadne , i svi se boje od njega " .

Onda su bili ponovo kod Chiang .

„ Ženidba - , rekao je njegov Otac sigurno . „ Onda , njegove dosadašnje Žene nisu mu mogle da služe , tako si je uzeo jednu novu , koja mu je bila od koristi . Nema svatko za to hrabrosti ! " On se je smijao unutar sebe i pio je ostatak svojega Čaja . Onda je izvukao jedno Pismo iz svojega Đepa . „ Mi želimo da vidimo " , rekao je on , i pregledao je sadržaj . „ Od Danas za dva Dana ćeš se naći sa njime . Ovdje su njegove zapovijesti " .

„ Njegova Naređenja ! Te riječi rekao je Mr . Wu sa toliko sadržaja , kao da je odvracanje pažnje , još jedan puta je Ai-wan postao budan .

Ti si se stvarno promijenio " , rekao je nešto malo ljutito . „ Nisam čuo , Chiang vjeruje u jednog Boga , u boga od Kršćana ? Ako on to stvarno misli tako , kako ti

možeš da mu vjeruješ ? "

Jedan tihi smjeh se vidio preko ugaonog Lica njegova Oca .

„ Oh , on je uvijek divan " , rekao je on .

Onda je čuo Ai-wan po prvi puta u svojem Životu , kako njegov Otac radi šale :

„ On se poslužuje sigurno i sa Kristovim bogo vjernici ma " , rekao je on , „ čak i to njemu uspijeva ! "

Po prvi puta je stajao Ai-wan pred Čovjek , koji je njegov Život uništio i onda ga protjerao , na određeni način poslao u jedan drugi Svijet . I ipak bio je on , koji ga je sada zvao nazad .

Još niti jedna Ljudska Sadašnjost nije ga tako jako uvjerila , niti En-lanova . Kada b En-lan bio živ , on bi bio jedan Dan tako jak , tako bi vladao i bio bi ispunjen moćima kao ovaj Čovjek . U Ai-wanovom sjećanju je živio En-lan sa mo kao strastveni toplo krvni Mladić .

„ Sjednite " , rekao je Chiang Kai-shek .

On je sjeo na jednu od tri visoke sa naslonjačem , sto licu u Sobi čekao . Ona - ta Čovjekova lijepa , sa stranim iz gledom , koja je Ai-wana prva dočekala – mu je rekla , da ne priča nikoji drugi jezik osim Kineskoga .

„ Dali ste spremni " , rekla je ona njemu sa jednim Glasom , koji je bio još ljepši nego njezino Lice , „ i ne korist te se nikakvim engleskim izrazima . Jer to ga radi jako ljuti tim . Onda on kaže uvijek : , Zašto vam nije dovoljan samo Kineski ? ' " Ona se je smijala nešto malo .

„ Ja ću da obratim pažnju " , odgovorio je on .

Za vrijeme dok je on čekao , mislio je on , kakve osjećaje gaji taj Čovjek za svoju Ženu ? Ona nosi kinesku Odjeću , i njezina crna Kosa je bila glatko u nazad po

češljana i u jedan staromodni čvor uvezana . Ali čak i u kratkim trenucima , za vrijeme dok je Ai-wan sa njome pričao , bio je primijetio , da ona na stotine Načina nije bila kineskinja . Njezi ne velike tamne Oči su Zračile i sjajile se , njezin meki Glas je bio svjež i otvoren , i svi njezini pokreti su bili odmjereni , ali slobodni i ne prisiljeni . Ona je bila jedna Žena , koja je to činila , što je željela . Ai-ko je rekao , da ona ima Vodstvo nacionalne Avijacije . Ona je mogla možda da ima vladavinu preko svega – isključujući možda toga Čovjeka !

Chiang Kai-shek je pogledao i vidio je Ai-wana . On je čitao jedan dugački spis , pod pisao je i ovjerio . Za vrijeme dok je držao Oči prema dolje , moglo je da se misli , da Strogoća njegova Lica je ležala u njegovim Ustima – jedna po Prirodi lijepa i voljom jaka Usta . Ali kada bi se vidjelo njegove Oči , zaboravilo bi se na Usta . Upravo taj pravi pogled zahtijevao je molečivu pažnju .

„ Vaš Otac je moj Prijatelj ” , rekao je Chiang . Ai-wan je učinio lagani naklon , pogledao ga potpuno u Oči i čekao . „ Ovdje , ovo Pismo ” , nastavio je Chiang dalje , njegov Glas je zvučao jako mirno i hladno , „ od velike je Važnosti . Pismo mora da bude predano jednome određenome Oficiru komunističke Armije u Sjevero - zapadu i iz njegovi ruku u druga dvije Ruke komandirajući Generala te Armije da dopiju ” .

„ To sam razumio ” , ponovio je Ai-wan . Ali onda nije shvaćao više . Zbog čega šalje Chiang Dokumente na Muškarce , koje je toliko proganjao , i koji su od njegove strane mrtvi , a preostali su u jedan Ugao Sjevero - zapada protjerani ? Nije bilo još Vrijeme , za čuditi se . On je morao da čuje . Taj Čovjek neće da ponavljati , neće ništa da objašnjava i ni kada neće da kaže jednu riječ previše . Zbog toga ne smije niti jednu Riječ da propusti .

„Ja sam Vas izabrao , jer mi je Vaš Otac zasigurao , da ste Vi od povjerenja . Ako to ne budete , biti će te kažnjeni kao i svaki drugi Izdajica . Vaš Otac razumije to , i Vi će te to isto tako da razumijete . Jedan Avion stoji pripremljen za vas . Vi bi trebali odmah da prekinete " . „ Jedan Trenutak , Ekscelencijo " , rekao je Ai-wan , „ trebam li jedan od govor nazad da donesem ? " .

„ AvioN će da čeka na vas i vratiti će vas nazad " , rekao je Chiang . On je pritisnio na jedno dugme na svojem Pisaćem stolu ; brzo su bila otvorena Vrata .

Ai-wan je ustao i pozdravio se , bez razmišljanja , sa starim pozdravom , koji je naučio od staroga Učitelja njemačkoga .

„ Vi ste vojno izučeni ? " pitao je Chiang oštro . „ Ja vjerujem , samo je Vaš brat bio u Inozemstvu " .

„ Ja sam samo u Japanu bio " , rekao je Ai-wan .

„ I tamo ste Vojno izučili ? " pitao je Chiang dalje .

„ Ne – to je bilo prije " , rekao je Ai-wan .

Chiang je udario sa Dlanom po zvonu , i Vrata su se ponovo zatvorila . Ai-wan je stao pred njega .

„ Ja sam čuo , je na Rubu propasti " , rekao je iznenada , „ štima li to ? " .

„ Ne " , odgovorio je Ai-wan , „ to nije točno " .

„ Dali je Poslovni život živ ? " pitao je Chiang oštro .

„ Da " , odgovorio je Ai-wan mislio je na poslovne Ulice Japana .

„ Rekli su mi , Narod ne želi Rat , dali je to točno ? " Chiang ga je bušio sa svojim sjajnim Očima .

Ai-wan je odgovorio mirno : „ Narod želi to , što mu je za dobro naređeno " .

„ Stoje li iza svoje Vlade ? " .

„ Potpuno " .

„ Obožavaju li svojega Cara ? ”

„ Da ” .

Chiang se je pokrenuo , on je uzdahnuo i odvratio je po prvi put svoje Oči od Ai-wana . On je uzeo u Ruku svoj Jade pečat i posmatrao ga .

„ Oni su me lagali – Ljudi oko mene ” , rekao je on , „ biti će to jedan dugi Rat ” .

Morati će to da bude dugi Rat ” , rekao je Ai-wan .

Za Vrijeme dok je on na Hideyoši mislio , dodao je : „ To će da bude naša snaga , ako smo mi od početka na čistom naši planovi bi se trebali tako odvijati . Neprijatelj – on je mislio Hideyoši i ne Tama ili jedno od njegove Dijece , koji su njemu samome prpadali - „ Neprijatelj misli , da će to biti jedan kratki Rat ” .

Chiangove Oči su ga ponovo pogledale .

„ Radi li on to ? Koliko će da traje ? ”

„ Ona je rekla kao prvo tri Mjeseca , a od sada jedna Godina ” rekao je Ai-wan , „ ja mislim , da će to biti i puno Godina ” , dodao je on . Iz vana se je čula Larma jednog Aviona , ali Chiang ga je još bio zadržao

„ To znači , mi moramo naš Rat da pripremimo na Vrijeme , kada će sve da bude gotovo ” , rekao je on . On je ponovo posmatrao Pečat . Ai-wan je šutio . „ To znači , pustite je da unaprijed daje , dok se mi uljepšavamo . - To znači , mi moramo štedjeti sa svime , što za naš Nacionalni Život je bitno – ne Gradovi , ne , kojih nam je dosta ” .

Ai-wan je uzeo te Riječi : „ Ne Gradovi , ne Ljudi ”

Oni nisu dakle trebali biti uljepšavani . Dakle bilo je još ne što drugo . Ako postoji jedna Mogućnost , jedan Rat da se vodi , na izgled ga izgubiti ali ipak pobijediti ?

Vrata su se otvorila , i Madam Chiang je ušla unutra .

„ Avion je čekao ” , recite svojemu Čovjeku . „ Nije li

bolje , pojaviti će se ubrzo , da ne bi Slijetanje se dešavalo u Mraku ? "

„ Da idite " , zapovjedio je Chiang , i što je inače že lio da kaže , ostalo je ne izrečeno .

Preko kao jedne Ruke puno otoka letjeti , koji su se zvali Japan , to nije bilo usporedivo sa tim Letom . Ponosno je dodao , da jedna Zemlja kao ova bila osigurana od svih neprijatelja . Oni su iz Sata u Sat letjeli iznad kineske čvrste Zemlje . Kakva Zemlja ! Oni su napustili visinu , da bi za ne što oko tisuću Milja pratili jednu žutu Rijeku , koja je zelene Zemlje i blijede Pustinje imala ; onda su se ponovo digli uvis , da bi preletjeli lance Brda , kojima su Vrhovi bili u Ledu . Neprohodna Zemlja . Jedan puta , kada je u japanskim Novinama pročitao , da ne postoji u Kini sa strane Obalni pojasa niti jedna dobar Put , on se je stidio . Jedna zaostala Zemlja , pisalo je u Novinama , za koje Kina niti ne izdvaja za Razvoj . Da , bilo je tako zaostalo , da nisu postojali putevi , kojima bi neprijatelj mogao da dođe ! Samo mu je Nebo ostalo otvoreno , samo putem Neba je bio moguć pristup . I što bi mogle bombe koje dolaze sa Neba uništiti u jednojolikoj ogromnoj Zemlji ?

On je morao da misli na nešto . U dva Dana , prije nego što je za Nanking putovao , bio je on sa svojim Ocem kroz Grad Šangaj lutao , da bi vidio što se dešava . Dosta uništenog , mislio je on . Šuteći , u rastućoj nedoumici bili su iz jedne okoline u drugu okolinu provlačili se . Svukud su viđali ruine . Ali na kraju Grada su vidjeli jednoga Seljaka , koji je zeleni Kupus sadio ; on je mirno jeo na svojoj njivi i radio . Njegova Kuća je bila nestala , jedna od ploča poslagana Koliba je bila nadomjestak . Oni su bili jedan Trenutak stali , da bi ga vidjeli , da bi ga pozdravili ,

njegov Otac je rekao : „ To je loše , da je i vaša Kuća uništena ” .

Seljak se je popravio , obrisao se je sa jednom plavom pamučnom krpom , koju je nosio preko ramena , Lice . On je ukazivao sa pokretima Glave na jednu duboku Rupu na kraju Polja . Bila je puna Vode .

„ Tamo je stajala ” , rekao im je prijateljski . „ Jedna lijepa Kuća . Moj Djeda ju je sagradio ! Ali što to znači ? Nitko od nas nije bio ubijen . Mi smo bili svi vani pri Radu , a kada smo vidjeli , rupu punu sa Vodom , rekao sam svojoj Ženi : „ Mi smo željeli uvijek jedno Jezero imati , dakle tu je ! ”

On je rikao od Smijeha , i oni su se smijali i bili su se nekako utješili . Ruina je izgubila svoju strahotu . On je morao uvijek i uvijek na to da misli .

Cijeli Dan je Avion letio kroz Zrak . Pilot je bio jedan mladi Amerikanac ; Ai-wan nije imao mogućnosti , popričati sa njime . Madam Chiang je brzo predstavila , kada je Avion bio spreman za start : „ Ovo je Denny MacGurk - Mr . Wu . ”

„ Raduje me , da sam Vas upoznao ” , rekao je Amerikanac i sjeo je za svoje mjesto . Onda je Madam Chiang svakome predala jedan Paketić .

„ Vaš Ručak ” , rekla je ona .

On nije uopće primijetio , da je već bilo Podne , dok nije vidio , da Denny MacGurk jede sa jednom Rukom , za vrijeme dok sa drugom drži Upravljač . Onda je otvorio Paketić . Bile su to Kriške sa stranim Kruhom , sa Šunkom , jedan smeđi , pjenušavi stran Slatkiš i jedna Jabuka – on nije nikada jednu takvu Hranu prije uzimao , ali ovdje gore , u svježem hladnom Zraku je prijalo . MacGurk se je okrenuo , mahao mu je i vikao nešto , što je Vjetar istrkao

u komade prije nego što je on mogao to da razumije , ali on je klimnuo , kada je shvatio . Zbog čega je Ai-wan razmišljao , upravlja li taj mladi Amerikanac jednim Avionom za jednoga kineskoga Generala – ali on je u Kući Muraki često čuo , da nitko ne može da razumije Amerikance .

I tako je sjedio dugo Popodne , sve dok Avion u Magli kroz jedan sloj Oblaka se nije spustio na jednome sačinjenome mjestu sa strane jednoga Sela . Brzo su bili okruženi Vojnicima , onda ih je okružila jedna veća skupina radoznale Djece i stanovnici Sela . MacGurk je iskočio napolje , a on da je i Ai-wan sišao za njim .

„ Mi će mo ovdje da spavamo i rano ujutro ponovo nastaviti , da završimo Popodne " , MacGurk . I onda je nastavio sa prijateljskim Glasom dalje : „ Zar niti ne želite da tim Cin Vojnicima kažete , da je ovo Avion od naj gornjeg Šefa , udariti ću svakoga , koji bude ga dodirnio . Recite im , da bi oni trebali da paze najviše na Djecu " . Onda je pozatvarao i zaključao što se je moglo , a Ai-wan je prevodio Vojnicima : „ Ovo je Avion od Najvišeg zapovjednika , on je na Službenom putu ; i vi odgovarate danas sa svojim Glavama za njega ! "

„ Da ! " derao se je salutirajući , i za vrijeme dok je Mac Gurka pratio , čuo je , kako uplašena masa doziva : „ Ako netko od vas samo sa malim Prstom bude dirao , vidjeti će te onda , što će da vam se desiti , Vi Sinovi od Kornjače . Ako samo dodirnete , vidjeti će te , što će da se desi ! "

„ Izgleda da je na sigurnome " , rekao je MacGurk zajedljivo . „ Vraga , što sam se ukočio ! Danas će mo ima ti samo jedan jedini Ležaj za spavanje " , brundao je , „ i nema Nudli za Obrok . A za Ručak , kada nema puno Vaški , mogu svukud da spavam " .

Ai-wan nije govorio ništa . On je pokušavao da se

smije , ali osjećao se je nekako krivim , jer ovdje je postojalo samo domaće Gospodarstvo .

„ Dali ste već bili u USA . ? " pitao je Mac Gurk iznenada , kada su išli jedan pored drugoga . Oni su dizali prašinu za sobom , koja je grizući podizala sve do njihovi suhi Noseva .

„ Ne , ja nisam nikada bio tamo " , rekao je Ai-wan i dodao je: „ To mora da je jedna Lijepa Zemlja " .

„ Božji lijepa Zemlja " , rekao je Mac Gurk . Onda se je smijao sa Ai-wanom srčano . „ Zbog čega ja onda u Vražje Ime ne mogu da ostanem tamo , to ja ne znam , ali svaki puta , kada ja dođem Kući , tjera me nešto brzo ponovo da odem . Ja sam za to proklet - "

Oni su se smijali i išli su kroz duboka , hladna Vrata sa Zemljanim zidovima u Selo unutra . Jedna Horda od Djece i Narod pratili su ih za Petama . Mac Gurk je izgledao na viknut na to . On je ušao u Ulaz jedne Ugostiteljske Kuće i onda je pošao u Dvorište . Ugostitelj se je bacio u njegovo me pravcu , popričo je sa njime zadovoljan i rukovao se sa Mac Gurkom .

„ Halo , ti stari Varalico " , pozdravio ga je MacGurk . Onda se je obratio Ai-wanu . „ Ja ne razumijem niti jednu riječ od tog što je , svaki puta izbrbljao , ali sam ga naučio , da se rukuje sa mnom kao jedan Bijelac . To mi daje uredno jedan osjećaj Domovine , kada dođem ja ovamo , da provedem jednu Noć " .

Pred Ai-wanom se je naklonio Ugostitelj ponovo .

„ Dođite unutar , popijte topli Čaj , operite se i odmori te se " .

On je pogledao Ai-wana i izgledao je postidjen .

„ Ovaj Bijeli Čovjek " , rekao je on Ai-wanu , kada je jedan Trenutak kasnije doneo Čaj i kad je Mac Gurk bio

u susjednoj prostoriji , „ on je naravno malo " - položio je Prst na Čelo . „ Ja mu radim njegovu Volju - i uvijek radim njegovu Volju " .

„ Jedno dobro Srce " , rekao je Ai-wan , koji je jedan smjeh potiskivao .

„ O da , on ima jedno dobro Srce " , slagao se je Ugostitelj , kada je on vidio Velike Kovanice , koje je Ai-wan položio u njegovu Ruku , bio je brzo gotov sa Službom i ubacio se je u gomilu , pokraj Vrata .

„ Izvinite me , izvinite me ! " rikao je on . „ Nije li to jedan Čovjek ? Zar niste još nikada vidjeli jedno ljudsko Biće " , udario je o Vrata , koja su bila od sirovi Daska , i zabarikadirao se je .

„ Vi im morate oprostiti , moj Vladaru " rekao je on Ai-wanu . „ Oni se raduju kada vide jednoga Stranca . A iz koje Zemlje Vi dolazite , Gospodine ? " .

„ Ali – ja sam Kinez " , rekao je Ai-wan iznenađeno .

„ Stvarno ? " rekao je stari Čovjek . Životno čuđenje je ležalo na njegovome okruglome Licu . „ Onda , to ja nisam mislio - Vaša Odjeća - " .

„ Puno Kineza nose evropsku Odjeću " , rekao je Ai-wan . Nekako se je osjećao povrijeđenim .

„ Ali vaš Jezik - " započeo je stari Čovjek od ponova .

„ Onda , ona je kineska , nije li istina ? " pitao je Ai-wan .

„ Ja razumijem , što vi kažete , ali svaka Riječ nije sasvim točna " , odgovorio je Ugostitelj . Ali da ne bi uvrijedio svoga Gosta , dodao je brzo : „ Ja sam čuo , da postoje više vrsta Kineza - jedni su veliki , neki su mali - , to znam , ja sam već četrdeset Godina Ugostitelj . I onda , kako je , jedete li Meso ili ne ? Usput ja sam pripremio povrće " .

„ Ja jedem Meso " , rekao je Ai-wan kratko . Bio je

nešto malo zlovoljan .

I ostao je mrzovoljan , i ako nije imao razloga za to . „ Mi Kinezi ” , ustrajao je stari Ugostitelj , za vrijeme dok ih je služio , „ mi Kinezi nismo tako izbirljivi kao Bijeli . On je moje Srce obradovao , kada ste mi vi rekli , Gospodine , Vi ste Kinez . Ali taj Bijeli Čovjek ” - iza MacGurka crvena pojava pipkao je po svojem Čelu - , „ on je rekao , kada je vidio Meso , ja moram za njega da izrežem male komadiće za jedno Dijete , i jednu drugu Stepsku deku moram da mu postavim na njegov Krevet , doći će do strahovite dreke , a ako on tu nađe dva ili više Insekta , takve , kakve koje mi Kinezi poznajemo , da moraju da žive . , Zar Insekti nemaju pravo na Život ? ’ , pitao sam ga ja - ali on nije razumio niti jednu Riječ , od toga što sam ja rekao ” .

Bilo je točno , Meso je bilo žilavo , a Krevet , koji je bio preko dvije gomile od suhe Gline položen , bio je jako tvrd , a u Noći je osjetio Ai-wn , kako nešto ide preko njegove Kože . On je skočio , protresao se i rado je želio da više . Ali on je upalio svoju malu Uljanu lampu i ponovo se ispružio .

„ Mi Kinezi - ” rekao je stari Ugostitelj .

Ali napokon je Noć bila prošla , i oni su bili ponovo gore u Zraku . Mak Gurks nosati Profil pokazivao je na Sjevero – zapad . Oni su prelijetali sada Brda , duge , lance Brda sa Kamenjem . Putevi su izgledali kao duboke brazde , koje se protežu kroz Zemlju , pred njima je bila jedan Fata Morgana . Tek kada su prošli Sati i Sati i kada su ponovo preletjeli preko Drveća i Mora , koje je on tako blizu vidio . Njihov današnji obrok se je sastajao od hladnoga , rolade od Kruha , koji je bio punjen sa Lukom . Oni su si u Ugostiteljskoj Kući kupili i u Đepve stavili – kao i ostalo bili su upakovali u Bijeli Papir , koje im je Madam Chiang dala .

Taj Kruh je bio siv i čvrst , a Luk je bio ljut ali je umirivalo Glad .

A onda , na kasno Popodne , zaustavio je Mac Gurk iznenada motor , i Avion je počeo koso ka Zemlji letjeti .

„ Ovdje je ! " rikao je .

Ai-wan je pogledao . On je vidio četvero ugaoni Zid okolo Sela , koji je izgledao kao jedan Blok . Izvana su bila Polja , i u dvorištima je raslo grmovito Drveće . Avion je klizio prema dole . Plavo obučene pojave su bacali svoje kuke i dolazili su sa Polja , njima u susret .

„ Ovdje smo u Centru Crvenih ! " rikao je Mac Gurk i smijao se . Onda je dodao : „ Oni su upravo kao i svi drugi Ljudi " . Od laganog udarca prodrmani , išao je Avion preko Zemlje . „ Jedno je sigurno , ja ih imam jako rado . Nje ga , kojega će te uskoro da vidite , je jedan odličan Momak . Mrs .Chiang mi je predložila , da idem odmah kod njega . Dođite , idemo ! "

Oni su sišli sa Aviona , i ponovo je Ai-wan pratio Mac Gurk . On je bio apsolutno o tome uvjeren , da je En-lan mrtav , da je uvijek samo na njega kao na jednu mrtvu osobu mislio . Kako je dakle mogao da shvati , što sada vidi ? Oni su prešli preko Seoski Vrata i odmah pokraj Ulaza su bila ponovo jedna Vrata , koja su vodila u jedno Dvorište , iz kojega se je puno nasmijane Djece naguravalo . Oni su Dvor ište prešli i posmatrali su jednu prostoriju sa Glinenim zidovima i sa utabanim zemljanim podom . Na jednome jednostavnome sirovome Drvenome Stolu sjedio je jedan Čovjek . On je pogledao . Bio je to En-lan . U nevjericu su se gleda li . Deset dugi Godina je bilo između njih - jedno Vremensko razdoblje od deset Godina i sve ostalo . Ali to je bio En-lan . Ai-wan ga je prepoznao brzo .

„ Taj Drug Wu je imao jedno Pismo od mojega Šefa "

, rekao je Mac Gurk . „ Sada ja mogu da vama kažem , ja sam sretan , da sam , ovdje . Ja vam nisam rekao , Wu , ali ja spremno " - on je izvukao dva Pištolja iz svojega Ćepa - „ i naređenje za pucanje , ako nam netko dođe u susret . Ali ja sam naš jučerašnji smještaj sa razmišljanjem izabrao za nas. Ja poznajem toga staroga Varalicu " .

Oni nisu slušali na njega . Oni su se gledali .

„ To si ti , Ai-wan ? " rekao je En-lan polako .

„ Ja sam " , rekao je Ai-wan , „ ali kako mogu da vjerujem , da si to ti " .

Oni su dolazili jedan prema drugome . Oni su se obgrlili preko Ramena , i rukovali se - da , to je bila En-lanova Ruka , ali sad je bila veća , čvršća nego što je prije bila .

„ Gdje si ti bio onda otišao ? " pitao je En-lan . „ Ja ni sam nikada o tebi čuo ni ti jednu Riječ . Peony je došla na naše mjesto za okupljanje , ali gdje si ti bio ? Mi smo te ček ali sve do zadnjega Trenutka i nadali su se od jedne Sekunde do druge " .

„ Recite mi , vas dvojica , izgleda da se vi poznajete " , ubacio se je Mac Gurk između . „ Ja ću da odem i da vid im Avion ; nešto bi trebalo da bude očišćeno i zamijenjeno , da bi sutra bio spreman za start " .

Nisu ga više vidjeli , niti su čuli za njega .

„ Peony " , ponovio je Ai-wan zapanjen . „ Tamo je znači otišao " .

„ Ona je ovdje " , rekao je En-lan . „ Sjedi . Kako će nam uspjeti , sve da objasnimo ? " .

On je potapšao Rukama , jedan momak u Kaki uni formi se je pojavio na Vratima .

„ Molim moja Ženo , ovdje dođi ! " naredio je on .

„ Peony ? - Vi ste ? - " mucao je Ai-wan .

„ Udana ? " rekao je En-lan , „ deset Godina ! " .

„ Već ste deset Godina vas dvoje zajedno ! Ali zbog čega mi niste pisali ? ”

„ M smo to uradili , i mi smo potpisali sa lažnim imenima , u nadi , da ćeš ti to znati , da smo to mi ” .

„ Ali ja nisam nikada dobio Pisma ! ” , izrekao je Ai-wan . -

„ Ja sumnjam , da je moj Otac bio previše strašljiv , da bi ih poslao ” , rekao je Ai-wan , nakon je on jedan Trenutak razmislio . Da , njegov Otac je bio dovoljno pametan , da bi ih prepoznao kao opasna Pisma .

„ I zbog čega ti nisi nikada pisao ? ” , pitao je En-lan .

„ Ja sam mislio da si ti mrtav ” , odgovorio je Ai-wan , „ kako sam ja to mogao da znam , gdje je Peony ? ”

Ponovo su se pogledali ; ispitivajući i odmjereno pokušavali su u Muškarcima , koji su sada bili , Mladiće koji su bili da otkriju . Ai-wan je mislio : „ Mogu li im o Tami pričati ? ”

„ A ti – što je sa tobom ? ” , pitao je En-lan . „ Da li si ti oženjen – imaš li Sinova ? ”

„ Da ” , rekao je Ai-wan . Koliko je rado En-lan rekao sve . Koliko su pametni Jiro i Ganjiro - ali ne , bolje ne , ne priča o Tami ; sačuvati te stvari za njihovu sigurnost .

„ Da , ja imam dva Sina ” , rekao je otvoreno .

I onda je čuo brzo , lagane Korake , i on je znao , bila je to Peony , koja je došla . Peony ? Vitka Žena u Uniformi , sa jednom Vojnom Kapom na kratko očišanoj Kosi , i bez Crvenila na Usnicama , bez Pudera na smeđoj Koži , bez mirisa Jasmina - i ta Ruka , koja je njegovu uzela , čvrsta i jaka – to nije bila Peony Ruka , koju je drhtavo nje govala kao jedna zarobljena Ptica .

„ Ai-wan – Ai-wan – Ai-wan ! Govorila je . Ona je

zabacila svoju Kapu , tako da je pala na Zemlju , i onda je vidio , bila je to Peony . Ali ona nije bila više ona ljepuška , teško voljna , i svoje voljna Djevojka , koju je on poznavao . Ta Peony je bila En-lanova Žena . Ai-wan je sjeo .

„ Moje Koljeno drhti " , priznao je on . „ To je previše , da bi od jedan puta shvatio " .

On je sada znao , da je bio kao jedan Spavač . Sve te Godine , u kojima je svoj Život sa Tamom sagradio , bio je to stari Život , koji je on prekinio i završio , dalje ići !

„ Kako se je to sve odvijalo ? " , pitao je on . „ Kako si mi mogao reći , Peony , da ti Revolucionare prezireš ? " .

„ Ja ga nisam prezirao " . Peony što je sa tvojom zgodnom bradom . Kada je sada njezine Oči vidio , primijetio je Ai-wan , da se nije uopće promijenila .

„ Ali ti ga još ne poznaješ " , rekao je on . „ Ti si ga samo jedan puta vidio ! " .

En-lan je počeo iznenada , da se smije , a Peony Lice je postalo kuhajuće crveno . „ Ja sam ga poznavala neš to malo , prije nego što sam ga po prvi puta vidjela " , priznala je ona .

„ Naprijed " , naredio je En-lan , „ priznaj sve svoje Loše stvari " .

„ Onda , ja sam jedan Dan čistila Ladice u tvojoj Sobi " , rekla je Peony polako .

„ I iz tih Ladica sam ja izgubio prije nekoliko Vremena nešto " , rekao je Ai-wan i počeo je da se smije .

„ Ona je našla moje Životne priče , Priče , koje sam ja napisao - sjećaš se Ai-wan ? " , rekao je En-lan . „ Ona mi je to ukrala – i donesla svoju odluku , onda " .

Peony je sjela na rub Stolice i ugrizla se za svoje crvene Usnice " .

„ To je bio moj Posao , da održavam tvoje Ladice , Ai-

wan ". U njezinim Očima je ležao jedan tajnovit , neobični Smjeh .

„ O da , naravno " , rekao je Ai-wan .

Oni su se smijali svi troje . Ai-wan je vjerovao , da se još nikada nije tako od Srca i Sretno smijao . A onda se je zamislio na to , zbog čega je na kraju bio ovdje . Okrenut ka En-lanu , rekao je : „ Taj Chiang , koji nas je rastavio , ponovo nas je sastavio ! Ja imam ovo da ti predam . Ti bi trebao da daš u Ruke onih , koji su na tvojoj Strani " .

I on je izvadio zapečaćeno Pismo iz svojih njedara i predao En-lanu .

„ Pismo sam očekivao - ali ne i tebe " , rekao je En-lan . „ Ja ne smijem Stvar da odbijem ; oni čekaju na to . Ostani ovdje , dok ja ne dođem ponovo " .

On je uzeo Pismo i otišao je sa njime .

Kad je Ai-wan bio sam sa Peony , pogledao ju je , i ona je pogledala njega , i odmah zatim su započeli , da ga pitaju za Roditelje i za Baku i Djeda , i on je sasvim jednostavno pričao o Familijarnom stanju i događajima , da je sa da i Ai-ko oženjen - da on ima jednu bijelu Ženu , to je prešutio , jer zbog čega bi to rekao ? I ponovo ga je držao njegov Instinkt od toga nazad , da priča o Tami .

Ona je sve to slušala , i za to vrijeme , vidio je on , da njezino Lice sve više izgleda tome slično , kojega se je on sjećao , iako je deset Godina leži na njemu teže nego na En-lanovom .

Nakon kratkoga vremena došao je En-lan nazad . Njegov izraz Lica je izgledao ozbiljan ali živ , i on je rekao sa slavljeničkim Glasom ka Peony : „ Što sam ja predvidio , desilo se je , Chiang želi Ujedinjenje ! " Oni su ispustili je dan krik Prijateljstva , i Ai-wan je vidio da je tu bilo nešto više od same Ljubavi , što je to dvoje Ljudi spajalo .

„ Ah , nisam li ja tebi rekao , Peony , on je jedan veli ki Čovjek – da , on je u pravu ! " rekao je En-lan . „ Sada moram da mojim Vojnicima objasnim - oni neće odmah željeti u to da ulaze . Svaki od nas treba da priča svojemu odjeljenju . Mi će mo da pozovemo na jedno Okupljanje ; ja ću da vam već razjasnim " .

On je pogledao Peony , kao da očekuje njezino slaganje , i ona je klimnula .

Da idem i da oglasim sa Gongom za Okupljanje ? " , pitala je ona .

„ Da " , Naredio je En-lan . „ Ne , čekaj – recimo za pola Sata . Ja moram malo da ostanem sam " .

On još jedan puta sve zapisao , prije nego što je govorio " , objasnila je Peony .

On je sjedio na suhoj , ispucanoj Zemlji Exercir na mjestu . Pokraj njega je sjedila Peony . U okruženju , kako je kojemu odgovaralo , sjedili su Muškarci i Žene uokolo ; svi su bili mladi . Jake , svjetleće Zrake sjevernog Sunca su padale na njihova smeđa Lica . Bilo je teško razaznati , tko su Muškarci a tko Žene . Sva su ta Lica bila prema gore okrenuta , da bi čuli En-lana , koji je stajao u blizini , da je Ai -wan trebao samo da ispruži Ruke , da bi ga dodirnuo . On se je osjećao u svoju mladost prebačen . Ali onda , u onim danima , je En-lan za dvadesetak Ljudi govorio , a sada su bile stotine . Kako je to uspio ? Za vrijeme dok je Ai-wan držao da je mrtav , En-lan je uspio , da ovo izgradi . Usprkos svim nezavršenim Borbama bio je jak i životno radostan , i sa njime svi , koji su bili oko njega . En-lanov čisti Glas je prodirao svježi zrak , za vrijeme dok je govorio :

Vi znate , što smo mi ovdje učinili . Prije šest Godina smo mi Japanu objavili Rat . Smijali su se . Tri Godine

kasnije uradili smo naš Dugi Marš . Naše su Noge bile iz ranjavane , mi smo gladovali puno je od nas umrlo . Ali onda smo znali naše stvarne Ne prijatelje . I ako je Chiang Kai-shek nas potisnio preko tisuću Milja nazad , znali smo mi , da mi imamo jednog gadnog Ne prijatelja " . On je podigao svoj Glas . „ Naš Ne prijatelj Japan , koji je čak i onda naš Nar od napadao " .

On je zadržao dah , čuli su se glasovi kroz Gomilu . Sa jednim Ai-wanu povjerljivim pokretom , kojega se je on tako dobro sjećao , koji mu je bio pri Srcu , podigao je En-lan Ruku .

„ Što ja imam da vam kažem , to vi znate . Prije malo Mjeseci je bio Chiang Kai-shek u Sianu uhvaćen . Mi smo ga držali tamo - u našim Rukama " .

En-lan je ispružio svoje jake Ruke ; on ih je držao kao jednu Šalicu .

„ Mi smo ga mogli tako - da zatvorimo - " on je zatvorio svoju Ruku - „ onda ne bi bilo više Chiang Kai-shek . On koji se borio puno Godina , bio je tako u našim Rukama " . On je otvorio svoju Ruku ponovo i posmatrao je . Masa je

sjedila bez pokreta , bez disanja gledali su svi na En-lana . On je gledao preko svoji Ruku . „ Neki od vas su govorili : ,Ubijte ga – ubijte ga ! ' Da je vaš Vođa na vas slušao " -

En-lanov Palac je pokazivao na dolje - „ bio bi on u manje nego jedan Sat mrtav . Vi ste nam gorke opaske radili , jer je ostao na životu i ne primjećen otišao Kući . Neki od vas su još danas srditi , jer on još živi " .

On je spustio svoju Ruku da visi i držao je sada slobodno raširene . Bila je to En-lanova jačina , bez pokreta , sa mo kroz ljutiti Glas i svoje riječi da svoje slušatelje drži u šutnji . Ai-wan je osjećao njegovu staru

Moć , samo ona je bila pro dubljena i beskonačno je narasla .

„ Mi smo se zamislili na našega stvarnog neprijatelja . Nije on on . Mi smo tada rekli vama : , Ako on nas može da nepopustljivo iz Godine u Godinu da pratit , može onda da i naše neprijatelje prati ' . Mi smo ga pitali : , Dali ćeš se boriti protiv Japana ? ' On je rekao : , Do moje smrti ! I tako smo ga ostavili slobodnog " .

Sada možete odgonetnuti što će da se desi . Osjećali su , da uvijek jača strašna Snaga , koja je iz En-lana izlazila , to ukazuje da će on od njih da traži jednu žrtvu . Njegove Oči su počele da se žare , njegov Glas je postao dublji ; on ih je usmjerio na više . Njzini pogledi su bili usmjereni na njega .

„ Danas je on jedini , koji nas u ovome Ratu može da vodi . Ne postoji drugi " .

Ali sada su postali nemirni . „ Ti ! Ti ! Ti ! Te riječi su izbijala tu i tamo iz Gomile . En-lan ih je hvatao i vraćao nazad .

Ne , ne ja ! . Ja sam Komunist . Ovaj Narod neće da prati Komuniste . I Japan će ga kao jednu zavjesu za daljnji Rat koristit . , Kina je komunistička ' , govorili su već sad . Ne , mi moramo da našoj Zemlji služimo , a ne neprijatelju .

Oni su bili tihi . Što je on rekao , bilo je točno . Što će kao sljedeće da kaže ?

„ Postoji samo jedan koji nas može pomoći " , rekao je on . „ On , koji je na izgled naš neprijatelj - ako se mi budemo borili pod njegovim Fanovima borili - ne on pod našim , nego mi pod njegovim , što onda mogu da naši neprijatelji kažu ? Pred cijelim Svijetom biti će mo mi jedan ujedinjeni Narod , koji se zajedno bori ! " .

Ai-wan je gledao En-lana , on je gutao . Taj Momak , taj divni Momak – koji je od svoji Ljudi to zadnje samo

prebacivanje zatražio - govori vama , morate se u budućnosti tom da podredite , što vas je do sada pratilo . - Tko osim En -lana je jedno ogromni zahtjev mogao postaviti ?

„ Zaboravite sve , isto sebe isto ” , zapovjedio je on njima . „ Misli samo na to , da ste vi Kinezi ” . Niti jedan Ton , niti jedna Riječ nije bila Glasna ! Peony pokraj njega je gladila sa svojim Prstima Prašinu na Zemlji i pisala je Zna kove - „ Kina ” .

„ Oni , koji su sporazumni ” , pitao je En-lan , trebali bi svoju desnu Ruku uzdići ” , naredio je En-lan .

I onda vaše desne Rruke - Stotine Ruku - pošle su u vis .

„ Oni , koji nisu za ” , pitao je En-lan sada . Njegove svjetlucave Oči su ih održavale .

Niti jedna Ruka se nije uzdigla . Nitko se nije usuđivao . En-lan je spustio Glavu i okrenuo se . Polako , kao da se je probudio iz jednoga sna , počeli su Ljudi da se dižu , neki stajali uokolo i pričali , neki su se udaljavali .

Bilo je gotovo , Oni su učinili što je En-lan želio . Ai-wan ih je gledao kako prelaze preko dvorišta i kako odlaze u svoje Sobe . Peony je brzo ustala , da bi ga pratila „ Nakon jedne takve Stvari je uvijek dugo Vremena umoran ” , šaputala je ona . „ On je pre zaposlen ” . Otišla je u Dvorište .

Nakon kratkoga ustezanja pošao je Ai-wan prema Polju van , gdje je MacGurk radio oko Aviona . On je još od svega što se je događalo zaglušen kao od jedno svjetlećega Sna . Čim bude ponovo stajao pred Chiangom , želio bi da kaže : „ Pusti me da se ja ponovo tamo vratim ” . Da , on se je morao vratiti . Tako kako je to uradio prošli Dana , En -lan je ovu Zemlju učinio nekako svojom .

„Kada će mo mi da startamo ? ”, pitao je Mac Gurk .

„ Četiri Sata ujutro ”, odgovorio je Pilot . Sa jednim pokretom Glave ukazivao je prema Gomili : „ Dali je on dosegao što je želio ? ”

„ Da ”, rekao je Ai-wan .

„ Veličanstven Momak ”, primijetio je Mac Gurk , „ skoro marljiv kao naj gornji Šef - ne sasvim tako , vjerujem ja - ja se držim većih ” .

„ Ja ću da budem ovdje u četiri Sata ”, rekao je Ai-wan na kraju , jer nije znao , što da odgovori . Dakle on je želio Chiangu da kaže : „ Tamo mogu da vam služim najbolje ” . Nije postojao nikakav razlog , za odugovlačenje . Ako Chiang odobri , mogao bi da za pet Dana bude nazad .

„ U Redu ”, rekao je Mac Gurk i počeo je da fičuka kroz Zube , dok ih je čistio .

Ponekada mu se je činilo sve čak i Život , koji je vodio , tako ne stvarno kao i Godine , koje je sanjajući prespavao . Malo je na Tamu i Djecu mislio , i zgledalo mu je , kao da su on i En-lan uvijek zajedno radili , kao da su dvije Ruke , koje su upravljane sa istim Mozgom . Iz Dana u Dan nisu pričali o ničem drugom nego o Ratnim Planovima , ko je žele ostvariti . Ta Armija je bila pokretna , izdržljiva Ma šina . Po Noći i po Danu bila je vođena sa malim Grupama i Vođama . Nuz En-lan su stajala još dva Muškarca sa Strane , kojima Ai-wan nije upoznao nikada njihove Životne priče , ali njihov Duh je skoro poznao kao i svoj .

Ništa im nije stajalo za taj Rat na Raspolaganju . Chia ng Kai-shek im je poručio , da nema ničega ovdje . Čim bude mogao da im da Novac , on će to i učiniti , ali pola njegove Armije je i manje nego Pola snabdjeveno . On je uvijek morao da ima dovoljno pripremljenoga Novca , da

bi Predanost svoji Armijski Vođa i njihovi Trupa sa time mogao da si kupi . Postojalo je samo malo njih , na koje se je bez Novca mogao osloniti .

„ Ja moram da budem u mogućnosti , da više platim nego Japanci " , rekao je on mirno Ai-wanu , za to vrijeme dok je Ai-wan osjećao Srđbu u svojem Srcu .

„ Postoje li stvarno Kinezi , koji su potkupljivim ? ! " izrekao je on . On nije vjerovao .

Ali Chiang Kai-shek je odgovorio : „ Ja ih poznajem ; Čovjek ih ne može promijeniti i mora ih tako koristiti , kakvi i jesu " .

„ Da " , mislio je Ai-wan dobre volje , „ možda ima MacGurk pravo . En-lan nije bio tako velik kao Chiang Kai - shek " .

Ipak pripadao je on En-lanu , i zbog toga se je vratio ka njemu nazad .

„ Mi ne trebamo Novac " , rekao je En-lan , i onda se je poboljšao , „ dobro , trebamo , ali mi možemo izaći na kraj i bez . Mi smo Godinama bez Novca vodili Rat i to će mo i dalje da radimo " .

Ai-wan će uskoro da prepozna , da je to moguće samo sa starom Borbenom listom Gerilaca . Ne samo jedan od En-lanovi Vojnika da je bio u stanju , sa svime , što mu se nađe pri Ruci , da se sa time bori . Ako su samo sa dvadeset Mašinki bili naoružani , izgledalo je da ih je stotine . A ako nisu imali Puške , onda su se borili sa staromodnim Z puškama i Noževima , ili su bacali Kocke , ili su čak gurali Kamenje iz Pozadine . I ako su mogli da ubiju Stotine svoji neprijatelja i to tako brzo kao da to nije ništa , poštediti bi neke pojedince . Ne kao neprijatelj u Masama , u zatvoren im Regimentima su se borili , nego u malim , rasipanim Trupama , u Grupama , koje su tu i tamo svukud , po Drveću , u Podrumima sakriveni ili sa

Kukama u Rukama kod Poljoprivrednika radili i Revolvere i Noževe ispod njihovi plavih pamučni Košulja nosili .

Kao prvo naredio je En-lan , da se napusti mirno Selo i da se približe neprijateljskim Linijama . Oni ne bi treba li nastupiti kao zatvorena Armija , nego kao jednostavni Na rod , koji , svaki dan se dogovori , da se sa neprijateljski uništeni Polja se vrate .

Jedno Večer , su sjedili u svojim Sobama i bili su nagnuti preko Karata , rekao je En-lan ljutito : „ Ovu Zemlju , Ai-wan , poznajem je ja dobro ” , on je pokazivao sa Prstima na posebna Mjesta . „ Sjećaš se ti na to , što sam ti ja o mojemu Selu pričao ? ”

„ Da ” , rekao je Ai-wan , „ ja se sjećam ” .

„ Ovdje je ” , rekao je En-lan i gledao na Mjesto . „ Ime stoji još ovdje , ali on je otišao . Niti jedna Duša ne živi više ovdje , Zidovi Kuća su srušeni , a Ulice su isprevrtano tlo . Ja imam još jednoga Brata - možda , ja ne znam . Jedan Japanski Odred je prepao Selo kao Osvetu za mjesto Tungchow ” .

On je šutio jedan Trenutak , i Ai-wan nije pričao ništa . Što bi trebalo da se kaže ?

„ Ja sam mislio prije , da ću se ja sigurno jednoga Dana vratiti , da bi osnovao jednu Školu ” , rekao je En-lan polako . Nakon jednog vremena : „ Ja vam nisam , od kako sam ja živ , nikad nešto skrio tome , što ste mi dali . Ali ja ću vam , jer ste mrtvi , sve uzvratiti .

Peony je za vrijeme toga na jednoj Klupi sjedila i poboljšavala je En-lanovu Uniformu . Sada je odložila svoj rad sa Iglom , ustala se je , došla ka En-lanu i uzela mu Zemaljsku Kartu iz Ruke .

„ Vrijeme je za tebe , da ideš spavati ” , rekla je ona . „ Ti znaš , da ti trebaš prijevremeno spavanje , jer tebe Zora budi ” .

Njegovo raspoloženje se je promijenilo brzo . „ Ja ću da ostanem jedan Seosko Dijete ” , rekao je on Ai-wanu i smijao se malo . „ Nekakav Pijetao može da me probudi ” .

Sa stajališta duboke ujedinjenosti između te dvojice Ljudi osjećao je Ai-wan , kako ga njegova čežnja kao jedna Magla uzima . Tjednima je Živio , kao da je ovo jedini način Života , koji je on poznavao , sve dok iznenada , kao da je od njezina Glasa pozvan , Čežnja za Tamom se je probudila . U takvim Trenutcima je potiskivao uvijek , En-lanu i Peony o njoj da priča , ali on nije mogao . On nije bio sig uran , da će ga ona razumjeti . En-lan je bio neumoljiv kao i prije . Ista opuštenost , sa kojom je on Ai-wanu rekao , da on ne smije dugo još drži do Oca , posjedovo ju je još uvijek . On je bio ne milosrdan u svojoj Pravednosti . „ Kako možeš ti ” , rekao bi on Ai-wanu , „ jednu Japanku da voliš ? ” I još je znao Ai-wan , da on Tamu voli i da će je uvijek voliti . Ona samo njemu pripada .

Jedan puta vjerovao je on , on će moći da Peony sam kaže . Na te Dane je on jedno Pismo od Tame dobio , kao i sva njezina Pisma bila su slata pod jednim oficijelnim Pečatom od njena Oca . To Pismo je bilo jako dugo i puno o to me , što rade Djeca i što kažu . Jiro je počeo , da ide u Školu . Ona mu je kupila jedan Štofani školski Ranac za njegove Knjige i jednu malu Uniformu i jednu Kapu , kakve su druga Djeca nosila . „ Ali kod Kuće ” , pisala je , „ ga ja učim isto . I mi postavljamo svaki Dan Cvijeće ispred tvoje Slike , svaki Dan mu govorim , kako si ti hrabar i koliko je lijepa Zemlja Kina , i da mi Kini pripadamo - zar ja ne pri padam tebi i Dečki nama ? ”

„ Da od kada je otišao , pisala je : „ . . . mi pripadamo Kini . . . ”

Te Dane , kada je Pismo došlo , Čežnjom je za njima

bio je rastresen . Bio je jedan neobičan miran Dan . En-lan je mir naredio za sve , jer je neprijatelj promijenio svoja mjesta u namjeri , da napadne En-lana . Ai-wan je našao Peony sa uobičajenim stvarima za šivanje na Sunčanoj Strani Seljačke Kuće kako sjedi , gdje su bili u Qvartiru . Iznenada je dobio želju , da joj priča o Tami , ali jedna opreznost ga je držala nazad . Tako je počeo on : „ Dali si imala jedno ga Sina , Peony ? ”

Ona ga je pogledala . Na jakome Suncu vidio je on , da se na finoj nježnoj Koži Bore stvaraju , i da njezina Kosa , koju je obogaćivala sa Uljem da bi bila glatka , ali je od Vjetra smeđa i suha postala . Ali bila je i mlada i lijepa . „ Peony ne može biti starija nego trideset ” , mislio je on .

„ Ja imam dvoje Djece ” , rekla je ona . Ona je pogledala na svoj Šivaći rad . „ Kod zadnjega sam bila ja jako bolesna , izgleda , da više neću imati Djece ” . I dalje se je zanimala sa šivanjem . Onda je rekla : „ Zbog čega ti ne bi rekla , ti si moj Brat . Prvoga - mojega Sina - izgubila sam . Naš život nije za malu Djecu . Mi smo uokolo bili lovljeni : njegova Hrana i Voda se je često mijenjala . Bio je pet Godina , toliko dugo sam ga imala . A onda je umrlo jednoga Dana iznenada . Mi smo ga sahranili na jednome Brdu Kiangsi . To je na Istoku i tako daleko odavdje , da ja vjerujem , da Groba više neću nikada da vidim ” . Ona je klimala svojom Glavom , ali nije plakala . „ A najmanje ” , nastavila je dalje , „ bila je to jedna Djevojčica . Dugo prije nego što je došla , mislila sam , da neću da dobijem više niti jedno . A En-lan ne vjeruje , koliko ti znaš u Bogove , tako da nisam imala nikoga , kome se mogu ja da molim za jedno Dijete . Ali na Dugome Maršu sam postala trudna ” .

Ona je napravila jednu Pauzu , ugrizla je Konac i nastavila dalje : „ Da ja sam se nadala , da će dugi Marš

prije njezina rođenja biti gotov , ali ne , mi smo se uvijek dalje penjali preko visoki Brda i Kamenja prema gore , i povlačili smo se preko Pustinje . Ja nisam bila bolesna , ali ja sam morala čitavo Vrijeme da hodam ili na jednome Konju da jašem to je bilo ono naj gore . Putevi su bili loši , i često nije bilo Cesta . Ah , kako sam bila sretna , da tvojem Ocu , nije uspjelo , da su moje noge uvezane ! Da , dakle , Dijete je bilo rođeno , bilo je malo i izgladnjelo i - jedna Djevojčica . Ali mi smo Marširali uvijek dalje , i što sam mogla da uradim ? Ja sam dala jednoj dobroj Seljanki , nešto Novca i rekla sam , da ću da ponovo dođem "

Peony je sagnula Glavu duboko u svoj posao . „ To je bilo prije tri Godine . . . Ponekad nisam sigurna , dali se mogu sjetiti Mjesta , niti dali se mogu sjetiti Izgleda Žene . Ona se zvala samo Wang . . . ”

„ I En-lan je to dopustio ? , pitao je Ai-wan .

Ona je pogledala ka njemu . „ Ti ga poznaješ ” , rekla je samo . On nije mogao da kaže ništa . On je poznavao En-lana , koji je sve od Peony sve potraživao . Po prvi puta mu je došla Misao , da Peony možda isto rado jedan Dom želi imati , kao Tama , jednu Kućicu sa jednim Vrtom .

„ Žališ li ti , da si ga onda slijedila ? ” , pitao je on .

Ona je od mahivala Glavom .

„ Bez njega – što bi bila ja ? ” , rekla je ona . Onda se je ogledala za Suncem .

„ Kasno je ! ” , rekla je . Ubola je Iglu u Štof , odložila svoj posao i ugurala u Đep svoje Uniforme , te je zakopčala Dugme .

„ Igle su postale vrijedne . Ja sam željela , sad imam sve , koje sam prije izgubila ” . Za vrijeme dok je pričala , ustali su . „ Ja moram svoju večeru pripremiti ” , rekla je sretno .

On ju je posmatrao , kako odlazi . Ona je bila još jake volje , ali tako mršava . Kod ovakoga života neće postati stara . Ne , odlučio je on , on joj neće ništa pričati o Tami . Ona bi sve rekla En-lanu , što bi on po njezinom mišljenju trebao da dozna . Ona će samo da misli na En-lana . On sa da njoj Tami ne može da vjeruje .

Svatko se je u tome Ratu borio kako je naj bolje znao . Negdje drugdje su postojale Armije , uniformirani , na oružani izvježbani od strane stranih Oficira , ali ovdje , gdje se je Ai-wan odlučio da živi , nije postojalo takvo što . Ovi Muškarci nisu izdržali . Oni su bili neprijatelju toliko blizu , da manje od jednoga Dan marša bi ih doveo u zauzeti prostor . Skoro je izgledalo , da Trupe nemaju ni Glavnog Logora ni Šefa . En-lan je živio u jednome Selu i izgledao je ka jedan Seljak , bio je okružen sa Seljacima i malim Poslovnim Lju dima i Drvosječama , Nadničarima i sa još puno drugi Ljudi , koji niti u jednoj drugoj Zemlji nemaju ništa sa Ratom , i koji se sam jednome na daju , da mogu da nahrane sebe i svoju Djecu . Onda je po Noći izbila jedna Horda tamni , divlji Bandita tko zna od kuda u jedan od neprijatelja zauzet om Gradu , ubili bi Garnizon sve do zadnjega Čovjeka , na sljedeći Dan bi jedno Odjeljenje ljutiti Japanaca pretraživalo Zemlju , da bi im se Osvetili . Ali ovi obični Ljudi nisu ništa znali i nisu ništa vidjeli . Sa nevinim Očima vječno Djeca gledali bi svojega Ne prijatelja i smijali bi se .

„ Kako bi mi trebali da izgledamo , koji smo ubili vaše Drugove " , govorili su , prvo jedan onda drugi za njim , „ nama je svejedno tko Vlada i krade naše Proizvode . Mi mrzimo našu Vladu ! Oni ne vrijede ništa , a Porezi nas izjeda ju . Zbog čega bi trebali da se borimo za njih ? Ako vi želi te bolje da vladate , onda ste dobro došli " .

Japanci su se pogledali , klimali su sa svojim Glavama i otišli su dalje , oni su im vjerovali i pisali su na svoje Pred postavljene dugačke izvještaje , i da ih Ljudi pozdravljaju sa dobro došlicom i da se zahvaljuju i žele Vladare . Iz Tamini Pisama znao je Ai-wan , da i Novine pišu o tome , i Ta ma se je radovala , jer to sigurno znači , da će Rat skoro da prođe i da će Djeca moći da dođu u Kinu uskoro .

On nije mogao da joj piše istinu ; on nije mogao da joj kaže , da bez-zazleno iz gledajući Ljudi su bili En-lanovi Vojnici , i da su njegovi Ljudi isto bili tu , koje je on učio i od njih učio , jer u toj čudnoj Armiji nije bilo Visoko , a niti Nisko pozicionirani . Ako je jedan bio upućen u neke Stvari , naučio bi ostale , koji nisu ništa o tome znali . Oni su jeli , koliko je bilo potrebno , od iste Hrane ; nosili su na sebi istu Odjeću , i nitko nije imao više Novca nego ostali . Bio je to jedan način Života , koji njegov Otac nije nikada nije volio . Na kraju nije Ai-wan bio više Mladić , koji je bolno razmišljao , dali on mora da svoga Oca pitati da nešto kaže ili ne . On je sada bio jedan Muškarac , i on je znao , da svi Ljudi mogu da žive na isti Način . Za neke je siromaštvo divno , jer im poklanja Slobodu . Ali postoje Ljudi , koji mrze takvu Slobodu , a takvima je pripadao njegov Otac .

Čak i za sebe samoga počeo je Ai-wan da osjeća da taj Put , kojim ide En-lan , nije onaj jedini i ispravan . En-lan će da ide njime sve do smrti . On neće nikada da ima svoj Dom , neće nikada ništa imati , nikada neće imati Djece , koja će ga naslijediti . On je bio netko , tko je mogao jedan Rat sa ogradom prekinuti , ako ga nije prije pred vidio . Uvijek će da bude nekakve nepravde , koji će on odstranjiva ti i zaklinjati se . Ali Ai-wan je utvrdio , da on sam nije bio takav . Dok je on živio još kao Dečko u Kući svoga Oca , bilo mu je Predstavljanje jedne takve

Slobode nešto najbolje i prvo važno u Životu , izgledalo . I ako nije bio nikada zadovoljan , da nije jedno Vrijeme živio na takav Način , bilo bi mu , dok su Dani prolazili , sasvim jasno , da to nije dovoljno , da se formira jedna Nacija . Ovi Ljudi su sad radili Posao , za koji su bili stvoreni . Ali što bi radili , kada bi Rat bio gotov ? Oni mrze svaku Vladavinu , ka i sada ne prijatelje što mrze .

On se je dugo svađao sa En-lanom o tome .

„ Što će da bude od vas , kada bude gotov Rat ? ” , ponavljao je En-lan . „ Onda , to , što su sada - jednostavni , pravi , dobri Momci , od koje strane bi ja bio radije pod Vlasti i primao Zakone nego od bilo koga drugoga ” .

„ Sasvim dobro za tebe ” , rekao je Ai-wan , „ ti si jedan pod njima ” .

„ Ti ne ? , pitao je En-lan .

„ Da , sada sam isto ” , prebacio je Ai-wan malo ne strpljiv - En-lan je ponekada shvaćao tako polako ! - „ Ali ti i ja , mi ne predstavljamo ovdje Naciju . Danas jedna Nacija nije jedno jednostavno Udruženje Seljaka , nego jedna ogromna Mašinerija , i ti Ljudi moraju ponekada savladati , da bi za volju sviju imali Ruku .

„ Nama ide dobro , nije li to istina ? , rekao je En-lan . „ Mi će mo da budemo hranjeni , mi će mo biti odjeveni i svakome Pravda . I mi smo slobodni . To je to , što Čovjek treba ” .

„ Ali to nije sve , što on treba ” - te riječi je imao Ai-wan na Jeziku , ali ih nije izgovorio . On je shvatio , da je En-lan bio takav , kakav je morao da bude , i da nije dalje vidio nego , što je sam vjerovao . U svojoj mladosti je En-lan svoje vjerovanje na određene Snove i Ideje izgradio i ni je se promijenio . Svoj čitav dosadašnji Život je sa time proveo , da to postane Stvarnost . Za sebe samoga je on

jedan Svijet stvorio , nešto kao jedna Nacija , kako je on držao da je uredu . Svoj čitav život bi se on za to borio , da svoje Snove provede u djelo .

Ali Ai-wanov San je bio jedan drugi , što je duže međutim Ljudima živio . Što je duže on bio sa En-lanom zajedno , to je više shvaćao , da to , što se je u njemu promjenilo , San je bio - Predstavka toga , što je po njegovim mjerili ma bi trebala biti Domovina . On je znao sada , da on ne želi , da bude od strane ti Ljudi pod vlašću , bez obzira koliko su iskreni . Njihova jednostavnost nije bila dostatna . Iskrenost i Jednostavnost nisu bili samo odlučni . Kako bi trebalo biti , nije bila Iskrenost dovoljno zastupljena . Oni su to morali da naprave .

On je za počeo , puno da kopa po tim Stvarima . Tko će nakon Rata predstavljati njegovu Domovinu , i kako bi trebali Zakoni da budu napravljeni ? On je sada vidio , da En-lan nikada ne može da savlada , što on nije želi da shvati . Razjašnjavanje i Znanje , Jačina i Blagost su bile Stvari , kojima Život isto tako nije oskudijevao En-lan to neće nikada da shvati . . . I Ai-wan je postao svjestan , da Tama ga je nekako preobrazila . Ona ga je naučila , da voli Red i pravome Ponašanju i čarima u svakodnevnom Radu . A Deset Godina , koje je on sa njome živio , neće nikada iz njegovo ga Života i misli izaći . I ako je jedna gorka istina , isto deset Godina Japanskoga Života nije se moglo da izbriše . On je sam prema sebi bio iskren , da si ne bi priznao , da Ljudi tamo sigurnije žive nego ovdje u njegovoj Zemlji . Oni su živjeli sigurnije , jer su živjeli u Redu . On se nije odlučio da kaže En-lanu , da je on i kod neprijatelja nešto priznavao , što En-lan nije moga da shvati , i da on svojoj Domovini ostaje vjeran i ipak nešto , Ne prijateljsko kao dobro može da nađe . Ali Ai-wan se je poznavao sam i znao je , da on svoju Zemlju zbog tog ništa

manje ne voli , jer je njegov Na rod bio siromašan , i Sloboda , koju je on volio , prestao je sa time , biti Slobodan , ako se zbog Slobode mora dati u ovisnost , Glad i Pretjeranost trpljen i u stalnome strahu da živi od Pljačkaša , Ratova između zla i opasnih Ljudi . On je razmišljao puno o tome , u kojemu Trenutku Sloboda i Sigurnost dolaze si bliže , da su isto značili .

A da je o tim Stvarima razmišljao , pokazivalo mu je , kako je oko sebe uspio , koliko je bio uspješan . On je znao sada , da on En-lana nikada do Kraja ne bi mogao da slijedi , kako je on želio . Sve do Kraja jednoga Dana , da , i do Kraja Rata , da . Ali iza mora jedan novi Život da bude . A Kako je on sačinjen , to još nije znao , i odustao je od razmišljanja i nije mislio dalje nego do Vremena , u koje je on svoju Ženu i Djecu mogao da dovede Kući .

I za vrijeme duge Zime , dok su čekali na Proljeće i na to , da Žitarice i Kaoliang tako visoko narastu , da se pri Danu unutra može skloniti , došao je ponovo u Snove , kako će nakon Kraja Rata Tama i Djeca preko Mora da dovede , i kako će da tu nađu svoju Domovinu . Gdje će to da bude ? On je vidio jednu Domovinu u Duhu pred sobom . Navodno , da sjeverno Sunce , toplo Ljeto i svijetle hladne Zime to je bila jedna jako zdrava Klima . Ali postoji i bogata i plodna Ljepota Srednje Kine i Voće i Cvijeće Juga . Tama će voljeti Cvijeće . U jednoj takvoj Zemlji bilo je teško odrediti , gdje njegovi Sinovi trebaju da odrastu u Muškarce . On je mislio na sve lijepe Gradove , u kojima su mogli da žive : Han gchow i Soochow , Nanking i Hankow .

Jedan za drugim Gradovima je počeo da neprijatelj za posjedati ; u kasnu Jesen je bio Šangaj predan . Njegov Otac je pisao o besmislenim Borbama , i da ima toliko povrijeđeni , da ih se nije moglo liječiti . Soochow je bio izgubljen , i u ranu Zimu više im nije pripadao niti

Hangchow - da nebeski Grad Hangchow , koji je on bio kao Dijete sa svoj im Roditeljima u Proljeće i za Jesenje praznike posjetio .

Za vrijeme toga čitavoga Vremena , za kojega je ne prijatelj u Unutrašnjosti Zemlje napredovao , nije on držao za mogućim , da i Nanking može da bude zauzet , jer tamo je bio Chiang Kai-shek . On se je smijao zbog svojega vjerovanja , što se tiče toga Čovjeka . On je bio tako loš kao i njegov Otac , jer nije vjerovao u Bogove , ali u Chianga je vjerovao , kao da je jedan Bog ! I onda su saznali , da je i Nanking izgubljen . Jedan čitav Dan nisu mogli Muškarci ništa da rade , nego da sjede uokolo , da žale i o tome kopa ju što se je desilo , dali je došlo vrijeme , da se vrate Kući ka Životu , koji su prije živjeli , i samo kroz , da se njima pri premi jedna velika Zabava i da ih se okupi , da im se priča , mogao je En-lan da iz ponova na Ustanak protiv neprijatelja ih odobrovolji .

„ Što nam znače Gradovi ? ” , govorio je on ka njima , nakon što su se nasitili Mesa i Vina . „ Što nam znači Nanking ? Mi nemamo ništa od Nankinga . Mi nećemo uopće da primijetimo , da je izgubljen ! Ako se mi sada povučemo i neprijatelj pobjedi , zar nećemo morati kasnije sami da se borimo ? Ako mi zauzmemo stav i pobijedimo - a mi će mo da pobijedimo - , zar neće nama ova Zemlja pripadati ? ”

Sa starim čarobnjaštvom , svojim Očima koje zrače , dubokim Glasom i jednostavnim govorom , koji je uvijek bio od svakoga razumljen , vodio ih je En-lan još jedan pu ta protiv neprijatelja , i oni su se borili dalje . I Ai-wan se nije mogao oduprijeti toj čarobnoj moći , Ali on je znao , ka da Rat bude gotov i kada Čovjek više se ne bude morao u snu bojati , nego ponovo izgraditi nove velike Nacije , da onda ta čarolija neće biti više tu . Ne , na te Dane će čak i

*sam En-lan izgubiti strpljenje i postati umoran od Rada i ot
ići , i sebi ostati vjeran i negdje novu Revoluciju sa cedulj
om podići . Ali još je bio na pravome Mjestu .*

*Svaki puta , kada bi se jedan Grad predao i Neprijatelj
istovremeno i okolicu zauzeo , radili bi En-lanovi Ljudi
uvijek odlučnije na svojim skrovištima , zlo namjerne
Ratne po hode . Oni nisu imali velikih Pokolja , nije bilo
pravi Pobjeda , nije bilo ubijedljivih prevazilaženja Ne
prijatelja , ali Unutrašnje želje Ne prijatelja djelovale su
kao jedna skriva na krvava rana . Ništa nije rečeno , nitko
nije znao nešto , a Novine nisu ništa pisale o tome , ali
jedne Noći je bio jedan neprijateljski položaj od strane
stotine Ljudi u jednome ma lome Gradiću jednostavno
pometen , a u jednoj drugoj Noći je bio jedan Most
uništen i Rijeka je uzela pola Regimenta , ili jedan Vlak
je bio uništen , ili su bile Mine u Prašini na Cesti
skrivena , i one su eksplodirale ispod jednoga Točka
jednoga Ne prijateljskog Transportera , ili u jednom Ne
prijateljskom Lageru je izbila Vatra , ili Japancima je
jedan Brodski tovar sa Puškama oduzet ili jedan Top uzet ,
i Ne prijatelj je ostao mrtav na Mjestu da leži , ili jedna
Brana je bila minirana , i poplava je uništila Ne prijatelja
 . To je bio način ratovanja , na takav način su se razumjeli
En-lanovi Ljudi . I to je bio naj pametniji način ratovanja ,
I to je Ai-wan razumio . Kada je čitao Pisma od Oca , kako
kineska Armija na Jugu je pobijedena , uhvatila ga je Mu
ka . Oni su činili sve , što im je naređeno , pisao je njegov
Otac ; bili su tako hrabri . Kada im je bilo naređeno , u
zatvorenim krugovima da Marširaju protiv Ne prijatelja ,
onda su marširali , da bi padali pred Ne prijateljskim
Mitraljezi ma kao Žito pod Kosom . Što je Ai-wan više
razmišljao , to mu je bilo ne izdržljivije , i on je želio , da
Chiang od tih st ranih načina borbe napokon odustane i da
381*

njihovu Taktiku žele nazad , koju En-lan tako dobro znao i naučio je da iskoristi .

I jednoga Dana pisao je njegov Otac po prvi puta ovako , kao da se boji od Kraja . „ Naši Ljudi imaju samo Volju - oni idu kao sa golim Rukama u Klanje – oni stoje sa svojim smiješnim Puškama pred Mašinkama . Naša najbolja mladost je već pala . Mi nismo mogli za jedan takav Masa kr tako brzo da izučimo ” .

On je uzeo Pismo od svojega Oca , pošao je sa time ka En-lanu i pokazao mu . On je pitao : „ Želiš li ti ići ka Chiangu , da mu naše načine borbe objasniš i da ga nagovoriš ? ”

Oni su se dogovarali jedno dugo vrijeme . Prvo En-lan nije bio sporazuman , jer se je bojavao , da oni , koji su ga željeli osuditi , mogu da budu još tamo .

„ Zbog čega ti ne ideš za mene ? ” , pitao je on Ai-wana . „ Ti kao Sin tvojega Oca si uvijek siguran ” .

„ Chiang neće da mene sluša ” , rekao je Ai-wan mirno , kada je prešao preko skrivenoga napada na svojega Oca od strane En-lana , „ ali on je znao , kakav si ti protiv nik ” .

„ En-lan se je smijao i priznao je , i Ai-wan je telegrafirao svojem Ocu , on želi da se uredi , da Mac Gurk bude poslan , da bi obišao En-lana . Jedan Trenutak se je morao srčano da smije , kada je iznenada En-lan , koji se u svojem životu nije bojavao ničega . Zadobio je strah , da se digne u Zrak , ali Ai-wanov smjeh ga je podbodo , i bio je otišao . Ai-wan je posmatrao , kako Avion se podiže i nestaje u Nebo i nestaje . To sastajanje između njih dvojice , mislio je on - to je rado doživio .

„ I Ai-wan je bio u pravu . Nakon što je En-lan nakon nekoliko Dana se vratio – Bio se je vratio bez

Dozvole i psovao je , no nije mogao da Grad izdrži niti jedan Sat duže - , objašnjavao je Chiang svuda uokolo , da od sada kineska Armija neće više da se bori na evropski na čin , nego po njihovoj Taktici . Ako Ne prijatelj krene naprijed , oni će da se povuku . Ako ih Ne prijatelj , onda će da napadnu . Nikada više po nekoj drugoj Mustri sa Neprijateljom neće da se upuste u otvoreni pokolj .

Kada je to dano na znanje , izgledalo je , kao da sva ki Kinez ima jedno novo Srce . Ako ovaj Rat na ovakav način bude vođen , onda će da pobjede . Ai-wan je imao još osobnu Utjehu u svojoj Svijesti , da nepotrebni gubitci će biti minimalni . Potpuni Ingram rekao je on sebi , da će u budućnosti trebati Armiju , koja će svemu Postojećem u Svijetu biti dorasla : Armije i Flote i Tisuće od različiti Aviona . Ali sad su se morali da spase , koliko je bilo moguće .

Sa svojom Borbenom taktikom jedva da su on i En-lan gubili Vojnike . Bilo je posmatrano kao jedna greška , koja se nije smjela da desi , ako bi jedan Čovjek nastradao . Ali dnevno mogle su Žrtve , koje su davali Ne prijatelju , Da plate .

Dolazilo je jedno vrijeme , kada je između En-lana i Ai-wana postala ne potvrđena , sa na dolazećim vremenom je bilo sve gore , posebno kada su Žito i Kaoling tako visoko stajali , da su nudili zaklon i ljudi su svakodnevno bili u borbi . Kada bi Ne prijatelja brzo ubili , ne bi Ai-wan ništa rekao , ali oni su dovodili i zarobljenike sa sobom - onda se En-lan i Ai-wan nisu mogli razumjeti . U tome smislu je bio Ai-wan preko En-lana , koji je uvijek morao da ostane , što je bio od rođenja , odrastao . On je bio kao da nije mogao En-lanovo tužno Djetinjstvo , Glad da potisne i zaboraviti . On je učinio Ljudstvo za sve , što je otrpio , odgovornim , i ako je on Njegovu Iskrenost

volio , sve ih je mrzio , koji nisu bili kao on i sljedbenički nisu njemu pripadali . Ako jedan Čovjek nije bio siromašan , mrzio bi ga i bio je spreman , da ga ubije . Za njega jedan Japanac nije bio Čovjek .

U suprotnosti Ai-wan je bio odrastao , i nije si sanjao velike Snove . Sve što mu je jedan puta bilo gorko izgledalo , sada je izgledalo nado mjestivo . Kao Dijete je on mrzio svoju Baku , a kada je u drugome Mjesecu ove Godine umrla i njezino Tijelo pokopano i u jedan Tempel odneseno , da bi tu do zaključenja mira ostalo , jer nije bilo Vrijeme za pompozna velika Sahranjivanja , čudio se je Ai-wan , da ga je miris Opijuma činio tako srditoga , i da se nije radije zamislio , da ga je ona tako nježno i od Srca voljela i uvijek držala u dobrome raspoloženju .

Tako je ispadalo , da su Dan za Danom tako blizu živjeli , jedna nova poteškoća između njega i En-lana . Oni su se borili međusobno zbog mrtvih i zarobljenih . Ponekada , kada bi dolazilo u otvorene svađe , morala se je Peony umiješati i razdvojiti ih i njihovo razumijevanje jednoga za drugim probuditi .

„ Ti , En-lan , ti si tvrdoglav u tome , što ti želiš . Ti si jogunast kao jedan Bik ! Ti , Ai-wan ti si isto tvrdoglav , ali tvrdoglav kao jedan brzi , ustrašeni Konj , koji je dobio dobru Hranu i nije nikada ništa drugo osjetio nego Zlatnu Ogradu . Onda dakle , Biče , ne zahtijevaj od Konja , da bude jedan Bik , a ti , Konju , misli na to , da je on jedan Bik ! ”

Ali do toga jednoga Mjesta nije mogla čak ni Peony ništa dosegnuti , da se oni smiju i da se udruže . Kada je Ai-wan došao , bilo je kod En-lanovi Ljudi uobičajeno , sve Zarobljene , sve do nešto malo , ubiti - sve do oni , o kojima su mislili , da izgledaju naj čudnije , ili mladiće ,

koji su bili ili se nisu predavali , ili one , iz ovih ili onih razloga izgledalo da bi jedna brza Smrt bila pre lagana za njih . Jako često su takve zarobljenike dovodili , i onda bi ih mučili polako na sve Načine do Smrti . Prvo bi ih zatvorili u Kaveze ili okovali za jedno Drvo i pustili bi , sve koji su imali volje , da dođu , da ih posmatraju i diraju i ubadaju ili sa jednom upaljenom Bakljom po Prstima i Zubima da ih pale ili sve moguće stvari , što je podli niski Narod zadovoljavalo , ako bi imali jednoga Ne prijatelja u svojoj Ruci . Jednoga Dana napokon tražio je Ai-wan En-lana .

„ Ti to dozvoljavaš ? ” , pitao je on .

„ Što ? ” , odgovorio je En-lan . On je sjedio u svojoj Sobi i tražio je na jednoj Karti jedno određeno Mjesto , na kojemu su u sljedećoj Noći jedan napad planirali .

„ Pogledaj ka Vratima napolje ! ” , rekao je En-lan hladno , „ ako ti ne misliš na Ljude , koji se tu zadovoljava ju ” .

„ To ti zoveš zadovoljstvo ? ” , rekao je Ai-wan .

U tome Trenutku izašao je jedan što je radio šale iz mase što se je smijala i ubušio je svoj Palac u Oči optuženika , tako da je Oko iscurilo . Taj Čovjek je kriknuo i ugrizao se za Usnicu i onda je sve bilo mirno . Ali na zasljepljujućem Svjetlu potekao mu je Znoj po Licu .

„ Ti ne možeš tim Ljudima ništa da zabraniš ” , rekao je on hladno , za vrijeme dok je gledao događaj . „ Razmisli jedan puta , što drugi Vojnici imaju , kada pobjede : bolju hranu , Novaca , Vino i Plijen ! Naši Ljudi riskiraju svoj život svakodnevno , i ipak dobivaju istu jadnu Hranu , i mi ne mammo Novca i za njih nema Plijena . To su jednostavni Ljudi - nešto moraju da imaju ” .

„ Ali ne tako nečasne Igre kao ove ” , rekao je Ai-wan „ To su Igre od Divljaka ” .

„ Dobro , onda su Divljaci ” , odgovorio je En-lan sa

mirnim Glasom . Njegove prazne Oči su postajale malo čvršće , kada je pogledao Ai-wana . „ Dali si ti još Snivač , Ai-wan . Vjeruješ ti još uvijek , da je Armija bolja od Bogataša ? Ja mrzim Bogataše , ali ni Siromasi nisu isto Bogovi . Oni su jednostavno Djeca . I na kraju rade , ono što rade , ništa ne skrivaju " .

Ai-wan je teško disao . On je pošao u Sobu , podupro se je sa Rukom o Zid i sakrio svoje Lice . Postalo mu je muka .

„ Ti si preosjetljiv " , rekao je En-lan nakon jedne Pa uze sasvim prijateljski . „ Ti moraš da budeš čvrst , kao i ja . Ja sam kao malo Dijete već Svinje klao i za Gladi pomagao sam Ocu da ubija Bikove , i gledao sam , kako moja Mama ubija jednu malu Djevojčicu , koju je nešto prije po rodila . Ja sam odrastao sa Bandama , okružen sa njihovim Dijelima . Ja sam vidio , kao režu Noseve Ljudima i kako su njihove Oči osljepljivane , kako im režu Uši i kako im je sa Leđa derana Koža , koliko ja mogu da mislim u nazad , ne znači za mene jedan Ubijeni ništa . Zbog čega da se uznemirujem zbog jednoga Japanca ? " .

Ai-wan se je popravio , obrisa si je Lice i sjeo je . „ Radi se samo o tome , da je jedan Japanac isto Čovjek " , rekao je on , „ to je jer se stidim da gledam , da i Kinezi rade takve Stvari " .

„ Zaboravljaš ti , što su Japanci učinili u Nankingu ? " , pitao je En-lan ljutito . „ Ništa što mi možemo da učinimo , biti će to jedna osveta " .

„ Ja znam , i ja ih ne ispričavam " , odgovorio je Ai-wan čvrsto . Ali ja kažem , ako su Japanci takvi , to me se ne tiče – ali me se tiče , ako moji Ljudi isto - " .

Ah , Patriot " , prekinio ga je En-lan . „ Ah , kakav Patriot ! Ai-wan , ti ti si jedan Naivac . Ja ti kažem , ako si

i ti učestvovao , što sam ja sve prošao - "

*„ Što ja više od toga vidim , s time mi je odvratnije " ,
rekao je Ai-wan žustro .*

*„ Onda je bolje , da ti ideš negdje , gdje nećeš da
vidiš " , objašnjavao je En-lan . „ Možda ćeš ti rado
dobrom radu Japanaca da se pridružiš i jedan od njihovi
smiješni Guvernera da postaneš - "*

*Kada je Ai-wan čuo , kako En-lan to izgovara , osjećao
je iznenada jednu odvratnu Srđbu kako se u njemu po
diže , koja ga je otrgnula ; on je skočio preko En-lana , i
En-lan , koji nije bio spreman na to , skočio je na Zemljani
pod , i oni su se borili kao dva Dečka , a ne kao Muškarci
. Svaki je drugoga uhvatio za oba dvije Ruke za Kosu i
drmao koliko je mogao jače , i tako ih je našla Peony
sljedeće ga Trenutka . Ona je pokrajnjoj prostoriji spavala
i bila se je probudili od Vriske , onda je došla unutra ,
objesila se o njih i rastavila ih .*

*„ Oh , Šteta ! Oh , Ai-wan , kako možeš ti – En-lan ,
ti Izluđeni - " Ona je otvorila svoja Usta i ugrizla jednoga
za Ruku i onda drugoga , dok se nisu razdvojili .*

„ Ja krvarim " , okrivljivao je En-lan .

„ To bi i ti trebao " , odgovorila je Peony .

*Ai-wan je izvukao svoju Maramicu i omotao okolo
svoje Ruke koja je krvarila ; on nije rekao ništa .*

„ Dakle zbog čega to radite ? " pitala je Peony .

Izenada se je En-lan smijao .

*„ Ja sam ga nazvao jednim Patriotom , i on je preko
mene pao " .*

*„ Ne , ne stvarno ne , En-lan ! " , rekla je . „ Ai-wan
nije toliko Budalast " .*

*„ Radi se o zarobljenicima " , rekao je Ai-wan iznen
ada .*

„ O kojima Zarobljenicima ? , pitala je Peony .

Ona je pogledala van , ali za vrijeme dok su se svadali , bio je Čovjek odveden .

„ On je mrtav " , rekao je Ai-wan kratko .

„ Zbog čega onda Svađa ? " pokušavala je Peony da posreduje .

„ Sutra će da budu ponovo drugi " , rekao je Ai-wan .

„ Ai-wan želi , da budu ubijeni brzo " prekinio je En-lan . „ A ja kažem , da Ljudi moraju da imaju jedno zadovoljstvo u svojem teško me Životu " .

„ A ja kažem " , rekao je Ai-wan , „ da bi ih mi morali nešto bolje da naučimo " .

On je pogledao Peony . „ En-lan je tvrdio , da sam pre mekan " , rekao je on , „ ali ti si bio isto jedno Dijete u Kući mojega Oca . Imam li pravo ili ne ? " .

Njemu je sve jedno , što ona kaže , mislio je on . On je zna da je on u pravu .

„ Peony je bila Ropkinja " , rekao je En-lan oštro . „ Jedna Ropkinja u Kući jednoga Bogatoga Čovjeka mora da pati " .

„ Da , ali Ai-wan je u pravu " , rekla je Peony polako . „ To nije dobro za naše Ljude , En-lan , ja znam , što on misli .Ponekada , kada me njegova Baka - sa Lulom - opeče - " ona je bacila jedan pogled na Ai-wana , i nastavila mirno da raspravlja - „ onda je rekla u mislima na nju - , ali ti si , taj koji je grozan , loš i podal - ja nisam . Ja imam malo Mesa da me boli na mojoj Ruci , ali ti si napravi nešto loše " .

„ Radi li on to ? " , pitao je Ai-wan sa tihim Glasom . Ona je podigla svoje Ruke uvis , i on je vidio na njezinoj Nad laktici duboke Ožiljke , jedne preko drugi .

„ Ti mi nisi nikada rekao " , šaputao je on .

„ Ja nisam mogla nikome da kažem " , odgovorila je tužno .

„ Ja ne znam , zbog čega – osim možda , da sam ja nalazila , da sam jedna prava Ropkinja , i tako sam sakrivala " .

„ Ti si mi trebala da kažeš " , rekao je Ai-wan . On je od ljutnje mogao da plače . „ Ja mrzim svaka Mučenja ! "

„ Ja isto " , rekla je Peony . Ona je izvukla svoje Ruke i okrenula se ka En-lanu . „ Ai-wan je u pravu " , rekla je ona njemu .

„ Možda je " , priznao je En-lan . Nije bilo moguće , na njegovome Licu da se vidi , u kojim Mjerilima je bio uvjeren u to u stvarnosti .

Ali od tih dana nije morao Ai-wan da gleda Torture .

Ubrzo nakon toga počeo je Ai-wan , jedan Plan , o kojemu je već dugo Vremena razmišljao , da ostvaruje . Pri je više Mjeseci je bio došao na Misao , što bi on trebao da uradi , ako jednoga Dana on svoje Lude mora da povede u jedan Napad iz pozadine , i jedan od njih , kojega on ubije ili mora da to gleda , bude Bunji . Brzo je odbacio te Misli , nakon što se je probudio iz Sna , u stranu . Bilo je tako nevjerovatno , da će se to desiti , da je morao da uzme da , se to neće nikada desiti .

I ipak je postojala jedna Mogućnost . Nikada nije mogao on , iz jednoga skrovišta na Putu gdje je bio skriven ili iza jedni otvorenih Vrata , iznenadnu pojavu Japanaca , bez da je jednim brzim pogledom na njihova Lica da bi bio siguran , da nije netko od njih Bunji . Ne , on nije nikada ubijao Japanca od pozada iz bojazni , jer je Čovjek mogao da bude Bunji , i kada bi on želio da pobjegne , pustio bi ga da pobjegne . Tama mu nije nikada pisala , gdje je bio , ako je to ona uopće znala . Ona je pisala samo , da je on

još živ i da mu ide dobro , i da njegov mali Sin počinje da hoda i da od Setsu se na daju drugome djetetu . Ali tko zna , kada će da se vide ? ! Usprkos svim podacima , koji su govorili , izgledao je ovaj Rat bez Kraja . . . i koliko dugo Bunji zna da je živ , bojao se Ai-wan .

Naravno zao je on , što će da radi , ako se Bunji pod Zarobljenicima nađe . On će da mu pomogne da pobjegne . Na tu odluku je došao prije dugo vremena , kad je prvi puta razmislio : dakle ako se desi on je pripremljen . Prvo je želio sa Bunjijem da po priča i da razjasni , koju je nesreću njegov Narod sa ovim Ratom za dobio . Ai-wan je sa puno zarobljenika pričao , i znao je , da mu nisu ništa rekli , zbog čega su morali da napuste Dom i Familiju , da bi puno Stotina i Tisuća umrli . I on je često nalazio Pisma i Papire u Đepovima Mrtvi , i čitao ih je , da bi znao , kako su u svoje mu Životu mislili i osjećali . I uvijek je čitao isto , da je to jedan Pravedan i potreban Rat , da se bore za svoju Domovinu i Dom i da spase Zemlju . I Ai-wan je želio da im kaže : „ Mi ne želimo vašu Zemlju , i nije postojalo ništa , što bi vi od nas morali da spasite ; zbog čega su onda umrli ? " Bili su Mrtvi .

I onda je mislio na to , kako njegovi Ljudi su doveli žive Zarobljenike , sve dok En-lan iz Čovječnosti i na Peony mu je pokazala Opekotinu , jedan Kraj je napravio , i mislio je : „ Zbog čega mi ne možemo tim Zarobljenicima da ih naučimo Istini , da se ponašaju Prijateljski i da svoju Armiju pošalju nazad , da bi znali poruku i između svoji Drug ova prošire Istinu ? "

On je pošao ka En-lanu i nije bio siguran , što će on da kaže za njegov prijedlog ili će ponovo da mu kaže da je pre mekan . Ali En-lan ga je slušao , prihvatio ga je odmah ; on je prepoznao Plan kao nešto pametno .

„ Ako nitko ne vjeruje u to , što da radi , da njegova Armija spava " , rekao je on , „ i ako on nedoumicu proširi i njegovi Drugovi sa Nevjericom prema Nadređenima krenu , to je jedna dobra Stvar " .

Što duže je En-lan o tome razmišljao , sve mu se je više sviđao Plan . On je uhvatio Ai-wanu Ruku , smijao se i pozvao : „ To je toliko vrijedno , kao da imamo jedan Transportni Vlak sa Puškama u svojim Rukama - ja priznajemem , da tvoj Mozak sadržava nešto , Ai-wan " .

Negdje tamo je Ai-wan bio svjestan , da Ideja i En-lanova Ideja preko iste Stvari nešto ne štima . Ali popustio je . Ako taj Plan bude proveden , tada će i poslužiti krajnjoj nuždi . Kada je En-lan svojim Ljudima objasnio , radovao se je preko toga , držao je to za jednu jako dobru Lukavost , i tako se je ponašao . Od sada će jedan određeni broj Zarobljeni živi biti povedeni , održavani , dobro će se postupa ti sa njima i „ podučavat " , kako je to En-lan nazivao . Nakon dvije ili tri sedmice biti će pušteni , svaki , koji je tako bio obrađen , izgledao je prvo izgubljen i gluh i nije si mogao da zamisli , što će da se desi .

Ali za Bunjija je to bilo bez značenja . U Jesen je dobio jedno zabrinuto , tužno Pismo od Tame . Bunji je po ginuo u borbama kod Taierchwan . Nakon što je pročitao Pismo i zapalio ga – morao je sva Pisma da zapali - , sjedio je jedno vrijeme zabrinut u svojoj Sobi . On se je sjećao svojega prvog susreta sa Bunjijem , kada je u Kuću Muraki došao . Kako je bilo toplo i srdačno i radostno ! Kakav dugi i sretan Život je on mogao da vodi , kada ne bi bilo Rata ! Rat ga je brzo pokvario ; on je bio previše bezazlen za Strahote ovoga Rata , i bio je od toga slomljen . . . I sad ni je Ai-wan imao više Straha , da ga sretne . I Setsu nije imala više Nade . Ona nikada neće da ima drugoga Sina .

Jednoga Dana u Jesen primio je Ai-wan jedan Telegram od Chiang Kai-sheka , da mu zapovijeda i da mu daje na znanje , da na sljedeće Dane – i ako se u trenutku bjesni napadi smire – Mac Gurk će da dođe i povesti ga sa sobom . Ai-wan je pošao sa tom obavijesti ka En-lanu . Oni su pročitali Poruku zajedno i izmijenili su svoje Misli o tome i nisu mogli niti da smisle , koji je to razlog mogao da bude . Napokon su došli i do zaključka , da to nema ništa sa Državom , jer kod oficijelni Povoda ne bi bio Ai-wan sam obaviješten .

„ To znači naravno " , rekao je En-lan , „ da se je nešto desilo i da te on treba kao osobu koja će da prenese Poruku " .

Ali niti to nije izgledalo da štima , jer samo malo Dana prije su se svi radovali , jer su ne očekivano jedan Novac za poklon dobili od Chiang . Bilo je dovoljno , da se zamjeni odrpana Odjeća u Ljudstvu . Moralo se je , mislio je Ai-wan , raditi o nečemu Osobnome . On se je zanimao sa Mislima uvijek o Tami . Nije li moglo da bude , da Chiang želi da ispita njegovu Japansku Ženu ? Jedan Trenutak dugo mislio je on : „ Što da radim ja , ako on bude tražio , da ja odustanem ? " .

On je znao , da on to neće da uradi . Što on o tome će da kaže ili učini , morao mu je Trenutak - ako je bio došao - da ti mu . Na kraju on je došao u svoju Domovinu i borio se je ovdje , i to bi mu moglo da bude uračunato kao Iskrenost njegovog smisla . Ali što se tiče Tame i njega , to je pripadalo Prošlosti i Budućnosti . A Sadašnjost je poklonio svojoj Domovini . Ali o Budućnosti , koju nitko nije poznavao , nije on mogao da Pred postavlja .

Za vrijeme dok je on , kako to Seljaci rade , svoje naj bolje Odijelo u jednu četvero ugaonu Tkaninu umotao , to je govorilo o Hrabrosti . Kada je Mac Gurk došao ,

stajao je na Pisti spreman . „ Dali ste spremni ? ” ,
dovikivao je Mac Gurk preko iz Aviona .

„ Potpuno gotov ” , odgovorio je Ai-wan .

„ Dobro , onda možemo ponovo da startamo za Dva
deset Minuta ” , rekao je Mac Gurk i iskočio je iz
Aviona . On je uzeo svoju Kapu i otresao Prašinu . „
Vraga , to nije tako jednostavno , takvu Turu sada učiniti -
ništa u uspoređenju sa , kako je bilo jednostavno , kad se
je Šef još u Nankingu zadržao ! Zračni put od Hankowa
dovdje je pun Rupa , i ja sam u svaku pojedinu upao ” .
Oni su došli do Seljački Kućica koje su , činile En-lanov
Kamp . „ Ja ću da po pijem jedan gutljaj Čaja i jednu
Cigaretu ću da popušim , i onda mogu da krenem . Još će
dugo da bude dnevno svjetlo ” , nastavio je Mac Gurk dalje

Oni su sjeli za jedan Stol , koji je stajao na slobodnom
u Selu . Stara Žena Ugostitelja je došla i obrisala je Stol
sa crnom Krpom , onda je pogledala u Šalice od Čaja da ih
obriše od Prašine , željela je da ih obriše . Ali Mac Gurk ju
je zadržao dalje .

„ Ovdje prestajete sa čišćenjem – razumijete ? ! ” On
se je okrenuo ka Ai-wanu : „ Recite njoj , da ih ja želim
imati prljave ! Recite joj to ! Ja želim rado da između
Šrapnela moje Zračne skokove radim , ali Bazilika - to je
nešto sa svim drugo ! ”

On je gledao staru Ženu osvijetljenu Srđbom , za
vrijeme dok je Ai-wan rekao , ona bi trebala da Šalice
ostavi ovako , i jer je izgledala uplašeno , počeo je da se
smije . „ Ne radi ništa od toga , Old Lady ” , rekao je
on , „ ja ću da ih opreme nekako sam ” . I on je usipao
malo od kuhaju čeg Čaja u Šalicu ; pun zvukova pio je
vrući Čaj i mirisao ga .

„ Zar nikada nećete da naučite da pričate naš jezik ,

da važe Žalbe možete sami da iznesete ? " , pitao je Ai-wan šaleći se .

„ Ah , to mi nije potrebno " , odgovorio je Mac Gurk . „ Ako ja sasvim Glasno govorim i nekoliko puta ponovim i pri tome oštro pogledam , shvate sasvim brzo , što ja želim . Ja nemam puno Vremena " .

Brzo nakon toga su sjedili u Avionu , i Ai-wan je vi dio od svoje Domovine nego ikada prije . Brda su se širila u Valovima pod njime , Oblaci su se protezali i umotali ih ili su bila slobodna . Ali Ai-wan se nije mogao da naveseli toj Ljepoti . Mislio je , zbog čega ga je Chiang Kai-shek po zvao , misli su ga iskrivljivale .

On nije još nikada bio u Hankow . Kada je bio još jedno Dijete , njegovao je njegov Otac da sa Vremenom na Vrijeme kaže , da će morati uskoro da se vrate u Huan , da bi stare Zemlje od Familije posjetili , od kojih još dobivaju Paht , i Ai-wan je znao , da u Grad na jednoj strani Rijeke Jangtse i Grad Wuchang na drugoj izgledaju Stubovi jedni Vrata isto , i da se beskrajno daleko unutrašnjost Provincije otvaraju . Tamo negdje je ležala naslijeđena Zemlja od Familije , koju čak niti sam Djeda nije vidio ; ona je Sijana i Rađena i odvajana od Generacija Seljaka , koji su Paht za Zemlju od svoji Očeva na Sinove prenosili i plaćali i slali kamate , kako se je slalo jednome nepoznatome Caru Tribut . Ali tko su bili ti seljaci to Ai-wan nije znao . I u stvarnosti nije nikada niti mislio na njih , to znači , njegov Otac kaže : „ Iznajmljivanje Zemlje ove godine je dobro " . Ili on je govorio : „ Zemlja nam nije ništa donijela već dvije Godine , zbog prijašnje poplave , i Banditi su isto u ovoj Godini još gori " . A kakvo je i ove Godine bilo , u Kući njegova Oca je išlo sve ravnomjerno dalje .

Svejedno , za Vrijeme dok je išao Putem za Hankow ka Chiang Kai-shek , pazio je na puno Naroda i slušao njihov govor . On je razumio , što su Ljudi govorili , ali Ton je bio toliko različit od En-lanova načina Govora kao i od jedoga Šangajskoga dijalekta . A ipak su bili jedan Narod , i on je pripadao njima . On je mislio često i temeljito o tim razlikama u svojem Narodu . Tamini Zemljaci su bili u svakoj misli bliže , ali ne i njegovi . Kada ovaj Rat koji ih je po prvi puta u njihovoj Povijesti ujedinio , bude prošlost , što će onda da još nađu , što će ih međusobno povezivati ? On si je po stavljao često to Pitanje i mislio je nekako na sebe samoga i na En-lana . Ovaj Rat ih je držao još zajedno , ali kad bude prošao , što će da ostane osim Veza sjećanja ? Ali ta Veza Ljudskih sjećanja nije bila dovoljno jaka . Trebalo bi da bude nešto čvršće , nešto ogromno kao i Rat i tako potrebno kao obrana od Ne prijatelja .

Kao i do sada često , izgubio se je po kopanju po prošlosti , kada je iznenada Automobil sa jednim udarcem za ustavio pred Ciglenom građevinom i Vozač je sa Palcem davao na razumijevanje , da su na Cilju . Ai-wan je sam izašao , Mac Gurk je ostao , da bi jednu štetu na Motoru od klonio , i on je pozvonio na Vrata . Jedan od Posluge u Bijeloj Odjeći je otvorio . On je očekivao Ai-wana , naklonio se je i poveo Ai-wana u jednu malu Sobu sa strane i ponudio ga je , da uzme si jedno Mjesto . On je pošao dalje , i Ai-wan je sjeo i čekao . Nije postojalo ništa u toj prostoriji , da je moglo njegove Interese da probudi . Namještenost je bila jednostavna i svakodnevna , i on je bio u shvaćanju , da ponovo prati svoje misli , kada su se Vrata iznenada otvorila i njegov Otac je ušao . Ai-wan se je brzo ustao ; on je bio jako začuđen .

„ Sjedni " , rekao je njegov Otac .

Oni su sjeli , i onda je Ai-wan vidio , da njegov Otac izgleda jako umoran i puno mršaviji , nego kada ga je vidio prije Godinu Dana .

„ Zar ti ne ide dobro , Oče ? ” , pitao je on . Što je duže gledao svoga Oca , to je bio zabrinutija . On nije vidio svojega Oca još u takvome stanju . Njegova čitava Energija i njegovo postojanje od prije je bila nestala . On je sjedio tako , kao da ga to košta ogromnoga napora , da ponovo ustane .

„ Ide mi tako dobro , koliko je moguće u Trenutku ” , rekao je njegov Otac . Onda je nastavio : „ Ovaj će nas Rat da ubije sve na ovaj ili onaj Način . Ja dobivam Pisma iz Nankinga ” . On je zadržao jedan Trenutak dah , onda je pričao dalje . „ Ja sam na svoj način doprineo , da štitim Nanking . Mi smo postavili velike Posudbe na raspolaganje . Ja sam bio ponosan na to . Sada je izgubljeno ” .

„ Ti želiš reći - potpuno je uništeno ? ” , pitao je Ai-wan tiho . On se je zamislio , da , prije nego ode Chiangu , da mu je njegov Otac rekao , da bi trebao da pogledam ove ili one Zgrade i nove lijepo Ulice , koje su učinjene od stari vijugavi uličica od staroga Grada . Bile su jako lijepo , i svi su bili jako ponosni na to .

„ Što nije uništeno pripada Ne prijatelju ” , rekao je njegov Otac . Onda se je naklonio , i položio je svoje Ruke na Koljena i šaputao Ai-wanu : „ Ono što mene plaši nisu mrt vi Ljudi i uništene Kuće , nego ovo - da u svakoj Ulici se otvoreno prodaje Opijum ! Oni žele da unište , one koji su još na Životu ” .

I sa odgađanjem gledao je Ai-wan , da Suze u Očima njegova Oca počinju kliziti , na njegovim Obrazima njegov Otac ih nije brisao , nego ih je pustio da teku . I Ai-wan nije mogao da izdrži taj Trenutak , ali nije znao što , što da kaže

, i tako je gledao pred sebe i šutio je . . . On je čuo o tome Opijumu . Ništa nije moglo drugo da rasrdi En-lana kao Opijum , koji su našli spreman za prodaju , kad bi jedan Grad od Ne prijatelja vratili nazad .

„ Ja plaćem za puno time " , rekao je njegov Otac na kraju , i zvučalo je kao jedno izvinjenje . Onda je uzeo Rukav i obrisao si je Oči , prvo jedno pa onda drugo . On je govorio moleći : „ Ai-wan možeš li ti meni par Dana tvojega Života posvetiti i sa mnom poći , da pogledamo Zemlju . . . Jednoga Dana će pripasti tebi i tvojim Sinovima . Ja tamo neću nikada da živim , ali je moguće , da ćeš ti sa svojom djecom tamo živjeti " .

Kada je Ai-wan kasnije mislio na to , zamislio se je , da je on čak onda još vlasništvo osjećao , otac nije opominjao Ai-ko , nego samo je govorio : „ Zemlja će tebi da pripada " .

„ Ja ću rado da te pratim " , rekao je on .

„ Moguće je , da je jedino , što će da ostane od Kine , ova unutrašnja Provincija " , govorio je njegov Otac dalje . Tko to može da kaže ? Ali nešto mora kao posljedica od ovo ga , što se sada dešava , da dogodi . - Ljudi , koji dolaze iz Obalne Provincije - Škole , koje su prebačene ovamo . Prijašnji Tjedan sam stavio moje Ime ispod jedne Pozajmice od puno tisuća Dolara , koji su odobreni , da bi jedan Željezni rad od Hankowa na Otok prebacio " .

„ Zar neće Chiang Hankow štiti ? " , pitao je Ai-wan . Njegov Otac je klimao Glavom .

„ Kanton je jučer predan ; u nekoliko Dana će Hankow da padne " , rekao je on . „ Ja se nadam samo , da Chiang je u pravu " , nastavio je dalje . „ Ako on nije u pravu , on da smo stvarno izgubljeni " .

Jedan dugi Trenutak sjedio je šuteći tu , i Ai-wan je

razmišljao , da njegov Otac više ne vjeruje u Chiang Kai-sheka . Kanton je izgubljen i onda Hankow ? - U tome Trenutku su bila Vrata otvorena , i Madam Chiang Kai-shek je ušla unutra . Oni su se ustali , i ona je klimnula Glavom i rekla je sa svojim punm saftnim Glasom : „ Glavni zapovjednik vas očekuje " , i onda ih je povelala kroz jednu Prostoriju u Sobu , u kojoj je sjedio Chiang Kai-shek .

On se je podigao , kad su ušli . Ai-wan ga je do sada vidio samo kada sjedi : on je sada izgledao veći , jako prav i jako izglednio . On nije pričao ništa , i sjeo je između ostali uzela je Kanu sa Čajem i usipala im Čaju u šalice . Sve što je radila , dešavalo se je sa puno Lakoće i volje , da su je Oči morale slijediti , i posmatrati njezina Leđa i kako je okretala Glavu i brze i sigurne pokrete njezini Ruku . Ona je pogledala svojeg Čovjeka , on je pogledao nju i klimnuo ; onda je ustala , pošla van i zatvorila Vrata tiho .

Onda su bili sami sa njime ; Ai-wan je podigao svoj pogled , da ih pita za njihove želje .

„ Ja sam iz dva razloga poslao po vas " , rekao je Chiang Kai-shek , bez i jednoga Pozdrava i uvoda . „ Prvi razlog je , da Vama objavim Smrt njenog najstarijeg Brata " .

On je to izgovorio ravnomjernim , glasnim Glasom ; a kad je rekao , čekao je jedan Trenutak , dok Ai-wan ni je shvatio . . . On nije moga stvarno da shvati . Ai-ko mrtav ! On je osjećao , kako mu sva Krv iz Glave struji i onda se ponovo vraća sa Strane kreće nazad . On je pogledao Oca . Ali on je sjedio na jednoj Stolici , svoju je Glavu pognuo prema naprijed i svoje poglede je spustio .

„ Znao si to Oče ? " , rekao je Ai-wan sa prigušenim Glasom .

Njegov Otac je klimnuo . „ Jučer " , šaputao je on .

„ Vi želite da znate kakao je umro “ , rekao je Chiang Kai-shek neposredno . On je uzeo jedno Pismo sa Pisaćega Stola i predao ga je Ai-wanu . On je bacio na jedan prljavi komad Papira sa Olovkom napisan na engleskom . Ono nije imalo potpisa , ali što je unutar stajalo , bilo je dovoljno . Slijedila je jedna Lista sa Imenima , Imena petorice Muškaraca , koji su kod jednoga tajnoga sastanka sa određenim Ne prijateljskim Osobama bili viđeni . Ai-kovo Ime je bilo treće .

Ai-wan je pogledao u Chiangove Oči .

„ Ali zbog čega bi moj Brat ? - “ on nije dolazio sa svojim slogovima dalje .

„ Bila je to jedna zavjera “ , rekao je Chiang oštro , ali ništa oštrije nego što inače govori , „ Ne prijatelj je obećavao Vašem Bratu jedno visoko mjesto u Vladi , koju je želio sačiniti “ . On je ukazivao na Pismo , koje je Ai-wan ponovo na Pisači Stol pred njega položio . „ Ja sam ga dobio prije četrnaest Dana putem jednoga Glasnik ; nije to bila prva Vijest , koju sam dobio . Ja sam poslao po Čovjeka koji nije potpisa se ovdje , ali je usmeno tom Čovjeku dojavio , koji je ka meni došao pješke nekakvom stazom i predao mi ovo Pismo . Ja sam poslao po njega , i on je došao i rekao , njegovo ime je Lim i on poznaje Vas Vašega Brata . On je mrzio Vašega Brat iz nekakvoga razloga “ . Chiang je napravio jednu Pauzu . „ Onda , da ja se poslužujem sa Mržnjom od Čovjeka “ . Ponovo je zadržao dah , i onda je nastavio dalje : „ Ovo mi dokazuje , da Vaš Brat je jedan Izdajica bio . Ja ču da ga pusti sa drugima da mu presude “ .

„ Ai-wan je uzeo te riječi u sebe , jednu za drugom , i za vrijeme dok je slušao , znao je već Kraj , i bojao se je . Ali on je sjedio i gledao Chianga u Lice .

„ Kako je mogao – kako je mogao taj – taj – taj –

Čovjek - " počeo je on sa vrućim Glasom . Izgledalo mu je tako plodno , da Jacki Lim , ka kojemu je on bio tako prijatelj , da bude onaj , koji je sa Ai-ko špijunirao .

Ali Chiang je rekao brzo : „ Ne radite ništa . On je jedan skreni Čovjek . Ali on ima jednu jednostavnu Dušu . Radilo ga je ljutitim , da svukud uokolo čuje , što se priča među običnim Vojnicima – da pojedini Oficiri uzimaju mito i sa svojim jednostavnim Smislom ispitao je to Pitanje , kad je čuo za to . I on je bio dovoljno hrabar , da mi direktno ja vi . On kaže da je živio u Americi , gdje se Ljudi ne boje svoje Vlade " .

„ Gdje je sada on ? " , pitao je Ai-wan .

„ Ja sam ga poslao Trupama " , rekao je Chiang .

„ Ja ne znam , što se je desilo sa njime " .

Nije bilo ništa dalje za dodati . Njegov Otac je sjedio nepokretan . Ai-wan je jedan puta udahnuo duboko . On je pokušao da slike odgurne sa strane , koje su sada iz njegov ova sjećanja se podizale i koje mu je Ai-ko pokazao - Ai-ko , koji se je sa njim igrao u Vrtu , kada su još bili mali i njegov stariji Brat začuđujuće vrijedan ; Ai-ko , jedan dobro iz gledajući mladi Čovjek – kako je Ai-ko ušao u Smrt ? Dali je on bio hrabar i gluh , ili odgojeno dijete , stvarni Ai-ko , do zadnjega ? Bilo je ne moguće , da se to zna - on nije želio da zna .

„ Bila je to njegova strana Žena – ja ću da je pošaljem nazad u Domovinu " , rekao je njegov Otac polako . „ On je bila , zbog čega je uvijek pazio na Ljude . Od Trenut ka njezina dolaska nije bilo dovoljno za nju . Ona nije volje la naše jelo niti naš način Života . Ništa od toga , što mi im amo , nije bilo za usporediti , kako je bilo u njezinoj Zemlji . I oni su se smijali našim Vojnicima i govorila je uvijek Ai-ko , japanske su bolje , dok nije počeo da vjeruje , da je bez razložno , da se bore protiv nje . Tako - sumnjam - " njegov

Otac je spustio Glas - „ mislio je on sigurno , ako Kanton padne , mogao je isto tako dobro - " on je bacio jedan pogled na Changa pogled pun jadikovanja : „ Ja ga neću uzeti u zaštitu " , rekao je on šaputavim Tonom .

Chiang ga je pustio da dalje priča ; njegovo Lice je dobilo za to vrijeme jedan izraz od istinske dobrote Onda je rekao on : „ Mi smo se razumjeli međusobno " .

Ai-wan je vidio , kako njegov Otac klima . I u tome Trenutku je znao , on je volio svojega Oca kao što nije nikada prije .

„ Idite samo " , rekao je Chiang , „ odmorite se malo . Ja moram da pričam sa vašim Sinom " .

Njegov Otac je ustao , naklonio se , i čekao je , dok ovaj nije izašao . Kada su onda bili sami , promijenio se je Chiang iznenada ; sva blagost je nestala sa njegova Lica . On je gledao Ai-wana mračno i čvrsto .

„ Ja sam se poslužio " , rekao je on . „ Ja imam namjeru , da Vas i dalje upotrijebim " . On je zadržao dah . „ Ali vi ste sa jednom Japankom Oženjeni " , dodao je on .

Ai-wan je pošao u visinu . Ovaj Čovjek zna sve . Ali on je bio spreman .

„ Da , jesam " , odgovorio je on .

„ Ako ste Vi Sin od Vašega Oca , onda ste Brat jedno ga Izdajice " , rekao je Chiang . Njegov Glas je bio sada bezobrazan , i nije bilo više traga od dobroga na njegovome Licu . „ Kako da znam , što ste Vi ? " .

„ Ja nemam Mogućnosti , vam reći " , ponovio je Ai-wan . On se je trebao bojati od toga Čovjeka , ali on nije želio .

„ Želite odustati od vaše Japanske Žene ? " , pitao je Chiang .

„ Na vaše naređenje ? " , pitao je Ai-wan .

Chiang nije odgovorio ništa , ali nije micao pogleda sa Ai-wanova Lica .

„ Ne ” , rekao je Ai-wan mirno , i nakon jedne male Pauze nastavio je dalje : „ Ja sam svoju Ženu i Djecu ostavio , i vratio se da se borim . Ja se borim . Kada bude Mir . Dovedi ću ih ovamo . Moji Sinovi su Kinezi . A ona je njihova Mama ona je uz mene . ”

„ Dugo će da traje , dok ne bude Mir ” , rekao je Chiang .

„ To ja znam ” , rekao je Ai-wan .

„ Isto će i ovaj Grad da bude uništen ” , rekao je Chiang . On je pogledao u Sobu i vidio je sa Prozora ; u tome Gradu punome Naroda sudarali su se Krovovi jedan sa drugim . „ Ovaj Grad i njih puno ostalih . Ako bude Mir , može biti , da neće preostati više Gradova ” .

„ Onda će postojati Zemlja ” , rekao je Ai-wan . . . . Sada je razumio on , što je njegov Otac rekao : „ Zemlja će da pripadne tebi i tvojim Sinovima ” .

„ Da , to će biti Zemlja ” , ponovio je Chiang . I sa svakim iznenadnim promjenama , na koje je Ai-wan bio spreman : „ Kakva je Žena Majka vaši Sinova ? ”

Kao odgovor uzeo je Ai-wan iz Ćepa zadnja dva Tamina Pisma , koja nije još uništio , koje je dobio prije putovanja , i želio je da ih pročita još jedan puta . On ih je otvorio i raširio ispred Chianga .

Bila su to jednostavna Pisma , već napisana , Taminim čistim , Rukopisom . Ona se nije vratila u Kuću svojega Oca , jer je nakon Ai-wanova odlaska nalazila je , da to ne može da uradi . Tako su ta dva Pisma bila ispunjena , kako jedno određeno Drvo u Vrtu je naraslo , i kako Krizanteme , koje su zajedno zasadili , ponovo su procvjetale , i kako je jedno Ne vrijeme , koje je došlo sa Mora , Papir po Zidovi

ma istrkali i da je to zajedno sa Jirom popravila , i koliko su narasli dečki , i kako im priča da je njihov Otac jedan Heroj , i da se bori za svoju Domovinu , da je to isto njihova Domovina , i da on na njih misli , što ih očekuje u Budućnosti , u kojoj će ponovo svi da budu ujedinjeni . Bila su stvarno Pisma , što ih je neka Žena pisala , svojemu Čovjeku kojega je voljela na neki Front u Ratu .

On je posmatrao Chiangovo Lice , za vrijeme dok je čitao Pisma . Ali nije mogao da uvidi , on je čekao , dok je Chiang polako , i kako je izgledalo , razmišljajući vratio je nazad u Kovertu . Onda ih je dao Ai-wanu nazad .

„ I onda imate li želja ? ” , pitao je on .

„ Ne samo nekoliko Dana slobodnoga sa moji Ocem ” , odgovorio je Ai-wan brzo . „ Mi želimo da posjetimo našu Zemlju , što nismo nikada vidjeli ” .

„ A onda ? ” , pitao je Chiang ponovo .

„ Na moje mjesto u Armiji da se vratim ” , rekao je Ai-wan .

„ Odobreno ! ” , rekao je Chiang .

On se je okrenuo i pritisnio je na Zvono na svojemu Pisaćemu Stolu ; Vrata su se otvorila , njegova Žena je ušla , i Ai-wan je znao , da je otpušten . Ustao je i naklonio se , ali Chiang nije vidio .

„ Gdje je Karta od novih Puteva za Burmu ? ” , pitao je on svoju Ženu , koja je čitavo Vrijeme pokraj njega stajala , „ ja sam još maloprije imao u Rukama ” .

„ Ovdje je ” , rekla je Madam Chiang i smijala mu se malo , ovdje ispod tvoje Ruke ” .

Te riječi su izgovorene , kada je Ai-wan napustio Sobu . Novi Putevi za Burmu ! Dali je bila već gotova ? On je čuo da su je sagradili - Tisuće Muškaraca i Žena su radili . Da , bila je to jedna Taktika , da se vodi jedan Rat , u koje

mu se je gradila jedna velika cesta prema Zapadu , za vrijeme dok je Neprijatelj bombardirao Istok ! Ali to je bila njihova Taktika . Kako , a ako ova stvarna Domovina , koja će upoznati svoje Sinove , bude nova unutrašnja Kina , koja u istinu ne gleda naprijed prema Moru , ali preko Brda prema Indiji ?

Tko je to mogao da zna ?

Tko je znao uopće nešto ?

I on je pošao ka svojem Ocu .

<http://goranvrbesic.yolasite.com>

the 1990s, the incidence of *S. pneumoniae* meningitis in the United Kingdom has fallen by 50% [10].

There are a number of reasons why the incidence of meningitis due to *S. pneumoniae* has fallen. First, the incidence of pneumococcal carriage has fallen, particularly in the young adult population [11]. Second, the incidence of pneumococcal carriage in the young adult population has fallen, particularly in the young adult population [11]. Third, the incidence of pneumococcal carriage in the young adult population has fallen, particularly in the young adult population [11].

There are a number of reasons why the incidence of meningitis due to *S. pneumoniae* has fallen. First, the incidence of pneumococcal carriage has fallen, particularly in the young adult population [11]. Second, the incidence of pneumococcal carriage in the young adult population has fallen, particularly in the young adult population [11]. Third, the incidence of pneumococcal carriage in the young adult population has fallen, particularly in the young adult population [11].

There are a number of reasons why the incidence of meningitis due to *S. pneumoniae* has fallen. First, the incidence of pneumococcal carriage has fallen, particularly in the young adult population [11]. Second, the incidence of pneumococcal carriage in the young adult population has fallen, particularly in the young adult population [11]. Third, the incidence of pneumococcal carriage in the young adult population has fallen, particularly in the young adult population [11].

There are a number of reasons why the incidence of meningitis due to *S. pneumoniae* has fallen. First, the incidence of pneumococcal carriage has fallen, particularly in the young adult population [11]. Second, the incidence of pneumococcal carriage in the young adult population has fallen, particularly in the young adult population [11]. Third, the incidence of pneumococcal carriage in the young adult population has fallen, particularly in the young adult population [11].

There are a number of reasons why the incidence of meningitis due to *S. pneumoniae* has fallen. First, the incidence of pneumococcal carriage has fallen, particularly in the young adult population [11]. Second, the incidence of pneumococcal carriage in the young adult population has fallen, particularly in the young adult population [11]. Third, the incidence of pneumococcal carriage in the young adult population has fallen, particularly in the young adult population [11].

There are a number of reasons why the incidence of meningitis due to *S. pneumoniae* has fallen. First, the incidence of pneumococcal carriage has fallen, particularly in the young adult population [11]. Second, the incidence of pneumococcal carriage in the young adult population has fallen, particularly in the young adult population [11]. Third, the incidence of pneumococcal carriage in the young adult population has fallen, particularly in the young adult population [11].